KARAVANA

JOSEPH ALTSHELLER

ZTRACENÍ LOVCI

49/63337

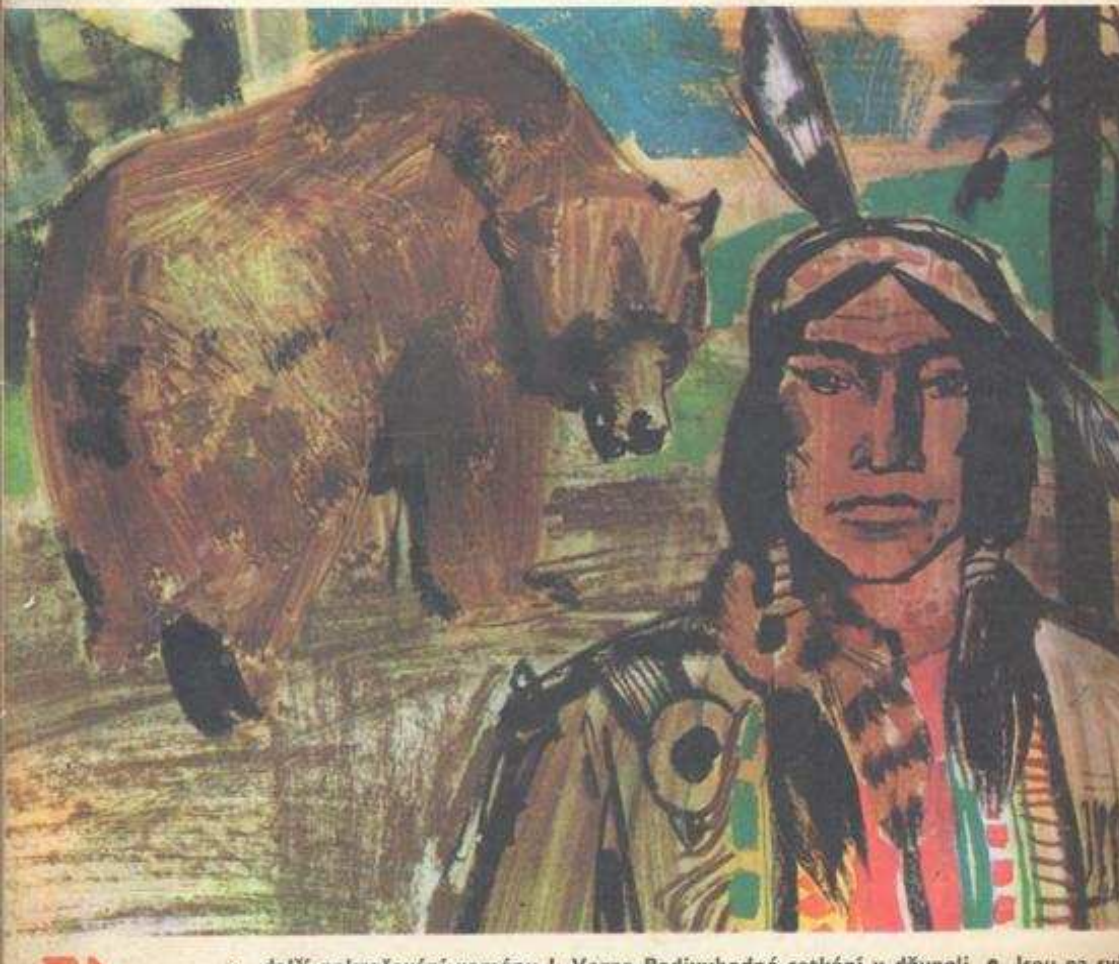

UVNITŘ: další pokračování románu J. Verna Podivuhodné setkání v džungli • Jsou na sv
lidožrouti? • Dobrodružnou stezkou od F. A. Elstnera

Joseph
ALTSHELLER

ZTRACENÍ LOVCI

ROKOVÁ DRUŽINA

Sněhy velké zimy již tály, po horských svazích se řítily proudy vod, vzduch v údolí, na jehož dně se skrývala indiánská vesnice, byl však ještě drsný a mrazivý. Ze severu vál studený vítr a čtyři postavy stojící na břehu nevelké bystřiny si každou chvíli přitáhly těsněji k tělu dlouhý, těžký plášť z medvědí kožešiny. Všichni čtyři muži měli na nohou vysoké mokasíny z vypracované losi kůže, pod pláštěm pak legginy a lovecké košile z jelenice a na hlavě bobrové čepice opatřené chránidly na uši.

Úzká řeka pod jejich nohama byla plná ledových ker, které sténaly a praskaly, zápasily spolu, narážely na břeh, až se jich nakonec zmocnil bystrý proud a odnášel je dál k jihu.

Will Clarke, nejmladší ze čtyř mužů, zvedl náhle pohled od rychlé bystřiny k horským hřbetům ohraničujícím údolí po obou jeho delších stranách a řekl:

„Na vrscích hor leží sníh, tam vládne ještě zima. Avšak roztrhaný led v řece hlásí, že se už blíží jaro.“

„Máš pravdu, Vaditako,“ odpověděl chlapci starý Sioux Inmutanka. „Vítr je sice ještě studený, není však už tak ostrý a štiplavý jako v měsíci sněhu. Slyšíš, jak se řítí roztálý sníh z úbočí hor? Padá jako vodopád mohutné řeky.“

Will Clarke si nadzvedl chránidla uší, aby také slyšel vzdálený hluk, který skutečně připomínal hřmot padající vody. Věděl, že je to hřmot padajících lavin, a věděl také, že již brzy budou všechny svahy i vrcholky hor úplně holé. Pouze v místech zarostlých stále zelenými stromy a keři se ještě nějaký čas udrží zmrzlý sníh. Byl tomu jarnímu tání ze srdce rád, neboť se mu už stýskalo po svěží trávě a pestrobarevných květinách, těšil se, až se bude moci opět rozběhnout do dálky, do výšky, po odkryté, vonící zemi…

Z bílého chlapce Willa Clarka se pomalu, o to však jistěji stával Dakota, jak se Indiáni kmene Siouxů sami nazývají. Podivuhodné příběhy spojené s jeho zajetím, jeho úplné odloučení od okolního světa, primitivní způsob života v indiánské vesnici a nakonec i vlídné přijetí, kterého se Willovi dostalo od mladých Dakotů – jeho vrstevníků –, změnily zcela i způsob chlapcova myšlení. Byl ještě mladý, a tak jeho mysl přijímala citlivě tvary i barvy věcí a jevů, jež ho obklopovaly, stejně tak jako voda v jezeře přijímá barvu oblohy, jež se nad ní klene. Svět bílých lidí, z kterého tak náhle odešel, se stále více vzdaloval jeho mysli. Postavy jeho bývalých přátel a rodných bratrů zvolna mizely v mlze zapomenutí. Stejně tak i cíl té velké výpravy, která i jeho přivedla až sem, daleko na severozápad země, se objevoval v jeho mysli jen tu a tam, vždy v nezřetelnějších obrysech. Měl sice ještě u sebe mapu. kterou mu odkázal jeho otec, jenom zřídkakdy však pomyslel na zlato, jež vlastně přivedlo do těchto končin jeho lidi. Měl už také druhého otce, starého moudrého Inmutanku, a mladí Indiáni Pehansan a Roka se mu stali věrnými bratry. Ti ho také naučili svému jazyku, kterým už mluvil tak dobře a plynně, že by v něm málokdo poznal cizince. Avšak největším důkazem jeho proměny bylo, že nejen vypadal, mluvil a jednal jako Siouxové, ale že i myslel jako jeho rudí bratři!

Také teď se Will obrátil na starého Indiána a zeptal se ho slovy, jakými mluví jen skutečný rudokožec:

„Kolikrát ještě, Inmutanko, zakryje slunce svou tvář, než se hradby zimy zřítí a my budeme moci opustit zelené údolí?“

„Ještě týden dva – a můžeme odejít, budeme-li chtít,“ odpověděl starý Indián. „Ačkoliv jsem už starý, přesto cítím, jak mi v žilách

opět rychleji koluje krev. A vy tři, kteří jste ještě mladí, vyrazíte z údolí jako medvěd nedočkavý po zimním spánku.“

„Vrátíme se na jih a bojovníci naší vesnice se připojí k oddílům velkého Mahpejaluty, Rudého mraku, že?“

Inmutanka pokrčil rameny:

„To ještě nevím. Ksingudan o tom se mnou nemluvil. Podle rozkazů velkého Heraky jsme s tebou měli naložit jinak, to přece víš.“

Inmutanka se odmlčel a rychle pohlédl na Roku. Will si toho pohledu všiml, protože se však už od svých rudých bratrů naučil, že Indián mluví jen tehdy, když to sám uzná za nezbytné, spolkl včas další otázku, která se mu užuž dralа na jazyk. Ale to již Inmutanka sám pokračoval:

„Vrátíme se do vesnice a tam počkáme, až Ksingudan sám uzná za vhodné k nám promluvit. V naší vesnici je dost mladých statečných mužů, kteří se mohou směle vydat i na tu nejobtížnější výpravu. Ať už to bude cesta k teplému jihu, nebo pouť za severním větrem.“

Inmutanka domluvil a vykročil zvolna po proudu zpěněné bystřiny. Po několika metrech přešli na úzkou stezku, jež byla po obou stranách vroubena strmými, převislými skalami. Husté křoviny a nízké zakrslé borovice rostoucí na úzkých terasách skal vytvářely nad stezkou zelenou střechu. Sotva vešli do přírodního tunelu, ozvalo se radostné zaržání a z nízkého lesíka vyběhlo několik indiánských koníků. Obklopili Willa a přátelsky k němu natahovali své štíhlé, úzké hlavy. Indiáni na sebe překvapeně pohlédli. Willova moc nad koňmi v nich vždy znovu vyvolávala údiv a uznání. Tato bázlivá, lehkonohá zvířata věřila víc cizinci než svým vlastním pánům! Snad tomu bylo tak proto, že s nimi Will od počátku jednal jako s lidmi, jako se svými dobrými přáteli.

Také teď k nim promluvil jasným, přátelským hlasem:

„Už brzo se objeví mladá tráva. A pak vás zavedeme na místa, kde se budete moci volně popásat. Vidíš. Inmutanko, jak vesele potřásají hlavou? A jak se zaradují, až zase uvidí svěží zelenou trávu!“

„V jejich žilách koluje nová krev stejně tak, jako koluje v žilách našich," odpověděl Inmutanka vážně. „Nemohou se už dočkat, až je paty našich nohou popoženou zase v trysk. Jak jistě víš, Vaditako, naše koně jsou vycvičeni k lovu bizonů, a tak teď myslí taky na to, jak vyrazí za prvním bizoním „stádem."

Willovi zajiskřily oči.

„Obrátíme se tedy k východu, na velké pláně, kde se prohánějí celá stáda bizonů. Anebo můžeme zůstat tady na severu, i tady jsou velká stáda bizonů!"

„Máš pravdu, Vaditako," řekl starý Inmutanka. „Bizoní stáda se zatoulají často až k severním jezerům velké země, které vy, běloši, říkáte Kanada. A všude tam, kde žije bizon, může žít i jeho lovec, Sioux."

Willovy tváře zrudly, zatajil se mu dech **a** chlapec na okamžik zavřel oči. Viděl ve své vznícené mysli nádherné, široké zelené pláně, nekonečné lesy, obrovská jezera a nespočetná stáda bizonů, jež uháněla tryskem pod vysokou oblohou, až nakonec zmizela za zamlženým severním obzorem. Po stranách těchto stád cválali na svých nízkých koních Indiáni, a první v jejich řadě uháněl on, Will Clarke, neboli Vaditaka, jak mu říkali jeho rudí přátelé …

Starý Inmutanka pozoroval mlčky tvář mladého chlapce a jeho vrásčitá ústa se roztáhla v laskavý úsměv. Znal již dobře tohoto svého přijatého syna a velkého přítele jeho kmene, a věděl, že je to syn **a** přítel dobrý a věrný.

„Tání sněhu se ještě několikrát zastaví," řekl vážným, hlubokým hlasem třetí z mužů, Roka. „Po oblevě přijdou opět mrazy. Jaro k nám nepřijde cestou rovnou a přímou, zdrží se ještě chvíli za hradbou vysokých hor. A moudrý Ksingudan vyšle napřed výpravu, aby probádala kraj, který je před námi, a nalezla nová loviště. Teprve potom opustí údolí celý kmen."

Will otevřel oči, pohlédl zpříma na Roku a řekl hlasem, v kterém se chvěla nedočkavost, ale i obava:

„Jestliže se stane, jak říkáš, pak musím být mezi těmi, které moudrý Ksingudan vyšle jako první!"

„Neboj se, Vaditako," usmál se Inmutanka. „Pro takový úkol vybere náš náčelník právě takové silné a statečné mladíky, jako jsi ty."

Will sklonil hlavu, jako by se zastyděl za svou horlivost, pohladil po hřívě koníka, který se nepřestával dožadovat jeho přízně, a vykročil za starým Indiánem. Prošli zeleným tunelem a vyšli na otevřené prostranství, kde stály první stany indiánské vesnice.

Nad nimi bylo opět modré mrazivé nebe a v jeho světle jim zvolna kráčel vstříc sám velký moudrý Ksingudan. Měl na sobě dlouhý kožešinový plášť, byl prostovlasý a jeho tváře byly vrásčité a vysušené. Bylo mu nejméně osmdesát let, přesto však byl jeho krok vzpřímený, jeho svaly ještě tvrdé a pružné a v celé vesnici nebylo bystřejších a pozornějších očí než byly oči Ksingudanovy.

„Pozorovali jsme znamení jara, náčelníku," pravil Inmutanka. „Roka, Pehansan i Vaditaka, kteří mají mladé kosti, cítí, jak jim v žilách koluje prudčeji krev, a cítí též, že již brzy opustíme toto údolí."

„Jenom nevědí, kterým směrem půjdeme, ačkoliv by to velice rádi věděli," odpověděl starý náčelník a v jeho moudrých očích se objevil záhadný úsměv.

„Ale jenom ještě, moje děti, chvilku počkejte, až led ještě víc popraská a sníh ještě víc roztaje. Pak i vy budete vědět víc. Trpělivost byla vždy nejvyšší ctností našeho kmene a já vím, že vy dokážete být trpěliví."

„Tvá slova jsou jako vždy moudrá, Ksingudane," pravil Inmutanka. „Ale mám k tobě jednu prosbu. Můj syn Vaditaka tě chce o něco požádat."

„Jaká je prosba tvého syna, Inmutanko? Bude-li to žádost rozumná, rád jí vyhovím."

„Vaditaka tě prosí, abys na něho nezapomněl, až budeš vysílat z naší vesnice nějakou loveckou či výzkumnou výpravu."

„Žádná výprava by nebyla úplná, kdyby v ní chyběl Vaditaka," odpověděl Ksingudan vážně.

William Clarke cítil, jak se mu do tváře hrne krev a srdce mu sevřel pocit veliké radosti. Byla to ta nejvyšší chvála, jaké se mu až dosud od jeho nových bratrů dostalo.

„Děkuji ti, Ksingudane," pravil chraptivým hlasem a hluboce se uklonil. „Tvá slova jsou pro mě velkou poctou."

Starý náčelník se usmál, pokynul chlapci rukou a pak se obrátil a volným krokem se vracel ke svému stanu. Will sledoval jeho vysokou, vzpřímenou postavu, dokud stařec nezmizel ve svém širokém vigvamu. A ještě chvíli potom setrval na tváři mladého chlapce výraz vyjadřující radost a zároveň hlubokou úctu.

Po rozhovoru s velkým náčelníkem odebral se Will ihned do svého stanu. Ulehl na lůžko z měkkých medvědích kožešin, zavřel oči a nechal povznesenou mysl kroužit v stále širších a širších kruzích. Jenom jedna myšlenka do toho širokého kruhu nepatřila: myšlenka na ztracený poklad, který ho vlastně zlákal až sem, na Divoký západ. Místo toho myslel stále víc na osud indiánské vesnice, v které teď žil, jejímž byl právoplatným členem a za kterou tedy i on nesl zodpovědnost. Jestliže se lid této vesnice pohne dále k severu, jak to naznačil Roka, jaký osud je tam asi čeká? Will už věděl, že Indiáni mezi sebou vedou pravidelné války. Válčí spolu často i Indiáni jediného kmene, lidé spříznění kdysi společnou krví. Není pravda, že válku přinesl do Nového světa bílý muž; indiánské kmeny se vraždily a vyhlazovaly mnohem dřív, než Kolumbus vkročil na půdu ostrova San Salvadoru!

A tak bylo taky zcela pravděpodobné, ba bylo to téměř jisté, že průzkumná četa, kterou vyšle Ksingudan na výzvědy, bude považována severními Indiány za tlupu nevítaných vetřelců. Domorodci se jim postaví se zbraní v ruce. Budou je chtít zahnat, zajmout, nebo dokonce zabít. Will se nadzvedl na loktech a pohlédl na stěnu stanu. Venku se již zešeřelo a v šedavém svitu nadcházejícího soumraku ztrácely všechny předměty ve stanu své obrysy, všechny byly stejně temné a obludně veliké. Tu náhle rozvlnil stěnu stanu prudký závan, a jak na stan dopadl zvenku odlesk záře z blízkého ohně, uviděl Will na stěně nejprve rozšklebenou tvář divokého Indiána, pak rozevřenou vlčí tlamu a nakonec roh obrovského bizona. Zachvěl se a rychle sklouzl pohledem nad lůžko, kde měl pověšen svůj lovecký luk. Byla to nádherná zbraň a Will Clarke se s ní už naučil v dokonale zacházet. Jeho luk byl rychlejší než vlčí skok, dovedl udeřit silněji než bizon

svým kopytem a měl v sobě víc ohně, než může mít nejdivočejší Indián ve svém pohledu. Stěna stanu sebou přestala zmítat, záblesk ohně pohasl. Will se zvrátil zpět na lůžko. Sotva dolehl, ozvaly se u vchodu stanu tiché kroky a dovnitř vstoupil Inmutanka. Pečlivě zakryl úzký vchod těžkou bizoní kůží a posadil se na plochý kámen u stěny stanu.

Seděl mlčky jen tak dlouho, dokud jeho staré oči nepřivykly šeru, a pak řekl:

„Mluvil jsem s Ksingudanem. Náčelník se už rozhodl. Za dva dny se vydá deset lovců na dlouhou cestu, Budeš mezi nimi i ty, a půjde s vámi též Pehansan a Roka. Půjdete k severu a potom se obrátíte na východ, až přijdete na široké pláně. Pak se zase vrátíte zpět do vesnice a řeknete nám, jaká jste tam nalezli loviště. Každá lovecká či průzkumná výprava, na kterou posílá Ksingudan své bojovníky, je velká a slavná. Avšak tato bude mezi nimi ta největší a nejslavnější. Neboť na ní bude záviset další osud celého našeho kmene."

„Vážím si pocty, kterou mě vyznamenal velký náčelník," odpověděl vážně Will. „A děkuji tobě i Ksingudanovi, že jste vybrali právě mě. Věřím, že nalezneme to nejkrásnější loviště na celém světě a že se zase všichni živi a zdrávi vrátíme."

„V to věřím i já, Vaditako. Musíme najít nová loviště. Naši lidé nejsou zvyklí žít a lovit v horách. Až přijde teplé počasí, zmocní se nás všech velký neklid. Bojovníci mého kmene jsou šťastni, když mohou uhánět za hřmícím stádem bizonů. Až přijde jaro, tady v horách nás už nic neudrží."

Starý Indián se odmlčel a Will čekal napjatě na jeho další slova.

„Nikdy nevydržíme dlouho na jednom místě. Tak jako neustále putuje bizon, musíme cestovat i my. Náš domov, to jsou tisíce mil k východu a k západu a tisíce mil k severu a k jihu. Když nás unaví rovná pláň a hřmot bizoních kopyt, obrátíme se a vystoupíme do vysokých hor, kde pak chytáme do pasti bobry, bojujeme s šedým medvědem a hledáme chytrého kuguára. Ale pak se jednoho dne nasytíme pohledu na vršky vysokých hor a vrátíme se zase na širokou pláň, abychom na ní hledali stopy prvního bizoního stáda."

Will zavřel oči a naslouchal měkkému, tichému hlasu starého Indiána, který mu popisoval nejbohatší a nejkrásnější život, jaký vůbec může člověk na této zemi žít. A dřív než Inmutanka skončil svoje vyprávění, William Clarke usnul. Starý Sioux přikryl chlapce medvědí kožešinou a dlouho pak ještě naslouchal klidnému, hlubokému dechu svého mladého, statečného syna. Pouta krve by nemohla být silnější, než byla pouta lásky, jež vázala starého Indiána k tomuto bílému chlapci.

Příštího dne sníh už netál a bílý zledovatělý pokrov byl dostatečně pevný, aby se na něm udržely sněžnice. Několik zkušených lovců se vypravilo na obhlídku do údolí, a když se vrátili, oznámili, že zima již určitě překročila svůj vrchol a je třeba se připravit na příchod jara. Teprve tehdy vydal náčelník rozkaz, aby se deset mladých mužů pod vedením Roky zchystalo na dalekou cestu na sever. Jako třetího mezi vybranými bojovníky jmenoval náčelník Willa Clarka.

Will si nejprv pečlivě prohlédl své sněžnice a svůj lovecký oblek. Když shledal, že má oblek i výstroj v pořádku, vzal do ruky svou dlouhou loveckou pušku. Napřed mu ji jako zajatci odebrali, a když pak poznali, že se zúčastnil loupežné výpravy jenom na příkaz svého otce a zbraň mu zase vrátili, uložil ji do kouta svého vigvamu, kde odpočívala dodnes. Od příchodu do indiánské vesnice ji neměl v ruce. Pohladil několikrát lesklou pažbu své věrné přítelkyně, pak ji zase pečlivě zabalil do losí kůže a uložil do kouta stanu. Na tak dalekou a namáhavou cestu si nemůže vzít tak těžké břímě. Zasunul si tedy alespoň do opasku svůj starý revolver a menší zásobu nábojů. Jeho hlavní zbraní však byl velký luk z losího rohu a široký toulec plný šípů. Byl přece Vaditaka, právoplatný člen indiánské družiny statečných Siouxů!

Když se zchystalo na cestu dalších devět mužů průzkumné výpravy, pronesl k nim Ksingudan řeč jazykem, který byl úsečný a stručný, zároveň však dostatečně vzletný a bohatý. Připomněl jim, aby pamatovali na to, že s sebou odnášejí na daleký sever osud celé vesnice, a že proto musí mít rychlé oči a pohotovou ruku. Že však ani oči ani ruka jim nebudou nic platný, nebudou-li vedeny pevným duchem.

Ksingudan mluvil pomalu a vážně, a stejně vážně naslouchali Siouxové slovům svého náčelníka. Když domluvil, několikrát souhlasně vykřikli, a pak už se deset mladých bojovníků seřadilo v pochodový šik a pevným krokem vykročili k ústí údolí. Oči obou starých mužů, Ksingudana a Inmutanky, je sledovaly, dokud nezmizeli za ohybem nejbližší skály.

V čele družiny kráčel Roka, za ním běžel Pehansan, Will byl třetí a pak následovali ostatní, v jediné rovné čáře.

Jakmile vyšli z údolí, obrátili se k severu. Hledali cestu mezi vysokými špičatými skalami a nalézali ji v úzkých průrvách a roklinách, kde vládlo pološero a tísnivý chlad. Sníh byl v těchto hlubokých soutěskách tvrdý a pevný, nedotkl se ho dosud jediný paprsek jarního slunce. Proto taky mohli postupovat rychle vpřed.

Před polednem dorazili do malého půvabného údolí. Roka nařídil přestávku v pochodu. Odvázali si s nohou sněžnice, sklepali z nich sníh a rozdělali táborový oheň. V horách bylo všude plno pramínků, potoků a jezer, a tak Will s Pehansanem našli brzy ve vzdálenosti pouhé čtvrtí míle od tábořiště jezírko, prosekali v něm led, spustili do vody provazce s udicemi a během půl hodiny se jim podařilo chytit několik větších ryb podobných štikám.

Ryby měly znamenitou, jemnou chuť a bylo jich dost pro všech deset hladových bojovníků. Najedli se dosyta a nemuseli ani sáhnout do svých zásob, jež si nesli s sebou v kožených tlumocích.

Uplynuly téměř dvě hodiny, než si Indiáni přivázali opět na nohy sněžnice a nastoupili další cestu úzkou soutěskou přímo k severu. Půda teď zvolna stoupala a zdálo se, že hory po obou stranách soutěsky dosahují až k obloze. Ani obrovské stromy, jež rostly na úpatí hor, jako by neznaly míry ve svém vzrůstu: jejich koruny se spojovaly nad hlavami mladých poutníků a chránily je bezpečně před větrem a prudkým slunečním jasem jako střecha obrovského zeleného stanu. Když se začalo šeřit, Roka dal své družině znamení, aby se zastavila, a chvíli se rozhlížel po neširokém údolí, v které právě vyústila jejich soutěska. Pak řekl:

„Poslední míli stoupala půda pod našima nohama mnohem ostřeji než na počátku cesty. Kdybychom pokračovali v pochodu, zastihla by nás noc již příliš vysoko. Museli bychom přenocovat v

místech, kde bude určitě velký mráz. Proto rozbijeme svůj noční tábor na prvním příhodnějším místě, na které narazíme. Co myslíš ty, Pehansane?“

„Souhlasím s tebou,“ odpověděl vysoký šlachovitý Indián. „Noc bude velmi chladná, a mají-li srdce v naší hrudi zůstat spokojená a šťastná, budeme potřebovat velký, teplý oheň na nějakém dobře chráněném místě.“

Ostatní bojovníci byli stejného názoru jako Pehansan a Roka, a tak jakmile přešli krátké údolí, zastavila se družina před hlubokým skalním výklenkem ve stěně soutěsky.

Místo to bylo dobře chráněné před větrem vysokými stromy, jako stvořené k nočnímu táboření. Pehansan rozdělal u blízkého jezírka velký oheň, který dosahoval svým teplem až do výklenku ve skalní stěně, a ostatní bojovníci se zatím chystali ke spánku.

Will byl přesvědčen, že do těchto míst ještě nikdy nevkročila lidská noha, Roka však přesto postavil na noc stráž. Aby hlídala tábor před divokou zvěří a před ještě divočejšími lidmi. Na Willa připadla hlídka až někdy po půlnoci, a tak se chlapec zabalil do tlusté přikrývky z bizoní kůže a ulehl na lože z měkkých jedlových větví, které si po příkladu svých rudých bratří nastlal na studenou kamenitou zem. Lehl si zády k vzdálenějšímu konci výklenku, aby dobře viděl na oheň. Oči se mu brzy začaly zavírat únavou a zakrátko viděl plameny vysokého ohně již jen jako velkou rudou skvrnu; až i tu nakonec pohltila tma. Než usnul, zaslechl ještě vzdálené volání, v kterém poznal žalostné vytí lesních vlků. Ale to už stál na samém břehu snu, a tak nebylo zcela jisté, zda se mu to jenom nezdá.

Nastoupil hlídku asi **s** jedné hodiny po půlnoci a **jeho** druhem u strážného ohně byl vysoký mladý Indián, který se jmenoval Inmu, což v řeči Siouxů znamená rys. Obcházeli tiše spící tábor, v ruce luk a na rameni toulec plný šípů. Dlouho slyšeli jenom praskot hořících polen a hukot větru ve vysokých korunách stromů, pak ale Will zaslechl opět to žalostné, naříkavé volání. Ano, někde nablízku vyli vlci!

„Co myslíš, nepřepadnou nás?“ zeptal se tiše Inmua.

„Je nás na ně příliš mnoho,“ odpověděl klidně mladý Dakota, jak Siouxové sami sebe nazývají ve své řeči. „Je nás deset a vlci,

nejchytřejší ze všech lesních dravců, umějí počítat alespoň do deseti. Nebo snad myslíš, že ne?“

„Nevím, Inmu. Dřív, než jste mě přijali do svého kmene, bych se podobné otázce asi vysmál. Ale teď už si nejsem tak jist.“

„Ptal jsem se tě, abych slyšel, co si o tom myslíš ty. Ale já vím, Vaditako, že velcí vlci počítat umějí. Slyšíš? Teď vyje nejméně pět vlků najednou. A ten, jehož hlas je nejhlubší a nejsilnější, je jejich vůdce. Až přijde ještě blíž a podívá se otvorem mezi keři k našemu ohni, tu pozná zcela přesně, kolik nás je. Věř tomu, co říkám.“

Will jen pokrčil rameny. Hlas mladého Indiána zněl přesvědčivě; Will však žil v divoké přírodě ještě příliš krátce, aby mohl tak „snadno uvěřit něčemu tak neuvěřitelnému. Vlci se zatím přiblížili až na kraj lesa, kde rostlo husté křoví. Hluboký hlas, který jasně vynikal nad ostatní, byl plný hněvu a dravosti. Will se zachvěl. Naříkavé vlčí vytí v chladné temné noci vyvolávalo v jeho ‚srdci pocit samoty a opuštěnosti. Pohlédl rychle na osm těl, odpočívajících nehnutě u nízkého ohně, pohlédl i na svého bdícího druha, který hleděl klidným, pozorným pohledem k hradbě černého lesa. Will Clarke nebyl v temné, nepřívětivé pustině sám. Bylo tu s ním devět statečných, věrných druhů! Pocit klidu a uspokojení netrval však dlouho. Stačilo, aby v houštině zařval velký vůdce vlků … Will se rychle obrátil k Inmuovi:

„Víš docela jistě, že na nás nezaútočí? Bylo by škoda, kdybychom museli ztratit hned první noc po odchodu z vesnice mnoho svých dobrých šípů.“

„Ne, Vaditako,“ odpověděl pevně Inmu, „této noci nás nenapadnou. Budou pouze hladově kroužit kolem našeho tábora a čekat, až někdo z nás zapomene na opatrnost, jež je matkou všech Siouxů, a vzdálí se z životodárného kruhu ohně. Jak jsem ti řekl, lesní vlci umějí počítat a vědí, že deset mladých bojovníků, z nichž každý umí napnout svůj luk tak, že tětiva se málem přetrhne, je pro ně počet příliš velký. Jen poslouchej, jak vyjí teď. V jejich volání je už víc hněvu než dravosti.“

Bylo to zvláštní, ale Willovi ‚se skutečně zdálo, jako by vlci změnili svůj hlas. Dravost, v které se chvěla hrozba, ustoupila hněvu a stesku. Velký vůdce vlků a jeho poddaní vznášeli vysoko k

temnému nebi svoji stížnost, v níž nebylo více hrozby; byl v ní pouze zoufalý hněv.

„Co říkají?“ zeptal se Will.

Mladý Dakota se usmál a řekl:

„Vím, co si říkají. Jsou velice smutní a stěžují si jeden druhému, že je nás příliš mnoho, abychom se mohli stát jejich kořistí. Bědují nad ztrátou dobrého masa. Vědí, že jsme tlustí, že jsme se po celou zimu dobře krmili, a proto že by z nás bylo dobré a šťavnaté maso v jejich zubech. Jen kdyby je mohli zarýt do našich těl.“

Vaditaka pohlédl na mladého Dakotu, potřásl hlavou a řekl: „Vymýšlíš si, Inmu!“

„Ne, Vaditako,“ odpověděl vážně Indián. „Snad to zní trochu podivně, co ti teď říkám, ale věř mi, já znám vlky! Rozumím jejich řeči, poznám, kdy se radují a kdy naopak mají ve svém srdci bolest. Teď opět slyším hlas jejich vůdce, který vyniká nad ostatní a říká: Jsou zde, ó moji druzi, jsou zde ti tvorové, co chodí po dvou nohách a jsou pro naše zuby lepší než cokoliv jiného, co běhá a chodí po této zemi. Jsou větší než my, se svými holými prackami jsou však proti nám zcela bezbranní. Mají ale s sebou ty podivné větve, co vysílají do vzduchu dlouhé pruty s ostrými konci. A ty pruty pálí jako žhavý oheň, když se zaryjí do našich těl. Ti tvorové se jmenují lidé a já jsem je spočítal. Je jich deset a jsou obratní a lstiví. Spočítal jsem je nikoliv proto, že jsem je viděl, ale spočítal jsem je svým jemným čichem. Jenom nám vlkům, nejchytřejším ze všech zvířat žijících v lese, je dán tak dobrý čich. Kdybychom je teď chtěli přepadnout, vráželi by do nás z dálky své ohnivé pruty, které by nás pálily a vyrývaly maso z našich těl, až by nás nakonec všechny zabily. Proto volám k nebi svou stížnost a žal, a vy volejte se mnou. Neboť dnešní noci zůstanou naše zuby čisté a naše vnitřnosti budou dál skučet hlady.“

„Teď už věřím, Inmu, že rozumíš hlasu lesních vlků,“ řekl tiše Will a zahleděl se upřeně k temnému lesu.

„Překládám ti věrně každé slovo jejich vlčí řeči, Vaditako. Slyšíš? Stále ještě vyje. V jeho hlase zní hněv a žal, je v něm však teď slyšet i něco jiného. Je to rada velkého vůdce, poučení, které dává svým druhům pro budoucí časy. Říká své smečce: Dnešní noci

ještě ne. ó moji druzi. Je jich na nás příliš mnoho, jsou pohromadě a mají na nás přichystány své ohnivé pruty. Ale proč je náš vlčí rod pokládán za nejmoudřejší ze všech živých tvorů? Proč je svou moudrostí povznesen tak vysoko nad mohutného medvěda i nad velkého losa, kteří neumějí myslet? To proto, že nežije jen pro okamžik jediné chvíle. Protože myslí daleko kupředu, na příští chvíle, na příští dny i na příští týdny. Ano, jen proto je vlk pánem všeho tvorstva, jen proto je vysoko povznesen nad ostatní dravce, ba dokonce i nad toho, který chodí po dvou nohách a v hodnosti je mu nejbližší. A teď, ó moji druzi, umí být moudrým v noci i ve dne. Až zase zazáří slunce, pověsí ti pošetilí tvorové své pruty na záda, půjdou zase dál k severu na těch svých dlouhých, neohrabaných nohách, a budou dělat těma nohama i svým upovídaným jazykem takový hluk, že před nimi utečou všechna malá lesní zvířata, která těm dvounohým tvorům slouží za potravu. Ale i my se vydáme na cestu a poběžíme podél nich hustým křovím, stejně rychle jako oni, avšak tak tiše, že nás jejich hluché ucho ani nezaslechne. Ani jejich tupé čenichy nás neucítí, ačkoliv budeme od nich jenom pár skoků. Strach opustí pošetilý mozek člověka, neboť všude kolem něho bude zářit jasné světlo. Avšak moudrý vlk, který je chytřejší než nejchytřejší člověk, bude na stráži ve dne i v noci. Bude svou kořist střežit a hlídat, až jednou nadejde chvíle, kdy některý z nich se vzdálí od ostatních a zajde do křoví a jeho ostré pruty nebudou připraveny. Pak konečně přijde náš čas a náš skok bude rychlý a jistý a naše zuby se zaryjí hluboko do masa toho pošetilého tvora, který je tak pyšný a hrdý na svoji nevědomost.“

Když mladý Dakota skončil, Will se opět zachvěl. „Slova velkého vůdce vlků jsou chytrá a krutá. A já si z nich vezmu naučení. Neopustím ani na chvíli naši družinu, a kdybych se náhodou přece jen někdy opozdil, budu mít vždy na tětivě připravený ten nejostřejší šíp.“ Will se na chvilku odmlčel, jakmile však vlci pozvedli znovu svůj naříkavý hlas, pokračoval rychle:

„Starý vlk je jistě moudrý a lstivý, přesto se však dopustil velké pošetilosti, když mluvil před člověkem, který rozumí jeho řeči.“

„Máš pravdu, Vaditako, ale žádný tvor na této zemi, ani sám člověk není tak moudrý, aby věděl všechno, ani tak opatrný, aby

nikdy neprovedl nějakou pošetilost. Velkého vlka ani nenapadlo, že by někdo z nás mohl rozumět jeho řeči. Ale slyšíš, jak náhle změnil svůj hlas? Jako by si přece jen uvědomil, že se dopustil pošetilosti. Teď říká svým druhům: Naše ústa již řekla všechno, co chtěla vyslovit. Teď buďme tiší jako ta smrt, kterou pro ně chystáme, a tak trpěliví jako křoviny, jež nikdy neprozradí, koho v sobě skrývají.“

Willovi přeběhl po zádech mráz; přitáhl si blíž k tělu svůj dlouhý kožich z medvědí kožešiny. Věřil každému slovu, které mu mladý Dakota přeložil, a teď jen čekal, až se v temném křoví objeví nejasné stíny vlčích těl. Vychrtlé, hladové stíny. Místo toho však uviděl pouze dva velké žhoucí uhlíky a poznal, že to jsou planoucí oči vůdce vlčí smečky. Stočil pohled doprava, pak doleva. Byly všude. Planoucí, řeřavé, nenávistné uhlíky. Žhnuly jako poslední jiskry dřeva, kterému každou chvíli hrozí uhasnutí. Proto žhnou a pálí z posledních sil, rudé hněvem nad svým blízkým koncem. Není to vítězný žlutý plápol radostného ohně, ale nenávistný žár dohasínajícího popela. Tu jeden z těch žhoucích párů na okamžik pohasl a ozvalo se táhlé, žalostné zavytí. Will sebou polekaně trhl a vzápětí si uvědomil, jak byl pošetilý, když přirovnával planoucí vlčí oči k dohasínajícímu popelu. Vždyť oheň v očích šelem znamenal teprve počátek velkého požáru, kterým vlci chtějí zničit svého dvounohého nepřítele!

„Jsou teď všude kolem nás,“ řekl Will tichým hlasem.

„Mluví o nás dobře,“ odpověděl mladý Dakota hrdě. „Jeho slova však nejsou v jeho hrdle, protože jeho hlas, jak sám slyšíš, teď mlčí. Jsou však v jeho očích. Velký vůdce vlků říká své smečce toto: Ó moji druzi. Ti lidé u ohně jsou vybraní bojovníci svého kmene. Není mezi lidmi lepších lovců, než je těchto deset, v celém našem kraji nenajdeš

statečnějších srdcí a chytřejších hlav. Proto musíme být odvážní, moudří a hlavně trpěliví, chceme-li nad nimi nakonec zvítězit. A jestli se nám to podaří, pak to bude největší čin, jakého kdy na této zemi dosáhl pán všeho tvorstva, horský vlk, a proto za nimi poběžíme den za dnem, týden za týdnem, až konečně přijde naše chvíle.“

„Slova velkého vůdce vlků jsou odvážná a hrdá,“ řekl tiše Vaditaka. „Naše odvaha však bude ještě větší. Dakota se nezalekne ani pána veškerého tvorstva, jak sám sebe nazval velký vůdce horských vlků. Protože tím pánem je na této zemi jenom on, potomek hrdinných Siouxů!“

Inmu se usmál a stiskl pevně paži svého bílého přítele.

Byl čas vzbudit další stráž.

RUDÝ KRUH

Will se probudil záhy po svítání. Bylo studené, zimavé ráno, u jezírka však už zase plápolal vysoký, veselý oheň a jeho životodárné teplo dosahovalo až do výklenku ve skále. Roka nařídil, aby se všichni vydatně a dosyta nasnídali. Indiáni, kteří jsou na válečné stezce, bývají obvykle velmi střídmí, naše družina však nešla do války, a nebylo proto důvodu, aby se zříkala jídla či jiného tělesného požitku. Vaditaka s Pehansanem chytili opět v jezeře několik velkých ryb, jež si pak upekli v horkém popelu. Snědli k nim několik kukuřičných placek, a vydatnou snídani zapili vodou z pramene, který vytékal z blízké skály.

Teprve když se dosyta najedl, vzpomněl si Will na vlky, a hlavně na jejich zlověstná slova, která mu v noci tlumočil jeho přítel Inmu. Will se rozhlédl po tábořišti a viděl, že starý vlk měl pravdu. Jeho přátelé seděli klidně na kameni nebo na travnaté zemi a dívali se bezstarostně k modrému nebi. Místo luku držel každý z nich v ruce kus pečené ryby nebo kukuřičnou placku. A jejich zbraně, ty ostré štiplavé pruty, o kterých mluvil starý vlk s takovou úctou, visely nečinně na větvi smrku či ležely bezbranně u paty skály. Will pohlédl na Inmua. Mladý Dakota se opíral o velký kámen a vybíral

pokojně z páteře velké ryby nejšťavnatější kousky bílého masa. Teprve když se na něj Vaditaka chvíli díval, zvedl hlavu a jakoby pochopil, proč se na něj přítel tak upřeně dívá, řekl:

„Mluvil jsem o naší noční hlídce s Rokou, Vaditako. Věřil mým slovům, tak jako jsi jim nakonec uvěřil i ty. I Roka zná zvyky a způsoby vlčího kmene. A domnívá se stejně tak jako já, že pokud se budeme držet pospolu, deset statečných bojovníků vždy na jediném místě, vlci nás nikdy nenapadnou."

A mladý Dakota pohlédl na vůdce družiny, jako by ho vyzýval, aby potvrdil jeho slova. Roka pokynul hlavou a řekl:

„Inmu má pravdu. Vlk je tvor odvážný a dravý, je to ale i tvor moudrý a trpělivý. Nikdy se neukvapí jako jeho větší bratr, zbrklý a popudlivý medvěd. Nikdy taky nespěchá jako jeho největší nepřítel, nedočkavý kuguár. Čas je jeho přítel a vlk ctí zákony svého přítele času. Proto musíme být i my opatrní a chytří, musíme se držet stále spolu a nedovolit, aby nejchytřejší z lesních dravců nad námi zvítězil svou lstivostí."

Pak Roka přikázal Pehansanovi a třem dalším Indiánům, aby si připravili luky a prohlédli nejbližší okolí. Když se zvědové vrátili, oznámili, že všude kolem je na sněhu plno vlčích stop a že jsou to stopy neobvyklých rozměrů. Tvář moudrého Roky se zachmuřila.

„Jsou to dravci, kteří sem přišli z dalekého severu. Z míst, kde medvědi, vlci i všechny ostatní šelmy jsou mnohem větší a dravější než kdekoliv jinde v této zemi. Naše cesta na sever nebude snadná. Protože po této cestě půjde s námi nejlstivější a nejnebezpečnější z tvorů této země – velký severní vlk."

Když Roka domluvil, zavládlo nad tábořištěm mrtvé ticho, rušené jen občasnými závany větru v korunách vysokých jedlí. Pak promluvil opět Will Clarke a jeho hlas byl jasný a silný:

„Celá vesnice věří ve zdar naší cesty. A věřím v něj i já, protože nás vedeš ty, Roko, a protože jsou s námi Pehansan a Inmu a další stateční bojovníci národa Dakotů, který je první mezi indiánskými kmeny."

Roka se usmál slovům bílého chlapce a ostatní Indiáni pochvalně zamručeli. To byla řeč, jež slušela jasnému slunečnému ránu. To byla slova hodná každého pravého Siouxe.

A byla to taky poslední slova před odchodem z nočního tábořiště. Pak už si Dakotové jen připevnili na nohy sněžnice, na záda si hodili tlumoky, přes rameno pověsili luk a toulec s šípy a znovu vyrazili vzhůru k severu. Cesta je teď vedla roklinou, která byla místy široká několik desítek metrů.

Běželi podél pravé strany soutěsky a Willovi se zdálo, že husté zasněžené křoviny. které rostly podél skal a dosahovaly místy výšky až tří metrů, se každou chvíli zachvěly. Když si toho všiml asi počtvrté nebo popáté, zavolal Will na Inmua, jenž běžel před ním. Mladý Dakota, který měl oči jako rys, mu potvrdil, že se nemýlí.

„Víš, co to je, Vaditako?“ zeptal se Willa.

„Velcí vlci. Běží po našem boku a neztrácejí nás z očí.“

„Ano, jsou to skutečně naši noční hosté. Poběží s námi den i noc, a druhý den a druhou noc. Budou čekat na vhodnou příležitost, aby se vrhli na toho z nás, kdo zapomene na opatrnost a vzdálí se od ostatních.“

„Vím zcela jistě, že já to nebudu.“

Inmu se zasmál.

„Nikdo z nás nechce být neopatrný. Ale je taky pravda, že budeme opatrní jen tak dlouho, dokud si na ně nezvykneme. Potom, až zvyk zatlačí vzpomínku na nebezpečí, se jeden z nás vzdálí od družiny – a pak běda! Vlci se na něho vrhnou v celé smečce a ubožákovi nebude nic platná ani jeho odvaha, ani jeho síla.“

Willovi přejel po zádech mráz. Vzpomněl si na noční setkání s vlky, na temné a výhrůžné vytí jejich velkého vůdce. Jedna jediná minuta v celém měsíci, který uplyne, než dojdou k svému cíli, může být komukoliv z nich osudná. A kolik je těch minut v dlouhých čtyřech týdnech!

K poledni se mírně oteplilo a bylo dokonce slyšet, jak s horských svahů klouže dolů tající sníh. Pehansan navrhl, že půjde ještě s dvěma Dakoty vysokým podrostem, který rostl podél jejich stezky, a pokusí se zastřelit mladého jelena nebo losa, Roka však mu to nedovolil. Nechtěl zbytečně vystavovat těla svých bojovníků tesákům hladových vlků. Odpoledne začala půda ostře stoupat, a když nadešla druhá noc jejich pouti rozdělala družina vysoký strážný oheň, na úzké planině v průsmyku, nad kterým se strmé skály tyčily

téměř kolmo k obloze. Záhy po setmění se opět ozvali vlci, brzy však zase utichli.

„Řekli nám pouze," pravil Inmu, „že nás stále sledují. Ani této noci nás však nenapadnou, neboť ještě nepřišel jejich čas."

Will dnes hlídal jako první, a jakmile skončil stráž, ulehl ihned na své lože z bizoní kůže a v tu ránu usnul. Nespal však dlouho, probudil ho pronikavý sténavý zvuk. Rychle vyskočil, a tu viděl, že jeho druzi jsou již všichni vzhůru. Noc byla temná a vlhká a nízký oheň ozařoval pouze malý kruh planiny kolem tábořiště. Sténání vycházející z vysoké hory tyčící se nad údolím se náhle změnilo v hrozivý, vzteklý řev – a teprve teď pochopili. Popadli rychle svoje věci a dali se na zběsilý úprk. Byl to běh na život a na smrt! Will koutkem oka zahlédl, jak se na ně řítí obrovská bílá stěna. Zamířil rovnou do středu soutěsky, aby se co nejdřív dostal ven ze sevření skalních stěn, ale tu na něj Roka křikl, aby se vrátil. Soutěska před ním se totiž úžila, místo aby se rozšiřovala, a tak by se byl dostal přímo do sněhové pasti. Lavina se ale nakonec naštěstí zastavila o široký skalní převis a nedostala se až do soutěsky. Dolů spadlo pouze několik kamenů a velkých větví stržených pádem sněhové spousty. Těm se Indiáni obratně vyhnuli, a tak tentokrát vyvedl moudrý Roka svou skupinu z nebezpečenství bez jediného škrábnutí.

Sotva se však mrak sněhu zvířeného lavinou trochu usadil a Indiáni se začali kolem sebe rozhlížet, aby zjistili, zda někdo z nich nebyl zraněn, již opět ozval se varovný výkřik jejich vůdce. Nejmladší z družiny, Tatokadan, což v řeči Dakotů znamená antilopu, se dostal o několik metrů před ostatní, a dřív než ho druzi stačili doběhnout, vyletěl proti němu z křoví zlověstný temný stín. Vaditaka vytrhl bleskurychle z toulce šíp a připjal ho k tětivě. V příštím okamžiku už šíp zazpíval vzduchem a zaryl se až po peří do vlčího hrdla; dřív, než dravec dokončil svůj smrtící skok. Mohutné šedivé tělo jako by na okamžik strnulo ve vzduchu a pak se vlk bez vlády svalil k nohám vyděšeného Dakoty. V tu chvíli také naposledy zasténala sněhová lavina nad jejich hlavami a v údolí se rozhostilo mrtvé ticho. Otevřená rána na úbočí hory přestala krvácet; na bílý sníh vytékala tenkým pramínkem jenom krev z rozervaného vlčího hrdla.

„Vykonal jsi velký a statečný čin, Vaditako,“ přerušil Roka ticho vážným, slavnostním hlasem. „Nebýt tvé pozornosti a odvahy, ztratili jsme nejmladšího, nikoliv však nejméně statečného člena naší družiny, Tatokadana. Zuby velkého vlka by mu jediným trhnutím rozervaly hrdlo. Byl to velký a statečný čin!“

Will cítil, jak se mu do obličeje hrne teplá krev. Ještě štěstí, že byla taková tma.

„Nestalo se to z mé vůle, Roko. Moji ruku vedl sám Manitou.“

Roka pokynul hlavou a také ostatní Indiáni souhlasně zamručeli. Potom nařídil vůdce Willovi:

„A teď vytáhni svůj šíp z mrtvého těla, Vaditako. Moudrý lovec nikdy zbytečně neztrácí své šípy.“

Šíp se zaryl do hrdla mohutného dravce tak hluboko, že Will musel požádat o pomoc Inmua. Teprve společnými silami se jim podařilo šíp vytáhnout. Vlk vypadal i ve své smrti hrozivě: byl to dravec z kmene největších vlků, jací žijí pouze v horách Severní Ameriky. Jsou dlouzí až dva metry a mají ve svých vychrtlých tělech hrozivou sílu.

„Kdybychom necestovali tak daleko, vzali bychom s sebou jeho kůži. Takhle ho však musíme nechat na pospas jeho druhům,“ řekl Roka, otočil se a zamířil k úzkému východu ze soutěsky.

Sotva ušli několik metrů, uslyšeli za sebou šustot měkkých tlapek, a když se ohlédli, spatřili v nejasném svitu sněhu velké temné stíny sbíhající se na krvavou hostinu.

Pokračovali v pochodu, a když byli asi půl míle od místa pádu laviny, zastavili se na malé horské loučce a rozdělali nový táborový oheň. Po zbytek noci se pak už nic mimořádného nestalo, jenom těsně před úsvitem se obloha náhle vyčistila a nad spícím údolím zazářily velké jasné hvězdy.

Příštího dne vyrazili již v časném ránu a pokračovali úžící se soutěskou až na vrchol průsmyku. Odtud už také viděli do širokého údolí hustě zarostlého lesy. Údolí se táhlo směrem k východu a v jeho středu svítilo nezarostlé prostranství, zřejmě zamrzlá a sněhem pokrytá hladina jezera. Za údolím se tyčily vysoké hory, jejichž vrcholky mizely v mlze. Will odhadoval, že údolí je dlouhé aspoň dvacet mil a na východě ústí v úzkou roklinu, klikatící se v nesmírné

dálce někam na severovýchod, až k úpatí vysokých hor. Tímto směrem tedy povede jejich pouť, která je nakonec zavede na velké a širé pláně!

„Kudy půjdeme teď?“ zeptal se Vaditaka Roky.

„Sestoupíme do údolí, kde bude jistě dost lovné zvěře. Zdržíme se tam několik dní, doplníme si zásoby a odpočineme si před výstupem do hor.“

A Roka začal jako první sestupovat opatrně do údolí. Svah, zpočátku mírný a pozvolný, nabíral prudce na příkrosti a ke zdolání jeho poslední části museli bojovníci vynaložit všechnu svoji obratnost a sílu. Když se konečně dostali až na dno údolí, první, čeho si všimli, byly četné stopy zvěře. Přišli do země hojnosti a velkých lovů. Toho dne se však už na lov nevypravili, protože byla už skoro tma a navíc byli všichni pořádně unaveni. Rozdělali tedy pouze oheň, najedli se ze zásob a hned potom ulehli ke spánku.

Ráno vanul teplý vítr a všude v údolí bylo vidět známky velkého jarního tání. Horský potůček, který pramenil nedaleko místa, kde nocovali, odnášel vesele poslední zbytky ledové tříště k nedalekému jezeru a na sněhovém pokrovu pokrývajícím celou planinu se tu a tam objevila první tmavší místa.

Když se družina dosyta nasnídala, obrátil se Will na Roku.

„Viděli jsme už včera večer všude plno čerstvých stop, které svědčí o tom, že tady v údolí je mnoho lovné zvěře. Dovol tedy mně a Inmuovi, abychom se pokusili ulovit medvěda nebo mladého losa. Potřebujeme čerstvé maso, nemůžeme žít jenom ze svých zásob.“

„Máš pravdu, Vaditako, všichni toužíme po dobrém čerstvém masu. Vezměte si tedy luky a šípy a zkuste svoje lovecké štěstí. Dávejte však pozor a nevzdalujte se jeden od druhého!“

Will a Inmu si připjali sněžnice a zamířili vesele k lesu. Vyhlídka na první pořádný lov od chvíle, kdy opustili rodnou vesnici, poháněla jejich odpočaté nohy a bystřila jejich mladý zrak. Inmu již několikrát ohlásil stopy losa, zvíře však vždy zmizelo v husté křovině, kam nebylo možno dál je sledovat. Lovci se stále víc vzdalovali od tábora, jejich krok byl stále chvatnější á oči pozornější. Konečně objevil i Will zcela čerstvé losi stopy. Obrovský los musel být několik metrů před nimi.

„Dohoníme ho,“ zašeptal Will Inmuovi. „Budeme z něho mít maso na mnoho dní.“

„Ano, dohoníme ho,“ přisvědčil Dakota. „A naše šípy naleznou jeho srdce.“

Lovci museli projít ještě vysokým řídkým lesem, a teprve tam zvíře spatřili. Los stál na vzdálenějším konci nedlouhé planiny, na kterou vyšli, a okusoval pokojně větvičky nějakého keře. Jistě netušil, že pár metrů od něho, za kmenem mohutného smrku, se skrývá jeho nepřítel.

„Zaměř mu na hrdlo, já si vezmu jeho srdce,“ zašeptal mladý Dakota. Will jen mlčky pokynul hlavou. A pak už následovaly stručné, tiché rozkazy: „Zvedni luk! Přilož šíp! Ohni luk! Zaměř na cíl!“ A když Will zaměřil na hrdlo a Inmu na srdce velkého zvířete: „Střel!“

Dvě tětivy zadrnčely, dva šípy zahvízdly vzduchem a letěly rovně a jistě k svému cíli. Ale los je zvíře silné a statečné. Tak velká byla síla v jeho mohutném těle, že sotva klesl k zemi, zasažen dvěma přesnými ranami, hned zase vyskočil na všechny čtyři a obrovskými skoky pádil pryč z planiny. Oba lovci se rozběhli za ním a jejich krok byl jen o málo pomalejší než krok mohutného kanadského losa. Pak se však krok zvířete náhle zkrátil, jeho skoky byly stále kratší a pomalejší. Ze dvou velkých ran mu prýštila širokým pramínkem krev a s krví prchal i život. Bylo otázkou několika okamžiků, kdy se bezmocně svalí k zemi, ale právě ve chvíli, kdy se poprvé zapotácel, vyletělo z křoví dlouhé tmavé tělo a mocným chňapnutím ho popadlo za hrdlo. Los padl

jako podťatý; vlčí tesáky mu zasadily poslední ránu.

Oba mladé lovce zachvátil zuřivý vztek, když viděli, jak se odporný netvor vrhl na jejich kořisti chtěl si ji přivlastnit. Taková drzost nesměla zůstat bez potrestání. Oba současně vytáhli z toulce šíp a přiložili jej k tětivě. Dřív však, než Vaditaka stačil vystřelit, křikl na něj Inmu: „Zabiju ho sám! Ty dávej pozor, jestli není někde nablízku jeho bratr!“

Šíp mladého Siouxe zazpíval vzduchem a šelma padla na bok. Její zuby však zůstaly zahryznuty do hrdla velkého losa, a tak tam ležela obě zabitá zvířata na sněhu vedle sebe, jako by ještě po smrti chtěla pokračovat v boji. To už ale vyklouzl z křoví další temný stín – a nedočkavý Will po něm rychle vystřelil. Šíp zasáhl šelmu do boku, nebyla to však rána smrtelná, a tak se vlk jen zlostně ohnal, zavyl a zmizel opět nehlučně v křovinách.

Inmu vykročil spěšně k tělům mrtvých zvířat a Will ho následoval.

„Stáhneme z losa kůži a rozřežeme jeho maso, abychom je mohli lépe odnést,“ řekl Indián.

Nejprve musel odtrhnout zdechlinu statného vlka, jehož tesáky byly až po dásně zahryznuty v hrdle mrtvého losa, a teprve pak začal Inmu stahovat z losa kůži. Will zatím hlídal, v ruce luk s připraveným šípem. Křoviny kolem nich opět ožily, ozýval se zlověstný šustot měkkých šlapek. Inmu přerušil na okamžik práci a poslouchal.

„Vlk, kterého jsi poranil, přivedl své druhy. Jsou odhodláni podniknout na nás nový útok. Poznali už sice, jak koušou naše šípy, ale kořist, kterou před sebou vidí, je příliš lákavá, a tak jsou ochotni obětovat nějaké ztráty. Tučný kanadský los a dva dvounozí tvorové vykrmení po dlouhé zimě by jistě dali hojnost čerstvé potravy celé vlčí smečce.“

Will se zachvěl. Jak klidně mluví jeho rudý přítel o tak hrozných věcech!

Ale to už Dakota vyrazil z hrdla dlouhý přerývaný výkřik, kterým se mezi sebou domlouvají bojovníci kmene Siouxů. Odpovědí mu však bylo jen výhrůžné zavytí z temných křovin. Inmu vykřikl podruhé. Ale ani tentokrát mu neodpověděl lidský hlas. Roka

se svou družinou byli příliš daleko. Jenom křoví několikrát zapraskalo a ozvalo se opět to výhrůžné, krátké zavytí připomínající spíš štěkot vzteklého psa než vytí vlka.

„Slyšel jsi, jak se vůdce vlků zasmál?“ zeptal se Inmu vážně.

„Že se smál?“ řekl Will udiveně. „Copak se vlk může smát? Slyšel jsem pouze šustot keřů a zlostné vytí.“

„Stále ještě nejsi dost moudrý, Vaditako,“ odpověděl mladý Dakota. „Jsi ješitný jako každý člen lidského rodu a myslíš si, že jen člověk se umí smát. Avšak vlk, který sám sebe považuje za tvora vyššího, než je člověk, má taky svůj smích. Směje se svým vlastním, zvláštním smíchem, a já jsem ho slyšel, neboť poslouchám nejen ušima, ale všemi svými smysly. Smál se a říkal svým druhům, že jsme zapomněli na opatrnost a pošetile se vzdálili daleko od své smečky. Že jsme zabili losa obrovských rozměrů, že jsme ho však zabili pro vlky, nikoliv pro sebe. A stejně jako ten los že se i my staneme jejich kořistí. To pravil velký vlk, když se zasmál.“

Vaditaka se znovu zachvěl:

„Ale ty nevěříš jeho slovům, viď?“

Avšak mladý Dakota pokračoval vážným, starostlivým hlasem:

„Slyšíš? Zase se směje a jeho slova jsou plná posměchu. Podruhé prý už mu neunikneme, protože vlk dovede být trpělivý. Na obloze se hromadí velká černá mračna, a ještě než se setmí, začne sněžit. Mezi nás a naše druhy se postaví hustá, bílá stěna sněhu a pak se vlci tiše připlíží … Než je spatříme, bude už pozdě. Nestačíme už vymrštit své ostré pruty, dřív se do nás zakousnou ostré vlčí tesáky.“.

Will vzhlédl k nebi. Mraky, které se přihnaly od severu, zakryly už téměř celou oblohu. Každou chvíli začne sněžit. A pak bude boj s vlky opravdu nesnadný.

„Máme mnoho ostrých šípů a dovedeme oba střílet rychle a přesně,“ řekl tichým hlasem, jako by sám nevěřil svým slovům.

„A co když bude sněžit tak hustě, že neuvidíme před sebe dál než na jeden, nejvýš na dva kroky?“

„Potom rozděláme oheň. Pod sněhem je všude mnoho suchého dříví.“

„To jsou moudrá slova, Vaditako,“ řekl Inmu a sám první začal odhrabávat sníh. Větve házel na hromadu blízko místa, kde ležel

mrtvý los. Zatím se téměř úplně setmělo a obrysy blízkých stromů a křovin zvolna mizely a měnily se v temné stíny. Stíny stromů byly nehybné a tiché, občas se však mezi nimi objevil stín, který se pohyboval. Stín hladového, nedočkavého vlka!

Inmu odhrabával sníh, hledal suché větve a Will zatím hlídal, v ruce luk a připravený šíp. Ještě nikdy nepracoval mladý Dakota s takovou rychlostí. Zoufalost mu dodávala sil, a pomáhal mu i velký Manitou. Inmu nacházel suché větve vždy na tom místě, kde odhrabal sníh, nemusel učinit jediný zbytečný krok. A když konečně hodil na vysokou hromadu poslední větev a křísl ocelí o křesadlo, vyletěl z kamene ohňostroj jisker tak bohatý, že ozářil sníh v okruhu několika metrů jako světlo padající hvězdy. Plamen ohně přeskočil rychle na hromadu a brzy vzplál k nebi zářivý rudý kruh. Inmu se vítězoslavně vztyčil.

„Byl jsi opět poražen, hrdý ksunktoteko, víku. Domníval ses, že se ti podaří přikrást se k nám bílou stěnou. Avšak tvůj přítel sníh přijde příliš pozdě. Mezi námi a tebou už stojí ohňová hradba. Náš věrný přítel oheň nás zachránil!“

Will si zhluboka oddechl, pak se ale zeptal Inmua:

„A neudusí nakonec plameny sníh?“

„Ne, Vaditako. Je-li oheň dost silný, pak jej sníh i déšť jenom živí. Vidíš? Začalo právě sněžit a plameny našeho ohně nejen nepohasly, ale vyšlehly ještě výš.“

A skutečně. Velké sněhové vločky živily oheň vydatněji než nejsušší smrková větev. Jeho plameny zežloutly a zesílily a v jejich světle spatřil Will na bílém pozadí zasněžených křovin ohromné, rudě ozářené stíny vztekle pobíhající sem a tam.

„Vidím vlky,“ vzkřikl Vaditaka vzrušeně. „Co kdybych jeden z těch krvavých stínů zastřelil? Uklidnilo by nás to a povzbudilo k dalšímu boji.“

„Dobrý nápad, Vaditako. Klidná mysl zdvojnásobuje sílu. A pak – vlci se vrhnou na svého mrtvého druha, a my budeme mít aspoň čas v klidu se najíst.“

Will ohnul luk, chvíli mířil a pak už letěl jeho šíp bezpečně k cíli. Smrtelně raněný vlk zavyl a vzápětí se na něj vrhla celá smečka a odvlekla ho s hladovým vytím do křoví. Inmu zatím vyřízl z hřbetu

mrtvého losa dva silné plátky masa, napíchl je na větev a začal je opékat nad plameny vesele praskajícího ohně. Z oblohy se teď valila celá oblaka sněhu, nebylo už vidět ani nejbližší keře, Will a Inmu však věděli, že vlci se neodváží překročit rudý prsten jejich ohně. V jeho objetí byli zcela bezpeční. Inmu dokonce vyskočil, začal poskakovat uvnitř ohnivého kruhu a křičel do neviditelné tváře krvelačných dravců své posměšné výzvy:

„Jen pojď, ó vlku! Jsme tu oba a čekáme na tebe. Jsme jenom dva a vás je celá smečka. Tak dokaž svoji odvahu a skoč! Nemůžeme se už dočkat boje s tebou. Proč nejdeš? Bojíš se ohnivého kruhu? Ty, vládce všeho tvorstva, se bojíš? Ano, bojíš se. Protože člověk, a ne vlk je pánem všeho tvorstva, všeho života na této zemi!“

Rudá zář ozařovala obličej mladého Dakoty, plameny ohně se odrážely v jeho rozevřených očích. Will se díval s obdivem na svého statečného druha a jeho srdce naplnil pocit radosti a pýchy. Takto odvážně a hrdě si může počínat jenom pravý syn přírody! Dospělý člověk, který tu poskakuje a pokřikuje jako malé dítě, a přesto v jeho chování není nic směšného!

Náhle Inmu přerušil své posměšné volání a vyrazil z hrdla táhlý, přerušovaný výkřik. Varovné znamení Indiánů kmene Dakotů. Will otočil rychle hlavu směrem, z něhož se vracela ozvěna Inmuova hlasu, a pak popadl svého přítele vzrušeně za ruku.

„Zdálo se mi, že jsem zaslechl odpověď na tvoje varovné volání. Slyšíš?“

Inmu přestal poskakovat a na okamžik strnul na místě jako socha. Pak znovu vykřikl, a když se vzápětí ze sněžné dálky ozvalo slabé zavolání, vyrazil ze sebe radostně:

„Teď jsem to slyšel. Roka k nám mluví. Říká, aby naše srdce byla klidná, že on, Pehansan i všichni ostatní už

O nás vědí a jdou k nám. Ale co ty, ksunktoteko? Máš poslední příležitost. Za chvíli už bude pozdě. Jen pojď a vezmi si našeho losa. Pojď si pro jeho krásné, tučné maso, kterého je dost pro deset smeček hladových vlků.“

Avšak vlci nespěchali s útokem. Jenom dál vztekle vyli a nedočkavě pobíhali po vnějším obvodu rudého kruhu. Vůdce vlků byl příliš starý a moudrý na to, aby si nechal spálit kůži a čenich

štiplavými plameny ohně. A když se pak z lesa ozvaly první hlasy oznamující příchod Rokovy družiny, vůdce vlků naposledy vztekle zavyl a smečka se dala na ústup. Zmizela v hustém křoví stejně tiše a neslyšně, jako se z něj před hodinou vynořila.

Zato Will s Inmuem přivítali své zachránce radostným voláním a oba pak dlouho a podrobně vyprávěli Rokovi i ostatním, jak dobrý oheň zahnal ksunktoteku a zachránil jim život. Když Vaditaka a Inmu skončili své vyprávění, přikázal Roka Pehansanovi a Tarinkovi, aby přinesli z blízkého lesa několik velkých větví, z kterých pak postavil široký nízký přístřešek. Byl přesně tak velký, aby se pod ním pohodlně vyspalo osm unavených Bojovníků jeho družiny. Roka sám držel spolu s Pehansanem stráž až do prvního svítání.

Do rána přestalo sněžit, přesto však, když se Will probudil, viděl, že za noc napadlo alespoň půl metru nového sněhu. Prostranství kolem ohně bylo už umetené a udupané a oheň sám ještě nedohasl. Will svižně vyskočil a popřál svým přátelům dobré ráno.

„Večer byl špatný, ale jitro se zdá být dobré.“

„Řekl jsi pravdu, Vaditako,“ odpověděl Roka. „Začíná jasný slunečný den a máme dost čerstvého masa z velkého losa, kterého jste včera zabili. Můžeme se tu na několik dnů utábořit a odpočinout si.“

„A neměli bychom si odpočinout až později, až dojdeme k úpatí velkých hor?“ zeptal se Inmu, který se už nemohl dočkat pochodu přes hory.

„Moudřejší bude počkat. Zima tady na severu určitě potrvá ještě pár dní a v horách bychom v sněhových vánicích mohli snadno ztratit cestu. Tady dole v údolí je všude mnoho dobrého suchého dřeva, vystačí nám na celý týden.“

První den odpočinku minul klidně a pokojně. Dopoledne odhazovali sníh a sbírali suché větve, odpoledne si proházeli cestu k potoku. A před soumrakem rozdělali zase tři velké ohně, které vytvořily kolem jejich tábora bezpečný rudý kruh. Zabalili se do svých teplých pokrývek z medvědí kůže a naslouchali pohádkám a bajkám, jež jim vyprávěl mladý bojovník zvaný Hoton, což znamená v řeči Dakotů havran. Vypravěč pohádek je u všech indiánských

kmenů osobností nad jiné ctěnou a váženou, a Hoton, ačkoliv byl ještě mladík, byl mezi vypravěči kmene Siouxů tím nejznamenitějším a nejváženějším. Zvlášť zajímavě uměl vyprávět o velkých zvířatech, která kdysi žila na naší zemi.

„Před dávnými a dávnými věky byli i vlci třikrát, ba čtyřikrát větší, než jsou v naší době, a možná že dravci, kteří nás včera napadli, jsou jejich potomky. Snad posledními, kteří přežili staré časy. Také medvědi a kuguáři byli tehdy zvířata nesmírných rozměrů, opravdoví netvoři, proti nimž byl člověk zcela bezbranný. Jedinou jeho spásou byl vždy útěk. Skrýval se před velkými zvířaty, utíkal před nimi jako zajíc, choulil se v děrách v zemi nebo v dutých stromech. A tak nikoliv člověk, ale zvíře bylo tehdy pánem všeho tvorstva!“

Hoton se na chvíli odmlčel a pohlédl na své posluchače. Viděl vážné, soustředěné tváře a nejpozornější mezi nimi byla tvář bílého chlapce. Poprvé ve svém životě slyšel Will Clarke na vlastní uši pravý indiánský příběh. Dosud je čítával pouze v knihách.

„Potom člověk poprvé hodil kamenem – a již tím postoupil o stupeň mezi zvířaty,“ pokračoval Hoton. „Pak si člověk zhotovil kyj – a hned byl zase o stupínek výš. Vyřezal si postupně oštěp, luk a šíp, a to už stál vysoko i nad těmi nejvyššími zvířaty. A když pak bílý člověk vynalezl střelný prach, tu stanul lidský rod na vrcholu stupňů svého dlouhého vývoje.“

Hoton skončil svůj příběh; dřív však, než mohl někdo z posluchačů promluvit, ozvalo se dlouhé žalostné zavytí.

„Je to jeden z vlků, které přemohli Inmu a Vaditaka,“ řekl Roka. „On a jeho druzi dlouho věřili, že tentokrát jim jejich kořist neunikne, ale pak jsme přišli my, a proti deseti ozbrojeným bojovníkům se žádný chytrý vlk neodváží zaútočit. Budou teď muset zase dlouho čekat, než se jim naskytne nová příležitost.“

„Ale čekat budou,“ řekl Will. „To už vím.“ V noci opět hustě sněžilo a ráno ležela v celém údolí nejméně metrová vrstva čerstvého sněhu. Roka rozhodl, že ještě aspoň den a noc zůstanou na starém místě. K poledni přestalo sněžit a dva Dakotové se vypravili k potoku, aby tam nalovili čerstvé ryby. A brzy stoupala k

zamračenému nebi libá vůně pečených ryb, jako oběť díkůvzdání za klidný a štědrý den.

Vlci se po celý den ani neukázali, když se však brzy po setmění vypravil Tarinka, Jelen, k prameni tryskajícímu z blízké skály pro vodu, zažil příhodu, která rázem vyburcovala celý tábor k nejvyšší opatrnosti. Mladý Dakota odstranil opatrně z pramene tenkou vrstvu ledu, sklonil se nad hladinu jezírka – a v tu chvíli na něho skočil z křoviska ohromný horský vlk. Ještě že se díky hlubokému sypkému sněhu nemohl dobře odrazit, a tak se o vlásek minul svého cíle. Škrábl jen trochu zadní prackou Tarinku na rameni. Zabořil se až po pás do vysokého sněhu a tam se chvíli zmítal a válel. A ta chvíle zachránila Tarinkovi život. Indián uskočil ke skále, na pevnější půdu, vytrhl z toulce šíp a poslal ho prudkým výstřelem do boku zmítající se šelmy. Pak přeskočil jediným dlouhým skokem jezírko a uháněl nazpět do tábora.

Jakmile překročil rudý kruh, byl v bezpečí. Od jezírka se ještě chvíli ozývalo vzteklé vytí raněného vlka, nakonec se ale dravec stáhl se zlostným vrčením zpátky do křoví. Velký severní vlk však dal člověku další varování, a člověk si z něj vzal poučení. Roka znovu přísně nařídil, že nikdo nesmí sám opustit tábor, a pokud by chtěli odejít ve dvou či ve třech, musí si vyžádat jeho svolení.

Celou noc přikládali pilně na oheň a drželi stráž vždy po třech mužích. Ráno vstali dřív než obvykle, sbalili si věci a každý si ke svým zásobám přidal velký kus čerstvého losího masa. Takto obtíženi postupovali pak jen pomalu směrem k velkému jezeru, jež viděli už z vrcholu průsmyku. Jeho břehu dosáhli teprve před večerem. Utábořili se v hustém jedlovém lesíku, který jim zaručoval dostatečnou ochranu před sněhem i větrem, a za pomoci svých ostrých tomahavků si navíc ještě postavili z větví dvě velké chatrče. Ty je zase měly ochránit před případným útokem vlků.

V noci přiletěl od Tichého oceánu teplý vítr a s ním i mraky a déšť. K ránu začal tát sníh na úbočích vysokých hor a brzy se ze všech stran, z nebe, ze zalesněných svahů hor i ze skal řítily do údolí přívaly vod. Zem mokvala a tála, stromy a keře se prohýbaly pod tíží mokrého sněhu, jenom ve dvou indiánských chatrčích bylo sucho a

bezpečno. Moudrý Roka zachránil svoji družinu před nebezpečím prvních jarních vod.

Družina zůstala ve svém úkrytu ještě celé dva dny a dvě noci a teprve s jitrem třetího dne se měla vydat opět na pochod. Na sklonku druhého dne vysvitlo slunce, přiletěl teplý vítr z východu a půda v údolí začala zvolna vysychat.

BOJ V SOUTĚSCE

Teprve když z hladiny vod zmizel všechen led, ukázalo se jezírko uprostřed údolí v celé své čisté, nezkažené kráse. Vody z roztálého sněhu, řítící se do údolí z horských svahů a skalních stěn, zkormoutily sice místy jeho jasnou tvář, i tak však byla jeho barva zářivější než modř jarního nebe klenoucího se nad údolím. Will jezírko několikrát obešel, a když dokončil čtvrtý kruh, rozhodl se konečně, že si v jeho studené vodě zaplave. Alespoň si tak vyzkouší, zda je stále ještě tak otužilý, jako když žil mezi svými bílými přáteli, kteří považovali lázeň v ledové vodě za projev skutečné odvahy a statečnosti.

Will si vybral ke koupání úmyslně místo vzdálené asi čtvrt míle od tábora. Nepřál si, aby ho Hoton či někdo jiný z jeho rudých bratrů viděl v jezeře. Zcela jistě by se mu vysmáli, nebo by o něm nakonec prohlásili, že se zbláznil. Protože Indián, ten vlezl do vody, jenom když museli koupání nebo plavání pro zábavu považoval za pošetilý výmysl bílých lidí.

Will hodil luk a šípy na zem, rychle se svlékl a rozběhl se k jezeru. Na břehu se ještě na okamžik zastavil, pohlédl k blízkému lesu, zda ho odtud někdo náhodou nepozoruje, ale pak už se odvážně vrhl do chladné vody. Skočil do jezera po hlavě, vzápětí se však zase vynořil, zatřásl několikrát hlavou, aby dostal z uší i z očí ledové kapky vody, a pak rychlými tempy zamířil k malému zalesněnému ostrůvku uprostřed jezera. Vyšplhal se obratně na nevysoký břeh porostlý trávou a tam několik minut pilně cvičil, aby se zahřál. Stál zády k jezírku a vdechoval plnými doušky svěží vůni borového lesa, právě procitlého ze zimního spánku. Pak se otočil zpátky k břehu,

udělal několik krátkých kroků a už chtěl skočit zpět do chladné vody – když tu jeho tělo, rychlým cvičením příjemně, teplé a vláčné, jakoby sevřel ledový mráz. Svaly mu ztuhly, v šíji mu zatrnulo a ruce bezvládně klesly podél těla.

Na břehu jezera, necelých padesát metrů od něj, seděl obrovský horský vlk. Seděl na jeho luku a toulci, tlamu měl otevřenou a v jeho rudě žhnoucích očích byla jistota blízkého vítězství.

Will se díval na vlka a vlk se díval na Willa. Dravec se ani nepohnul, jen seděl a díval se. Seděl tak tiše a nepohnutě, že připomínal spíš sochu než živého tvora. Byla to socha představující vítězství! Jak se na něj Will upřeně díval, zdálo se mu, že vlk stále roste a roste, že vzrůstá do nekonečna, že jeho vyceněné tesáky a připravené drápy jsou alespoň třikrát tak dlouhé, než byly, když spatřil zvíře poprvé. Zcela jistě byl tento vlk netoliko vůdcem své smečky, nýbrž vladařem celého vlčího rodu!

Trvalo drahnou chvíli, než se Will vzpamatoval z prvního leknutí. V žilách se mu opět rozproudila krev, srdce mu však teď bušilo tak rychle, až se zalykal. Ustupoval drobnými kroky k hustému lesíku, který rostl za jeho zády – a ani ho v tu chvíli nenapadlo přemýšlet o tom, zda horský vlk umí vůbec plavat. Vlk se stále ještě ani nepohnul, jenom se díval na Willa svýma rudýma, nenávistnýma očima. Jednou prackou se opíral o Willův nádherný luk z losího rohu, druhou o jeho toulec. Teď konečně měl toho pyšného člověka tam, kde ho chtěl mít. Nahého, bezbranného, na pustém ostrově obklopeném ze všech stran ledovou vodou. A na dovršení všeho začal od severu foukat mrazivý, štiplavý vítr.

Will se rychle otočil zády k jezeru a několika dlouhými skoky doběhl k lesu a schoval se mezi vysoké stromy. Pak se nadechla vyrazil z plic stažených chladem krátký, ostrý skřek. Opakoval výkřik ještě několikrát, jedinou ozvěnou mu však byl naříkavý hvizd větru v korunách borovic. Pomoc byla daleko, jeho zoufalý křik nedosáhl až k uším jeho rudých bratrů.

Dostal se do pasti, kterou si ve své samolibé hlouposti sám nastražil. Marně se rozhlížel po břehu ostrůvku i po zvlněné hladině jezera. Viděl jenom, že i krajina před ním jako by se najednou změnila. Jezírko už nebylo tak modré, jeho voda byla špinavě hnědá,

mrazivá a nepřátelská. Nebe se zatáhlo těžkými černými mraky a místo vlahého vánku časného jara vál teď ostrý vítr, plný ledu a mrazu.

Měl teď před sebou dvojí volbu. Buď poplave zpátky a vydá se nebezpečí, že krvelačný dravec ho bez milosti rozsápe, nebo zůstane na ostrůvku, kde dřív nebo později jistě zmrzne. Zbývala sice ještě třetí možnost – že Dakotové uslyší jeho volání. Avšak z hrdla staženého beznadějí a mrazem vycházely zvuky stále chraplavější a nezvučnější, až konečně Will sám uznal pošetilost svého počínání a začal raději běhat a skákat mezi stromy a třít si při tom své tuhnoucí údy.

Vlk zatím pozoroval nehnutě jeho zoufalé počínání a čas od času si olízl slintající tlamu. A tu vždy jako by jeho kruté oči říkaly:

„Jsi pěkný a tučný. Dobře ses krmil po celou zimu, nemusel jsi asi mnoho pracovat. Proto je maso na tvém těle tučné a šťavnaté. Bude z tebe dobrá hostina."

Will se bezděky podíval na své nahé tělo, a tu viděl, že vlk má pravdu. Jeho tělo bylo opravdu kulaté a tučné, právě takové, jaké si mohl přát vyhladovělý horský vlk. Willa zachvátil zoufalý vztek. Ulomil velkou suchou větev a mrštil jí vší silou směrem k břehu, kde číhal velký dravec. Větev se ve vzduchu několikrát otočila a pak se s hlasitým plesknutím zaryla do vody, asi patnáct či dvacet metrů od břehu. Oči šelmy žlutě, zažhnuly a promluvily k bílému chlapci posměšnými slovy:

„Je zbytečné chtít se bránit, ó člověče! Svému osudu stejně neunikneš. Jsem tady, čekám tu, tak jistě jako smrt. Stejně trpělivě a jistě."

Will ztratil poslední zbytek trpělivosti a rozvahy a začal na vlka křičet. Spílal mu chraplavým přeskakujícím hlasem, chtěl ho donutit, aby na něj alespoň jednou zavrčel. Aby ukázal, že je taky tak rozčilený a rozzuřený jako on, vládce všeho tvorstva. Chtěl ho vyvést **z** jeho kamenného, neochvějného klidu, z kterého na něj čišel mráz a hrůza. Ale vlk místo odpovědi strčil pouze jednou prackou do Willova luku, druhou šlápl na jeho toulec a zadní tlapou odstrčil chlapcovy šaty. To bylo všechno, co udělal! Byl rozhodnut nedat se vyvést z míry zoufalým pískotem krysy polapené do pasti.

Teprve teď jako by si Will uvědomil pošetilost svého počínání a přestal na vlka křičet. Zatím vítr ještě zesílil, jeho mrazivé závany stahovaly kůži na chlapcově těle jako ledový škraloup. Will se vyšplhal rychle na vysokou borovici a tam se spouštěl z vyšších větví na nižší a zase se vytahoval vzhůru. Byly to však cviky, které ho stály příliš mnoho sil a přitom jen velice málo zahřívaly jeho prokřehlé tělo. Vlk nehnutě sledoval počínání pošetilého lidského tvora a jeho žhoucí oči zahovořily opět posměšnou řečí:

„Jen si skákej a poskakuj, člověče! Skákej jako hloupá kobylka, která také nedokáže myslit a skáče jenom proto, že má dlouhé nohy. Tvůj život však bude krátký. Stejně krátký jako život hloupé kobylky. A mě baví dívat se, jak se snažíš ukázat mi ještě v poslední chvíli svého života, všechno, co dokážeš.“

Vlkova posměšná řeč Willa opět rozzuřila. Přestal cvičit, spustil se na nejnižší větev a chvíli zhluboka oddychoval. Byl celý zadýchaný namáhavým cvičením i vztekem, který mu zase začal svírat hrdlo. Když se trochu uklidnil, postavil se na větev, a nespouštěje zrak z dravce na protějším břehu, vyrazil z hrdla pronikavý, krátký výkřik. Tentokrát byl jeho hlas jasný a vysoký, plíce se prudkými pohyby přece jen trochu roztáhly a hrdlo se vyčistilo. Avšak vlk se jenom usmál a jeho oči říkaly:

„Zbytečně se unavuješ a plýtváš zbytkem svých ubohých sil. Proč se raději v klidu a pokoji nepřipravíš na poslední okamžiky svého života?“

Tentokrát však Will nedbal posměchu svého nepřítele, ale dál vyrážel ze zmučeného hrdla jeden výkřik za druhým. A tu náhle, přesně ve chvíli, kdy mu opět začal selhávat hlas, jako by se pohled žlutých vlčích očí změnil. A Will v nich ke své nesmírné radosti četl:

„Slyším nový zvuk. Někdo přichází lesem za mými zády!“

Will vykřikl ještě jednou, posledním zbytkem hlasu, který mu zbyl ve vyschlém staženém hrdle, a v tom okamžiku vlk, který dosud seděl jako socha, vstal na všechny čtyři, otočil se zády k jezeru a zamířil zvolna k okraji lesa. Dřív však ještě, než zmizel v křoví, otočil hlavu a vrhl na Willa dlouhý, nenávistný pohled. Will v něm četl tato slova:

„Ó člověče, jsi opět zachráněn. Zachránila tě však pouze náhoda, nikoliv tvá síla nebo tvoje chytrost. Já ale zase přijdu!“ A pak vlka pohltil hustý les.

Netrvalo ani půl minuty a z křoví, kousek od místa, kde ležely Willovy zbraně, vyšli Roka, Pehansan a Hoton. Napřed viděli jen luk, toulec a šaty – a ty věci v nich vyvolaly hluboký údiv. Will pozoroval ze svého úkrytu opatrné pohyby svých přátel a jeho srdce naplnil zprvu pocit nesmírné radosti, že je zachráněn. Pak ale vystřídal radost pocit hlubokého pokoření. Nebylo však vyhnutí. Musí sestoupit z výšin svého stromu, musí sestoupit z výšin své pýchy a přiznat se svým zachráncům, že se dal chytit do pasti a že nebýt jejich pomoci, zahynul by určitě potupnou smrtí.

Seskočil tedy z větve a vystoupil z lesa. Když ho jeho rudí přátelé spatřili, vykřikli údivem a překvapením. Will se rozhodl, že se pokusí zachránit, co se ještě zachránit dá: několika kroky doběhl k břehu a odvážným skokem se po hlavě vrhl do jezera. Mohutnými záběry přeplaval jezírko, vylezl spěšně na břeh, několikrát se prudce otřásl jako vzteklý pes, kterého proti jeho vůli hodili do vody, a pak se mlčky, zarputile začal oblékat.

„Snad se Vaditaka neproměnil v rybu?“ ozval se – jak se ostatně dalo čekat – jako první mluvka Hoton. Nedostalo se mu však žádné odpovědi.

„Vidím vlčí stopu,“ řekl vážně Pehansan. „Obléhal snad Vaditaku na ostrůvku velký vlk?“

Will však mlčel jako hrob. Jen si dál rval na mokré tělo kazajku, až kůže ve švech praskala.

„Vaditaka má rád studenou vodu. Čím je voda ledovější, tím raději se v ní Vaditaka koupe,“ pokračoval nemilosrdně Hoton. „Však taky za svou odvahu zaplatil ztrátou jazyka. My Indiáni umíme sice taky plavat, nikdo z nás však nedokáže plavat ve větvích stromů jako náš statečný Vaditaka. Vyplaval snad můj bílý bratr tak vysoko proto, aby měl blíž k velkému Manitouovi, k němuž se tam na větvi borovice modlil?“

Will vrhl na mluvku hněvivý pohled a stiskl ještě pevněji rty. Stále přes ně nepřešlo jediné slovo.

„Vaditaka má velkou duši a statečné srdce,“ pokračoval Hoton. „Jen on dokáže v takový mrazivý den sedět úplně nahý v koruně stromu stejně klidný, jako by seděl v teplém vigvamu, a přece mu není zima. Něco takového nedokáže žádný z Indiánů statečného kmene Dakotů. V historii jeho pověstí ani písní není zaznamenán žádný tak statečný čin. Pokolení za pokolením budou teď mladé indiánské dívky zpívat o velkém, nepřemožitelném Vaditakovi, o slavném a mocném bojovníkovi, který sedí nahý v koruně stromu a vzdoruje hrdinně mrazivým větrům přicházejícím ze severu.“

Will sklopil hlavu a díval se upřeně na uschlou borovou šišku, která ležela u špičky jeho levého mokasínu. Jeho srdce bojovalo velký boj. V hlavě mu pořád ještě hučelo a šumělo, před očima se mu dělaly hněvivé mžitky a čelo měl zachmuřené a nakrabacené vztekem, avšak ústa se už mimoděk roztahovala v široký úsměv. Nakonec to nevydržel a vybuchl:

„Máš plné právo se mi posmívat, Hotone. jestli ti to působí potěšení. Přiznávám, že si zasluhuji tvůj posměch. Sám jsem si připravil past, do které jsem nakonec taky spadl. Přeplaval jsem na ostrov a na břehu mě zatím zaskočil velký vlk. A byl bych asi zmrzl někde na větvi jako pták, který vypadne z hnízda, kdybyste nebyli přišli vy.“

Hoton se ještě jednou ušklíbl, ale to už Roka řekl vážně:

„Přijmi to jako ponaučení a výstrahu, a nikdy se už neodlučuj od svého luku a šípu. V divokém kraji, který je teď tvým domovem, je to jediná tvá záštita a ochrana.“

Will se rychle sklonil, zvedl se země svoje zbraně, a když se opět vztyčil, řekl hlasem, v kterém bylo zase slyšet stěží potlačovaný hněv.

„Neměli bychom se rozběhnout po stopě té ohavné šelmy a dát jí jednou provždy za vyučenou?“

„To bychom mohli, ale museli bychom za ní běžet nejméně dva nebo tři dny, a to by nás zavedlo příliš daleko od směru naší výpravy. Zítra vyrazíme na další cestu.“

Pak odvedli Indiáni Willa zpátky do tábora a tam mu Roka nakázal, aby se znovu vysvlékl a opatrně se ohříval u velkého ohně, až bude mít každý sval v těle měkký a dobře prohřátý.

Teprve večer se Vaditaka svěřil Inmuovi s tím, co mu chtěl říci už hned po svém návratu do tábora.

„Měl jsi pravdu, když jsi tvrdil, že vlk umí mluvit. Jak jsem ho pozoroval ze svého úkrytu v koruně borovice, četl jsem z jeho očí každé slovo jeho vlčí řeči. Když odcházel, slíbil mi, že se ještě vrátí a pak že mu už neuteču."

„Slova velkého vlka nebyla jen planým chvástáním. Musíš se teď mít ještě víc na pozoru, a hlavně se už nikdy nesmíš nechat překvapit nebo zaskočit. Vlk není jako člověk – splní vždy to, co slíbí."

Příštího dne svítilo od rána teplé slunce a půda rychle vysychala. Přesto Roka rozhodl, že se zdrží v údolí ještě jeden den, aby pak mohli pokračovat dál po pevné půdě. Sněžnice, které už teď nepotřebovali, schovali pod hromadu listí a suchých větví a navrch položili ještě několik velkých kamenů. Báli se, aby vlci sněžnice nevyčenichali a z pusté zlomyslnosti je neroztrhali.

Následujícího dne hned po svítání vyrazili opět na cestu. Zamířili soutěskou přímo k severu a ještě před večerem vstoupili do vysokého lesa, který se táhl až na samý konec údolí. V rozmoklé půdě bylo všude plno vlčích stop.

„Vlci nás předběhli," řekl Roka starostlivým hlasem. „Poznali, kterým směrem půjdeme, a běželi napřed, aby si na nás někde v houští počkali. Nebyli však sami. Vidím taky stopy medvěda, který s jarem opustil svůj zimní brloh. Tady, vidíte?"

A Roka ukázal na stopy, jež byly mnohem větší než otisky vlčích pracek. Byly to stopy velkého, těžkán severního medvěda, který je dvakrát až třikrát větší, než obyčejný šedý medvěd grizzly.

Will se zeptal Roky:

„A kolik tudy prošlo medvědů?"

„Stopy ukazují na tři," odpověděl Indián. „Ale nepřišli sem spolu s vlky, prošli tudy až později. Jejich stopy jsou čerstvější."

„Dovede vlk mluvit s medvědem?"

„To přesně nevím, ale myslím si, že dravci se mezi sebou dovedou dorozumět. Musíme tedy počítat s tím, že vlci a medvědi uzavřou proti nám spolek. Ale teď už dost řečí, musíme pokračovat v cestě."

Kvapem se stmívalo, a tak bylo třeba zrychlit krok, aby do soumraku našla družina vhodné místo k přenocování. Nakonec se utábořili v ohybu soutěsky až téměř na samém konci údolí, pod mohutným skalním převisem. Hoton rozdělal oheň a po vydatné večeři ulehli hned k spánku. Všichni byli unaveni dlouhým pochodem – vždyť za jediný den přešli téměř celé údolí. Noc byla klidná a tichá, dokonce i vítr se zcela utišil, a tak se bojovníci probudili do nového dne osvěženi a plni nových sil.

Ušli už několik mil, prošli soutěskou mezi skalami do dalšího údolí, nenarazili však na jedinou vlčí či medvědí stopu. Will již začal věřit, že vlci je přestali pronásledovat, když poznali marnost svého snažení, ale jeho přítel Inmu jen zavrtěl vážně hlavou a řekl:

„Vlci nás neopustí, dokud budeme naživu. Buď oni – nebo my."

„A proč tedy na ně sami nezaútočíme a nepobijeme je dřív, než oni přepadnou nás?"

Inmu chvíli přemýšlel a pak odpověděl:

„Možná že máš pravdu. Řekneme o tvém nápadu Rokovi."

Zrychlili krok, aby dostihli svého vůdce, který kráčel v čele družiny. Roka oba mladé bojovníky pozorně vyslechl a pak odpověděl stejným způsobem, jako před chvílí Inmu Willovi:

„Možná že máš pravdu, Vaditako. Jako útočníci bychom byli ve výhodě. Připravili bychom si podrobný plán, a vlkům by nezbývalo než se bránit. Ten, kdo se brání, je vždycky v nevýhodě." Na chvíli se zamyslil a pak pokračoval. „Musíme najít nějakou krátkou, úzkou soutěsku. Do ní vlákáme vlky jako do kamenné pasti." A pak. jako by už promýšlel plán, o němž Inmu ani Will neměli zatím potuchy, se zeptal Vaditaky. „Umíš šplhat po svislé skále, Vaditako?"

Will pohlédl udiveně na svého vůdce a pak odpověděl trochu nejisté. „Nevím, dlouho jsem se už po žádné skále nešplhal. Ale jako chlapec jsem dokázal vylézt i na tu nejvyšší skalní stěnu v našem kraji." Pak se rozhlédl kolem sebe a pokračoval: „A tady ty skály kolem nás nejsou zdaleka tak hladké, jako byly skály u nás doma. Je na nich plno puklin a výčnělků, kterých se člověk může snadno zachytit. Myslím, že po těchto skalních stěnách bych se dokázal vyšplhat snadno až nahoru." Roka se usmál a řekl pochvalně:

„Těší mě tvá odvaha, Vaditako. A věřím ti. My Dakotové žijeme mezi divokými skalami od narození, a proto známe jejich nebezpečí a záludnosti, a jestli prokážeš tolik umění jako poslední z nás, potom se nemusíme ničeho bát.“

Víc však Roka ze svého plánu neprozradil. Pokračovali bystrým krokem v cestě a před soumrakem dorazili k místu, kde se údolí úžilo opět v soutěsku. Bylo to úzké místo, sevřené z obou stran vysokými strmými skalami, dostatečně však široké, aby se na něm mohlo pohodlně vyspat deset mužů. Jenže dnes nebylo družině určeno, aby strávila další klidnou noc v pohostinném údolí. Roka přikázal nanosit do soutěsky hromadu suchých větví a Hoton pak rozdělal malý oheň. Po večeři sdělil Roka konečně družině svůj plán. Jeho mohutný hlas se odrážel od skalních stěn a jako výhrůžná výzva letěl dál údolím, až zapadl někde v hlubině tmavých lesů.

„Vlci v těchto opuštěných krajích zápasí s člověkem o vládu na zemi. Myslí si, že jsou ve všem chytřejší a moudřejší než my, že nás ve všem předčí a přelstí. Nechť tedy boj mezi námi a jimi dokáže, kdo je zde pánem tvorstva, zda člověk, nebo vlk!“

Tak začal mluvit moudrý Roka a v odpověď mu zaznělo souhlasné zamručení devíti statečných hrdel. A vůdce pokračoval:

„Nesmíme však bojovat pouze luky a šípy. Musíme používat také svých hlav, protože vlci jsou lstiví a chytří. A já věřím, že Manitou bude s námi, neboť on nás přece přivedl do tohoto kraje. A teď si všichni prohlédněte své zbraně. Je tvůj luk v pořádku, Pehansane?“

„Ano, Roko.“

„A co tvůj luk, Inmu?“

„V pořádku.“

„A tvůj, Vaditako?“

„Taky v pořádku.“

„A tvůj luk, statečný Hotone?“

„Jako vždy, můj vůdce, v naprostém pořádku.“

„A co tvůj luk, Tarinko?“

„Připraven vystřelit, Roko.“

„A tvůj, Hinjankago, Sovo?“

„Můj luk už volá po svém šípu!“

„A tvůj luk, Vanmdi, Orle?“

„Jeho tětiva se už sama napíná, můj vůdce.“

„A tvůj, Tatokadane, Antilopo?“

„Můj luk už volá po mých šípech tak hlasitě, že se chystají samy vyskočit ze svého toulce.“

„A tvůj luk, Kapo, Bobře?“

„Můj šíp už jako by zpíval vzduchem, Roko!“

Roka přehlédl ještě jednou všech svých devět bojovníků a pak spokojeně pokývl hlavou. Věděl, že se na svou družinu může plně spolehnout, chtěl jí jenom dodat odvahy před nastávajícím těžkým bojem.

Stejně pozorně si však své spolubojovníky prohlížel i Will Clarke. A jak se díval na jejich tváře, po kterých poskakovaly rudožluté stíny vrhané vesele plápolajícím ohněm, sevřel mu srdce opět ten zvláštní nevysvětlitelný pocit, který tady, v divokém, pustém kraji Dalekého severu zažil už několikrát. Jako by se vrátil o mnoho staletí nazpět, do doby, kdy člověk musel bojovat o holý život s divokou přírodou, a hlavně s divokou zvěří.

Vaditakovi rudí bratři se však chovali jako obvykle, pouze náhlý chvat, s kterým plnili další Rokovy příkazy, prozrazoval, že se tady, v tichém koutě zapomenutého údolí, chystá něco mimořádného. Nejprve udusili oheň a nechali v něm doutnat jenom několik žhavých uhlů. Pak přitáhli k ohništi velké kusy dřeva a přikryli je částmi svého oděvu. Na sobě si nechali jen to nejnutnější. Soumrak se zatím změnil v tmu, oheň v hromádku řeřavého dřeva a postavy mladých bojovníků v temné stíny. Nikde se neozval ani hlásek, vítr v soutěsce zcela utichl a cedry nahoře na vysokých skalách stály nad hlavami bojovníků jako vytesané z kamene.

První přerušil náhlé ticho Roka.

„Ty, Pehansane, se vyšplháš se sedmi muži na skálu, asi do výšky deseti kroků. Rozestavíte se tak, aby každý měl dost místa a mohl dobře napnout svůj luk, až přijde jeho čas. Inmu a já zůstaneme tady dole. Budeme vlkům vnadidlem v pasti, kterou jim chystáme.“

Pehansan chtěl napřed navrhnout, že zůstane dole s Inmuem místo Roky, pak si ale uvědomil, že Roka jistě ví co dělá, beze slova se otočil a zamířil k východní stěně soutěsky. A vzápětí už se k

příkré skále přimklo sedm stínů a začalo nehlučně šplhat vzhůru. Po krátkém hledání našli si všichni pohodlné místo, kde se mohli opřít zády o stěnu a dostatečně napnout své dlouhé luky. Will si to místo našel na rovném skalním výběžku asi pět metrů nad zemí. Opřel se zády o stěnu, do pravé ruky uchopil luk a mezi sebe a skálu položil toulec s šípy. Pak se podíval dolů k dohasínajícímu ohni na dvě temná nehybná těla. Kdyby si nepamatoval, kam si Roka s Inmuem lehli, ani by nepoznal, co je živé tělo a co neživé dřevo. Tak si bylo všechno podobno, dvě těla a osm dřev. Moudrý Roka, který stejně jako Inmu věřil, že vlci dovedou počítat, chtěl lstí ošálit jejich chytrého vůdce. Mají-li vlci uvěřit, že je vše v pořádku, musí kolem ohniště ležet deset těl.

Uplynula hodina napjatého očekávání. Byla už úplná tma, osm nehybných postav na skále téměř splývalo s kameninou stěnou a dole u vyhaslého ohniště se černalo deset nehybných, mrtvých stínů. Také příroda v okolí temné soutěsky byla klidná a nehybná, jediný lístek se nepohnul, jediná větvička nezapraskala. Will marně napínal sluch, marně čekal, kdy už se konečně ozve tichý šustot lehkých tlapek. Ale vlk nespěchal. Do svítání zbývalo ještě několik hodin, měl tedy dost času.

Will pohlédl směrem k východu ze soutěsky. Tam objevili ještě za světla čerstvé vlčí stopy. A tudy se taky vlk musí vrátit. Až zvětří oheň a pach lidských těl a napočítá kolem vyhaslého ohniště deset spících stínů.

Will se zachvěl a zahalil se těsněji do své kožešiny. Vzduch byl s postupující nocí stále mrazivější a nehybné údy začal svírat lezavý chlad. Will znovu pohlédl k severnímu konci soutěsky – a tu jako by se mu zazdálo, ze se ve tmě objevil stín ještě temnější než byla tma jarní noci. Zprvu to byla jen velká neurčitá skvrna, postupně však ta skvrna dostávala tvar, až nakonec Vaditakovy oči rozeznaly stín obrovského zvířete. Obrazotvornost vybičovaná napětím a tmou zvětšovala jeho rozměry do velikosti takřka nadpozemské, zvíře bylo najednou větší než ten nejmohutnější severní medvěd. Ať tomu ale bylo s tou velikostí jakkoliv, jedno bylo jisté: hrdlem soutěsky se vplížil do údolí první horský vlk! A vzápětí za ním se vynořily stíny dalších dravců.

Nebylo už pochyb. Vlci zvětřili pach vycházející ze dvou lidských těl a uviděli deset stínů ležících kolem ohniště. Teď už i Will věřil, stejně jako Inmu a Roka, že vlci umějí počítat. Kdyby napočítali u ohně jen dvě spící těla, nikdy by se nepustili do boje. Věděli by, že zbývajících osm bojovníků na ně čeká někde v záloze.

Tu se ozvalo nad Vaditakovou hlavou tiché zašeptání: „Buď připraven, Vaditako, ale vyčkej, až ti řeknu.“ Will zvedl opatrně hlavu a uviděl kousek nad sebou Pehansana, který se vyklonil ze svého skalního úkrytu.

Vlci zatím vystupovali z noční tmy jako zlověstné stíny a plížili se k vyhaslému ohni. Postupovali vpřed v širokém pravidelném půlkruhu, který se měl každou chvíli sevřít v neprostupný kruh. Vůdce byl asi uprostřed postupujícího šiku, jeho mohutné tělo se tyčilo nejméně o půl metru nad ostatní stíny a přitom i ten nejmenší z jeho bojové družiny byl dravec mimořádných, přímo obludných rozměrů. Will pohlédl opět na deset stínů ležících kolem vyhaslého ohně. Čekal, že každou chvíli se dva z nich náhle vymrští a uskočí stranou ke skalní stěně … Ale dole vládl dál mrtvý klid, jako by se Indiáni sami proměnili v neživé kusy dřeva.

Zatím vlci změnili taktiku. Vyslali napřed z obou konců půlkruhu dva nebo tři druhy jako výzvědné hlídky a teprve po chvíli, když se u ohniště nic nepohnulo, dotáhli se k nim v plném počtu. Nechtěli zřejmě v poslední chvíli nic pokazit, chtěli si být jisti svým vítězstvím. Nejbližší z vlků byl už na dostřel Willova šípu a chlapec zvedl nedočkavě hlavu. Ale Pehansan seděl na svém útesu nehybně jako socha, přes jeho rty nepřešlo jediné slovo. Bylo tedy třeba dál čekat.

Will se už tak dlouho díval do tmy, že si jeho oči na ni zvykly a rozeznávaly tvary a stíny věcí, které mu ještě před chvílí splývaly v jediný černý mrak. Věděl, že vlků je asi čtyřicet a že jsou to všechno mohutná, obrovitá zvířata. Jejich předsunutá hlídka na obou koncích půlkruhu byla už jen několik kroků od ohniště, Roka a Inmu jistě museli slyšet její horečnatý, nedočkavý dech. Ale statečný vůdce Dakotů a jeho neméně statečný pobočník leželi klidně dál a jejich těla byla stejně mrtvá a nehybná jako stíny osmi dřev. Willa zamrazilo u srdce. Co jestli usnuli? Nebo špatně počítali a nestačí

vyskočit dřív, než se na ně dravci vrhnou? Čas se teď vlekl jako nekonečná zimní noc, každá vteřina se zdála být věčností. A pak se konečně stalo, co se muselo stát.

Roka a Inmu vyskočili na nohy tak rychle, že Will ani nestačil zaznamenat, v které z těch nekonečných vteřin se to vlastně stalo. Jako by je vymrštila tětiva napjatého luku. A vzápětí už zasvištěly vzduchem dva šípy. Současně se ozval válečný pokřik dvou statečných hrdel a zoufalé zavytí dvou těžce raněných dravců. Hradba temných stínů se zavlnila a vzduch naplnilo vzteklé, zuřivé zavrčení. Pak vlci skočili.

Roka s Inmuem ustoupili ke skalní stěně a jediným švih nutím těla se vytáhli na skálu tak vysoko, že vlci, zoufale chňapající po jejich patách, na ně nemohli dosáhnout. Ale to už Roka volal:

„Teď, mé děti! Naplňte vzduch svými šípy!“

Osm šípů zasvištělo vzduchem a vzápětí dalších osm a navrch ještě dva, které vyslali Roka a Inmu. Šíp za šípem se zabodával do vlčích hrdel a do vlčích srdcí, údolí naplnilo vzteklé vrčení a bolestné vytí a drnčení mstivých tětiv. A Roka pobízel své druhy:

„Ještě více šípů, mé děti! Chtěli boj, tak jim ho dejte! Kdože je pánem tvorstva, ó vlci? Člověk nebo vlk? Marně vrčíte, marně vyskakujete! Kámen této skály nepozná vaše zuby ani vaše drápy, zato vy poznáte, jak chutnají naše šípy. Už pět vás tu leží bez hnutí, už deset, a víc! Dobře střílíte, mé děti, slavně střílíte!“

Indiáni se připojili k volání svého vůdce, připojil se k nim i Vaditaka. Bílý chlapec Will Clarke vyrážel z ochraptělého hrdla vítězný pokřik kmene Dakotů a posílal do těl rozzuřených dravců jeden šíp za druhým. Bojovalo se teď už jen z jedné strany. Vlci, nejsilnější a nejlstivější z lesních dravců, se marně snažili vyšplhat na příkrou skalní stěnu, z které na ně pršel smrtící příval šípů. Někteří sice vyskočili až k nohám svých nepřátel, několik vteřin zoufale chňapali po hladké kluzké skále, nakonec se však vždy zase bezmocně svalili k zemi. I Will jednou zahlédl kousek pod špičkou svých mokasínů obrovskou rozšklebenou tlamu s vyceněnými tesáky, ustoupil však klidně o krok ke stěně, opřel se o skálu, a ještě než se dravec stačil skulit zpět k zemi, proklál mu hrdlo šípem.

„Vítězství je naše, mé děti!“ volal radostně Roka. „Nikdo z nás není raněn, zatímco polovina nepřátel je už mrtva. Člověk, a ne vlk je pánem tvorstva. Napínejte dál své tětivy, ať zničíme celou vlčí smečku.“

Willa udivovalo, že vlci pokračují ve svých beznadějných útocích, že se raději nestáhnou ze soutěsky. Když však potom pod sebou znovu spatřil rozšklebenou tlamu zuřivého dravce, pochopil. Vlci zapomněli na svoji příslovečnou chytrost a lstivost, nenávistný vztek jim zaslepil oči a omámil jejich rozum. A když konečně zase vystřízlivěli, byla soutěska plná nehybných, obludných těl. Zbylí vlci se náhle, jako na povel, obrátili a prchali k severnímu konci soutěsky. Roka ještě naposledy pobídl své bojovníky a za prchajícími vlky vyletělo posledních deset šípů. Ani jeden z nich se neminul cílem. Když vlci zmizeli v temném hrdle soutěsky, Will se opřel vyčerpaně o stěnu skály. Teprve teď cítil, jak je unavený. Byla to únava z nesmírného vzrušení, ale i únava svalů, které bez ustání napínaly silnou tětivu.

„Vyhráli jsme velký boj. Naše vítězství je větší, než jsme mohli doufat!“ vzkřikl Roka a lehce seskočil na dno soutěsky. Po něm se spustili na zem Inmu, Pehansan a pak po řadě další. Jako poslední seskočil dolů ze skalní stěny Will Clarke.

Opatrně se blížili k vyhaslému ohništi, u kterého se zmítali tři těžce ranění vlci. Tři tětivy se napjaly a vzápětí zasvištěly vzduchem tři šípy. Poslední šípy té dlouhé jarní noci.

Pak Indiáni začali počítat zastřelené dravce. Bylo jich osmadvacet, tedy víc než polovina původního počtu. Byla to všechno ohromná, obludné zvířata, nenašli však mezi nimi toho, který o půl metru převyšoval ostatní ve své smečce. Nebyl nadarmo vůdcem svého rodu. Jeho lstivost a chytrost ho opět zachránily před jistou smrtí.

Přesto však byli bojovníci se svým vítězstvím spokojeni. Tak velkou a slavnou bitvu ještě žádný z nich s lesními dravci nesvedl, a ani nejstarší z družiny Roka nepamatoval, že by jeho kmen kdy podstoupil tak velký boj. Rozdělali znovu oheň a upekli si na něm řízky z losího masa, které už večer ukryli před vlky v skalních štěrbinách. Pak se zabalili do teplých medvědích kožešin a lehli si k

ohni. Nemohli ale po takovém vzrušení hned usnout, a tak požádali Hotona, aby jim něco vyprávěl. A Hoton začal:

„Dějiny národa statečných Dakotů nepoznaly dosud tak velkou a slavnou bitvu, jako byla ta, kterou jsme dneska svedli my. Pobili jsme osmadvacet vlků, a každý z nich je obrem ve svém plemeni. Až se vrátíme zpět do vesnice, budu o tom vyprávět. A budu o tom zpívat do konce svého života.“

„Napřed budeš mluvit pravdu. Ale už za krátký čas budeš zpívat o osmačtyřiceti vlcích, potom o osmašedesáti a nakonec o osmaosmdesáti vlcích.“ To řekl Pehansan a Hoton mu taky hned odpověděl.

„Správně mluvíš, Pehansane. Přesně tak budu zpívat. Nebo ne. Budu vyprávět o

čtyřech stech zabitých vlcích a ti, kteří přijdou po mně, budou zpívat už o osmi stech. Velikost našeho vítězství bude neustále vzrůstat, dokud bude naživu poslední Dakota, neboť takové už jsou způsoby člověka. A já na nich nic nezměním.“

Protože však všech deset bojovníků bylo v plné síle a navíc i v dobré náladě, nemusel se Roka zatím obávat, že by rod Dakotů tak brzy vymřel, a tak se jen usmál Hotonovým chvástavým slovům. Pak vstal a šel se ještě jednou podívat na mrtvého nepřítele. Ostatní svého vůdce následovali a nějaký čas pak vyřezávali v jasném světle vysokého ohně z těl mrtvých dravců šípy. Vyřezat dobrý šíp byla práce na několik hodin – ztratit jej však bylo dílo jediného okamžiku. A proto si Indiáni vážili svých věrných přátel šípů stejně tak jako ohně či vody. Když posbírali všechny šípy, vrátili se zase k ohni a ulehli k zaslouženému spánku. A brzy bděly v spícím údolí pouze hlídka a vítr, který zase naříkal v korunách vysokých cedrů.

ÚTOK ZE VZDUCHU

Roka s Pehansanem vstali krátce po svítání, ostatní však nechali ještě spát. Ať si jen po té neklidné noci pořádně odpočinou! Vzali luk a toulec s šípy a šli si prohlédnout místo nočního boje. Kromě těl mrtvých vlků tam nenašli nic pozoruhodného. Stopy v měkkém jílu blízko severního konce soutěsky byly staré několik hodin, usadil se v nich už jemný popel z nočního ohně. Byly to stopy prchajících vlků! Indiáni prošli úzkým hrdlem soutěsky, ani tam však nenašli žádné čerstvější stopy.

„Ksunktoteka, velký horský vlk, dostal strach. Neodvážil se vrátit zpátky do soutěsky, aby se nasytil masem svých mrtvých bratrů,“ řekl Pehansan spokojeně.

Ale Roka jen potřásl hlavou.

„Ksunktoteka nedostal strach. To se mu jenom vrátil rozum. Poznal, že proti celé družině nic nezmůže, a proto se zase ukryl. Počká, až se jeden nebo dva z nás oddělí od ostatních – a pak znovu

zaútočí. Horský vlk je chytrý a lstivý, a nejlstivější ze všech je jejich velký vůdce. Ten, který dnešní noci už podruhé utekl našim šípům.“

Pehansan pohlédl rychle k nedalekému houští. Pak ale obrátil zrak k obloze a usmál se. Nebe bylo modré, na jeho východní okraj se šplhalo rudožluté slunce a ze soutěsky se ozýval veselý zpěv statečného Hotona. Ne, tady Jim žádné nebezpečí nehrozí.

„Hoton je už vzhůru. A jeho zpěv probudí brzy i ostatní,“ usmál se Roka a zamířil zpátky k soutěsce. U ohniště našli Hotona a Vaditaku, kteří opékali na dlouhých větvích první plátky losího masa. Vůně škvířícího se tuku probudila ostatní, a tak se brzy shromáždilo kolem vesele praskajícího ohně všech deset bojovníků. Hoton vzpomínal na noční boj a ostatní mu s plnými ústy přizvukovali. Když se dosyta nasnídali, lehli si ještě na chvíli k teplému ohni a odpočívali. Dnes je Roka k časnému odchodu nutit nebude.

Vydali se na další cestu teprve když slunce stálo na vrcholu své dráhy. Prošli úzkým hrdlem průsmyku a po několika minutách rychlé chůze se konečně dostali z tíživého sevření vysokých skalních stěn. Stáli teď na‘ samém vršku dlouhého, mírného svahu, na jehož úbočí se vlnilo moře tmavé, svěží zeleně: velký les, v kterém se právě probudilo časné jaro. Tmavá skvrna lesa místy světlala, to jak houštinou či vysokou travou probleskovala stříbrná voda řek, potoků a jezer.

„Je to dobrá země,“ řekl Roka. „Jenom škoda, že se tu nemůžeme zdržet déle. Bizoní pláň na nás už čeká. Musíme si pospíšit.“

Pokračovali tedy dál, cestou, která zvolna klesala po úbočí dlouhého svahu. Když sestoupili až na dno údolí, postavila se jim v cestu hluboká, prudká bystřina. Její voda byla čistě modrá a byla již zcela zbavena ledového příkrovu.

„Musíme na druhý břeh přeplavat,“ řekl Roka. „Horské bystřiny mají jen zřídkakdy brod, a tato říčka je ještě prudší než bývají řeky v našich horách.“

Indiáni se tedy nezdržovali hledáním mělčích míst nebo dokonce brodu a spokojili se s místem, kde bystřina byla poměrně nejužší a kde břeh na obou jejich stranách nebyl příliš příkrý. Potom

se svlékli a z šatů, zbraní a zásob potravin udělali velké balíky. První vstoupil do ledové vody Roka. Plaval pouze jednou rukou, druhou si přidržoval na hlavě velký balík. Když se dostal šťastně na druhý břeh, sklouzli do vody Hoton a Vanmdi. Po nich pak Tarinka a další čtyři Indiáni. Jako poslední zůstali na břehu Will a Inmu.

Will se už také chystal do vody, když tu náhle Roka, stojící na druhém břehu, vyrazil z hrdla ostrý, varovný výkřik a současně hvízdl nad Willovou hlavou šíp. Will se obrátil a na okamžik zůstal stát jako ohromený: Z houštiny proti němu vyletěl ohromný šedivý vlk. Dřív však ještě, než mohl dravec dokončit svůj smrtící skok, zasvištěl vzduchem druhý šíp. Zazpíval Willovi těsně kolem tváře a zabodl se až po peří do napjatého hrdla obludné šelmy. Vlk sebou v letu škubl, síla jeho skoku však byla tak veliká, že mrtvé tělo dokončilo svůj let a srazilo Willa k zemi. Bílý chlapec sice vyskočil ihned zase na nohy, stál však ještě chvíli jako omráčený. A ta chvíle stačila, aby se od větve stromu přečnívajícího nad vodu bystřiny, odtrhlo náhle velké stříbrošedé tělo. Současně vyletěly z druhého břehu čtyři šípy – a statný kuguár dopadl na zem několik centimetrů od špiček Willových mokasínů. Jeho strašlivé zuby se minuly cíle skutečně jen o vlásek. Teprve teď se Will konečně probral z omráčení a uskočil o několik metrů zpět, dál od břehu. To už na něho taky křičel z druhé strany Roka:

„Do vody, Vaditako! Do vody, Inmu! Zachraňte se!“

Velký kuguár, raněný dvěma šípy do boku, se namáhavě zvedl se země a chystal se k novému útoku a z houštiny vyletěla další čtyři šedivá těla. Avšak tentokrát Will ani Inmu neposlechli příkazu svého moudrého vůdce Neposlechli ho, protože ze samého vzrušení ani nevnímali, co na ně volá. Místo aby skočili do vody, strhli z ramene luky a začali kolem sebe zoufale, téměř bez míření střílet. Jejich šípy se však míjely cílem a byly krvežíznivým nepřátelům jenom k posměchu. Ještě že Roka a jeho druzi neztratili chladnou mysl a vysílali z druhého břehu své šípy tak rychle, že sotva jeden šíp zasáhl svůj cíl, druhý už opouštěl tětivu. Hvízdající šípy vytvořily tak rozježenou zeď, která bezpečně oddělovala Willa a Inmua od jejich nepřátel. Oba chlapci stáli na místě jako přimražení a k jejich nohám

klesalo jedno šedivé tělo za druhým Pak se ale znovu ozval Rokův rozkaz:

„Do vody, Vaditako! Do vody, Inmu! Zachraňte své životy!“

Will a mladý Dakota se konečně vzpamatovali a skočili do studené bystřiny. Nad hlavami jim stále ještě hvízdaly šípy a z břehu za nimi se ozývalo vrčení a bolestné vytí rozzuřených dravců. Když doplavali k druhému břehu, byli oba mladíci smrtelně vyčerpaní. Vyškrábali se těžce na břeh a tam klesli vedle svých balíků. Když se trochu vzpamatovali, přistoupil k nim Roka a řekl káravým hlasem:

„Unikli jste jen o vlas jisté smrti. Podceňovali jsme chytrost horského vlka i lstivost velkého kuguára, a vy dva jste padli do jejich pasti. Dravci se spojili ve svém nemilosrdném boji proti člověku – a vy dva jste na jejich chytrost málem doplatili. Ale nakonec sami zaplatili za svoji odvahu životem.“

A Roka ukázal na druhý břeh. Pod stromem tam leželo obrovské stříbrošedé tělo mrtvého kuguára, z kterého trčel nejméně tucet šípů. A vedle něho se černala těla velkých horských vlků. Will jich napočítal osm nebo devět. Tělo velkého vůdce vlčí smečky však mezi nimi nebylo. Roka, jako by četl Willovy myšlenky, pokračoval:

„Jistě sis, Vaditako, všiml, že mezi mrtvými není vůdce vlků. Vymyslel si svůj plán opravdu dobře. Počkal si na nás u bystřiny a ze zálohy přepadl náš zadní voj A když pak viděl, že jsme se jeho smečce postavili se zbraní v ruce, stáhl se rychle zpět, a tak si opět zachránil život před jistou smrtí. Lstivý vůdce vlků se pustí do otevřeného boje jenom tehdy, když si je zcela jist svým vítězstvím!“

Will se usmál a řekl:

„U národa Dakotů je tomu přesně naopak Vůdce jde svým bojovníkům vždy příkladem. První napne svůj luk a první vmete nepříteli do tváře svůj bojový pokřik.

A nejstatečnější ze všech vůdců je velký a moudrý Roka. Roka, který právě mně a Inmuovi zachránil život.“

„Teď mluvíš jako Hoton,“ odpověděl se smíchem Roka. „Ale já mám přesto z tvých slov radost. Protože jsou nejlepším svědectvím toho, že tvá mysl je zase klidná a spokojená, a že tedy můžeme pokračovat v cestě.“

Na to už Will neodpověděl, jenom se rychle oblékl, a když i Inmu se zchystal na cestu, vyrazili hned na další pouť.

Cesta teď vedla vysokým lesem a do soumraku už nenarazili na jedinou překážku. Jediná bystřina se jim nepostavila v cestu a i divoká zvěř jako by se vyhýbala lesu, v kterém bylo mezi řídkými stromy vidět všemi směry na mnoho desítek metrů. K večeru se utábořili na nevelkém palouku, ohraničeném ze dvou stran lesem a z jedné strany vysokou skálou. Po večeři rozdělil Roka hlídky a družina se uložila ke spánku.

Té noci měl Will hlídku s Hotonem. Hlídali jako druzí, a to v čase, kdy byla už úplná tma. Noc přikvačila dnes náhle, od jihovýchodu, černá a hustá, podobná pevné, neproniknutelné zdi. Hvězdy zmizely, sotva vyšly, od severu přiletěl studený vítr a v korunách vysokých borovic to zlověstně sténalo a praskalo. Oheň té noci nechali téměř vyhasnout;.rozbili tábor až těsně před soumrakem a nestačili si už nanosit dost dřeva.

Will hleděl upřeně do řeřavějících uhlů dřeva, a když nechal po chvíli oslepeným očím klouzat po okolí ohniště, jen stěží rozeznával těla svých spících druhů. Noc padla na jejich opuštěný tábor jako černý mrak a oheň. jejich jediný věrný přítel a ochránce, pomalu umíral a rozpadal se v žhoucí popel. Willovo srdce stáhl při pohledu na dohasínající troud nepříjemný pocit. Byl to pocit úzkosti a strachu z neznámého. Vítr v korunách stromů zesílil a jeho zpěv se změnil v zlostný, kvílivý křik. Will se otočil k svému rudému příteli:

„Slyšíš, Hotone? Zpěv větru ve větvích stromů se.změnil. Je v něm hrozba, nebo alespoň výstraha před něčím neznámým, zlým."

Hoton chvíli naslouchal a pak odpověděl tichým, zastřeným hlasem:

„Teď už to opravdu není jenom zpěv. I já slyším křik, nenávistný, zlověstný křik. Ale nevím, co ten křik znamená. Snad jsou to jen naše představy."

Will se opět zachvěl, neřekl ale už ani slovo. O to pozorněji však poslouchal a jeho ucho, vycvičené dlouhým pobytem v divoké přírodě, brzy rozeznalo ještě jiný zvuk, než bylo naříkavé kvílení větru. Podobal se ten zvuk šumění obrovských křídel letících vzduchem, a byl to zvuk tak tísnivý, že Willovi přestalo na okamžik

bít srdce. Když mohl opět volněji vydechnout, chtěl hned sdělit Hotonovi, co slyšel, ale vtom ho jeho rudý přítel chytil za rameno a prudce strhl k zemi.

V pádu stačil Will ještě pevně sevřít luk a zvednout ho nad hlavu. Padl na záda a sotva se dotkl země, uviděl ve tmě nad sebou temné tělo s obrovskými rozepjatými křídly. Proletělo vzduchem přesně na tom místě, kde ještě před okamžikem byla jeho hlava! Viděl také velké rudé oči, dlouhý zakřivený zobák a jeho vztyčenou pravici, v které držel luk, zasáhl ostrý spár. Rána zabolela jako dotek rozpáleného železa.

„Střel, Vaditako, střel!“ křičel Hoton, který ležel necelý metr od Willa. A Will střelil. Jakmile první šíp opustil tětivu jeho luku, trochu se uklidnil. A pak už vysílal jeden šíp za druhým na temná těla poletující vzduchem nad nimi. Střílel i statečný Hoton, a střílel ještě rychleji a prudčeji než jeho bílý přítel Vaditaka. V odpověď na jejich horečnou střelbu se ozvalo hněvivé, drsné zakrákání, pak do vzduchu zatloukla mohutná křídla, naposledy se zablýskl zobák a dlouhé drápy – a vzápětí pohltila útočníky milosrdná tma. V korunách vysokých stromů ozývalo se zas jen vzteklé kvílení větru.

V táboře však zatím zavládl zmatek. Indiáni se probouzeli a jeden přes druhého se ptali, co se stalo.

„Útok ze vzduchu,“ vysvětloval zadýchaně Hoton. „Nějací velcí draví ptáci, ale nevím jakého druhu.“

Ale to už Will křičel:

„Dolů, k zemi! Vracejí se!“

Sám poklekl jako první, ale vzápětí ho udeřilo obrovskou silou do hlavy velké, těžké křídlo. Padl na bok, hned se však zase vzpamatoval, napjal tětivu a šíp letěl přímo doprostřed obrovitého temného stínu, který střemhlav padal na jeho hlavu. Ozval se tupý úder, dravec bolestně zaječel a namáhavě vyrovnal let. Nesnesl se až k zemi, ale proletěl rovným letem až k vysoké skále a tam ho pohltila tma. Dakotové zatím stříleli do tmavé noci jeden šíp za druhým, a také oni několikrát zasáhli svůj cíl, neboť každou chvíli se ozval tu z jedné, tu z druhé strany ječivý, zlostný křik. Stínů nad paloukem rychle ubývalo a brzy zamířil k temné skále poslední pták. I druhý útok byl odražen.

Jakmile vzduch nad táborem utichl, Roka se vrhl k ohni a větví rozházel žhavý popel, pod kterým doutnalo ještě několik kusů dřeva. Hoton je rozfoukal v plameny a Inmu zatím přinesl poslední otep suchých větví, které si původně schovali na ranní oheň. Z ohniště vyšlehly žluté plameny a ozářily palouk a okraj blízkého lesa. Tarinka s Vanmdim se rozběhli pro suché větve a ostatní zatím hlídali jejich krok, v ruce připravený luk a šípy. Teprve když Tarinka přinesl z lesa poslední náruč větví, shromáždili se všichni bojovníci kolem vesele plápolajícího ohně. Jejich tváře prozrazovaly nejvyšší rozčilení a vzrušení, Obličej statečného Pehansana byl bílý jako sníh, mluvka Hoton měl zase líce popelavě šedé, a dokonce i tvář klidného Roky byla pobledlá a stažená. Dakotové dokázali neohroženě do posledního dechu bojovat s nepřítelem, kterého znali. Tentokrát se však setkali s něčím, čemu nedovedli dát jméno, čemu neuměli určit tvář a proti čemu neznali ani účinný způsob boje. Seděli s luky na kolenou a naslouchali napjatě neproniknutelné noční tmě, která se rozprostřela všude tam, kam nedosáhla zář ohně. Několikrát se jim ještě zdálo, že slyší šum neviditelných mohutných křídel, bylo to však nejspíš mámení smyslů. Neboť temné stíny se už neobjevily. První přerušil napjaté ticho Roka.

„Myslím, že oheň nás ochrání lépe než všechny naše luky a šípy. Nevěřím, že se draví ptáci odhodlají k třetímu útoku. Je tu příliš velké světlo, a kromě toho jsme jistě pár útočníků zranili. Co myslíš ty, Pehansane?“

„Souhlasím s tebou, Roko. Přesto však dnešní noc už nebudu spát. Nebojím se toho, co chodí

po zemi, neboť i já po ní chodím. Nebojím se ani vlka, ani medvěda, ani kuguára, kteří jsou větší a silnější než my a s kterými jsme se už několikrát utkali. Bojím se však toho, co přichází ze vzduchu, protože tam za svým nepřítelem nemohu.“

„Máš pravdu, Pehansane. Ani já nebudu spát. Budeme všichni bdít až do svítání, až do chvíle, kdy první paprsky slunce zaženou temnou noc.“

Rozdělali tedy ještě jeden oheň a Hoton pak svým druhům vyprávěl, jak bude zpívat doma v rodné vesnici o svém velkém boji s neznámými pernatými dravci. Mluvil slovy tak odvážnými a v obrazech tak smělých a pestrých, že jeho přátele brzy zapomněli na hrozný noční boj a naslouchali Hotonovu vyprávění jako nějaké dávné indiánské báli. A tak první šedavé světlo z východu ohlašující brzké svírání zastihlo družinu v dobrém rozmaru a veselé náladě.

Z mlhavého ranního šera vystoupily nejprve kmeny obrovských stromů, pak se zatřpytila voda potoka a nakonec zalil celý palouk bělavý přísvit vzcházejícího dne. Teprve teď vstali bojovníci od dohasínajícího ohně a začali prohlížet okolí tábora. Dlouho hledali marné nějakou stopu po nočních hostech. Teprve Will Clarke našel nakonec ve vysoké trávě na břehu potoka několik velkých per, temně šedé barvy. Ukázal je Rokovi, avšak ani vůdce, ani nikdo jiný z Indiánů nedovedl přesně určit, ž jakého druhu ptáků pocházejí. Roka jen pokrčil rameny a řekl:

„Možná že to byly velké severní sovy, které se někdy vrhnou i na mladého vlka. A protože dosud neznaly člověka, rozhodly se zaútočit i na nás. Nebo to snad byli velcí horští orlové. Ale s určitostí to říci nemohu, a asi se to už taky nikdy nedozvíme. Jedno však vím určitě. Že se už nikdy nesmíme nechat takhle překvapit. Ode dneška bude mít náš oheň vždycky dost dřeva a dovolíme mu uhasnout teprve s prvním svítáním. Dnes však je náš oheň stále ještě dost velký, abychom si na něm mohli připravit vydatnou snídani,“ zakončil Roka svoji řeč a bojovníci se s chutí pustili do přípravy jídla. Opekli si nad ohněm každý několik tučných plátků losího masa, přikusovali k nim křuplavé kukuřičné placky a jídlo zapili dobrou studenou vodou z blízkého potoka. Teprve pak se vydali hledat šípy, které předešlé noci vystřelili do vzduchu. Našli je

nakonec všechny kromě pěti. A protože prohledali pečlivě každou křovinu, každé místečko v okruhu několika set metrů, mohl Roka nakonec prohlásit:

„Pět našich šípů odnesli ptáci ve svých tělech. Nebyla to tedy špatná střelba, když jsme stříleli ve tmě, na stěží viditelné cíle.“

Hoton ihned prohlásil, že všech pět šípů bylo z jeho toulce a pokračoval:

„Bude to slavná píseň, kterou zazpívám o našem vítězství, až se vrátíme domů. Temnou nocí se na nás řítí hrozný a lstivý nepřítel, a je to nepřítel mimořádně ukrutný a krvelačný. Avšak mladí bojovníci, kterým velí Roka a Hoton, se chápou svých zbraní a směle odrážejí jeho útok. Šíp za šípem vylétá z tětivy Hotonova luku a rve hruď odporného netvora. Pták vyráží ze zkrvaveného hrdla zoufalý skřek a statečný Hoton mu klidně odpovídá vítězným pokřikem svého kmene. Mocní vůdcové jsou Roka a Hoton, a velcí budou jednou i mladí bojovníci, které vzali s sebou.“

„Hotone,“ přerušil mluvku Will Clarke, „kmeny udatných Dakotů nikdy nezapomenou na tuto naši cestu a stále znovu o ní budou mluvit a zpívat. Avšak ti, kdo ji podnikli, budou nakonec zapomenuti. Všichni, kromě jediného.“

„Á kdo to bude?“

„Kdo jiný než ty, velký Hotone! Jazyk bývá někdy silnější než ruka. Budeš znovu a znovu vyprávět o tom, co jsme vykonali, budeš svými zpěvy vychvalovat velikost našich činů. A stále častěji budeš ve svých písních mluvit o Hotonovi a stále méně o nás ostatních, až konečně přijde den, kdy všechno bude jenom Hoton, a ostatní už nebudou nic.“

Hoton vyskočil ze svého kamene a začal vzrušeně mávat rukama.

„Ne, Vaditako, toho dne se nikdy nedočkáš! Jak bych vás mohl připravit o vaši slávu, která vám po právu náleží? Je sice pravda, že ty šípy, které si odnesli ptáci ve svých tělech, vypustila tětiva mého luku, a stejně tak je i pravda, že dravci útočili především na mě, neboť poznali, že ve mně mají nejnebezpečnějšího nepřítele. Ale vás devět mi statečně pomáhalo. Pomáhali jste mi jistě ze všech sil, a

pokud ty síly byly menší než moje, to už není vaše vina. Nemůžete přece za to, že Hoton je z vás ze všech nejsilnější a nejstatečnější!“

To byla slova hodná statečného srdce a hlavně statečného jazyka. A pouštět se do boje s tak obratným mluvkou byl už předem prohraný zápas. Will se proto jen usmál a zasunul do toulce poslední šíp, který našel v houští. Brzy nato se družina vydala opět na cestu. Hoton předtím ještě uhasil oheň vodou z potoka a naposledy obhlédl svým orlím zrakem tábořiště. Musel si vrýt do paměti každou maličkost, aby jeho vyprávění bylo dostatečně květnaté a hodné velikosti boje, který družina minulé noci na tomto místě tak slavně podstoupila.

Prošli vysokým lesem a vyšli na široký palouk. Středem louky protékala bystřina, vlastně spíše malá horská říčka, široká asi patnáct metrů. Brod opět nenašli, a tak museli řeku přeplavat. Svlékli se a pak v jedné řadě vstoupili současně do chladné vody. Plavali tělo vedle těla, muž vedle muže, a to jim dodávalo pocit bezpečí a klidu. Teď mohla číhat v houští třebas celá smečka vlků. Proti deseti bojovníkům se neodváží zaútočit ani ten nejodvážnější dravec.

Studená voda bystřiny všechny příjemně osvěžila, a tak pokračovali v rychlém pochodu bez jediné přestávky až do soumraku. Mohli by dnes docela dobře pokračovat v cestě i po setmění, neboť nastávající noc byla výjimečně jasná a světlá, slunce vystřídal na obloze jeho bratr měsíc, který byl právě v úplňku, a brzy bylo vidět téměř jako ve dne. Ale Roka věděl, že jeho bojovníci jsou unaveni, třebaže sami by to nikdy nepřiznali, a potřebují si pořádně odpočinout. Vybral vhodné místo k přenocování a přikázal Inmuovi, aby rozdělal strážní oheň.

Rudé světlo ohně i bílý svit měsíce naplňovaly loučku, na které se utábořili, zvláštní pohádkovou září a nikomu se té noci nechtělo jít spát. Vyprávěli si opět o příhodách předešlé noci a Roka nakonec prohlásil:

„Myslím, že dnes nám už žádné nebezpečí nehrozí. Byly to asi mlha a noční tma, které včera povzbudily dravé ptáky severu k zuřivému, bezhlavému útoku. Je-li mozek živého tvora – ať už jé to člověk, čtvernohé zvíře nebo pták – náhle rozpálen, dělá pak často

věci, které by ho v jiný čas ani nenapadly. Tma zatemnila mozek dravých ptáků a povzbudila je k zoufalému útoku.“

„A pět mých šípů, které si odnesli ve svých tělech, jim bylo ponaučením, aby se napříště raději vyhnuli luku velkého Hotona a jeho statečných druhů.“

Jak noc zvolna pokračovala, byla stále jasnější a jasnější. Na obloze jiskřily velké severní hvězdy a zdálo se, že visí velice nízko, přímo nad korunami vysokých cedrů. A celý palouk i les byly zality stříbrnou září měsíčního světla. Roka se nakonec rozhodl, že se ještě s třemi bojovníky vypraví na obhlídku okolí. Vybral si Inmua, Hotona a Willa Clarka. Obešli táborový oheň v širokém kruhu, nenašli však nic zvláštního. Teprve když se zase vraceli k tábořišti, odbočil náhle Hoton k nízké skále, kterou při obhlídce vynechali, a vzápětí se ozval jeho vzrušený výkřik:

„Pojďte se podívat! Přišel se na nás podívat sám praotec horských medvědů!“

V mělké vrstvě měkké hlíny, která tu zůstala po roztátém sněhu, přímo u paty strmé skalní stěny, se šklebily obrovské kulaté šlépěje. Byly to stopy tak veliké, že podobné ještě žádný z Indiánů neviděl. Will, který se už naučil poznávat velikost zvířete z jeho stop, usoudil, že je to medvěd nejméně dvakrát tak velký jako šedivý grizzly, kterého znal z Idahy nebo z Montany. Zeptal se vzrušeně Roky:

„Neměli bychom se pustit po jeho stopě?.“

Roka přikývl a všichni čtyři zamířili podél skály k severu. Stopy je zavedly brzy do vysokého lesa, a byl to les dobrý a bezpečný, neboť v něm nebylo téměř žádné houští, a tak bylo vidět všemi směry na vzdálenost několika desítek metrů. Medvěd na ně nemohl zaútočit z úkrytu nebo skočit ze skály. Když ušli asi ještě tři sta metrů, Roka řekl:

„Kráčí stále vpřed v přímé čáře a to znamená, že má před sebou pevný cíl. Medvěd, který nemá určitý záměr, se potuluje, nikdy nejde rovným směrem. Možná že si nás otec medvědů prohlédl, když jsme seděli u ohně, a rozhodl se pro nějaký určitý plán. A tady, vidíte? To tedy byl jeho záměr!“

Stopy velkého medvěda se náhle spojily se stopami druhé šelmy, která přišla od západu. Od toho místa pak pokračovali oba medvědi společně.

„Snad je to jeho squaw," řekl Pehansan.

Ale Roka jen zavrtěl hlavou.

„Kdyby to bylo na jiném místě a v jiný čas, tak bych s tebou souhlasil. Ale myšlenky našich medvědů směřují jenom k válce."

Pokračovali v cestě, a když ušlí asi jednu míli, připojil se k dvěma medvědům ještě třetí a po další míli čtvrtý. Stopy všech čtyř dravců vedly v jedné čáře přímo vpřed, jako podle přesně ujednaného plánu. Roka se znovu usmál, pak však řekl vážně:

„Horský medvěd je chytré a kruté zvíře, přesto ale neví, že člověk, který je ještě chytřejší tvor než on, umí číst ze stop jeho myšlenky. Medvěd nám prozradil svůj záměr. Spojil se, se svými druhy a řekl jim, že objevil pod skálou neznámé dvounohé tvory, kteří umějí rozdělávat oheň a chodit jako on po dvou nohách. Jaký však má medvěd další plán, to zatím nevím. Ale nepochybuji o tom, že nám ho brzy prozradí. Velký horský medvěd je ještě nebezpečnější než jeho menší bratr grizzly. Myslí si, že je ve svém lese jediným pánem, a podle toho taky jedná s každým vetřelcem. Určitě i my se o tom co nejdřív přesvědčíme. Ale teď se vrátíme do tábora. Měsíc je sice v úplňku a nebe je čisté, bez mraků, přesto ale je noc, která tady na severu stejně tak jako u nás dole na jihu patří dravé zvěři a zlým duchům. Člověku patří světlý den, v noci má spát."

Vrátili se tedy zpátky a vyprávěli ostatním, co zjistili.

„Myslím, že příští boj svedeme s medvědem," řekl Pehansan. „Vlky jsme už porazili a zvítězili jsme i nad kuguárem. Avšak jak vlk, tak kuguár ustoupí vždy stranou, chystá-li se k útoku medvěd. Co myslíš ty, Roko?"

„Myslím si totéž co ty, Pehansane. Vlk a kuguár jsou dravci krutí a nebezpeční, jsou však také lstiví a chytří. Poznali už na vlastní kůži ostrost našich šípů a někteří z nich zaplatili za svoji odvahu dokonce životem. Proto ochotně ustoupí medvědovi, aby i on dokázal, co dovede. Nemyslím, že by nás medvědi napadli ještě této noci, pro každý případ ale postavíme zesílenou stráž."

Té noci tedy hlídali ve třech, potvrdilo se však, že Roka měl pravdu. Medvědi se ani neukázali. Jitro bylo opět jasné a slunečné, a tak družina vyrazila záhy po svítání na další cestu. Do poledne narazili ještě několikrát na medvědí stopu, a byly to stopy různě veliké a různě hluboké. V lese kolem tábora se tedy v noci potulovalo několik tlup medvědů. Teď ale byl jasný den, sluneční paprsky zaháněly z čela i z mozku chmurné myšlenky a družina pokračovala v dobrém rozmaru ve své pouti na sever. Po poledni se však ráz krajiny změnil. Po obou stranách lemoval teď cestu hustý podrost, pruh vysokého řídkého lesa se stále úžil a ustupoval neproniknutelné stěně křovisek. Odtud už mohl dravec zaútočit zcela nepozorovaně!

Když se přiblížila noc, Roka jako obvykle začal hledat místo vhodné pro nocleh, a hlavně pro velký táborový oheň. Nebyl to **úkol** snadný, neboť bylo třeba najít místo dostatečně suché, **a** hlavně bezpečné. Nakonec si vybrali za tábořiště nevysoký pahorek blízko břehu úzké, hluboké bystřiny plné dobré vody. Nanosili z lesa velkou hromadu suchých větví, a když plamen ohně ozářil okolí, Will se vypravil k bystřině, aby nabral do koženého měchu vodu. Pahorek sám byl sice téměř holý, všude pod ním však rostlo houští, kterým si Will jen s námahou razil cestu. Krajina s prvním soumrakem zešedla a v křovinách byla místy téměř úplné tma. Ještě že každou chvíli proťal temnotu paprsek světla z velkého ohně, a Willovi se dokonce zdálo, že cítí v zádech teplo jeho plamenů, třebaže se větve hustého křoví za ním už dávno zavřely. Slyšel také zřetelně veselý hovor svých druhů sedících u ohně, a tak jeho srdce neopouštěl pocit klidu a bezpečí. Pak náhle začalo houští řídnout a mezi keři probleskla hladina bystřiny. Will se teď musel dívat na zem před sebe, neboť půda byla nerovná, plná kořenů a zpola shnilých pařezů, o které jeho noha co chvíli zakopla. Ušel tak asi deset metrů, když tu najednou uslyšel nad sebou, přímo nad hlavou, zlostné zafrkání. Rychle vzhlédl – a spatřil na mírném svahu, který se táhl zleva od bystřiny, čtyři velké nohy a na nich mohutný trup.

Will bezděky uskočil o několik metrů zpět, husté křoví mu však bránilo v rychlejším ústupu. Vytrhl tedy z toulce šíp a přiložil jej rychle k napjaté tětivě. Velký kanadský los, mohutný a nebezpečný

svou těžkopádnou silou, byl zprvu překvapen stejně jako on. Když ale poznal, že tvor, který se odvážil vyrušit ho z nočního klidu a připlížil se k němu křovím jako zbabělý kojot, bylo jenom tohle ubohé dvounohé stvoření, strašlivě se rozzuřil a hned se taky rozběhl k útoku. Will stačil vymrštit ze svého luku pouze jediný šíp, který sice zasáhl losa do šíje, byl však pro něj jen štípnutím ubohé včely a mohl tak nanejvýš ještě zvýšit jeho hněv a dodat rychlost jeho těžkému tělu. Pak los skočil a vrhl se na Willa svými ostrými paznehty. Určitě by byl chlapce rozdrtil jediným úderem kopyta, kdyby se Vaditakovi nepodařilo v poslední chvíli uskočit. Útočící los do něj vrazil pouze bokem, i to však stačilo, aby se Will skácel k zemi jako podťatý. Rozzuřené zvíře se zatím otočilo a vyrazilo k novému útoku. Tentokrát Willa zachránil hustý keř, pod který ho los srazil. Zvíře zaslepené zuřivostí nerozpoznalo, co je strom a co člověk, a tak jeho tři ostré paznehty srazily jen špičky několika větví. Čtvrtým paznehtem však zasáhl los Willa na noze. Naštěstí úder nebyl dost silný, a tak pazneht rozřízl pouze kožené spodky. Bylo to však, jako by legginy rozřízla ta nejostřejší břitva.

Teprve po druhém útoku se Will probral z omráčení a odkutálel se po zemi několik metrů směrem k bystřině. Vzápětí zaútočil los potřetí, a jeho čtyři nohy dopadly přesně na místo, kde Will před okamžikem ležel. Ale to už chlapec vyskočil, přiložil šíp k tětivě a vystřelil. Byl však příliš rozčilen a kromě toho mu ve střelbě překáželo křoví, a tak jeho šíp prořízl zvířeti pouze kůži na boku. Los zařval vzteky, pohled na krev prýštící z jeho těla ho přiváděl k šílenství. Vyřítil se vpřed takovou rychlostí, že Will už neměl čas vytrhnout z toulce další šíp. Dal se raději na útěk a kličkoval křovím sem a tam jako vyděšený králík pronásledovaný divokým psem. Věděl, že v patách mu řve a dupe smrt.

Nakonec doběhl k mohutné jedli a skrčil se do mělké prohlubně za její kmen. Los ho neviděl a řítil se kolem jedle dál, přímo k severu, drtě mohutnými kopyty křoví a kmínky mladých stromů. Will ještě chvíli počkal a teprve pak vystoupil ze svého úkrytu. Zvíře tedy neprohlédlo jeho lest a běželo stále dál, směrem k severu. Sotva utichl praskot lámaných větví, ozvalo se z druhé strany křoví pronikavé zvolání: „Vaditako! Vaditako!“

Vaditaka se rychle otočil a jeho „den“, což v jazyku Siouxů znamená tady, znělo radostně a vesele. A vzápětí se už z křoví vynořila hlava statečného mluvky Hotona. A hned za ním vystoupil z houštiny i Pehansan, Inmu a Tarinka.

„Co se tu stalo, Vaditako?“ zeptal se první Pehansan. „Houští je rozdupané a polámané, jako by tady řádila větrná smršť. A ty sám oddychuješ, jako bys utíkal před zlými duchy nebo před jistou smrtí. A tady, na stehně, máš roztržené legginy, jako by je rozřízl nožem!“

„Však jsem taky utíkal před jistou smrtí, Pehansane, odpověděl Will zadýchaným hlasem. „A jak vidíš, utíkal jsem dobře, protože jsem zůstal naživu. Narazil jsem na obrovského losa. Byl tak velký a silný, že to musel být sám vládce losího kmene. „Takového obra jste ani vy v životě neviděli. Zaútočil na mě a zahnal mě do houštiny. Dvakrát jsem na něho vystřelil, ale mé šípy ho jen ještě víc rozzuřily. Paznehtem mi rozřízl legginy a já děkuji Velkému duchu, že se mi nestalo něco horšího. Pak jsem se schoval tady za tou jedlí a los mě ve své slepé zuřivosti neviděl a řítil se dál, přímo k severu. Čím dál odtud doběhne, tím ho budu mít raději.“

Pehansan se usmál.

„Vypadá to, že statečný Vaditaka mluví pravdu. On a los se nerozešli právě jako přátelé.“

„Já si ho ani nevšiml, nechtěl jsem mu udělat nic zlého …“

„Tak už to někdy bývá. My taky někdy zaútočíme na losa v okamžiku, kdy on sám má ty nejpokojnější úmysly. Jak můžeme potom očekávat, že ta, los, bude milosrdnější než člověk?“

„Nevím, kdo z nás dvou má raději mír a kdo boj. Zda člověk, či los. V každém případě si ale přeji, abych se teď nějaký čas o tom nemusel přesvědčovat na vlastní kůži,“ prohlásil Will rozhodně.

A Hoton, který si zatím pečlivě prohlédl opuštěné bojiště, dodal:

„Škoda že jsem tady místo Vaditaky nebyl já. Moje šípy už dlouho neměly příležitost ukázat, co umí jejich pán a vládce. Místo mě by vás přivedl na místo bojiště Vaditaka, a tu byste mě nalezli, jak stojím jednou nohou na těle mrtvého losa a zpívám píseň o velkém lovci.“

„Nebo bychom taky mohli najít jen tvoje tělo, rozbité a rozdupané losími paznehty. Zraněný a rozzuřený los je strašný nepřítel. Dobře, Vaditako, že se ti podařilo prchnout.“

To řekl Pehansan a nenapravitelný mluvka mu taky hned odpověděl:

„To já bych se mu byl postavil a vystřeloval bych své šípy tak rychle, že by to byl jeden jediný nepřetržitý proud šípů směřujících od mého luku rovnou do těla losa.“

„Je to tedy, Hotone, v každém.případě štěstí, že jsi tady místo Vaditaky nebyl ty. Štěstí pro tebe nebo pro losa,“ řekl Pehansan. „A pro nás pro všechny je to výstraha, že máme o dalšího nepřítele navíc. Dosud proti nám stál ksunktoteka, vlk, varankksi, medvěd, inmutanka, kuguár, a teď se k nim připojil ještě i ta, los. A ze vzduchu ještě vanmdi, orel, nebo hinjankaga, sova. To už se asi nedozvíme, který z nich to byl. Ale jsou chvíle, kdy paznehty, které má los na svých nohou, jsou stejně ostré jako zuby ksunktoteky, jako drápy varankksiho nebo jako zobák horského orla.“

Když se vrátili k ohni, Roka vyslechl pozorně vyprávění Willa Clarka a pak potvrdil obavy moudrého Pehansana, že družině přibyl další, nečekaný nepřítel. Zvířata v tomto surovém kraji měla zřejmě také drsnější a krutější tvář, než jakou mívala u nich dole na jihu. Neboť tady se bojovalo nejen o život, ale také o smrt!

A aby trochu uklidnil rozpálené mysli svých bojovníků, vyzval moudrý vůdce mluvku Hotona, aby vyprávěl o praotci kmene Dakotů, který viděl, jak tam daleko na jihu, tisíce a tisíce mil odtud, vychází z obrovské podzemní prérie ohromné stádo bizonů a naplňuje nekonečnou pláň dupotem svých kopyt a bučením svých tučných hrdel…

A Hoton ochotně vyprávěl.

V A R A N K K S I

Příštího dne vyrazili na cestu opět časně zrána, sotva se na východním nebi objevily první červánky. Krajina, kterou teď

procházeli, lahodila jejich oku a byla příjemná i jejich unaveným nohám. Řídký les se střídal s volným prostranstvím, jež místy připomínalo volnou prérii, nebyly tu žádné stromy, jen tu a tam skupina nízkého křoví. Tráva rostla ve vlahém vzduchu, který už několikátý den vál od jihu, přímo před očima. Její něžná zelená v barva zvolna temněla a tu a tam se objevily první ostrůvky pestrobarevných divokých květů. Travnatým údolím se klikatil jako stříbrný had široký potok, který pramenil až někde vysoko v horách z ledovcových polí, a měl proto stále dost studené, dobré vody. Na březích potoka rostly divoké jahody, z nichž mnohé už měly první plody. Sladké ovoce bylo vítanou změnou po jednotvárné masité stravě a bojovníci otrhali pečlivě každý větší keříček.

Chvíli po poledni se Roka zastavil a řekl své družině:

„Myslím, že tato prérie je nám dána k oddechu, než zase vstoupíme do hlubokého lesa."

A Pehansan mu radostně odpověděl:

„Nebo ji tu snad stvořil sám Manitou, abychom se tu na čas zastavili a dívali se na oblohu, která nám tak dlouho skrývala svou tvář za hradbou větví a skalních stěn. Mám rád vysoký, vznešený les, ale pak vždy zase přijde chvíle, kdy zatoužím po širém, volném nebi."

A tak se nakonec družina utábořila na širokém palouku, pár kroků od pravého břehu potoka. Kapa a Tatokadan se hned vypravili na průzkum, a nemuseli chodit příliš daleko. Asi čtvrt míle od tábořiště zastřelili statného jelena, který před nimi ani neutíkal; jen si je klidně prohlížel velkýma, zvědavýma očima. Lidská noha jistě už dlouho nevkročila do těchto míst, jestli do nich vůbec kdy vkročila. Při zpáteční cestě objevili Dakotové také malé stádo prérijních bizonů, kteří se klidně pásli na severním konci pláně, a v bezpečné vzdálenosti od stáda pobíhalo několik vlků. Byly to však jen malé stepní šelmy, Kapa ani Tatokadan mezi nimi nespatřili jediného ze svých krutých nepřátel, velkých horských vlků.

Když se Kapa s Tatokadanem vrátili ze své krátké lovecké výpravy, zastihli ostatní v dobré pohodě u vysokého táborového ohně. Inmu s Vaditakou se právě přeli o smyslu ptačí řeči.

Vaditaka začal:

„Inmu, dokázal jsi mi přeložit řeč divokých zvířat. Ale řekni mi teď, co slyšíš ve zpěvu ptáků?“

„To nemohu, Vaditako,“ odpověděl Inmu. „Ptáci totiž nemluví žádnou řečí, jenom švitoří a štěbetají a jejich zpěv nemá smysl.“

„Pro tebe je to jenom štěbetání, a ačkoliv rozumíš velkým zvířatům, nerozumíš jejich létajícím bratrům ptákům. Já sice nerozumím řeči velkých zvířat, zato ale rozumím ptačímu zpěvu.“

„Tak nám tedy pověz, co říkají ti tví ptáci!“

„Ten šedivý, co sedí na vrcholku keře tam vpravo od nás a zpívá vysokým, přerývaným hlasem, říká svým bratrům: Podívejte se, mí bratři, člověk přišel do naší země! Rozdělal si velký oheň a schoval se za jeho plameny. Každý ž těch lidí má dlouhé hnízdo a v něm plno ostrých šípů. Ale ty šípy nemají lidé na nás, neboť člověk je náš přítel. Má nás rád a s potěšením naslouchá našemu zpěvu. Nikdo z nich nám nechce ublížit. Své ostré šípy mají jenom na medvědy a na vlky.“

„Dobře jsi to řekl, Vaditako,“ usmál se Roka. „Rozumět ptákům je těžší než rozumět řeči velkých zvířat. A ty jsi prokázal, že máš dar tohoto velkého umění.“

„Ale ten zelený pták, tam v křoví nalevo od nás. zpívá něco docela jiného,“ prohlásil rozhodným hlasem Hoton.

„A jak to víš, Hotone?“ zeptal se Roka.

„Protože i já rozumím ptačí řeči,“ odpověděl Hoton hrdě. „A to, co říkal můj pták, je mnohem významnější než to, co cvrlikal ten koktavý šedivák.“

„No tak nám teda řekni, jaké velké pravdy ti zjevil ten tvůj zelenohlávek,“ pobízel Hotona Roka.

„To víte, že vám to povím, protože můj ptáček zpěváček mi zjevil velkou a čistou pravdu. Toto jsou slova jeho ptačí řeči: Ptáte se mě, moji létající přátelé, kdo je ten krásný, vysoký bojovník, který sedí mezi Vaditakou a Inmuem? Cožpak to opravdu nevíte? Tak si ho teda dobr prohlédněte. Vidíte tu hrdou, vzpřímenou hlavu, tu odvážnou bradu a pevně sevřená ústa? A kdybyste se ještě mohli, podívat do jeho čistých, zářících očí, tu byste v nich spatřili jen pravdu, počestnost a odvahu. Neboť nikdo z lidí, které tu před sebou vidíte, není tak statečný, tak spravedlivý a tak poctivý, jako je on;

snad kromě moudrého vůdce Roky. A vy se mně ještě tážete, kdo je ten bojovník? Věřte mi, moji bratři, že se za vás stydím. Že se stydím za to, že se někdo z vás může vůbec takto ptát. Vždyť sláva tohoto mladého muže je známa po celém světě. Ten mladý udatný bojovník, pýcha a chlouba národa Dakotů, nejznamenitější květ indiánského plemene, to je přece sám velký Hoton! Zapamatujte si to slavné jméno a už nikdy se tak hloupě neptejte. A teď zpívejte všichni se mnou: Velký Hoton! Hoton statečný! Hoton moudrý! Hoton pravdomluvný! Hoton velký lovec! Hoton. Hoton, Hoton! Ach, to je nádherný zpěv, když všechen ptačí národ zazpívá jediným hrdlem!“

Bojovníci naslouchali pozorně slovům svého velkého bratra, naslouchali i mocnému ptačímu zpěvu, který se rozlehl, jakmile statečný mluvka skončil svoji dlouhou řeč. Trvalo chvíli, než promluvil opět Roka.

„Velké je tvé nadání, Hotone! A snad i slova ptačí řeči jsou taková, jak jsi nám je právě přeložil, nebo aspoň nikdo z nás nemůže dokázat, že nejsou taková. Ale poslouchej teď dobře, co ti řeknu. Až jednou zestárneš a nakonec i umřeš a budeš pohřben ve svém hrobě se svým koněm a vstaneš opět jako bojovník, abys odešel do věčných lovišť, tu řekne velký Manitou těm, kteří sedí vedle něho: Hle, tamhle přichází velký Hoton. Pospěšte si a odveďte ho někam daleko, až na opačný konec mých lovišť, protože si nepřeji mít ho stále na očích. Kdyby se usadil někde blízko mě, bojím se, že by na mě pořád mluvil a mluvil, takže bych neměl čas ani na to, abych přivítal a uctil i jiné mrtvé bojovníky. Odveďte ho někam na okraj mých prérií, kde jsou nejtučnější jeleni a největší bizoni, aby neměl čas na nic jiného kromě lovu. Čím častěji bude drnčet jeho šíp, tím méně se bude kmitat jeho neposedný jazyk.“

„Kdyby velký Manitou rozhodl, jak jsi řekl. byla by to pro mě největší odměna a pocta. Protože pak by se ukázalo, že i na věčně zelených pláních jsem nejlepším a nejstatečnějším lovcem ze všech,“ odpověděl Hoton pohotově a na tváři měl ten nejvážnější výraz.

A tím taky skončil rozhovor o ptačí řeči. Po zbytek odpoledne se pak bojovníci věnovali drobným pracem v okolí svého nového tábořiště. Nosili na velké hromady suché větve, stáhli jelena a rozřezali jeho maso na velké tlusté pruhy, připravovali si nové šípy.

A ještě před prvním soumrakem ulehla družina k posilujícímu spánku. Pouze pravidelné hlídky střežily klidný sen svých druhů.

Po klidné noci se jako obvykle probudili ještě před svítáním, a když nebe na východě zesvětlalo, vydali se Hoton a Kapa na jahody a Inmu s Willem rozdělali opět oheň, který do rána téměř vyhasl. Will se právě skláněl nad ohništěm a foukal do doutnajících oharků dřeva, když tu dolehl do tábora řev tak divoký a zlostný, že se chlapci málem zastavilo srdce. Po vzteklém zařvání se ozval zoufalý výkřik, a byl to výkřik člověka, který se ocitl ve smrtelném nebezpečí.

Will zvedl se země luk a šípy, rychle se vztyčil a obrátil se směrem k potoku, odkud ten zoufalý výkřik zazněl. To, co spatřil, mu zmrazilo krev v žilách. Na břehu potoka stál obrovský severní medvěd a v předních prackách drtil Kapu. Luk i toulec nešťastného Indiána ležely na zemi a zdálo se už, že osud mladého nešťastníka je zpečetěn. A nic na tom neměnilo, že pár kroků od medvěda, směrem po proudu potoka, stál Hoton a posílal do chlupatého hrdla mohutné šelmy jeden šíp za druhým.

Medvěd pomalu skláněl hlavu a otevřel přitom svoji hrozivou tlamu, plnou dlouhých, ostrých zubů. Dřív však, než se strašlivé tesáky stačily zarýt do hrdla ubohého Dakoty, Hoton divoce vzkřikl, vyřítil se vpřed a udeřil dravce lukem přes tlamu. Překvapený medvěd zvedl hlavu a přitom pustil Kapu, který bezvládně klesl k zemi. Vzápětí se však zvíře rozehnalo prackou po Hotonovi a jen díky tomu, že statečný mluvka měl na hlavě čepici z tlusté kožešiny, to nebyl úder smrtelný. I tak to však byla rána tak silná, že Hoton klesl k zemi jako podťatý, přesně na místo, kde ležel ubohý Kapa. Medvěd, zaslepený hněvem, mlátil ještě chvíli mohutnými prackami do vzduchu, než si uvědomil, že jeho odpůrci už dávno leží na zemi. Ten krátký okamžik však zachránil oběma mladým bojovníkům život. Dřív než se medvěd stačil sehnout k zemi, aby své oběti dorazil úderem strašlivé tlapy, doběhli na místo ostatní Dakotové v čele s Rokou a Willem Clarkem a zasypali medvěda mrakem šípů. Šíp za šípem se zabodával do ohromného hnědého terče, z jehož středu začaly brzy vytékat první rudé pruhy krve. Každý šíp doprovodili Indiáni bojovným výkřikem, kterým se zároveň snažili

odlákat pozornost šelmy od dvou nehybných těl ležících u jejích nohou. Medvěd se točil na místě jako korouhev a snažil se uniknout ostrým trnům, jež se zabodávaly do jeho husté kožešiny a pronikaly až do živého masa. Indiáni utvořili kolem zvířete kruh, který stále zužovali, a jejich šípy teď vyletovaly do vzduchu v pravidelných rojích jako hejna rozdrážděných lesních včel.

Po způsobu všech zvířat svého rodu medvěd neustále vrčel a řval. Oči se mu zalily krví a začal zase sekat tlapami do vzduchu. Nemohl pochopit, co se mu to děje, a jeho srdce naplnil bezmocný vztek. Přišel na břeh potoka, aby se najedl jahod, které měl tak rád, a tu do něho málem vrazili dva ubozí, bezvýznamní tvorové, kteří chodí jen po dvou a křičí jako vyplašené sojky. Medvěd, který ještě nikdy neviděl člověka a byl přesvědčen, že je jediným vládcem divočiny, nepochyboval, že si snadno poradí s těmi dvěma nestoudnými vetřelci, kteří se opovážili plenit jeho zahradu. Taky je snadno a rychle srazil k zemi, ale tu najednou přiskákalo z prérie celé hejno těch směšných dvounohých tvorů, obklíčilo ho a teď na něj házejí ze všech stran trny, které trhají jeho kůži a vyrážejí mu z těla horkou krev. Ve svém vzteku zapomněl nakonec medvěd zcela na ty dva ubožáky, kteří leželi u jeho nohou, a neběhal se tou povykující smečkou odvést daleko od potoka, až na místo, kde začínala vlastní prérie. Tam teď stál, točil se jako větrný mlýn a zasazoval do vzduchu mohutné rány, které ale nikomu nemohly ublížit.

Ztratil sice už hodně krve, žádný z šípů mu však nedokázal způsobit smrtelné poranění, neboť jeho kožešina byla hustá a kůže pevná jako stěna indiánského stanu. Ale každý další trn zvyšoval bolest, která postupně zachvacovala celé tělo. A bolest zase zvyšovala pocit zoufalé bezmoci, jakou tento vládce divočiny dosud ještě nepoznal. Vždyť i mohutný kanadský los, který v hněvu dokázal udupat vlka, se raději vyhnul boji s lesním medvědem. A stejně tak i smečka lesních vlků mu nakonec vždy ustoupila z cesty. A teď tito směšní, olysalí tvorové, z nichž dva srazil k zemi jediným mávnutím tlapy, kolem něho poskakují jako vyplašení zajíci, plivají po něm své ostré trny, kvičí strachem – a on je nedokáže ani zahnat! A tu náhle srdce velkého medvěda zachvátil strach. Jeho statečné

srdce sevřel pocit, jaký dosud ještě nepoznal. Vládce divočiny byl poražen!

Naposledy zařval a pak vyrazil k vzdálenému lesu, drtě cestou husté křoviny jako uschlé větvičky borovice. A na polámaných keřích zůstávaly rudé pruhy krve.

Medvěd běžel tak rychle jako snad ještě nikdy ve svém dlouhém, hrdinném životě. A čím více se blížil k lesu, tím byl jeho běh rychlejší a zběsilejší. Na kraji lesa přerazil ještě kmínek mladé borovice a pak už bylo slyšet jen vzdalující se praskot křovin a lámání větví.

Indiáni zatím doběhli až k lesu a tam je musel Roka téměř násilím zastavit. Mladí bojovníci, rozpálení lítým bojem, chtěli pronásledovat poraženého dravce i v lese, ale Roka je začal uklidňovat:

„Nepůjdeme za medvědem do jeho lesní skrýše. Zůstaneme tady, na otevřené prérii, kde máme nad ním výhodu. Medvěd sice odnesl ve svém těle mnoho našich dobrých šípů, ale je lepší ztratit třebas všechny šípy nežli život jediného z nás. Raději se vrátíme a podíváme se, kolik zůstalo života v těle malého Kapy a jeho statečného bratra Hotona.“

Mladí Dakotové by ještě rádi pokračovali v pronásledování a dovedli svůj vítězný boj až do konce, nakonec však uznali, že slova jejich náčelníka jsou jako vždy moudrá a rozumná. V bojovém zápalu úplně zapomněli na ty dva ubožáky, kteří zůstali ležet na planině. A tak se beze slova obrátili a rychlým krokem se vraceli zpět na bojiště. Tam: je čekalo radostné překvapení. Už z dálky viděli, že oba jejich přátelé zatím sami vstali a podpírajíce jeden druhého belhali se jim vstříc. Roka zavolal na Hotona vesele:

„Tak jak se daří, vypravěči příběhů a statečný vychloubači? Jak se mohlo stát, že jsi neoplatil medvědu stejnými způsobem, když tě tak drze udeřil do tvé statečné hlavy?“

A nepolepšitelný mluvka odpověděl zvučným hlasem:

„To je přece jasné jako jarní den či jako voda v potoce. Neoplatil jsem mu za ránu ranou jenom proto, že jsem vám nechtěl pokazit zábavu. Samozřejmě že jsem ho mohl zabít jediným máchnutím své železné paže, ale co by pak i zůstalo pro vás? Určitě byste mi vyčítali, že myslím jen na sebe. Jen proto, moudrý Roko, jsem zkrotil svoji paži a nechal medvěda vám.“

„Dobrá odpověď, statečný vychloubači. Někdy jsou pohotová slova opravdu víc než pohotová zbraň. A ty umíš s obojím zacházet stejně obratně, jak jsi nám právě dokázal.“

Hoton celý zčervenal a snad poprvé ve svém životě nevěděl, co odpovědět. Protože tentokrát myslel moudrý Roka svá slova smrtelně vážně. Ale pak se mladý Dakota najednou zapotácel a kdyby ho přátelé rychle nepodepřeli, byl by snad upadl. V hlavě mu zase začalo šumět a před očima se mu dělala rudá a černá kola. Indiáni položili Hotona opatrně na trávu a pak Pehansan prohlédl Kapu. Malý Indián měl několik krvácejících ran na rameni a roztrženou kůži na levé paži. Roka s Pehansanem rány pečlivě vymyli a pak stejně pečlivě obvázali. Tatokadan zatím přinesl z lesa několik léčivých bylin, z kterých hned uvařili silný čaj posilující nervy a přivolávající spánek. Pak zabalili Kapu do přikrývek a položili ho blízko k ohni. A za několik minut už mladý Indián tvrdě spal.

„Jeho rány se vyhojí rychle a dobře,“ řekl Roka, „protože je mladý a zdravý a jeho život je čistý. Zato mozek v Hotonově hlavě bude ještě aspoň dva dny bolet, neboť úder do hlavy je nebezpečnější

než úder do kterékoliv jiné části lidského těla. Zůstaneme tu proto tak dlouho, dokud se oba nezotaví.“

Roka měl pravdu. Statečný mluvka měl takové bolesti, že po celý den téměř ani nepromluvil. Jediným slovem si však nepostěžoval a svoji bolest nesl statečně a trpělivé, jak se na správného Dakotu sluší. Druhý den už byla bolest menší a ráno třetího dne po ní nezbylo téměř stopy. Rovněž Kapovy rány se dobře hojily a nakonec po nich zůstaly jen dvě jizvy, kterými se mladý bojovník mohl právem chlubit.

Ostatní bojovníci zatím lovili a připravovali do zásoby šípy. Kladli také na březích potoka oka na divoké kachny, kterých si Indiáni velice váží pro jejich chutné nahořklé maso. Houštinám i blízkému lesu se však všichni obezřetně vyhýbali. Hned druhého dne po bitvě s medvědem totiž objevili, že v noci poctil jejich tábořiště návštěvou další huňatý dravec. Poznali to podle polámaných větví a zdupaného křoví.

„Ale náš medvěd to nebyl,“ řekl Will Clarke. „Poznal na vlastní kůži, jak chutnají naše ostré šípy, a bude se nám teď vyhýbat, jak dlouho jen bude moci.“

„Tak to byla jeho squaw,“ prohlásil rozhodně Pehansan. „Velký medvěd jí vyprávěl o jahodách, které tu našel, i o boji, k němuž jsme ho donutili. Ale medvědice, která je jako všechny ženy zvědavá a mlsná, nedokázala potlačit svoji chuť a přišla si v noci pro sladké ovoce. Medvěd by to neudělal, ale jeho squaw dovede být někdy statečnější a houževnatější než sám její velký manžel. Nejlíp to poznáš, když zaútočíš na její mláďata. Medvěd často uteče, avšak medvědice brání své děti do posledního vzdechu.“

A aby nezůstalo jen při slovech, měl ještě týž den večer Will Clarke poznat, jak nebezpečná a divoká dokáže být medvědice, když ji něco rozzuří.

Stalo se to na severní straně prérie, na kraji hustého podrostu, kde číhal Will s Pehansanem na mladého srnce. Srnec se právě chystal vykročit z hustého křoví, mladí bojovníci už přiložili šípy k tětivě – když tu se z křovin vyřítila obrovská medvědice a se vzteklým řevem se hnala rovnou na mladé lovce. Běžela tak rychle, že stačila uběhnout téměř polovinu vzdálenosti od křovin k nim, než

se konečně vzpamatovali a vyskočili z trávy. Tentokrát však lovci boj odmítli. Poznali už, že sebeostřejší šíp neublíží hustému medvědímu kožichu o moc víc než štípnutí dotěrného hmyzu. Že mu nikdy nezpůsobí vážnější zranění a jen ho ještě zbytečně rozdráždí. A spoléhat na náhodu, že se jim podaří zasadit mu ránu přímo do srdce, to se jim v této chvíli, kdy byli sami dva, přece jen nechtělo. Proto vzali raději nohy na ramena a pádili, co jim síly stačily, zpátky k táboru, vzdálenému od houštiny dobré tři míle. Když uběhli první míli, zeptal se Will udýchaně:

„Neměli bychom se obrátit a vystřelit na ni aspoň pár šípů?“

„To by nemělo smysl.“ odpověděl Pehansan přerývaným hlasem. „Jen by ji to ještě víc rozdráždilo a pobídlo k rychlejšímu běhu.“

„Ale vždyť nás nakonec stejně dožene.“ namítl ještě Will. A jako na potvrzení jeho obav ozvalo se několik kroků za jejich zády vzteklé zavrčení.

Ale Pehansan se už nebál.

„Před námi je úzký potok s vysokými břehy, tam za námi medvědice určitě nepůjde.“

Skočili do potoka a pokračovali dál po jeho proudu, brodíce se po ramena ledovou vodou. Medvědice doběhla k břehu, ale to už se jí oba uprchlíci ztráceli v křoví, hustě vroubícím oba strmé břehy. Medvědice chvíli větřila po jejich stopě, ale pak její jemné nozdry zachytily příjemnou vůni divokých jahod – a rázem bylo po pronásledování. Medvědice se posadila do vysoké trávy a začala se cpát sladkými plody.

Zatím dorazili oba uprchlíci k obrovskému balvanu, který trčel uprostřed potoka jako velká černá pěst do výšky dobrých dvou metrů. Pehansan se na kámen obratně vyšplhal a ohlédl se zpět k místu, kde před chvílí vstoupili do potoka.

„Medvědice se krmí jahodami, Vaditako. Toužila po našem mase, ale nakonec dala přednost pokrmu, který mají lesní medvědi nade vše nejraději, divokým jahodám.“

Will se vyšplhal na kámen vedle Pehansana a oba pak dlouho pozorovali, jak se obrovské zvíře cpe červenými bobulemi jako malé, mlsné dítě. Medvědice vyrvala ze země vždy celý keř jahod a pak je

pečlivě jednu po druhé obírala, hlasitě při tom mlaskajíc a olizujíc si tlamu dlouhým masitým jazykem. Když se lovci konečně nabažili nezvyklého pohledu, sklouzli z balvanu, přebrodili se na druhý břeh a vraceli se pomalu do tábora. Když pověděli ostatním, co se jim přihodilo, Roka je pochválil, že se nepouštěli do zbytečného boje s medvědicí a varoval znovu všechny členy své družiny, aby medvědy nechali raději na pokoji a zbytečně je nedráždili.

Příštího dne se objevili mezi jahodami, kterých rostla na obou březích potoka celá malá pole, ještě další čtyři medvědi, a Will s Pehansanem poznali, že jejich medvědice mezi nimi není. Znamenalo to tedy novou samostatnou skupinu medvědů, a nikdo nemohl s určitostí říci, kolik takových medvědích družin se v okolí ještě potuluje. Postavili si svůj tábor na nebezpečném místě – v blízkosti celé velké zahrady sladkých jahod, které byly medvědům tou nejmilejší pochoutkou.

Avšak Roka i Pehansan zamítli rozhodně myšlenku přemístit tábor na jiné místo, do bezpečnější vzdálenosti cd jahodového pole. Jejich hrdost byla uražena: museli by se stydět, kdyby tak zbaběle utekli před němou tváří. Třebas ta tvář patřila nejsilnější lesní šelmě – varankksimu. Rozhodli se, že sami proti medvědům útok nezačnou, že ale také nepřipustí, aby je strach před čtvernohými dravci vyhnal z jejich tábora. Mladší z bojovníků by sice s největší chutí poslali na mlsající nenažrance spršku šípů, neodvážili se však překročit zákaz svého vůdce.

Počet medvědů vzrostl brzy na šest, a později dokonce na osm. Potulovali se po březích potoka, pustošili jahodové keře, a co nesnědli, to aspoň pořádně pošlapali. A Dakotové jen smutně pozorovali jejich řádění a jejich ruka každou chvíli zatápala po zbrani, které však stále ještě nebylo dovoleno promluvit.

Nejvíce Dakoty dráždilo, s jakou lhostejností, ba přímo neúctou se k nim medvědi chovají. Zřejmě se nesetkali se svým zraněným druhem, který by jim jistě pověděl o svém boji s dvounohými tvory i o tom, jak nakonec musel utéci před šípy statečných Dakotů. A tak si dál počínali jako jediní vládci divočiny a plenili jeden břeh za druhým, palouk za paloukem, křovisko za křoviskem. Jejich drzost stále rostla, až se nakonec přiblížili k táboru na vzdálenost necelých

sto metrů. Roka ihned nařídil, aby bojovníci rozdělali ještě dva další velké ohně, a tak vznikl velký ohňový trojúhelník, v jehož bezpečném středu se pak shromáždila celá družina.

„Medvědi z našich hor sami nikdy nezaútočí, když je napřed nevydráždíme," řekl Roka, když kolem tábořiště vzplála vysoká ohňová stěna. „Ale jejich severní bratři jsou mnohem větší a patrně také mnohem zuřivější a útočnější. Není vyloučeno, že se na nás vrhnou, i když je nebudeme dráždit."

Inmu ukázal na skupinku čtyř medvědů a řekl zlostně:

„Podívejte, jak si hrají. Napřed se dobře nakrmili a teď nám dokazují své opovržení tím, že se přímo před našima očima, na dostřel našich šípů klidně kočkují. jako bychom byli pouhý vzduch. To je pro nás velká urážka a potupa, Roko!"

„Máš opravdu, Inmu," odpověděl vůdce a oči mu potemněly zlobou. „Počínají si, jako bychom pro ně byli pouhý dým, a pro Dakotu je velice těžké nechat si líbit takovou urážku od drzého varankksiho. Ale nemůže dělat nic jiného. Neboť není to jenom odvaha, co dělá z muže velkého bojovníka. Velký bojovník musí být také lstivý a moudrý. Musí poznat, kdy má zadržet svou ruku, nebo kdy je čas vzít nohy na ramena. A útěk, ten neznamená vždy jen porážku. Útěk může často znamenat i závdavek na konečné vítězství. Pro mladého bojovníka je těžké něco takového pochopit, ale čím je člověk starší, tím je to pro něj snadnější."

„Mluvíš jako vždy moudře a rozumně, Roko," pravil Hoton, kterého už přestala bolet hlava a jeho jazyk nabyl zase dřívější hbitosti a obratnosti. „Ale já si chci přesto s varankksim ještě naposledy promluvit, Vyzvu je, aby přišli až sem k nám, mezi tyto tři ohně, a tady si zkusili na nás zaútočit."

„Dobře, Hotone, udělej, jak si přeješ. Zvuk tvého hlasu je vždy příjemný mému sluchu, ať už říkáš jakákoliv slova."

Hoton vstal a obrátil se tváří k medvědům. Pak se široce rozkročil, vypjal hruď a ruce si dal v bok. A potom zvolal hlasem, který zaduněl jako malý hrom:

„Ó pojďte, vy medvědi! Čeká na vás člověk, pán všeho tvorstva, který svedl už nejednu bitvu s velkým lesním vlkem i se lstivým kuguárem o vládu a vůdcovství v této zemi a je připraven bojovat i s

vámi. Vaše tělo je mnohokrát větší a těžší než tělo člověka a jeho zuby a nehty jsou proti vašim mohutným tesákům a drápům jako zuby a nehty malých bezmocných dětí. Zato však jeho srdce je statečnější než srdce nejsilnějšího z vás. Jen pojďte a přesvědčte se, jaké vám připravil přivítání. Jeho tělo je sice malé, zato jeho mozek je mnohem větší než ubohý mozeček ve vašich velkých hlavách. Proč nejdete blíž? Bojíte se snad? Vy, vládcové všech zvířat, se bojíte?“

Inmu se usmál a řekl Hotonovi:

„Mluvil bys určitě opatrněji, kdyby tě nechránil vysoký oheň. Víš, že i medvěd stejně jako všechna ostatní divoká zvířata se bojí ohně, a proto jsi tak odvážný.“

„Právě proto jsem přece jediným vládcem divočiny já, a ne nějaký varankksi. Vím, co si mohu dovolit, vím, jak s ním mohu mluvit. Kdežto on to neví a dělá vždy jen to, co ho právě napadne. Proto můj mozek je mnohem větší než mozek největšího medvěda a síla bez rozumu je jako řečiště potoka bez vody, jako oheň bez dřeva. Nadýmá se, nadýmá, až nakonec splaskne a bídně zahyne.“

„To je sice pravda, avšak ani slova, která vymyslel tvůj moudrý mozek, na medvědy neplatí. Jak vidíš, vůbec si jich nevšímají.“

Will měl pravdu. Mohutná zvířata jistě slyšela Hotonův hlas, tvářila se však, jako by žádný statečný Hoton neexistoval. Hrála si klidně dál, strkala do sebe a válela se v trávě, mezi keři jahodníku, na nichž nezbyla jediná bobulka.

„Musíš mluvit hlasitěji, Hotone,“ pravil Inmu s vážnou tváří. „Medvědi jsou zřejmě nahluchlí, nejsou-li hluší úplně. Kdyby měli aspoň tak dobrý sluch, jako má člověk, tak by slyšeli tvou výzvu, a protože je to výzva tak slavného a statečného bojovníka, jistě by ji okamžitě přijali a v této chvíli bychom s nimi už sváděli lítý boj.“

Hoton neodpověděl, jenom vrhl na Inmua zničující pohled.

Zato se ozval opět Will Clarke.

„Neměli bychom jim dovolit, aby nám snědli a pošlapali všechny naše jahody. Měli bychom je odtud nějakým způsobem zahnat.“

„Už vím, jak to uděláme,“ prohlásil Roka. „Zkusíme to s hořícími šípy.“

Dakotové nadšeně souhlasili a začali hned s přípravami. Ke špici každého šípu přivázali kousek dobře vyschlé smrkové kůry a tělo šípu ještě vytřeli kůží. Když měli šípy připraveny, rozestavili se do jedné řady, jak jim to dovolila vzdálenost mezi dvěma ohni, a pak na Rokův povel začali pomalu postupovat směrem k medvědům. Zvířata si jich zprvu vůbec nevšímala, teprve když došli do poloviny cesty, zvedl největší medvěd hlavu a chvíli se nehybně díval směrem k postupujícímu nepříteli. Pak několikrát natáhl do nozder vzduch a zlostně zavrčel. Roka poznal, že zkracovat ještě víc vzdálenost mezi sebou a medvědy by mohlo být nebezpečné, a proto vydal bojovníkům stručný rozkaz: „Střelte! Ale mířte dobře!“

Pak určil ještě každému, na kterého medvěda má zamířit, a přikázal všem, aby se ihned po výstřelu vrátili zpátky mezi ohně. Mluvil polohlasem, jako by se bál, že medvědi poznají, co říká. Zatím si už zvířata přestala hrát, postavila se na zadní tlapy a se zlověstným vrčením vykročila vstříc svému nečekanému nepříteli. Ale to již zazpíval vzduchem první hořící šíp a hned za ním vylétlo dalších devět. Zaryly se hluboko do mohutných hnědých těl a ohnivá kůra vesele zapraskala v hustých chlupech obludných lesních šelem.

Medvědi zařvali bolestí a vztekem a jejich zlostný řev se podobal rachotu vzdáleného hromu. Bolest, kterou jim způsobila ostrá špice šípu, nebyla veliká, o to větší však byla bolest od ohně, jenž spaloval jejich hustý kožich. Medvědi se rozběhli na drzé útočníky a běh jejich nemotorných těl byl skokem dlouhonohého srnce, tryskem nejrychlejšího jezdeckého koně. Bylo neuvěřitelné, jaká rychlost se skrývá v těch zdánlivě pomalých, líných horách masa a kůže. Jenom díky tomu, že měli značný náskok, doběhli Indiáni ke svým ohňům dřív. než je rozzuřená zvířata stačila srazit k zemi. Každý vytrhl z ohniště hoří větev a začal jí zuřivě mávat nad hlavou. V jediný okamžik se družina statečných Dakotů změnila v hlouček poskakujících a povykujících divochů, kteří se snaží zahnat zlého ducha.

A jako již mnohokrát předtím, i tentokrát starý osvědčený kousek pomohl. Medvědi, rozdrážděni na nejvyšší míru bolestí a vztekem, se nakonec polekali žlutých jazyků ohně i rudě svítících větví, které vyletovaly do vzduchu a dlouhým obloukem se snášely

zase na zem, často jenom pár kroků od nich. To bylo něco, co ještě nikdy nepoznali a s čím nedokázali bojovat. Ta rudožlutá věc spalovala jejich kožešinu, spalovala už i jejich kůži a maso, a když se jí odvážili dotknout, ještě si popálili tlapy. Chvilku ještě vydrželi na místě, pak ale, jako by se domluvili, se naráz všichni obrátili a s bolestným řevem se dali na útěk. Přes potok, přes prérii a dál k lesu, který se tyčil v dálce pod obzorem.

Hoton odhodil hořící větev zpátky do ohně a začal tančit válečný tanec národa Dakotů.

„Já jsem je zahnal! Velký a statečný Hoton porazil velkého varankksiho!“

Will se jen ušklíbl a pravil:

„Ano, tys je všechny zahnal a my se na to jen dívali.“

„To neříkám,“ ohrazoval se rychle Hoton. „Taky jste mi pomohli. A chovali jste se statečně, to vám musím přiznat. Ty, Vaditako, i vy ostatní. Kdybyste mi nepomohli, trvalo by mi asi déle, než bych zahnal ty zbabělé huňáče na útěk. Ale hej, vy tam, verankksi, tady stojí váš nepřítel, ne tam v lese, kam se všichni tak řítíte. Tady stojí a čeká na vás. Čeká na vaše drápy a na vaše tesáky, čeká, až ho přijdete sežrat. Nebo jste snad o mně ještě neslyšeli? Ano, jsem to já, ten nejslavnější bojovník národa Dakotů, velký a moudrý Hoton. Pojďte a bojujte se mnou! Nebo vás moje ohnivé šípy pálí tak. že to nemůžete vydržet? Aspoň jste poznali, kdo je pánem všeho tvorstva, kdo je vládcem této země i celého světa. Že rudý muž je vládcem všech lidí a Dakota že je vládcem rudých mužů a já, Hoton, jsem vládcem Dakotů, neboť jsem největší a nejstatečnější ze všech bojovníků, kteří kdy žili.“

Po té dlouhé řeči se Hoton na chvíli odmlčel a pak pokračoval zase už zcela střízlivým klidným hlasem:

„Vidíte, všichni medvědi zmizeli. Hluboký les je spolkl jako pták rybu a oni se už nikdy nevrátí, protože poznali, že tu na ně čeká sám velký Hoton.“

„V tom máš asi pravdu,“ řekl vážně Roka. „Medvědi se už k našemu táboru nevrátí. Ohnivé šípy sice za chvíli vypadnou z jejich hustých kožichů, ale medvědi na ně do smrti nezapomenou. Dostali na vyučenou na celý život. Náš tábor teď bude bezpečný před jejich

útokem. Pokud budeme na otevřené prérii a budeme mít k ochraně své ohně, dotud se varankksiho nemusíme bát. Jenom nezapomeňme, že v hustém lese nebo v úzké soutěsce, kde není tak snadné rozdělat velký oheň či napnout pořádně luk, na nás mohou opět zaútočit. Proto se musíme mít stále na pozoru.“

Stalo se, jak moudrý Roka i vychloubač Hoton předvídali. Dokud tábořila družina na pohostinné slunné prérii, neukázal se v jejich blízkosti jediný medvěd. A tak se mohli nerušeně věnovat lovu vysoké zvěře v křovinách i chytání ryb v potoku. A nakonec ještě objevili na jeho břehu několik míst, která medvědi včas nevyčenichali a kde rostla celá pole sladkých lesních jahod. Bohatá úroda chutných plodů byla družině nejlepší odměnou, za jejich statečný boj s krutým varankksim.

V DŽUNGLI

Zdrželi se na slunné pláni ještě dva dny a dvě noci a teprve třetího dne časně zrána vyrazili opět na cestu. Kapovo zranění se už téměř zahojilo a Hoton si ani nevzpomněl, že ho ještě před několika dny bolela hlava tak, že se nemohl ani pořádně postavit, natož pak promluvit.

Les, kterým teď vedla jejich cesta, byl docela jiný než ten, z něhož vyšli na prérii. Svým vzhledem se podobal spíš husté džungli. Stromy tu sice byly také vysoké a mohutné, bylo jich však mnohem víc a místy tvořily jedinou tmavozelenou zeď, kterou se bojovníci jen s námahou prosekávali vpřed. Ke cti přišly opět tomahavky a dlouhé nože, a kde ani ty nepomohly, musela družina neproniknutelné místo obejít, často velkým obloukem. Vzduch v lese byl naplněn těžkou vůní květů, jež rostly v trávě pod stromy, na hustých keřích, a místy dokonce jako by vyrůstaly přímo z kmenů vysokých stromů. Ty poslední – to byly květy popínavých rostlin, které se vyšplhaly často až do vršků korun mohutných borovic a javorů a odtud se pak spouštěly dolů k zemi na dlouhých provázcích jako velcí,

pestrobarevní motýli. Mnohé z nich viděli mladí bojovníci poprvé v životě.

V čele družiny kráčeli jako vždy Roka s Pehansanem. Hledali nejschůdnější cestu vpřed, současně však neustále pozorovali husté houští lemující.cestu, z něhož každou chvíli mohli čekat nenadálý útok některé z lesních šelem. Nebyla to příjemná cesta: hustým, tmavým lesem, kde na každém kroku hrozilo nebezpečí, na které na otevřené prérii téměř už zapomněli.

Náhle lesní ticho, v němž jen čas od času zapraskali větvička či zasvištěl vzduchem tomahavk, přerušilo drsné zaječení. Bojovníci sebou trhli, vzápětí se však museli sami sobě zasmát. Na větvi mohutné Borovice, jejíž koruna se ztrácela někde vysoko v hustém stromoví, seděl velký rys a vztekle prskal na neznámé vetřelce.

„Vidíš, Inmu," pravil Hoton, „tamhle sedí tvůj bratr. Máte stejná jména, ale jak se zdá, moc tě tvůj bratříček nemiluje. Vrčí a prská zlostí, protože jiný Inmu vstoupil do jeho lesa."

„Máš pravdu," usmál se Inmu. „Moc mě ten můj bratr nemiluje. Ale aspoň rozumím, co mi říká."

„A co ti říká, Inmu?"

„Říká: Vrčím a prskám na vás, protože vím, že jsem před vámi v bezpečí. Moudrý Roka vám nedovolí, abyste na mě zbytečně plýtvali svými šípy. A já vámi proto pohrdám a svoje pohrdání vám dávám najevo svým vrčením a prskáním. Bojovat s vámi sice nemohu, na to moje síla a odvaha nestačí, ale zato na vás čekají v hlubokém lese moji velcí přátelé, silný medvěd, chytrý kuguár a lstivý vlk. A já budu sedět pěkně na větvi a dívat se, až se na vás vrhnou a zvítězí nad vámi. Slyšíš, Hotone? Tohle nám říká rys, který sedí na borové větvi a prská na nás dolů svůj hněv."

„Je to opravdu zbabělé zvíře. Ty, Inmu, jsi dostal své jméno právě proto, že jsi pravým opakem skutečného inmua. Lesní inmu tropí velký povyk, zatímco tebe není ani slyšet. Lesní inmu je bázlivý a zbabělý, kdežto ty jsi statečný a odvážný."

Roková pochvalná slova vyvedla mladého Dakotu trochu z míry. Celý zrudl a pokrčil rozpačitě rameny. A pak se naposledy podíval na svého nehodného bratra, který stále ještě seděl na borové větvi a vztekle mňoukal.

Asi sto metrů od místa, kde potkali inmua, se les náhle rozevřel v nevelkou lesní planinu. Po dlouhé době viděli nad sebou bojovníci zase široký pruh oblohy, kterou jinak zahlédli jen občas mezi korunami hustých stromů, jako malý obláček. Avšak pohled ha otevřené nebe nebyl nijak radostný. Vyšli na planinu právě ve chvíli, kdy se obloha začala rychle zatahovat velkými těžkými mraky; a netrvalo dlouho a od severu se ozvalo temné zadunění a rachot hromu. Blížila se divoká jarní bouře. Roka nařídil ihned svým bojovníkům, aby se pokusili postavit z chvojí alespoň nouzový přístřešek. Nasekali několik velkých větví, z kterých postavili kostru nízké chatrče, a tu pak pokryli menšími větvemi a travou. Dílo ukončili krátce před západem slunce, a sotva stačili rozložit na zem kožešiny, propukla v plné síle prudká jarní bouře, kterou předcházelo časté blýskání a mohutný rachot hromu. Byla to úplná průtrž mračen, z nebe se lily celé potoky vody a koruny mohutných stromů sténaly pod nárazy prudkého jižního větru. Déšť sice brzy pronikl i hustou listnatou střechou chatrče, přece to však bylo lepší, než kdyby zůstali někde venku pod stromy. Pak Inmu s Pehansanem natáhli pod střechu z listí několik silných bizoních kůží, jež podepřeli větvemi, a ta nakonec pronikla dovnitř voda jen spárami mezi jednotlivými kůžemi nebo bočními stěnami, které chránilo pouze listí a větve. Snědli každý kus studeného srnčího masa a pak se zabalili do kožešin a unaveni namáhavým pochodem džunglí brzy usnuli.

Will se probudil někdy po půlnoci a hned poznal, že už přestalo pršet. Ustal i svist větru v korunách stromů a na džungli se sneslo mokré, těžké ticho. Netrvalo však dlouho. Náhle Will uslyšel těžké, plíživé kroky a hlasité oddychování. Inmu, který ležel vedle Willa, se lehce pohnul a bílý chlapec se svého rudého bratra tiše zeptal: „Slyšíš?“

„Slyším, Vaditako. Jsou to velcí medvědi. Obcházejí kolem naší chatrče a snaží se poznat, jací asi tvorové jsou uvnitř.“

„Myslíš, že nás napadnou?“

„Ne, jsou jenom zvědaví. Zase klidně odejdou, když zůstaneme tiše ležet.“

Inmu měl pravdu. Medvědi ještě jednou obešli chatrč a pak se jejich kroky začaly vzdalovat, až nakonec utichly docela. Will ani

Inmu však už nemohli usnout. Hleděli na nízký černý strop a naslouchali tichu noci. Tak uplynulo asi půl hodiny a Will už začínal znovu usínat, když tu k jeho uchu dolehly zvenčí tiché, opatrné kroky. Zároveň ucítil v chřípí ostrý kočičí zápach.

„To je kuguár. Přišli hned dva," zašeptal Inmu. „Také oni jsou jen zvědaví."

Will se zachvěl. Byla to pro něj těžká zkouška, jen tak klidně, tiše ležet, když za tenkou stěnou z listí a větví kroužili dva velcí krvežízniví dravci, kteří jediným máchnutím tlapy mohli strhnout celou půlku chatrče. Avšak kuguáři nepřišli lovit. Byli jen zvědaví jako před^chvílí jejich bratr medvěd. A tak když ještě několikrát obešli chatrč, odplížili se zase do džungle. Po chvilce vyčpěl ze vzduchu i jejich ostrý pach a oba mladí bojovníci mohli opět vdechovat svěží, čistý vzduch. Netrvalo však dlouho a uslyšeli opět tiché kroky. Tentokrát patřily jedinému zvířeti a byly to kroky neobyčejně tiché a opatrné. Podle nich chlapci poznali, že nemohou patřit nikomu jinému než ksunktotekovi – vlku.

„Je to sám vůdce vlků," zašeptal Inmu. „Medvědi a kuguáři sem zabloudili jen náhodou, ale vůdce vlků nás vyčenichal a teď si nás počítá."

„Že si nás počítá? Ale jak? Přece nás nevidí?"

„Nevidí nás, ale čichem zjišťuje, kolik nás je, a hlavně zda jsme zde všichni. Kdyby někdo chyběl, ihned by se za ním vypravil do lesa. Slyšíš? Už poznal, že jsme všichni, a proto zase odchází. Myslím, Vaditako, že dnes v noci už k naší chatrči nikdo nepřijde."

„Leda divocí ptáci. V tak velkém lese, jako je ten náš, musí žít nějací draví ptáci, orli nebo aspoň sovy."

A tentokrát měl na oplátku zase pravdu Will. Těsně před úsvitem uslyšeli oba chlapci šum těžkých křídel a zlostný křik a Will se bezděky zachvěl, když si vzpomněl na noční boj se severními sovami. Naštěstí na východě už začínalo světlat nebe a s prvními ranními červánky velcí dravci, kteří byli ptáky noci, zase odletěli.

Příštího dne už nepršelo, avšak mraky stále ještě visely nízko nad korunami stromů a vzduch byl tak vlhký, že družina jen nerada opouštěla suchý úkryt, aby se vydala na další pochod mokrým lesem. Ale chtěli být co nejdřív venku z džungle, a tak museli využít každé

jen trochu příznivější chvilky. Před polednem se znovu rozpršelo, a tentokrát přišel liják tak náhle, že neměli ani čas se na něj připravit, a tak promokli všichni v několika minutách až na kůži. Když přestalo pršet, Roka přikázal, aby se pokusili rozdělat oheň. Potřebovali se všichni ohřát, a hlavně si usušit promoklý oděv.

Vybrali si vhodné místo v prohlubni pod nízkým skalním převisem a Tarinka s Pehansanem se vydali hledat suché dříví. Tarinka se právě shýbl pod velký dub, aby sebral spadlou větev, když se z hořejší větve mohutného stromu odlepilo stříbrošedé tělo a jako blesk sjelo dolů, přímo na záda nebohého Dakoty. Ještě že několik kroků od dubu stál právě Pehansan, který postřehl šedé tělo nebezpečného dravce ještě dřív, než kuguár srazil jeho přítele k zemi. Tětiva luku se napjala a smrtonosný šíp vyletěl bezpečně k svému cíli. Šelma zavyla a mohutným skokem se vrhla na stojícího Indiána. Tarinka byl zachráněn, zato Pehansanovi hrozilo smrtelné nebezpečí. V poslední chvíli sice uskočil stranou a vyhnul se tak vyceněným zubům a nataženým drápům rozzuřeného dravce, kuguár však přesto dopadl na jeho rameno zadní částí svého mohutného těla a statečný zachránce se skácel jako podťatý k zemi. Třetí, kdo se vypravil pro suché dříví, o chvíli později než oba jeho druhové, byl Will Clarke. Vzteklý řev šelmy i výkřiky obou Indiánů jej přivolaly na místo boje právě v okamžiku, kdy se Pehansan skácel k zemi. Will s sebou neměl luk ani šíp, naštěstí však měl na opasku zavěšen svůj malý revolver, kterého na své cestě na sever dosud nepoužil. Měl jej však stále nabitý, a to se mu teď taky vyplatilo. Vytrhl revolver z opasku a z blízkosti dvou metrů vypálil zvířeti tři rány přímo do spánku. Kuguár sebou zaškubal – a byl mrtev.

Pehansan vstal sám, zato Tarinku museli oba přátelé zvednout a odnést na rukou do tábora. Tam se mladý bojovník trochu vzpamatoval, a když mu Roka s Pehansanem vyčistili rány na rameni a na zádech a pečlivě je pak ovázali, probral se úplně. V noci však dostal horečku a ještě ráno blouznil a mluvil z cesty. Celá záda mu otekla a rána na rameni se zapálila. Roka s Pehansanem museli použít všeho svého ranhojičského umu, aby do večera sténajícího mládence alespoň trochu uklidnili. V noci byl Tarinka již klidnější a k ránu druhého dne nabyl opět plného vědomí. Trvalo však ještě

několik dní, než se zotavil natolik, aby mohl pokračovat v cestě. Navíc postihla nepříjemná příhoda ještě druhého z Rokovy družiny, Tatokadana. Mladý Dakota se vzdálil jen na několik kroků z dosahu ohnivého kruhu tří vysokých ohňů, jež Indiáni od souboje s kuguárem neustále udržovali, a i těch pár metrů se mu málem stalo osudnými. Z husté houště se na něj vrhli tři vlci a než mu ostatní přispěchali na pomoc, jeden z dravců Tatokadana zle pokousal na noze. Roka s Pehansanem měli opět plné ruce práce a trvalo celé dva dny, než se rána dostatečně vyčistila. Pak už se Tatokadan rychle zotavoval, a než uplynul týden, byl zase zcela v pořádku.

Obě ty nešťastné příhody však způsobily, že Roková malá družina musela strávit v husté džungli ještě celý jeden týden, a byly to dny dlouhé a plné nepříjemností a nebezpečenství. Džungle byla vlhká a dusná, noční chlad se nedal často zapudit ani velkým ohněm. A navíc neminulo noci, aby houští kolem tábořiště nenavštívil nějaký nevítaný host. Jednou porušily ticho spící džungle měkké, opatrné kroky, podruhé šumění těžkých křídel či zase mohutný dusot a funění. A někdy se všechny ty zvuky spojily v jediný praskot a šum, jež svíraly srdce a odháněly z víček poslední zbytek spánku.

Sedmého dne nedobrovolného zajetí v džungli se Roka konečně rozhodl. Pochopil, že je nejvyšší čas ukázat nepříteli svoji rozhodnost a sílu a po poradě s Pehansanem a Willem se rozhodl, že dají nevítaným nočním hostům náležité poučení.

Počínali si přesně tak, jako by jejich nepřátelé měli lidský rozum. A Will se tomu už ani příliš nedivil. Věděl, že Dakotové věří, že zvířata jsou nadána mnohými lidskými vlastnostmi, a sám tomu taky

pomalu začínal věřit. Pehansan položil na místo, kde končil rudý prstenec jejich ohně a začínal stín džungle, velký kus jeleního masa; nepoložil ho však nijak nápadně, ale pohodil ho jen tak do houští, aby to vypadalo, že maso ztratili náhodou. Hned po večeři, jakmile se setmělo, ulehlo šest bojovníků ke spánku, a čtyři zbývající, Roka, Pehansan, Will a Inmu, spánek jen předstírali. Zahalili se sice taky do kožešin, jejich luky a šípy však ležely připraveny na zemi vedle nich.

Roka očekával, že to budou právě vlci, kdo si přijde pro nastražený kus masa, neboť vlci byli bdělejší než ostatní lesní šelmy a měli také nejjemnější čich. Will rovněž doufal, že Roka bude mít pravdu, a v skrytu srdce si přál, aby to byl sám velký vůdce vlků, kdo jim skočí do rány.

A tak se Will proměnil opět ve Vaditaku, bratra Siouxů, přitiskl ucho k zemi a pozorně naslouchal, kdy mu záchvěvy citlivé půdy oznámí příchod prvního nočního návštěvníka. Ležel tak dlouho, zcela bez hnutí, a pouze jeho prsty, které čas od času pohladily lehce luk či tomahavk, byly svědectvím, že ještě neusnul. Teprve však, když se úplně setmělo a tma se semkla kolem ohně jako neproniknutelná černá zeď, jeho ucho, přitisknuté k vlhké zemi, mu řeklo, že les je plný tichých kroků. Lesní zvěř bděla: buď že bylo jejím přirozeným zvykem v noci bdít, nebo snad ze zvědavosti, kterou v nich stále znovu probouzela přítomnost těch podivných dvounohých tvorů, kteří tak bezostyšně vpadli do jejich říše.

Napřed Will slyšel velice rychlé a velice lehké kroky, sotva hlasitější než šustot padajícího listí. Poznal, že jsou to kroky velkého severního zajíce. Lehké kroky se blížily, a pak se zase začaly vzdalovat: zajíc ukojil svou zvědavost a spěchal do bezpečnějších míst. Pak se ale náhle ozval svist velkých křídel a slabounké zapištění. Obrovská sova se spustila z větve vysokého dubu a odnesla zajíce ve svých ostrých spárech. Nebohý ušák zaplatil za svoji zvědavost hroznou cenu.

Druhým nočním hostem jejich tábořiště byla vlkova sestřenka liška. Její krok byl rovněž lehký, o poznání však opatrnější a pomalejší. Také liška měla v sově velkého nepřítele, moudře se však držela v hustém houští nebo pod nízkými větvemi stromů, kam za ní

nepronikl ani soví zobák, ani soví spár. Liška obešla tábořiště velkým obloukem, několikrát se zastavila, jako by pozorovala spící těla, a když na nich neshledala nic zvláštního, odplížila se zpátky do džungle. Ještě třetí návštěvník pak prošel tiše houštím obklopujícím ze tří stran spící tábor, a tentokrát to už byl dravec hodný Dakotova šípu. Velký lesní rys, statnější příbuzný horského inmua, který před několika dny s takovou zlobou přivítal vpád dvounohých tvorů do svého království. I tento nepřítel však záhy poznal, že nemá naději na úspěšný útok proti celé smečce neznámých tvorů, a tak se raději obrátil a odplížil se zpátky do tmy.

Pak bylo asi půl hodiny téměř úplné ticho, kdy se Will musel silou vůle přemáhat, aby neusnul. Jeho úsilí se mu však vyplatilo. Když se už zdálo, že celá džungle po příkladu svých nezvaných hostí, lidí, usnula, ozvaly se velmi lehké, velmi pomalé a velmi opatrné kroky. Byly to kroky největšího nepřítele Dakotů, kroky ksunktoteky, velkého horského vlka. Kroky se blížily a zase vzdalovaly, přicházely a opět odcházely, zabočily vpravo, zabočily vlevo, ale přitom neustále postupovaly blíž. Nesmírně pomalu a nesmírně opatrně. Will odhadl, že jsou to nejméně čtyři vlci, a když se zeptal šeptem Inmua, který ležel vedle něj, co si myslí on, mladý Indián jen souhlasně přikývl. Vlci, jako by zapomněli na všechnu svoji vrozenou opatrnost a rozvahu, se nechali zlákat libou vůní jeleního masa a plížili se stále blíž a blíž. Byli už dost blízko, aby poznali, že maso leží mimo nebezpečný kruh ohně, a že tedy mají naději dostat se bez úhony až k vábné kořisti.

Roka se opatrně nadzdvihl, opřel se o loket a řekl šeptem:

„Tak pozor, mé statečné děti. Až uvidíte, že napínám luk, bez meškání mě následujte a vypusťte svůj šíp zároveň s mým šípem. Miřte na maso jelena. Vystřelíte celkem třikrát, na víc už nebudeme mít čas. Ale musel by to být zázrak, aby se alespoň některé z našich třiceti šípů nezaryly hluboko do svých terčů.“

Sotva Roka domluvil, ozvalo se z křoví temné zavrčení.

Inmu, který tak dobře rozuměl řeči dravců, poznal, že vlci naposledy vtáhli do nozder libou vůni jeleního masa a že jsou se svou noční kořistí spokojeni. Ale to už Rokovy silné paže ohnuly luk, až dřevo zasténalo, a současně ohnulo svou jistou zbraň i dalších

devět párů rukou. Vystřelili rychle a prudce a šípy s hvizdem letěly ve třech pravidelných vlnách k svému cíli.

Z křoví se ozvalo vzteklé zavrčení a vzápětí bolestné zavytí. Do ohnivého kruhu skočil obrovský vlk, zasažený nejméně pěti šípy. Jak byl oslepený jasnou září plamenů, vletěl nakonec až do ohně; dřív však, než z něho zase stačil vyskočit, zasáhl ho Pehansanův ostrý nůž. Ostatní dravci byli opatrnější a stáhli se raději dál do křoví. Chvíli tam ještě zlostně vrčeli a nakonec se dali na ústup. Když praskot v křoví utichl, Roka pobídl své druhy:

„A teď se půjdem podívat, co se stalo s naším masem. Vytáhl z ohně velkou hořící větev a zamířil k prvnímu křovisku. Po cestě ještě řekl Pehansanovi, který kráčel těsně za ním:

„Jelení maso má pro nás stejnou cenu jako nezkalená voda v potoce. Jsme ochotni nechat je vlkům jen tehdy, zaplatí-li za ně vlastním životem.“

Návnada ležela na stejném místě, na které je večer položili. Maso bylo zcela netknuté. Nádavkem našli ke své velké radosti v křoví ještě jednoho vlka, který měl šíp zarytý přímo v srdci a jeho čenich byl vzdálený sotva dva palce od vonící návnady.

A tu Hoton pozdvihl svůj hrdinný hlas a zazpíval:

„Hle, opět jsem zvítězil! Dobyl jsem slavného vítězství a pomstil tak svého přítele Tatokadana, kterého ksunktoteka zákeřně napadl a ještě zákeřněji poranil. Vlk je velký ve své moudrosti a je jistě nejchytřejší ze všech lesních tvorů. Ale já, který se nazývám velký Hoton, jsem ještě moudřejší a chytřejší. Ležel jsem si klidně u teplého ohně, v teple a bezpečí, zatím co on se plazil studenou nocí a pichlavým křovím, a přece jsem to byl já, kdo nakonec zvítězil. Poslal jsem do jeho srdce ostrý šíp a síla mé paže ksunktoteku na místě zabila.“

„Ale to je přece můj šíp, co trčí z jeho srdce,“ zvolal rozzlobeně Inmu. „Poznám to podle dvou vrubů, které jsem vyryl do dřeva tady hned pod peří.“

„Samozřejmě že je to tvůj šíp, Inmu. Taky to nepopírám. Chci jen říci, že to byly má moudrost a můj mozek, kdo vedly i tvoji ruku. A z toho tedy vyplývá, že to byla přece jen moje ruka, která napjala tětivu tvého luku a vystřelila z ní smrtící šíp.“

Dřív než mohl Inmu odpovědět, zasáhl moudrý Roka, aby uchlácholil oba rozvaděné bojovníky.

„Zásluhu na tom máme všichni, neboť jsme vystřelili společně. Mezi třiceti šípy se najdou vždy alespoň dva nebo tři, které zasáhnou svůj cíl. Třebaže je tma a všude kolem husté křoví. A nezáleží přece na tom, čí ruka právě ten šíp vystřelila. A teď se pokusíme vystřelené šípy posbírat, abychom si ušetřili práci s vyřezáváním nových zbraní."

Nalezli všechny šípy kromě tří – ty si odnesli zranění vlci ve svém těle. Když se vrátili zpátky k ohni, Roka své bojovníky ještě jednou pochválil.

„Dopadlo to lépe, než jsme mohli doufat. Ačkoliv jsme stříleli naslepo, do tmy, zabili jsme dva velké vlky a nejméně tři další jsme poranili. A to je krásný úspěch. Určitě sám Manitou dal křídla našim šípům. Vlkům se dostalo náležitého poučení a jsem přesvědčen, že teď budeme od nich mít zase na nějaký čas pokoj. Dneska už můžete klidně spát," ukončil Roka svoji řeč a brzy potom se družina uložila k zaslouženému spánku.

Příštího dne se probudili později než obvykle. Slunce už vyšlo nad vysoké pahorky hor, jež se tyčily k nebi daleko na východě, až tam někde, kam směřovala jejich další pouť. Ráno bylo svěží a plné světla, potok v louce vesele bublal a Pehansan s Willem, kteří drželi noční stráž jako poslední, volali vesele své druhy k snídani. Najedli se s chutí a do sytosti a nakonec došlo i na kus jelení kýty, na kterou předešlé noci nachytali hladového ksunktoteku. Po snídani ještě jednou prohlédli křoviska kolem tábora, a když se přesvědčili, že vlčí smečka odtáhla v noci směrem na jih, do hor, vyrazili konečně na další cestu. K poledni došli k vysokému křoví, které se podobalo spíše nízkému lesu, bylo však o poznání hustší. Museli si prosekávat další cestu tomahavky a nejednou byli nuceni kus cesty se vrátit, aby vyhledali schůdnější, méně zarostlé místo. Postupovali teď kupředu jenom velice zvolna a s námahou, a vždy když narazili na zvlášť obtížné místo, vzpomněli si na travnaté údolí nebo na širokou prérii, kterou procházeli před několika dny.

Třetího dne cesty z místa, kde zabili dva vlky, přišli k řece. Byla to vlastně jen malá horská bystřina, z které však roztálý sníh a led z

hor udělal během několika hodin širokou dravou řeku. Roka s Pehansanem se vydali hned po jejím toku a Inmu s Willem zamířili opačným směrem. Po půlhodině se všichni čtyři zase vrátili. Jejich snaha byla marná: říčka se nedala obejít, bylo třeba ji přeplavat. Bojovníci se svlékli do naha, svázali si šaty do balíčku, přibalili k nim jídlo a ostatní zásoby i zbraně a pak si celý balík posadili na hlavu. Roka ještě všem přísně nakázal, aby nikdo ze sebe zbytečně nedělal hrdinu a ozval se ihned, jakmile by ho ve vodě zachvátila křeč nebo mu hrozilo nebezpečí, že bude stržen proudem. Platilo to především nejmladším členům družiny, kteří si ještě příliš zakládali na tom, že si ve všem a vždycky poradí sami. Teprve pak sestoupili do vody a zamířili šikmo proti proudu k druhému břehu.

Will se celý zachvěl, když studená voda objala pevně jeho nahé tělo a chlad začal zvolna pronikat do jeho údů rozpálených ještě rychlým pochodem. Teprve když udělal několik prudkých temp, trochu se uklidnil a pak už myslel pouze na to, jak se co nejrychleji dostat na druhý břeh. Musel soustředit na plavání všechny své síly, všechny své svaly a všechnu svoji vůli, neboť proud řeky ho neustále strhoval; jako by voda měla nesčetné ruce, které ho vytrvale táhly dolů, pryč od oblohy, od země, od přátel. Byl to těžký a vyčerpávající boj a pouze vědomí, že nebojuje s nemilosrdnou vodou sám, mu dodalo dost sil, aby nakonec krutému živlu neustoupil. Plavali všichni v jedné řadě, na kraji Roka, vedle něho Will, po jeho boku Inmu, a dále Pehansan a další. Jak se blížili ke středu rozvodněného toku, museli navíc ještě dávat pozor na kmeny stromů, které divoká řeka přinášela do údolí z hor. První je spatřil Roka a hned taky své druhy varoval.

„Pozor na stromy I Jsou jako živé a chtějí nás rozdrtit.

Rána, kterou zasadí tak velký kmen, je nebezpečnější než kousnutí vlka.“

Varování přišlo v poslední chvíli. Řada plavců se rychle rozpojila, pět bojovníků zamířilo mocnými rozmachy paží proti proudu, pět se jich nechalo snést bystrým tokem o několik metrů zpět. Vzniklou mezerou proletěl kmen mohutné borovice tak rychle jako protrženou bobří hrází a brzy po něm zbyla jen široká bílá čára z

vodní pěny. Roka se otočil za vzdalujícím se kmenem a opovržlivě se ušklíbl. Dakotové, kteří jako většina Indiánů přisuzovali

1 věcem lidské či božské vlastnosti, věřili, že stromy stejně jako všechny další neživé věci jsou obydleny duchy. A tento strom byl obydlen zlým duchem. Chtěl je udeřit, rozdrtit, jeho rána však šla mimo.

Uprostřed řeky síla proudu ještě vzrostla. Jako by je proud přímo chytal za nohy a snažil se jim je vytrhnout z těla. Balíky, které nesli na hlavách, byly najednou neobyčejně těžké a bránily jim v zápasu s rozvodněnou řekou. Roka první povolil rychlému proudu a ostatní ho ochotně následovali. Alespoň na chvíli si odpočinout a nechat se unášet proudem!

Dlouho však odpočívat nesměli. Jakmile se totiž přestali pohybovat, ledová voda opět s dvojnásobnou silou sevřela jejich ztuhlé údy, a navíc se ze zákrutu řeky vyřítily další dva kmeny. Naštěstí je boční proud v poslední chvíli strhl k břehu, a tak tentokrát propluly stromy v bezpečné vzdálenosti od družiny. Nebezpečí však hrozilo dál.

První se vzepřel proudu opět Roka a zamířil prudkými tempy k východnímu břehu. Vzápětí za ním vyrazila celá řada, a tak opět bojovalo statečně všech deset bojovníků bok po boku s rozvášněným živlem. Ale pak přihnal boční proud ze zákrutu celý val kmenů a větví; bylo jich tolik, že brzy zahradily řeku až téměř do středu jejího toku. Mohli je sice podplavat – v tom jim však bránily balíky, které nesli na hlavách a které nechtěli obětovat.

Will právě uvažoval, z které strany by měl obeplout hustou hráz větví, jež před ním narůstala do nebezpečné výšky, když tu uslyšel Rokův výkřik.

„Pozor, Vaditako!“

Will se ohlédl a viděl, jak vůdce odráží ohromnou jedlovou větev, kterou náhlý vír obrátil proti proudu a hnal přímo na Willa. Větev sice Roka nakonec úspěšně odrazil, když se však opět obrátil směrem k břehu, udeřil ho do spánku těžký kmen, který se uvolnil ze změti větví a napadl ho zákeřně zezadu. Will popadl jednou rukou Roku za rameno a druhou se pevně chytil boku proradného kmene.

Roka ztratil vědomí a spočíval na Willově křečovitě napjaté paži jako kus dřeva. Ještě že ho trochu nadnášela voda.

Na chvíli tedy kmen, který Roku tak zle udeřil, zachránil oběma bojovníkům život. Pak si však jeho zlý duch přece jen umínil, že se jim pomstí. Zanesl je do místa, kde byl proud nejrychlejší a nejdravější, táhl je od jednoho víru k druhému a nakonec se rozletěl šílenou rychlostí přímo vpřed. Svaly na Willově paži se napjaly k prasknutí, a z jeho úst se vydral vzteklý, zoufalý výkřik.

Doposud bojoval Will o svůj život i o život svého vůdce sám. Jeho přátelé měli sami dost práce, aby se ubránili dravému proudu i hradbě větví, jež na ně dorážely teď už nejméně ze tří stran. Když však Will vykřikl, otočil se nejprve Inmu, který plaval nejblíž od něj, a pak i ostatní. Rázem zapomněli všichni na nebezpečí, kterému se ještě předtím okamžikem tak usilovně bránili, a vyrazili, co jim síly stačily, na pomoc Willovi.

Will se zatím pokusil vyšplhat na kmen, ale mokré, slizké dřevo se ve zpěněné vodě točilo a převracelo ze strany na stranu, a tak chlapec nakonec od svého úmyslu upustil. Soustředil raději poslední zbytek sil na to, aby udržel pravici na kluzkém kmenu, který poskakoval v divokém proudu jako jankovitý kůň. Kůži na dlani měl rozedřenou do krve, pravou nohou již sotva hýbal, v hlavě mu hučelo a šumělo a před očima se mu začínaly dělat rudé mžitky. Když už myslel, že se bude musit kmene pustit, dolehl k jeho otupenému vědomí radostný výkřik a vzápětí spatřil rudou mlhou Pehansana. Dakota se opřel hrudí o kmen, který se rázem přestal otáčet. A to už se prodral hradbou větví, jež oddělovaly Willa od ostatních, i Inmu a Hoton, kteří zase vzali mezi sebe bezvládného Roku a zamířili s ním rychle ke břehu. Proud tu měl mnohem méně síly než uprostřed řeky a v zákrutu, k němuž se plavci rychle blížili, se dokonce rozbíjel o vysoký travnatý břeh porostlý nízkým křovím. Tam také nakonec všichni šťastně doplavali a byl vskutku nejvyšší čas, neboť jak statečného Willa, tak i jeho přátele Inmua a Hotona, kteří vlekli mezi sebou Roku, začaly již opouštět poslední síly.

První se vyšplhal na břeh Tarinka a pomohl Inmuovi a Hotonovi vytáhnout z vody Roku. Teprve pak vyšplhali na břeh ostatní a jako poslední vystoupil z vody Will Clarke, který se musel chytat keřů,

aby se vůbec dostal nahoru. Tak byl vyčerpaný bojem s nelítostným proudem a s ještě nelítostnějším kmenem.

Roka se zatím probral k vědomí a jeho první slova patřila bílému chlapci.

„Děkuji ti, Vaditako. Zachránil jsi mi život. Jen díky tvému rychlému mozku a tvé silné paži vás mohu vést dál po cestě, kterou nám určil náš velký náčelník. Doufám, že se ti za tvoji pomoc budu moci jednoho dne náležitě odvděčit.“

A unavený Will Clarke, statečný Vaditaka, který se musel zeširoka rozkročit, aby se vůbec udržel na nohou, se rozpačitě usmál a odpověděl:

„Choval jsem se tak, jak by se na mém místě choval kterýkoliv z naší družiny. A svou odměnu jsem si vybral už předem. Nejvyšší odměnou mi bylo, že jsi mě vzal s sebou na tuto cestu.“

Roka se taky usmál a pak nařídil Pehansanovi a Inmuovi, aby rozdělali na břehu bystřiny velký oheň. Potřebovali se pořádně zahřát a potom dosytosti najíst. Divoká řeka vzala jejich tělu mnoho tepla a síly a ty bylo třeba co nejdřív zase doplnit.

Když se ohřáli a snědli několik kousků opečeného jeleního masa, svolal Roka všechny bojovníky do kruhu, aby se poradili o další cestě. Roka počítal ještě nejdéle s dvěma dny pochodu lesem; pak vyjdou opět na zelenou prérii, kde si budou moci odpočinout. Nebude to však ještě ta velká prérie, po níž tolik touží lidé z Ksingudanovy vesnice, pláň, kde se pasou bizoni a kde nevidíš po celé dny nic jiného než oblohu a zelenou zem. Mezi nimi a prérií jsou ještě neznámé vysoké hory. Jsou to ty hory, které už několikrát zahlédli daleko na východě, když slunce na obloze stálo nad jejich hlavami a vzduch byl čistý a modrý jako vody nejčistšího jezera. Jsou to hory tak vysoké, že jejich špičky pokryté věčným sněhem jako by se dotýkaly samotného nebe. A moudrý Roka pokračoval:

„Věřím, že i tohoto nepřítele nakonec porazíme. A až sejdeme se svahu nejvyšší sněžné hory, pak konečně vstoupíme na velkou pláň, která bývala kdysi původním domovem národa Siouxů. Slyšel jsem od starců našeho kmene, že ty pláně se táhnou daleko na sever, až do země, které běloši říkají Kanada. A všude na těch pláních žijí tak velká stáda bizonů, jaká kdysi běhala i u nás na jihu.“

Když Roka domluvil, bylo dlouho ticho. Jen oheň vesele praskal a několik metrů za ním, za jeho bezpečnou stěnou, hučela a vřela divoká bystřina.

Will Clarke vstal a zamířil zvolna po proudu bystřiny k blízkému březovému hájku. Než došel až k němu, zastavil se, otočil se k východu a upřeně se zadíval na bílé vrcholky hor, jež se ztrácely v dálce, v zlatorudém přísvitu zapadajícího slunce, který se rozšířil již po celé obloze. A jak se tak chvíli upřeně díval, najednou se mu zdálo, že mu ty hory kynou a že ho volají k sobě.

VELKÝ BIZON

Hned příštího dne se bojovníci přesvědčili, že předpověď jejich vůdce Roky byla správná. Do večera dorazili na velkou mýtinu, na jejímž konci se třpytilo lesní jezero. Za jezírkem sice opět pokračoval les, jeho stromy však už nebyly ani příliš vysoké, ani příliš husté. Ostatně i podle charakteru půdy, která byla najednou sušší a světlejší, než byla zem v husté džungli, se dalo soudit, že nejdéle k poledni příštího dne dojdou na zelenou pláň, o které mluvil včera u ohně Roka.

Když se však druhého dne probudili do slunného svěžího rána a za denního světla si prohlédli jezero, které bylo plné velkých tučných ryb, i jeho zelené břehy, na nichž všude rostly keře bohatě obsypané jahodami, rozhodli se zůstat. Will s Inmuem se chtěli vykoupat, Tarinka zase měl chuť na sladké jahody a jiné lákaly velké ryby, které každou chvíli vyskočily vysoko nad hladinu nehybného jezera. Roka nakonec souhlasil, rozhodl se však, že dne přestávky využije k tomu, aby se jeho bojovníci procvičili ve střelbě lukem a v hodu tomahavkem. V horách, ke kterým dorazí už za několik dní, čeká jeho družinu jistě další boj s vlky, kteří nepochybně využijí poslední příležitosti utkat se, se svým nepřítelem, než se jim ztratí na nekonečné otevřené pláni. A navíc bylo téměř jisté, že v horách se setkají s některým z kmenů horských Indiánů, kteří je určitě nenechají beztrestně projít jejich lovišti. Bylo tedy zcela na místě se

na tento boj předem připravit a vy zkoušet si své umění v zacházení se zbraní.

Když se Will s Inmuem vykoupali a všichni se dosyta najedli, vybral Roka několik silných borovic, jež rostly na samém okraji vysokého lesa, a Indiáni pak po řadě vrhali do jejich kmenů své tomahavky. Házeli smrtonosné sekyry nejprve ze vzdálenosti deseti kroků, pak vzdálenost ještě několikrát zvýšili a nakonec musel tomahavk proletět vzduchem plných padesát metrů, než se zasekl do dřeva silného stromu. V tomto umění vynikl nade všechny Hoton, Měl taky nejdelší paže a uměl patřičně využít jejich síly.

Stejně úspěšně si Hoton vedl i při střelbě lukem. Za terč si vybrali opět peň stromu, tentokrát však mnohem slabšího a nižšího. Jiní zase stříleli na uschlé větve nebo na větší listy některé z lesních rostlin. Pouze Inmu se vrátil zpátky k jezeru a tam se pokusil o něco, co je dodnes všemi Indiány považováno za důkaz nejvyššího střeleckého mistrovství. Mladý Dakota se postavil na břeh jezera a čekal, až z vody vyskočí ryba. Nad hladinou jezera poletovala velká hejna much a komárů, a tak se každou chvíli zalesklo ve slunečních paprscích kovově modrém tělo ryby. Inmu vystřelil celkem třikrát – a třikrát proklál jeho šíp tělo ryby dřív, než stačilo dopadnout zpět na hladinu a zmizet opět pod vodou. Když Dakotové uslyšeli Inmuův radostný výkřik, běželi rychle zpátky k jezeru a zázračný lukostřelec musel svůj kousek ještě jednou opakovat. Ale když se pak ostatní pokusili Inmua následovat, jejich šípy jen naprázdno bičovaly zelenomodrou vodu jezera a ryby pokračovaly nerušeně ve svém radostném lovu. Přesto však Hoton tvrdil, že jeho šíp rybu pokaždé škrábl. Však už také nikdy podruhé nevyskočila a raději se schovala až na nejhlubší dno jezera.

„Jen kdybych uviděl rybu tak pomalou, jako byla ta, kterou střelil Inmu, prohlásil nenapravitelný vychloubač. „A kdyby vyskočily vedle sebe třebas dvě, můj šíp by je proklál obě najednou. Jenže mám smůlu. Ryby, které vyskakují z vody kvůli mně, jsou všechny velice rychlé, když letí nahoru, a ještě rychlejší, když padají dolů. A z toho taky vyplývá, že jsem prokázal mnohem větší umění, když jsem svoji rychlou rybu aspoň škrábl, než Inmu, když zastřelil svoji línou rybu.“

„Ale proč, Hotone," zeptal se Tarinka, „jsou tvoje ryby rychlejší ve skoku, než byly ryby, které vyskakovaly z vody pro Inmua?"

„Příčina je přece prostá, Tafinko. Tak prostá, že mě udivuje, proč se ještě ptáš. Ryby vědí, že tady na břehu na ně čeká Hoton, velký lukostřelec před Manitouem. A tu stará moudrá ryba, matka všech jezerních ryb, která sama už nikdy ne vy skočí nad hladinu jezera, řekne svým mladým nerozvážným družkám: Poslyšte dobře, co vám radím. Když už chcete opustit bezpečný úkryt jezera a vyskočit nad hladinu, vyleťte tedy aspoň nahoru jako blesk a vraťte se zase zpět na hladinu rychleji než padající hvězda, protože tam na břehu, tam na vás číhá sám velký Hoton! Vidím ho dobře, jak. tam stojí a v rukou drží připravený luk a šíp. Není většího lukostřelce na této zemi, než je velký Hoton, a není nebezpečnějšího šípu, než je ten, který vypustí jeho jistá ruka! Těch ostatních, těch si všímat nemusíte, ale na něj si dejte dobrý pozor. Napne-li tětivu luku Hotonova paže, pak prchněte raději na nejhlubší dno jezera. Jinak vás stihne hrozná smrt. Tak mluví starý moudrý náčelník jezerních ryb, a proto taky ryby, které se odváží vyskočit z vody před můj šíp, jsou ze šech nejrychlejší a nejmrštnější."

Přes tuto dlouhou a chytrou řeč bylo však nakonec vítězství ve střelbě lukem přiznáno Inmuovi. A Hoton sám blahopřál svému přemožiteli jako první. Prohlásil, že proti spiknutí všech jezerních ryb byl nakonec bezmocný a že i jinak přenechává rád Inmuovi jeho vítězství, neboť on sám dobyl už tolika úspěchů, že na tomhle jednom mu přece nemůže záležet. Pro Inmua však že bude vítězství povzbuzením, aby se jemu, velkému Hotonovi, snažil vyrovnat i v jiných uměních a dovednostech.

Třetí zkouškou, které podrobil Roka toho dne svoji družinu, byla zkouška obratnosti a rychlosti v běhu. Start i cíl určil Roka u nevysokého pahorku nedaleko tábořiště a běžci museli oběhnout dvakrát celé jezero. Délka jednoho kola byla asi jedna míle a většinu cesty se běželo po nerovném břehu, plném prohlubní a nízkých křovin. Byl to tedy závod rychlosti, ale zároveň i zkouška obratnosti a pozornosti. První závod vyhrál Tarinka, podruhé doběhl jako první Kapa. Dlouhonohý Hoton byl pokaždé druhý. Při třetím běhu se na posledních metrech dostal do čela Will Clarke a o své vítězství se už

nedal připravit ani Hotonem, který jej v cíli málem doběhl. Will byl šťastný, neboť to byla první zkouška, v které dokázal zvítězit nad svými rudými bratry. Roka také hned Willovi blahopřál a přispěchal se svým uznáním i vychloubač Hoton.

„Byl bych jistě zvítězil, kdybych chtěl," prohlásil mluvka vznešeně. „Ale když jsem viděl, jak se snažíš, rád jsem ti přenechal vítězství, protože ti musíme všichni pomáhat. Nemůžeš přece za to, že ses narodil mezi bílými lidmi, kteří jsou ve všem pomalejší a neohrabanější, než jsme my, lidé s rudou kůží."

Will se usmál a pak odpověděl s úmyslně vážným a pokorným výrazem na tváři:

„Děkuji ti za pomoc a za povzbuzení. Bylo to od tebe velice šlechetné a nikdy ti to nezapomenu."

Zbytek dne strávili přípravou nových šípů, a než se setmělo, měl každý bojovník ve svém toulci deset nových, pevných šípů.

„V horách nám bude každý šíp dobrý," prohlásil zbožný Tarinka a spokojeně pohladil plný toulec. Ale Roka zavrtěl hlavou.

„Bojím se, abychom jich nemuseli použít ještě dřív, než dorazíme k úpatí velkých hor. Ksunktoteka jistě dobře ví, že se blíží poslední úsek naší cesty a jeho smečce se dosud nepodařilo dostat ani jediného z nás. Ksunktoteka umí čekat, ale i jeho trpělivost má své meze."

Příštího dne časně zrána se vydal Pehansan ještě se třemi Indiány na lov jelena, vrátili se však až pozdě po poledni. Velký jelen, kterého postřelili hned na kraji lesa, jim utekl hluboko do houštin a trvalo několik hodin, než se jim podařilo ho najít. A tak Roka nakonec rozhodl, že toho dne se už na cestu nevydají a přespí u jezera ještě jednu noc. Noc byla opět klidná a tichá, ráno však Inmu objevil důkaz, který jen potvrdil Rokovy obavy. Maso z jelena, kterého předešlého dne stáhli a pověsili na strom nedaleko tábořiště, do rána zmizelo a pod stromem našel Inmu čerstvé vlčí stopy. A protože maso pověsili poměrně dost vysoko, bylo hned jasné, že kořist musel strhnout z větve sám velký vůdce vlků, který nejméně o hlavu převyšoval ostatní ve své smečce. Připlížil se noční tmou, aby je oloupil o jejich maso a navíc jim dal další důkaz, že se nehodlá vzdát svého nepřátelství k nim. Sledovali chvíli jeho stopu, jež mířila

nazpět k lesu, a byla to stopa široká a hluboká, která svědčila o tom, že ksunktoteka odtáhl naráz celého jelena. Když se však řídký les změnil opět v hustou džungli, rozhodl Roka, že dál pokračovat nebudou. Z hustého křoví se na ně každou chvíli mohla vyřítit celá smečka vlků – a oni v té změti křovin a houští nemohli ani pořádně napnout luk. Vrátili se tedy raději zase do tábora, sbalili své věci a vyrazili na další pochod.

Les před nimi brzy opět zhoustl, nebyl však už tak hustý jako před několika dny, kdy si museli cestu prosekávat tomahavky. Přesto byli všichni rádi, když k večeru dorazili zase na nevelkou mýtinu. Ale Roka brzy zjistil, že mýtina je vlastně jedno velké mokřavisko, patrně pozůstatek po lesním jezírku, a rozhodli se pokračovat v cestě. A tak se nakonec museli utábořit uprostřed džungle a rozdělat oheň pod vysokým dubem, jehož listy byly dostatečně vysoko, takže nehrozilo nebezpečí, že by strom mohl od ohně chytit. Sotva však vzplály první borové větve, ozvalo se ze vzdálené houštiny zlostné vytí vlků.

Roka chvíli poslouchal a pak pravil:

„Vlci jsou na lovu, ale neběží po naší stopě. Je jich celá smečka a jsou rozzuření. Honí asi jelena a nemůžou ho dostihnout. Vlci tady na severu jsou mnohem silnější a dravější než vlci tam u nás dole, dokážou strhnout k zemi i velkého kanadského losa.“

Po třech klidných nocích musel tedy Roka opět postavit zesílenou hlídku. Na Willa přišla řada krátce po půlnoci, hlídal tentokrát s mladým Indiánem Tatokadanem. Oheň již neplápolal, proměnil se v hromadu rozžhaveného dřevěného uhlí. Will přiložil na ohniště několik suchých větví a pak usedl na plochý kámen, zády k spícím druhům a čelem k houštině, která se jako temná zeď černala za světlým kruhem ohně. Tatokadan se posadil na široký pařez, který přitáhl k ohni jeho předchůdce v noční hlídce, mluvka Hoton. Oheň vesele zapraskal a rudé plameny se hladově zakously do vyschlého dřeva větve. Oba strážci mlčeli a naslouchali větru, který tiše zpíval v klenbě stromů nad jejich hlavami. Seděli tak asi hodinu, když tu se zvuk větru změnil: jako by zesílil a nabral na hloubce.

„Slyšíš, Tatokadane?“ zeptal se Will tiše svého rudého přítele. „To není jenom vítr. Jako bych slyšel ještě jiný, silnější hlas.“

A Will se zadíval upřeně do temných korun stromů.

Mladý Dakota, který spoléhal víc na svůj sluch než na zrak, chvíli pozorně poslouchal a teprve pak odpověděl:

„Myslím, že jsou to velcí ptáci. Jsou rozhněvaní, že jsme vnikli do jejich lesa, a snaží se zjistit, co jsme vlastně zač. Neslyšíš taky šum jejich velkých křídel?“

„Myslím, že slyším, Tatokadane,“ odpověděl Will. „Jednou už na nás velcí draví ptáci zaútočili a teď se chystají napadnout nás podruhé.“

„Možná že máš pravdu, Vaditako. Nesetkali se ještě s člověkem, a tak nevědí, že nosí ke své obraně luk a šípy a že ty šípy jsou velmi ostré a nebezpečné.“

Will pohladil dlaní svůj pevný luk a povzdychl si:

„Škoda že tam nahoře je taková tma. Jinak bychom jim ukázali, co naše šípy dokážou.“

Tatokadan tiše vstal a ukázal nad sebe:

„Podívej se, Vaditako, tam vpravo nahoře. Vidíš to volné, otevřené místo mezi větvemi dvou stromů? Obloha nad tím místem je temně modrá a zřetelně se odráží od černých korun stromů. Kdyby tam tudy něco proletělo, určitě bychom si toho všimli.“

Will Clarke také vstal, a když se podíval směrem, kterým ukazoval jeho rudý bratr, spatřil skutečně velký čtverec modré oblohy.

Tatokadan zatím už přiložil šíp k tětivě a Will ho vzápětí následoval. Připravili zbraně do střelecké polohy a zaměřili je přímo do středu modrého otvoru nad svými hlavami. Byla to nebezpečná hra: ptáci mohli náhle zaútočit i z jiné strany, třebas přímo z koruny některého stromu. Ale Tatokadan pevně věřil, že Manitou mu ukázal modrý otvor mezi větvemi právě proto, že odtud hrozilo největší nebezpečí. Trvalo však dlouho, téměř celou hodinu, než se v otvoru objevilo něco velkého, tmavého. Oba chlapci vystřelili současně a jejich šípy mířily tak dobře, že se ve vzduchu téměř spojily. Ozval se pronikavý skřek, pak zoufalé mávání křídel a konečně temný úder.

Odporný skřek, který zmrazoval krev v žilách, probudil rázem celou družinu, a tak když Tatokadan vytrhl z ohně hořící větev a rozběhl se k místu, kam spadl postřelený pták, vrhli se všichni jako

jeden muž za ním. Ve vysoké trávě se zmítala obrovská severní sova, tak veliká, že podobnou ještě nikdo z bojovníků neviděl. Pták sekal do vzduchu ostrými zahnutými pařáty, syčel a tloukl o zem jediným křídlem. Druhé křídlo měl zlomené, zřejmě jak padl z výšky na zem. Z hrudi mu trčely dva šípy, jeden od druhého vzdálený sotva dva centimetry. Sova se dívala na své přemožitele zrakem plným nenávisti a vztekle syčela. Pak se jí však oči zakalily – a byl konec. Tatokadan vytrhl ze zdechliny oba zkrvavené šípy.

„Byly to dobré a přesné výstřely," pochválil chlapce Roka, kterého křik poraněné sovy probudil z tvrdého spánku. Přistoupili i ostatní a se zájmem si prohlíželi nezvaného nočního hosta jejich opuštěného tábořiště, který i ve smrti vypadal hrozivě a nebezpečně. A Roka pokračoval:

„Zastřelit rybu vyskakující nad hladinu jezera je velké umění, ale zabít ptáka v noční tmě, na vzdálenost několika desítek metrů není umění o nic menší."

„Myslíš, Roko, že sova nás chtěla napadnout?" zeptal se Will.

„To nevím, Vaditako. Ale je to možné, protože všichni dravci, jak ti čtyřnozí, tak ti s křídly, jsou tady na severu mnohem dravější a útočnější než dravci u nás dole na jihu."

Nechali zdechlou sovu ležet na místě, kam spadla, a vrátili se k ohni. Všichni kromě Willa a Tatokadana, kteří pokračovali v noční hlídce, opět ulehli a brzy zase usnuli. Nad táborem se rozhostilo hluboké noční ticho, přerušované jen přes tu chvíli silnějším nárazem větru o koruny vysokých stromů. Teprve k ránu se ozvaly z džungle měkké, opatrné kroky. Chvíli se přibližovaly, pak zase vzdalovaly, opět se přiblížily, až nakonec utichly docela.

„Tělo velké severní sovy už našlo svůj hrob," řekl Tatokadan tiše. „Odnesli je vlci nebo lišky."

Ráno se ukázalo, že mladý Dakota měl pravdu. Sova zmizela a k místu, kde dříve ležela, vedly z džungle tři páry vlčích stop.

Will se usmál, když si představil, jak se někde v houští rve celá smečka hladových vlků o tělo ubohé sovy, ale Pehansan řekl vážně:

„Je to jen další svědectví, že vlci nás nepřestali pronásledovat. Určitě číhali někde v křoví, když jste mířili na sovu, a pak jen čekali, až velký pták vydechne naposledy a my se zase vrátíme k ohni.

Kdyby tam místo toho ubohého ptáka ležel někdo z nás, asi by to s ním dopadlo stejně jako se sovou.“

Naštěstí se však v příštích dnech Pehansanova hrozba splnila. Družina postupovala teď řídkým, volným lesem, kde nebyly žádné zrádné houštiny, a tak po čtyřech dnech pilné chůze dorazili bez úhony k široké louce, za kterou začínal první prudký svah vedoucí k úbočí vysokých hor. Na louce také přenocovali a druhého dne brzy zrána stoupali stoupat do příkrého srázu. Cesta se stávala postupné stále méně neschůdnější, svah byl poset velkými kameny a na mnoha místech navíc rozerván širokými roklinami. V mísil, kde půda byla méně kamenitá, nacházeli sice stále tě hojně různých stop, většina z nich však nepatřila lovné zvěři. Druhý den výstupu Roka rozhodl, že se pokusí napřed ulovit jelena či losa nebo třebas i jen několik horských zajíců a teprve potom budou pokračovat v cestě, zásoby jídla jim očividně docházely a čekal je namáhavý výstup do hor, kde budou mít stěží příležitost doplnit si své poloprázdné tlumoky. Vůdce rozdělil družinu na dvě menší čety po třech mužích a sám s Pehansanem zůstal na mýtině, aby se poradili o další cestě.

V první četě byl Will, Inmu a Hoton. Hoton se samozřejmě ihned ujal vedení a zamířil rázně k severu, kde rostl vysoký borový les.

„Jestli tu vůbec ještě zbyla nějaká lovná zvěř, Hoton ji najde,“ vychloubal se velký mluvka a rázoval dlouhými kroky daleko před oběma svými společníky. Inmu se usmál a zavolal na Hotona:

„Tak běž, Hotone, napřed, a my s Vaditakou si tady lehnem do trávy a pěkně si odpočinem.“

„To ne, Inmu. Chci, abyste šli se mnou ty i Vaditaka. Až ulovím velkého jelena, musíte mi ho pomoci odnést. Nebudu se s ním přece tahat sám.“

Will zakroutil hlavou a usmál se.

„Tady tak ulovíš nanejvýš zajíce, a i ten bude menší než pták, kterého jsme zastřelili s Tatokadanem v džungli.“

Třetí z lovců, Inmu, však jako by hádku obou přátel ani nevnímal. Obcházel opatrně křoví, které rostlo na malém. pahorku nad skalním převisem, a pozorně prohlížel každou jeho větvičku. „Hledáš zaječí pelech?“ zavolal na něho Will. „To tedy ne. Ale vidíš,

Vaditako, ten chomáč drsných‘ chlupů, které se zachytily tady na trní?“

„Ano, vidím,“ přisvědčil Will. ,.Co myslíš, jsou to chlupy z medvěda, nebo z losa?“

„Ani z jednoho, ani z druhého, Vaditako. Jsou to chlupy horského bizona!“ Will sebou překvapeně trhl. Pak se však v jeho očích objevil nedůvěřivý výraz, ale to už přistoupil ke křoví také v tom a jeho veselá tvář rázem zvážněla, stejně tak jako před chvílí tvář jeho mladšího bratra. Ano, jsou to chlupy horského bizona. A my uděláme nejlíp, když se mu rychle uklidíme z cesty. Na otevřené prérii se postavím třebas celému bizonímu stádu, ale v lese, je špatný rozhled a ani tětivu nemůžeš pořádně napjat, může být setkání s jediným rozzuřeným samcem velice nebezpečné.“ Pak si ještě prohlédli velké otisky bizoních paznehtů v měkkém mechu pod keřem a sledovali stopu asi sto metrů směrem na východ. Teprve když poznali, že zvíře odbočilo náhle k jihu, tedy směrem, kterým nevedla jejich další cesta, ulehčené si oddychli a pokračovali ve své pouti k severu.

Nejraději by ulovili medvěda. Jeleního i losího masa už byli přejedení, zato pečínku z mladého medvěda by uvítali všichni jako vítanou změnu a pochoutku. Avšak medvědi jako by se lesnatému úbočí hor přímo vyhýbali, lovci dosud nenarazili na jedinou jejich stopu. Hoton se přestal usmívat, zamračeně hleděl k zemi a občas dokonce udeřil vztekle lukem do kmene stromu. Takhle si svůj slavný lov na medvěda nepředstavoval! Nebude moci prokázat svoji odvahu a sílu!

Půda, po které teď kráčeli přímo k severu, byla stále kamenitější a rozervanější, rokliny a průrvy, jež museli obcházet, byly stále širší a hlubší.

„Tohle místo je jako stvořené pro varankksiho. Ale co pro jednoho medvěda, pro celou medvědí rodinu,“ promluvil zase Hoton, když došli k mohutné skále, která byla na několika místech přerušena širokými průrvami a jeskyněmi. Rozhodli se, že prohledají průrvy po celé šíři skály, a chtěli právě obejít poslední houštinu, která je dělila od skalní stěny, když tu Will zahlédl v houští něco velkého, hnědého. Než však stačil na svůj objev upozornit své dva druhy, pronikl

houštinou paprsek slunce – a odrazil se od lesklého povrchu ohromného bizoního rohu!

Will ani nestačil vzkřiknout, a už z houštiny vyrazilo mohutné tělo statného bizoního samce. Zvíře, které příchod drzých vetřelců vyrušil z poledního odpočinku, sklonilo hlavu a několika dlouhými skoky se vrhlo na překvapené lovce. Will, který zpozoroval bizona jako první, skočil k silné borovici a v posledním okamžiku s sebou strhl i Inmua. Nakonec se podařilo uskočit i Hotonovi, který se zase schoval za keř vzrostlé lísky. Bizon proletěl kolem nich jako blesk, vzápětí se však otočil a rozehnal se k novému útoku. Současně ozval se z houštiny hrozivý dupot a v několika vteřinách se vyvalilo na mýtinu celé malé bizoní stádo. Drtilo svými mohutnými kopyty křoví i menší stromky jako by to byla pouhá tráva, a řítilo se na pomoc svému vůdci.

Oba mladí Indiáni zatím doběhli k místu, kde začínal hustý les, Will Clarke se však za nimi zdržel asi o dva metry, jak se neustále ohlížel na svého pronásledovatele. A to ohlížení se mu nakonec stalo málem osudným. Když se totiž ohlédl potřetí, klopýtl o větev a upadl na zem. Dřív než stačil zase vstát, zvíře ho už dohonilo. Bizon doběhl až k němu, ale pak veden silným pudem, který má většina zvířat a jenž jim zakazuje šlápnout na něco cizího nebo neznámého, ležícího chlapce přeskočil a zastavil se teprve několik kroků za ním. Když se však opět obrátil, Will už tam nebyl. Těch několik vteřin, kdy byl bizon k chlapci obrácen zády, mu stačilo k tomu, aby se vrhl k blízkému křoví a zmizel v něm. Zato se opět ozvali ti dva druzí divní tvorové, kteří začali bláznivě poskakovat mezi stromy, vyráželi z hrdel odporné skřeky a nakonec začali vrhat na bizona ostré, štiplavé trny. Bizon se je marně snažil setřást z hřbetu, držely se mu v husté hřívě jako neodbytný ovád. Jenže jejich bodnutí bylo mnohem bolestivější než štípnutí malé mouchy. Mocný vládce bizonů zařval bolestí a hněvem a rozběhl se k třetímu útoku.

Ale v okamžiku, kdy vyrazil z místa tak prudce, že paznehty jeho kopyt vyrvaly ze země celé chuchvalce mechu, stal se zázrak. Ti tři ničemní tvorové, kteří ještě před chvílí poskakovali mezi stromy jako stádo vyplašených horských koz, najednou jako by se propadli do země. Bizon se zastavil, vztekle zafrkala pak začal dupat a rvát

paznehty ze země celé trsy drnu a mechu. Mocný vládce lesa byl rozzuřen na nejvyšší míru! Byl na něj hrozný pohled. Z jeho mohutného těla trčelo asi tucet šípů, na chlupaté kůži se objevily první krvavé pruhy, a bizon sděloval svým dupotem a řevem celému světu, jak hluboce byl uražen. A za ním se vlnilo, frkalo a dupalo celé malé bizoní stádo v počtu nejméně dvaceti zvířat a netrpělivě čekalo, co udělá jejich vůdce. Na dovršení všeho se náhle seshora ozval odporný skřek, a když bizon zvedl vztekle hlavu, spatřil opět ty tři směšné tvory, jak visí na větvích jako pitvorní ptáci. Velký vůdce přijal bez prodlení další drzou výzvu neznámých vetřelců a rozběhl se přímo proti stromu, na který se jeho nepřátelé ukryli. Vletěl do kmene mohutného smrku plnou rychlostí, bolestivě si narazil čelo, a navíc se mu hluboko do boku zaryl tenký ostrý trn shozený prudce dolů z větve stromu. Vůdce bizonů zařval a začal krůček po krůčku ustupovat od stromu. Jeho vojsko ustupovalo s ním a bolestivé trny za nimi vyletovaly tak dlouho, dokud se zvířata nevzdálila mimo dostřel.

Na okraji lesa se stádo zastavilo a tam, v bezpečné vzdálenosti, vyčkávalo. Kdykoliv některý z těch tří podivných tvorů, kteří dovedli být strašní a nebezpeční ve svém nepřátelství, chtěl sestoupit na nižší větev nebo dokonce až na zem, celé stádo se výhružně pohnulo a zahnalo vetřelce zpátky na strom.

Nebezpečná hra trvala už téměř hodinu a zdálo se již, že tentokrát člověk svůj boj s čtvernohým nepřítelem prohraje. Kdyby na místě bizona stál pod stromem varankksi, určitě by se pokusil vyšplhat na strom. Stejně tak inmutanka, kuguár. A ksunktoteka by zase vydržel sedět pod stromem až do setmění a pak ještě celou noc. Naštěstí pro nebohé vězně však nebyl bizon ani tak obratný jako kuguár či medvěd, ani tak vytrvalý jako vlk, a ačkoliv byl vládcem

svého kmene a ve svém hněvu dovedl zahnat na zbabělý útěk i velkého kanadského losa, a dokonce i medvěd mu raději uhnul z cesty, nevyrovnal se svým lesním bratrům v houževnatosti a trpělivosti. Trny v těle ho ne přestávaly pálit, maso kolem ran se už začalo zaněcovat a v ústech pociťoval stále palčivější žízeň. A tu velký vůdce začal vzpomínat na krásné klidné místo, které tak dobře znal, na místo, kde by se mohl povalovat v měkkém bahnu, chladit si své rány a chlemtat vodu z kaluží vždy plných dobré, studené vody. A jak ta lákavá myšlenka dostávala stále určitější tvar a jasnější barvy, vytráceli se současně z jeho mysli ti podivní směšní tvorové.

A tu velký vůdce bizonů naposledy zadupal, naposledy zařval, až se houština za jeho zády zachvěla jako pod nárazem prudkého větru, a pak už se jen,obrátil a rozběhl se zpátky k lesu, rovnou k západu, kde ležel jeho vytoužený močál. Stádo rovněž zadupalo, zařvalo a pak vyrazilo za svým vůdcem.

Když poslední bizon zmizel v houštině, Will a oba Dakotové seskočili rychle na zem.

„Postrašili jsme ho tak, že nakonec zbaběle utekl," prohlásil mluvka Hoton a udeřil se do prsou. „Velký bizon zvedl svou statečnou hlavu, zadíval se do mých očí a spatřil v nich tak přísný výraz, že rázem stáhl ocas mezi nohy a hleděl, aby byl co nejdřív pryč."

Will pohlédl na svého přítele a řekl vyčítavě:

„Jestliže je to opravdu tak, jak říkáš, pak jenom lituji, že ses na něho tak přísně nepodíval, už když jsme lezli na strom. Sedět celé dvě hodiny na větvi jako sova není nic příjemného. Mám ruce i nohy jako dřevěné. Chvílemi jsem měl pocit, že to už nevydržím, že spadnu dolů jako přezrálá šiška."

„Bojím se, že divoká lesní zvířata nám opět vypověděla válku," řekl Inmu vážně. „Bizonům jsme přece nijak neublížili a oni nás přesto napadli a zaútočili na nás, jako by se předem domluvili. Nemyslíš, Hotone, že vůdce bizonů se domluvil s vůdcem vlků a chytrý ksunktoteka mu poradil, jak má proti nám vést boj?"

„Vyloučeno to není," odpověděl Hoton a pohlédl rychle směrem k hustému křoví, v kterém před okamžikem zmizelo bizoní stádo. „Nemohu sice tvrdit, že vlk se domluví s bizonem, ale nemožné to

není. Nikdy jsem to na vlastní oči neviděl, ani jsem o tom neslyšel vyprávět, ale skoro bych tomu věřil. Jedno však vím určitě: Kdyby nás místo bizonů uvěznila na stromě vlčí smečka, určitě bychom tak snadno ze svého vězení neunikli. Vlci by tak brzy neodešli – jestli by vůbec odešli.“

„Nahoře v horách budou mít ještě dost příležitosti, aby nám ukázali, kdo je silnější a vytrvalejší: zda vlk, nebo člověk,“ řekl vážně Will. Ale pak se usmál a dodal:

„Ale my si tu povídáme, jako bychom seděli někde u ohně, a přitom jsme nezastřelili ještě ani zajíce, ani koroptev. To Roku moc nepotěšíme, když se vrátíme do tábora s prázdnýma rukama!“

„Neboj se, Vaditako, všechno má svůj čas. Popovídali jsme si hezky s velkým bizonem a teď se zase podíváme, co bude naší návštěvě říkat statečný varankksi. Vidíš tamhle na svahu ty čerstvé stopy?“

Will se podíval směrem, kterým ukazoval mluvka Hoton. S kopce skutečně vedly dolů velké stopy a bílý chlapec poznal, že jsou to stopy čerstvé a patří statnému medvědu.

„Proto mě taky ustanovil Roka za vůdce lovecké výpravy. Věděl, že to budu já, kdo první ze všech objeví medvěda a zavede nás pak až k němu.“

„Ale bizona v křoví jsi neviděl. A přitom nás to všechny stálo málem život.“

„Ne, Vaditako, bizona jsem neviděl, protože jsem ho taky nehledal. Hledám-li bizona, tedy najdu bizona, ale když hledám varankksiho, pak najdu varankksiho. A řeknu ti ještě, že mladý medvěd, po jehož stopách teď půjdeme, je neobyčejně tučný a jeho maso je měkké a šťavnaté, mnohem chutnější než maso kteréhokoliv jiného zvířete, které jsme zabili během své dlouhé cesty. Ptáš se snad, odkud to vím? Ale copak nevíš, Vaditako, že moudrý Hoton má všude přátele, kteří jsou kdykoliv připraveni říci nejchytřejšímu a nejstatečnějšímu bojovníku rudého kmene všechno, co vědí a znají? Snad mi to zašeptal některý z dobrých duchů, kteří mě provázejí. Nebo mi to pověděla zika-veverka, která poskakuje v koruně borovice nad naší hlavou. Nebo makstinka-zajíc, který si stele svůj pelech v nedalekém křoví. A možná taký, že mi to zasyčel

vampdukska-had, který se plazí ve vysoké trávě. Ale na tom konečně ani tak nezáleží, odkud to vím. Hlavní je, že to vím, a to stačí.“

Will se jen usmál a pokrčil nedůvěřivě rameny.

Ale brzy se ukázalo, že tentokrát mluvil Hoton pravdu. Sledovali stopu necelé půl míle, až k nízké široké skále, a pod ní objevili mladého varankksiho. Medvěd se právě pokoušel vyšplhat k velkému keři ostružin, který rostl na skalním převisu – metr nad jeho hlavou, a lovci vyšli na loučku před skalou tak tiše, že je zvíře ani neuslyšelo. Hoton vyrazil z hrdla bojovný výkřik, a když se vyplašený medvěd rychle otočil, spatřil na druhé straně loučky tři neznámé, dvounohé tvory. Vzápětí zasvištěly vzduchem tři šípy a obrovský huňáč klesl k zemi jako podťatý.

Bylo to zvíře tučné a kulaté, vykrmené šťavnatými lesními jahodami a sladkými kořínky, a tři silní bojovníci měli co dělat, aby ho na větvích odtáhli zpátky do tábora. Družina je přivítala s jásotem a veselými výkřiky, neboť druhé lovecké výpravě se podařilo ulovit jen pár sněžných zajíců. Pehansan s Inmuem medvěda hned stáhli a Tatokadan s Tarinkou zatím rozdělali několik malých ohňů a připravili tyče na pečení a uzení medvědího masa. Když se pak celá družina shromáždila kolem vesele praskajícího ohně, vyprávěl Hoton ostatním o setkání jeho lovecké čety se stádem bizonů. Když skončil, řekl Roka vážně:

„Tentokrát jste měli štěstí, že jste vyklouzli tak snadno. A zvlášť ty, Vaditako, můžeš děkovat Manitouovi, že tě zachránil před kopyty rozzuřeného vůdce stáda. Bizon, s kterým si na otevřené prérii dokáže každý Dakota snadno poradit, dovede být v lese nebo v horách, kde se může schovat do křovin nebo za skálu, hrozným nepřítelem. Dobří duchové nad vámi bděli, ale dobří duchové nad námi přestanou bdít, nebudeme-li také my bdít sami nad sebou. I dobrý duch je laskavý především k bojovníkům, kteří dovedou být stateční jako medvěd, ale zároveň chytří jako ksunktoteka – vlk.“

Poslední noc před výstupem do hor byla opět jasná a klidná, a tak se ráno probudili všichni osvěženi vydatným spánkem. Vydali se na další pochod s lehkou myslí a jenom tlumoky na jejich zádech byly o poznání těžší, neboť každý teď nesl na svém hřbetu navíc nejméně deset kilo dobrého vyuzeného medvědího masa. Před

polednem dorazili k hluboké propasti, a když ji opatrně obešli, mohli pak už zamířit přímo k severu. Přes vrcholky nízkého jehličnatého porostu, který se táhl až k samému úbočí hor, teď už jasně rozeznávali černé stěny skal i bílé špičky nejvyšších hor. Zdálo se jim dokonce, že už našli i místo vhodné pro přechod přes hřbety pohoří, místo mezi dvěma vysokými bílými špičáky, kde doufali, že naleznou nejschůdnější průsmyk. Do večera pak, ještě než se začalo stmívat, se přiblížili k horám o několik dalších mil, a z této vzdálenosti už mohli na úbočí hor rozeznat i jednotlivé skupinky keřů, velké kameny, a dokonce i skvrny uschlé trávy. Nejlepší zrak z celé družiny měl její vůdce Roka a ten také první objevil na skále dva živé tvory.

„Vaksikantatokadan, horská koza, a tanikaksda, horská ovce," řekl Willovi, o kterém věděl, že podobné tvory vidí poprvé v životě.

Ušli ještě asi půl míle a z té vzdálenosti rozeznal pohybující se skvrny, kterých zatím ještě přibylo, i Will Clarke, který měl přece jen stále ještě méně bystrý zrak než jeho rudí přátelé.

Hoton, který se nechtěl dát zahanbit, se začal opět vychloubat:

„Já je nejen dobře vidím, ale vím taky, co si ten velký horský kozel, který se pase tam napravo na samém okraji svahu, o nás povídá. Vánek spěchající z hor mi přináší jeho slova a já jim rozumím."

„A co tedy říká vaksikantatokadan o mně," zeptal se Vanmdi, který stál po Hotonově pravici.

„Teď právě mluvil o tobě. Řekl: Ten mladý bojovník, pátý v řadě, je Vanmdi, orel, nazvaný podle ptáka, který létá přes hory. Je to bojovník ještě mladý a pošetilý, avšak čas napraví jeho mládí a Hoton, jeho starší bratr, ho svou moudrostí vyléčí z jeho pošetilosti. Bude-li pozorně naslouchat slovům moudrosti, jež opouštějí ústa velkého Hotona, jistě se i z něho jednou stane moudrý a statečný bojovník. A ten druhý mládenec, který stojí vedle Vanmdiho, je veselý Kapa. Poslouchá a ctí velkého ducha Manitoua, ale také ještě není dost rozumný a uvážlivý. Hoton má před sebou velký a namáhavý úkol, aby i z tohoto mladíka se stal jednou rozumný a pořádný Dakota, hodný jména svého kmene. Ale Hoton je velký i ve své trpělivosti a má potěšení z toho, když může překonávat překážky.

Proto ať pošetilý Kapa nezoufá, ale spolehne se na svého velkého učitele a rádce, slavného Hotona. A bojovník, který stojí před veselým Kapou, je silný Vaditaka, kterého Manitou postihl velkým neštěstím už při jeho zrození. Narodil se totiž jako bílý a jeho kůže je dodnes bílá, ačkoliv se snaží, co mu síly stačí, aby z něho byl dobrý Dakota, a jeho duše je už téměř rudá. K jeho chvále je však třeba říci, že se stal Dakotou z vlastní vůle, kdežto my všichni ostatní jsme se tak narodili, a máme tedy proti němu velkou výhodu. Proto taky jsou všichni Dakotové k bílému chlapci tak trpěliví a shovívaví, a jakmile mají chvilku čas, snaží se ho učit a vychovávat, aby byl jednou stejně moudrý a statečný jako oni. A největším učitelem je mu v tom opět květ národa Dakotů a chlouba všech matek rudého kmene, statečný Hoton.“

Když velký mluvka dokončil svoji dlouhou řeč, uklonil se nejprve Willovi a pak i všem ostatním, o kterých ve své řeči mluvil. Všichni se smáli a Roka řekl nakonec hlasem, v kterém bylo slyšet potlačovaný smích:

„Když jsi tak moudrý a chytrý, Hotone, tak nám teď najdi nějaké vhodné tábořiště k přenocování. Za chvíli se setmí, a máme tedy nejvyšší čas přichystat se na noc.“

A ke cti velkého Hotona třeba říci, že než se ostatní stačili rozhlédnout po okolí, už na ně nenapravitelný mluvka volal ze široké soutěsky mezi dvěma vysokými skalami, kde našel pro celou družinu opravdu klidný a pohodlný nocleh.

HORSKÁ BOUŘE

V příštích dnech čekal Rokovu družinu nejobtížnější úsek její dlouhé pouti. Výstup do průsmyku mezi dvěma bílými špičáky byl velice namáhavý a bojovníkům se zdálo, že snad nebude mít nikdy konce. Často museli celé hodiny obcházet hluboké rokliny nebo široké bystřiny, které byly studené jako led a divoké jako vody potoků u nich dole na jihu při jarním tání. Byly to bystřiny přitékající do údolí z vysokých ledovců a bílých polí věčného sněhu. Proto byla jejich voda čirá a ledová, a kdyby taková bystřina tekla dole v rovině,

určitě by v ní bylo hojně dobrých ryb. Tady však jim byly horské bystřiny jen dalším zatvrzelým nepřítelem, který zdržoval a znesnadňoval jejich pouť k vrškům hor. Druhého dne k poledni vystoupili konečně na první terasu horského masivu, a byla to terasa tak široká, že připomínala spíš ohromnou louku někde dole na bočí hor. Loukou protékal široký potok, v kterém Tatoadan marně hledal pstruhy nebo některé jiné z horských ryb. Will Clarke zatím našel v říčce hlubší místo a bez váhání se po hlavě vrhl do ledové vody. Ostatní ho brzy následovali, a tak za chvíli plavala v čiré horské vodě celá Roková družina. Horská říčka se na několika místech rozšiřovala tak, že od jednoho břehu k druhému měřila téměř čtyři metry, a protože byla v těch místech i dostatečně hluboká, dalo se v ní plavat stejně dobře jako někde dole v údolní řece.

Hoton se převaloval v chladné vodě jako obrovská ryba křičel na Willa, který byl všeobecně uznáván za nejlepšího plavce družiny:

„Podívej se na mě, Vaditako. Jsem nejen velký lovec, ale jsem také znamenitý plavec, o nic horší než ty, který ses učil plavat od raného mládí."

„Jenže já nepotřebuji ani plavat, a přesto voda udělá s mým tělem, co jí poručím," odpověděl mluvkovi Will „Položím se na znak a nechám se unášet proudem, a přitom mě proud musí unášet právě jenom tam, kam si přeji."

„To umím taky," prohlásil vychloubačně Hoton. Obrátil se na znak a nechal se unášet bystrým proudem. Bylo to příjemné ležet jen tak na hladině, nechat odpočívat svaly unavené zápasem s bystřinou a dívat se na vysoké modré nebe, které jako by se na něj usmívalo a povzbuzovalo ho v jeho odvaze. Jak tak ležel na zádech na vesele ubíhající hladině řeky a díval se k jasnému, čistému nebi, měl pocit, že je skutečně tím nejlepším a nejdokonalejším synem národa Dakotů, výkvětem síly a zdatnosti svého statečného kmene, jak se někdy rád druhým vychloubal.

Náhle Hoton uslyšel, jak jeho přátelé na něho něco volají, ale šumění bystřiny bylo tak silné, že nerozeznával jednotlivá slova jejich vzdálené řeči. Považoval tedy jejich křik za projevy obdivu nad jeho uměním, a to jen zvyšovalo jeho sebevědomí a spokojenost. Volání bylo stále hlasitější a Hotonův duch se přímo koupal v pocitu štěstí a

blaženosti. Na první pokus dokázal něco, co uměl z Rokovy družiny pouze Vaditaka. Nemusel pohnout jediným svalem, a přece se jeho tělo udrželo nad hladinou! Nadzvedl trochu hlavu a otočil ji směrem k břehu, aby viděl, jak rychle se pohybuje, ale vzápětí málem ztuhl překvapením. Břehy bystřiny se náhle prudce rozšířily, a přesto proud, který ho unášel, letěl mnohem rychleji než v místech, kde do

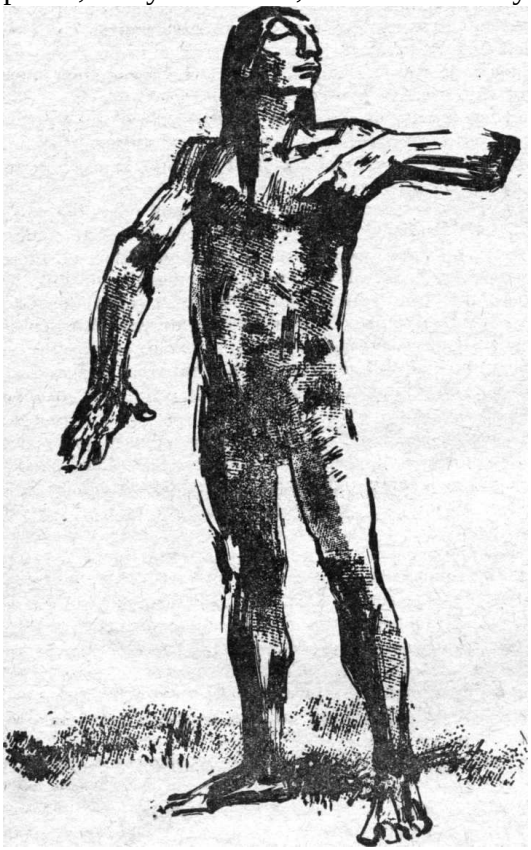

něho vstoupil. Byl nejvyšší čas vrátit se k družině, která zůstala daleko za ním a nakonec mu úplně zmizela z dohledu. Obrátil se na bok a chtěl zamířit napříč proudu ke břehu, ale tu ke svému zděšení poznal, že proud je silnější než jeho ocelové paže. Všiml si taky, že voda kolem něho už není tak stříbrná a průzračná jako na počátku jeho vodní pouti. Byla naopak mléčně bílá a do značné hloubky rozčeřená a z obou skalnatých břehů vystupovala hustá vodní tříšť podobná páře. Na dovršení všeho uslyšel Hoton před sebou náhle dunění a řev, a byl to řev tak silný a hlučný, že v něm zcela zaniklo vzdálené volání jeho přátel.

Hoton nadzvedl opět hlavu a tu viděl, že vody bystřiny, v jejímž středu plul, se řítí šílenou rychlostí k jedinému hroznému místu, kde zahaleny v oblak vodní tříště mizí jeho zraku a padají někam dolů, někam do neznáma, do strašné hloubky. Naposledy se vzepřel dravému proudu, ale bystřina byla silnější. Živel, který ho ze všech stran obklopoval, byl kluzký jako had, uhýbal před ním, nemohl se o

něj pořádně opřít, přitom ho však ten had svíral tak pevně, jako obrovské ocelové kleště. I kdyby jeho tělo bylo desetkrát silnější, neubránil by se dravému proudu, který ho nemilosrdně strhoval k řvoucímu vodopádu. A tu Hoton jako moudrý a zkušený bojovník, který se dokáže smířit s tím, co nemůže odvrátit, a nepouští se v marný zápas s osudem, poručil svoji duši velkému Manitouovi, jenž je nejen velký, ale také milosrdný a spravedlivý, vzdal se dalšího boje, položil se opět na znak a zavřel oči. V následujícím okamžiku ho mohutná vlna z vodní tříště a pěny vrhla do vodopádu. Zprvu měl pocit, že se řítí do bezedné hloubky, jako by padal z nebeské oblohy k zemi, potom se jeho tělo chvíli bezmocně zmítalo v bílé pěně, a pak už necítil vůbec nic. Když konečně zase otevřel oči, spatřil nad sebou Vaditaku, Inmua, Tarinku a Kapa, kteří mu třeli dlaněmi hruď a pohybovali rychle jeho pažemi. V očích svých zachránců viděl Hoton starostlivý a vyděšený výraz, a tu se jeho statečné srdce muselo usmát. Však už brzy uklidní své vystrašené přátele. Není přece raněn, ba ve skutečnosti ani nepozbyl vědomí. Jenom na chvíli zavřel oči a trochu se zamyslel. Udělal to ostatně jen proto, aby zvýšil účinek svého odvážného činu. Nadarmo se neučil u velkých indiánských kouzelníků, kteří také dělali mnoho věcí zdánlivě zbytečně, jen aby zvýšili okázalost svých kousků!

A tak se statečný Hoton najednou posadil a prohlásil klidným, trochu káravým hlasem:

„Tak už dost, moji mladí přátelé. Děkuji vám za vaši péči, ale Hoton, udatný bojovník a velký plavec, vaši pomoc nepotřebuje. Poradí si sám!“

„Ty žiješ!“ zvolal překvapeně Kapa. „Zlá voda ti nevyrvala z těla ani tvou statečnou duši, ba dokonce ani tvůj statečný jazyk!“

Hoton upřel na mladého Dakotu káravý, vyčítavý pohled. Kapa byl ještě mladý a nezkušený, a proto ho bylo třeba neustále poučovat a vychovávat.

„Jak tě, Kapo, mohlo napadnout, že by nějaká hloupá voda mohla vyrvat duši z těla statečného Hotona? Copak jsi neviděl, že často, když vykonám nějaký velký čin, si klidně lehnu, abych si trochu odpočinul? Tak jsem to udělal taky tam nad vodopádem.

Proplaval jsem divokou řekou mnohem větší kus cesty než vy ostatní, a tak jsem si chtěl chvilku odpočinout.“

Načež Hoton obhlédl vyčítavým pohledem všechny čtyři zachránce, a když viděl, že jsou celí mokří, snad ještě mokřejší než on sám, pokračoval vážně:

..Vy jste za mnou skočili do řeky, jak vidím. To sice dokazuje laskavost vašich srdcí, nikoliv však velikost vašeho rozumu. Ale uznávám, že i já si od vás zasloužím menší výtku. Měl jsem vás poučit, už když jsem vstupoval do řeky, že toto je můj obvyklý způsob, jak proplouvám horské vodopády. Natáhnu obě nohy, ruce přitisknu pevně k bokům, trochu nadzvednu hlavu, abych se zbytečně nenapil studené vody, zavřu oči, aby mi do nich nenastříkala vodní pěna, a pak proletím vodopádem jako losos. Je to docela jednoduché a snadné – alespoň pro mě je to jednoduché a snadné.“

Will se usmál a pak prohlásil vážně:

„Jsi velký a statečný plavec před Manitouem, Hotone, a velký je především tvůj odvážný duch. Dál proti proudu směrem k horám je však ještě jeden vodopád, vyšší a prudší než ten, kterým jsi právě proplul. Nechceš nám na něm předvést svoje umění, abychom se od tebe mohli něčemu přiučit?“

Hoton vstal, vypjal hruď a změřil si Willa káravým pohledem.

„Vaditako, až budeš starší, budeš snad také moudřejší a budeš víc vědět. Například to, že velký bojovník ukazuje velký čin vždy pouze jednou, a jestliže ti, kdo se na to dívají, se tím nedají poučit, je to jenom jejich škoda. Jeden vodopád musí pro dnešek stačit.“

Načež se statečný Hoton otočil na patě a s hlavou hrdě vztyčenou zamířil k místu, kde družina původně vstoupila do řeky.

Tam už se zatím vrátili taky Roka a Pehansan, kteří se koupali výš proti toku proudu a o Hotonově odvážném kousku se dozvěděli teprve před chvílí od Tatokadana, který jim to hned přispěchal povědět, zatímco ostatní bojovníci křísili Hotona z bezvědomí.

Roka rozpřáhl náruč, jako by chtěl statečného mluvku obejmout, a pak řekl radostně:

„Jsme rádi, že ses nám zase vrátil, Hotone!“

„Ani mě nenapadlo, že bych se měl nevracet,“ prohlásil Hoton vážným, mírně vyčítavým hlasem. „Mám tě přece rád, můj statečný

vůdce, a mám rád i ostatní své bratry. Kromě toho nechci překročit vysoké hory sám, bez vás. V naší družině je mnoho mladých, nezkušených bojovníků, kteří budou ještě mnohokrát potřebovat moji moudrou radu a můj zářný příklad.“

Pehansan pohlédl na mluvku s úsměvem a odpověděl za Roku:

„To je pravda, Hotone, a já se divím, že nás to taky nenapadlo. A pokud jde o tvůj hrdinský čin – až překročíme vysoké hory, najdeme jistě na jejich druhé straně stejně prudké a divoké bystřiny, jaké jsme nalezli tady a pak budeš mít dost příležitosti naučit nás, jak proletět bez zranění jejich vysokými vodopády. Tím si taky uspoříme čas, neboť budeme cestovat rychleji a vyhneme se namáhavému obcházení křovin a propastí.“

„Učiním všechno, co si náš vůdce moudrý Roka a jeho neméně moudrý zástupce Pehansan budou přát,“ pravil Hoton a pokynul blahosklonně vysokému Dakotovi hlavou. Pak zamířil k ohništi, na němž zatím Tatokadan rozdělal vysoký oheň, a posadil se důstojně na široký plochý kámen v trávě. Byl rád, že konečně zase sedí na pevné zemi teprve teď ho rozbolely všechny svaly a malátná únava zachvacovala postupně jeho vyčerpané tělo. A tak dřív než stačili dojít k ohni Hotonovi zachránci, statečný mluvka usnul vsedě hlubokým spánkem spravedlivých.

Když se probudil, bylo už pozdní odpoledne a velký oheň na ohništi byl téměř vyhaslý. V nejasném světle posledních řeřavějících kousků dřeva spatřil Hoton postavy svých druhů poskakujících kolem ohniště, a když pohlédl k obloze, viděl, že nebe se zatáhlo a začínají z něj padat velké vločky sněhu. Hoton rychle vyskočil, popadl luk, toulec s šípy a vak se zásobami a zamířil k lesu, kam také už ostatní odnášeli své věci.

Museli se vrátit hluboko do lesa, kde byli bezpeční před studeným sněhem, a tam také v malé skalní prohlubni rozdělali nový oheň a brzy potom ulehli k spánku. V korunách stromů, které byly mezi nimi a nebem plným těžkých sněžných mraků, naříkal vítr, a zdálo se, že dnes má několik hlasů. Všechny však byly ostré a vysoké a dlouho do noci odháněly z jejich unavených hlav posilující spánek.

„Vítr nás varuje, abychom se vrátili,“ vysvětlil nakonec Inmu, který rozuměl řeči větru. „Vítr není naším přítelem. Je plný zlých duchů, kteří pohánějí jeho ostrý dech a křičí na nás. Varují nás, že člověk ještě nikdy nevstoupil do těchto hor, a proto že ani nám nebude dovoleno, abychom se dostali na jejich druhou stranu. Hrozí nám velkými útrapami a nakonec i smrtí, jestli neposlechneme jeho varování a budeme pokračovat v cestě.“

„Myslíš tedy, Inmu, že se máme vrátit?“ zeptal se Will.

„Zvítězili jsme nad lesními dravci, zvítězíme i nad zlým větrem,“ odpověděl Inmu pevně a zabalil se úžeji do medvědí kožešiny, která chránila jeho teplé tělo před chladem jarní země. Vítr ještě několikrát zahvízdal v koruně vysokého smrku, pod kterým spala Roková družina, a pak, jako by snad ozvěna donesla k jeho sluchu Inmuova odvážná slova, naráz utichl a odletěl zpět k horám. Les se opět ponořil do ticha, a kdyby unavení poutníci dohlédli hustou klenbou stromů až k obloze, viděli by, že i nebe se náhle vyčistilo a nad horským údolím se rozklenula tichá jarní noc, plná jasných hvězd a velebného klidu.

Ráno příštího dne bylo jasné a slunečné, a tak se bez váhání vydali na další pochod. Stoupali vytrvale do příkrého svahu a teprve před polednem dorazili na další skalní terasu, z které byl nádherný pohled na louku i na bystřinu s „Hotonovým vodopádem“. Hoton si hned vzpomněl na svoje včerejší dobrodružství, dřív však než stačil otevřít ústa, aby i ostatním připomněl svůj odvážný kousek, ukázal Will na oblohu nad širokým údolím:

„Podívejte se tamhle!“

Na jihozápadní straně údolí se vysoko nad obzorem objevil náhle temně šedý mrak. Postupoval rychle po obloze, rostl a nadouval se a jeho šedivá barva se postupně měnila v nejčernější čerň. Pak se v jeho středu několikrát zablýsklo a vzápětí se ozval temný dutý třesk, který proletěl nad údolím a odrazil se mnohonásobnou ozvěnou od vysokých štítů hor.

„Bouře!“ řekl Roka. „Bude řádit nad údolím, ale až k nám se naštěstí nedostane.“

Černý mrak zatím stále rostl, až naplnil polovinu oblohy. Hlas hromu, který zněl zprvu jen jako temné dunění na vzdáleném obzoru,

rachotil už plnou silou, a horské rokliny opakovaly jeho pekelný hlas zlověstnou ozvěnou. Will, který již mnohokrát pozoroval zuřící bouři zezdola se země, hleděl na velkolepé divadlo jako omámený. Ještě nikdy neviděl bouři seshora. Na okrajích mraků se objevily bílé páry a uprostřed, kde byl mrak nejtemnější, proskakovaly žhavé pruhy, rudé, modré, bílé, vždy však tak jasné, že oslepovaly zrak.

„Bouře o nás neví," řekl Roka tiše. „Pro ni jsme méně než mouchy, které usedly na svah hory, a možná že ještě míň. Bouře řádí v těchto horách a údolích již po tisíce a tisíce let, a boha bouře proto nemůže zajímat nějaký ubohý, smrtelný pozemšťan, který se odváží pohledět na jeho rozzlobenou tvář."

„Bouře má kromě svého boha také ještě mnoho dalších duchů," pravil zbožný Tarinka. „A většinou jsou to duchové dobří a laskaví."

„Snad tam nahoře právě bojují se svými zlými bratry. Metají po sobě hromy a plivají po sobě ohnivé blesky. Dakotové jsou odvážní bojovníci, ale pochybuji o tom, že by se některý z nás odvážil do tak hrozné bitvy, jaké jsme právě svědky."

Celou hodinu zuřila horská bouře, a byla to bouře, jakou ani moudrý Pehansan, ba ani zkušený Roka ještě v životě nepoznali. Když bouře dostoupila svého vrcholu, nastala v horách tma jako uprostřed nejtemnější noci a dole v údolí nebylo vidět nic jiného než oslňující výbuchy žhavých blesků. Ale pak začal rachot hromu slábnout, nad údolím začalo pomalu svítat, a od jihu přiletěl prudký vítr, který v několika okamžicích rozehnal temné mraky. Z údolí pod horami ještě chvíli stoupala hustá bílá pára, a když i ta se rozplynula, zazářila opět v plné nádheře zapadajícího slunka svěže zelená louka, objevily se i stříbrné stuhy potoků a bystřin, i temné skvrny houštin a skalnatých roklí.

Roka se obrátil ke své družině a řekl:

„Viděli jste pravou horskou bouři, jakou u nás dole na jihu vaše oko nikdy nemůže spatřit. Vryjte si její obraz dobře do paměti, abyste o ní mohli vyprávět, až se vrátíme domů. Neboť málokdy se zlé přírodní živly rozzuří tak, aby s nimi sám velký Manitou měl tolik práce, než se mu podaří je ukrotit."

Družina naslouchala mlčky slovům moudrého vůdce, jenom mluvka Hoton přešlapoval neklidně na místě, a když ticho trvalo už příliš dlouho, neudržel se a vykřikl:

„Podívejte se tamhle na ten nízký svah za roklinou. Nebyli jsme sami, kdo pozoroval horskou bouři.“

Všichni pohlédli směrem, kterým ukazoval Hoton, a Tarinka překvapeně vydechl:

„Varankks“

Mezi stromy, které se z té dálky podobaly spíše nízkým keřům, se bezstarostně procházel obrovský hnědý huňáč. Věnoval se právě činnosti, kterou považoval za nejdůležitější, totiž hledání potravy. Přes tu chvíli se shýbl k zemi nebo máchl obrovskou tlapou po keři, na kterém zřejmě rostly nějaké bobule.

„Rád bych věděl, zda ví, že jsme zde,“ zeptal se Will. „Měl by to vědět. Vítr se obrátil a vane teď od hor směrem do údolí. Ale zřejmě ho to vůbec nezajímá. Stejně jako tatejanpa, vítr, je i varankksi přesvědčen, že se nám nikdy nepodaří překročit tyto hory a že se co nejdřív vrátíme zase tam, odkud jsme přišli. Nemusí se tedy obávat, že bychom trvale ohrozili jeho klid. Ale já mu povím, že se mýlí!“

A Pehansan přiložil obě dlaň k ústům a zavolal pronikavým hlasem: „Varankksi! Ó varankksi!“

Ale medvěd pokračoval klidně ve své bohulibé práci a krákorání té dvounohé černé vrány na úpatí hory nebral vůbec na vědomí. Pehansan tedy zavolal znovu a jeho hlas byl ještě pronikavější a útočnější:

„Varankksi! Jen se ohlédni a podívej se, kdo to s tebou mluví. Netvař se, že nás nevidíš a neslyšíš. Tvoji bratři tam dole v údolí nám také vyhrožovali, že se nám nikdy nepodaří dojít až sem, na úpatí horských štítů, ale my jsme je vždycky zahnali na útěk a nakonec jsme došli až sem, abychom svedli poslední vítěznou bitvu s vysokými horami. Ohlédni se, varankksi, a dívej se dobře, abys viděl, kdo je skutečným pánem všeho tvorstva!“

Medvěd samozřejmě slyšel hlasité volání a nemohl taky donekonečna předstírat, že nebere přítomnost drzých vetřelců na

vědomí. Zvedl tedy nakonec hlavu a podle toho, jak zkřivil tlamu, Will poznal, že medvěd vrčí.

„Rozumíš tomu, co říká?“ zeptal se Will Inmua. „Přináší ti dobrý duch po vzduchu jeho slova?“

„Ano, rozumím jeho slovům. Varankksi říká, že přijímá naši výzvu. Říká, že žádný člověk dosud nepřekročil tyto hory a že on a celý jeho medvědí kmen je zde právě proto, aby viděl, jak svůj boj s vysokými horami nakonec neslavně prohrajeme. A ještě říká, že i vlci, rysové a všechna ostatní zvířata jsou na stráži a čekají na nás, až se s hanbou a ostudou budeme zase vracet do údolí. Vidíš? Teď se postavil na zadní nohy, stojí jako člověk a hrozí nám svými mohutnými tlapami!“

Will už se dál neptal, jenom se upřeně díval na ohromné hnědé zvíře, které se kolébalo na zadních nohou a předními tlapami sekalo vztekle do vzduchu. Nebyl to příjemný pohled a Will se mimoděk zachvěl, když si vzpomněl na poslední setkání družiny s varankksim. Jak tam dole džungli varankksi ve svém smrtícím objetí málem zahubil jeho přítele Tarinku. A to byl jenom obyčejný lesní medvěd, nejméně o dvě hlavy menší než jeho horský bratr! Pak varankksi naposled sekl tlapou do vzduchu, postavil se zase na všechny čtyři, otočil se a vzápětí zmizel v hustém křoví.

Ale brzy se ukázalo, že hory nemají své věrné strážce jenom na zemi, ale že jejich klid je střežen i ze vzduchu, vysoko na modré obloze se objevila malá černá tečka, která rychle zvětšovala, až se nakonec zastavila několik desítek metrů nad hlavami bojovníků. Pak přeletěla roklinu a snesla se střemhlav na strom, nedaleko něhož stál ještě před chvílí medvěd. Byl to velký statný pták se silným, zakřiveným zobákem.

„Je to orel,“ zvolal Roka. „A je alespoň dvakrát tak velký jako orel tam u nás dole, na jihu. Dokázal by jistě odnést ve svých mohutných spárech horskou kozu nebo mladou horskou ovci. Nechtěl bych se s ním setkat někde nahoře na skále bez luku a šípů. Ale co řekne svému velkému bratru Vanmdi?“

Mladý bojovník, který nesl právem jméno tohoto velkého pernatého dravce, měl bystrý zrak a jeho nohy byly rychlé jako křídla orla, přiložil dlaně k ústům a zavolal přes roklinu:

„O vanmdi, který sedíš tam dole na stromě a ukazuješ nám svůj hrozný zobák, říkám ti, že se tě nebojíme. Ačkoliv mám jméno jako ty, jsem člověk, a proto taky jsem tvým vládcem a pánem. Tvůj zobák je ostrý, i tvé zahnuté drápy jsou ostré, ale mé šípy jsou ještě ostřejší. Já, Vanmdi, jehož jméno zní stejně jako tvoje, jsem přišel až sem, abych překročil tyto vysoké hory, a ani ty mi v tom nezabráníš. Opusť svůj strom, přileť blíž ke mně, a můj šíp ti poví, kdo z nás dvou je silnější.“

A tu orel skutečně opustil svůj strom, vznesl se do vzduchu, rozepjal mohutná křídla a zakroužil několikrát nad hlavami bojovníků. Nezalekl se slov mladého Dakoty a přijal jeho výzvu.

„Mám za ním poslat svůj šíp, Roko?“ zeptal se Vanmdi.

„Zkus to, ale vzdálenost je příliš veliká a naše šípy příliš lehké.“

Vanmdi zamířil na temný stín, který kroužil nad jejich hlavami, pak prudce spustil tětivu a šíp vyletěl kolmo vzhůru k nebi. Letěl rychle a vysoko, ale nakonec se přece jen musel vrátit na zem. Zabodl se do země až po peří a Vanmdi musel napnout všechnu sílu, než se mu podařilo vytrhnout jej z tvrdé kamenité půdy. Zlověstný stín nad nimi zakroužil ještě několikrát pod modrou oblohou a pak zvolna zamířil k vysoké hoře.

Roka poklepal Vanmdimu po rameni a řekl:

„Byl to dobrý výstřel, Vanmdi. Tvůj šíp sice nezasáhl vanmdiho srdce, dotkl se však alespoň jeho křídla, a tak mu vyřídil náš vzkaz. Řekl mu, že horský vanmdi umí sice dobře hrozit a vyhrožovat, zato my však že umíme udeřit. Jistě si naše varování zapamatuje a příště se jen tak lehkomyslně nepřiblíží na dostřel našich ostrých šípů.“

Orel zatím zmizel za horou, která se v houstnoucím šeru, jež náhle padlo na údolí, zdála ještě vyšší a strmější než za denního světla.

Byl čas vyhledat si bezpečné místo k přenocování, a tak se družina stáhla od kraje skalní terasy blíž k nízkému jedlovému lesu a tam taky v mělké prohlubni pod strmým skalním převisem rozdělali Inmu s Tarinkou velký oheň. Noc byla v té horské výšce nepříjemně studená, ale oheň brzy zahřál prokřehlé údy bojovníků, a když se ještě zabalili do tlustých medvědích kožešin, bylo jim příjemně teplo, jako by leželi dole v údolí ve svém vigvamu. Jen hlídka občas

vyběhla výš na svah, kde bylo všude plno suchých jedlových větví, a hodila náruč smolnatého dřeva do tiše popraskávajícího ohně. V půlnoci nastoupil stráž Will Clarke. Vypravil se hned do strmého svahu a došel až k vysokému borovému lesíku, kde doufal, že najde nějaké silnější větve. Naložil si jich celou velkou náruč a zamířil zpět k ohni, když tu uslyšel z křoví lehký šustot. Byl to zvuk tak tichý jako když se o sebe ve větru otřou dva listy, ale Willovo ucho vycvičené dlouhým pobytem v divočině jej přece zaznamenalo.

Will pohlédl rychle k houštině zakrslých větví, odkud se šustot ozval, a spatřil tam dvě rudé jiskry. A když po chvíli jeho oči přivykly tmě, rozeznal i obrysy mohutného, obludného těla. Teď už věděl bezpečně, že ty dvě rudé jiskry jsou oči, a pocítil v zádech slabé zamrazení. A spíše než zrakem, vytušil nějakým šestým smyslem, že ty oči patří samotnému vůdci horských vlků, který je nepřestával pronásledovat s vytrvalostí a trpělivostí hodnou spíše člověka než zvířete.

Ale Will Clarke se nebál. Jeho luk a šípy zůstaly sice ležet u ohně, měl však v opasku nabitý revolver, kterému věřil ve tmě víc než napjaté tětivě luku. Kromě toho nevěřil, že by se vlk odvážil ho napadnout. Bylo to zvíře příliš moudré a zkušené, než aby se odhodlalo na něj zaútočit, když několik metrů za jeho zády byla pohromadě celá Roková družina. Bílý chlapec proto stál klidně dál na místě a díval se do vlčích očí svýma lidskýma očima, v kterých je mnohem víc vůle a síly než v očích kteréhokoliv zvířete.

A tu naplnily Willovo srdce hrdost a pýcha, neboť v té chvíli si snad jako ještě nikdy předtím uvědomoval svoji houževnatost a sílu. V dlouhém souboji s vůdcem vlků byl člověk až dosud vždy vítězem a Will byl přesvědčen, že zůstane vítězem až do konce. Chvíli ještě nehnutě stál a pak vykročil zvolna směrem k houštině. Udělal tři kroky a opět se zastavil. Jeho pravice však nesáhla po revolveru, nechal obě ruce viset klidně podél těla, jako by to byly uschlé větve stromu. A tu vlk, pokořený až na dno své vlčí duše upřeným a neuhýbavým pohledem svého dvounohého nepřítele, se dal na ústup. Jeho oči, které byly střídavě rudé, zelené a žluté, několikrát neklidně zatékaly a pak sklopil vlk pohled k zemi. Vyrazil ještě ze staženého

hrdla tiché, zlostné zavrčení a pak už se rychle otočil a vklouzl nehlučně zpět do křoví.

Will stál ještě chvíli na místě, nehnutě jako socha, a po tvářích mu stékaly těžké krůpěje studeného potu. Teprve pak se mu rozklepala kolena a divoce se mu rozbušilo srdce. Rychle se sehnul k zemi, vzal do náruče otep větví a vrávoravým krokem zamířil k ohni.

Hodil na oheň náruč suchých větví a jak oheň vesele vzplanul, ozářily jeho plameny Willovu sinalou tvář. Roka, který byl dnešní noci Willovým společníkem při hlídce, na chlapce překvapeně pohlédl.

„Co se ti stalo, Vaditako? Všechna krev jako by opustila tvůj obličej!“

Will se křečovitě zasmál.

„Viděl jsem v křoví našeho starého přítele,“ vyrazil ze sebe namáhavě. „Jakého starého přítele?“ zeptal se Roka udiveně. „Toho, který nás nepřestává pronásledovat, toho, který si umínil, že nás zničí, i kdyby ho to mělo stát život.“

„Vůdce vlků?“ To se zeptal Inmu, kterého vzrušený hovor jeho přátel probudil z tvrdého spánku.

„Ano, vůdce vlků. Spatřil jsem ve tmě jeho rudé oči změřil jsem s nimi sílu svého pohledu. Nakonec jsem ksunktoteku přinutil, aby se dal na útěk, ale nebylo to proto, že bych byl silnější nebo statečnější, ale protože já jsem člověk, a on je pouhé zvíře. Vůdce vlků nevydržel můj pohled, ale já vím, že neutekl daleko. Číhá se svou smečkou v nejbližším křoví a čeká na první vhodnou příležitost, aby se na nás vrhl.“

„V tom máš pravdu, Vaditako. Vlci půjdou neustále v našich stopách a neopustí nás, dokud nepřejdeme přes vysoké hory a nesestoupíme na otevřenou prérii. Teprve tam budeme před nimi bezpeční. Proto musí být naše oko stále na stráži a naše zbraň vždy připravena.“

Poslední slova patřila již celé družině, neboť všichni bojovníci kromě největšího spáče, bezstarostného Vanmdiho, se během vzrušeného rozhovoru, který vedl Will s Rokou, postupně probudili.

A aby Roka dodal svým slovům patřičnou vážnost, po zbytek noci sám hlídal spící tábor a za společníka si vybral Pehansana.

Seděli blízko u teplého ohně a v jeho jasné záři svazovali řemeny z losi kůže v dlouhý, uzlovatý pro^ vaz, který budou potřebovat pro výstup na štíty velehor.

Jitro příštího dne bylo chladné a čisté a slibovalo krásný den. Ale pak náhle, chvíli před polednem, změnil vítr směr a přihnal od hor mrazivý déšť. V několika minutách proměnil úzké strmé stezky, vyšlapané kopyty horské zvěře, v nebezpečné skluzavky, a družina musela postupovat vpřed jen s největší opatrností a obezřetností. Naštěstí ještě neopustili pásmo zakrslých stromů a keřů, a tak se mohli při výstupu chytat jejich pevných větví a v nejobtížnějších místech si pak pomáhali provazem z losích řemínků.

Byla to tuhá zkouška a Hoton musel často použít veškeré své výmluvnosti a neumdlévajícího humoru, aby své druhy trochu povzbudil. Kráčel v čele jako druhý hned za Rokou, a hlasitě vykládal:

„Ty velké špičáky tam před námi na sebe kývají a říkají si: Podívejte, tamhle přichází Roková četa! Jsou to nejlepší a nejstatečnější bojovníci statečného kmene Dakotů, kteří si doposud dokázali poradit s tím nejsilnějším a nejchytřejším nepřítelem. Zahnali na útěk chytrého ksunktoteku, lstivého kuguára, silného bizona, porazili v čestném boji vládce lesní zvěře, varankksiho. Avšak ani tak houževnatí a vytrvalí bojovníci jako jsou oni nevydrží dlouho zápasit se sněhem a s mrazivým deštěm, které jsou jim horším a nebezpečnějším nepřítelem než všechna dravá zvířata dohromady, protože po nich nemůžeš hodit tomahavkem, ani na ně poslat svůj rychlý šíp. Naneštěstí však s nimi jde i Hoton, Hoton statečný, Hoton moudrý, Hoton bojovník nad bojovníky. A my, hory, ačkoliv jsme vysoké a naše štíty se tyčí až k obloze, přece jen nejsme dost vysoké, aby nás nakonec nezdolal nejsilnější bojovník z kmene Dakotů a nejchytřejší ze všech bojovníků rudého rodu, veliký Hoton! Tak mluví bílé špičáky tam v dálce před námi, a už předem se připravují na svou porážku.“

Nikdo nemohl s určitostí tvrdit, zda vychloubačná slova velkého mluvky slyšely vysoké hory, v každém případě je však slyšeli jeho druhové, a protože to byla slova radostná a povzbuzující, působila na znavené bojovníky jako ostruha na zchváceného koně. Dodávala

jejich tělu sílu k dalšímu pochodu a jejich srdcím přinášela novou naději. A bylo jim té síly i té naděje opravdu zapotřebí. Jak stoupali stále výš, vzduch se ochlazoval a mrazivý déšť se proměnil v krupobití. Zvedl se taky prudký vítr, který hučel mezi horskými špičáky, řval v širokých roklinách a vrhal do skloněných tváří deseti na smrt znavených poutníků přívaly studeného deště a krup.

Avšak nad řevem větru a svistem studeného deště nesl se hrdinný Hotonův hlas:

„Sem pohleďte, vládcové nebe i země. Tady přicházejí stateční bojovníci velkého vůdce Roky. Nebojí se lstivého vůdce vlků, který se plíží křovím jako zlý duch, ani silného medvěda, který k nim přišel ze studeného severu, ani vychytralého kuguára zbaběle se krčícího na

větvi stromu. Jdou stále vzhůru, po zasněžených úbočích hor, šplhají po příkrých zledovatělých skalách a sebesilnější vítr je nemůže donutit, aby se vzdali své cesty a vrátili se zpět. Velcí horští dravci je varují, varují je i mohutné štíty hor, nad jejich hlavami zuří prudká bouře a jejich tvář bičují ledové kroupy, oni však kráčejí dál, stále vpřed, a na jejich vítězné cestě je už nemůže zastavit žádná síla této země.“

Byl to statečný a odvážný zpěv, neboť Hoton a jeho družina bojovali s nepřítelem, proti kterému byl bezmocný jejich pevný luk i ostrý nůž. Museli proti němu bojovat těmi nejsilnějšími a zároveň nejvzácnějšími zbraněmi, které měli: udatným duchem a neumdlévající vůlí. Podpírali jeden druhého, chytali se větví keřů rostoucích v štěrbinách skal, klouzali zpátky po zledovatělé stezce, padali na tvrdý umrzlý sníh, vždy se však znovu vzchopili a pokračovali v namáhavé cestě vpřed, stále vpřed. Chvílemi byl protivítr tak prudký, že smetl jednoho či dva z nich k zemi jako třísku z uschlé borové větve; a tu bylo třeba zachytit potácejícího se a padajícího druha dřív, než sklouzl do propasti či rokliny, jež provázely vytrvale po obou stranách jejich namáhavou cestu vzhůru.

Konečně došli na kamennou terasu, která však byla téměř celá pokryta zmrzlým sněhem. Teprve na samém jejím konci, v místě, kde plošina přecházela opět v příkře stoupající svah, našli širokou průrvu, která byla také dostatečně hluboká, aby jim poskytla nouzový noční přístřešek. Po několika metrech se průrva dokonce rozšiřovala v malou jeskyňku plnou loňské trávy uschlé na troud. Vchod do jeskyně byl úzký a nízký a bojovníci museli hluboko sklonit hlavu, aby se vůbec dostali dovnitř; bylo tu však aspoň sucho a teplo. Rozložili na trávu tlusté medvědí kožešiny a Inmu rozdělal před vchodem malý ohníček. Za chvíli bylo v jeskyňce teplo jako ve stanu a unavení bojovníci usnuli ještě dřív, než venku ustal déšť a nad horami se rozklenula studená hvězdná noc. Když se ráno probudili a vyhlédli ven, tu viděli, že přes noc se před vchodem do jeskyně nakupila nejméně půlmetrová závěj sněhu. Trvalo hodnou chvíli, než se prohrabali ven, a pohled, který se jim naskytl, byl všechno jiné, jen ne povzbudivý. Svah, na kterém byla včera tenká vrstva sněžného poprašku a místy dokonce jen mokrý, byl teď pokryt čistým

jiskřivým sněhem. Roka se chvíli radil s Pehansanem a pak rozeslal své bojovníky, různými směry, aby se pokusili najít nějakou schůdnou cestu, po které by mohli pokračovat ve výstupu k průsmyku. Will a Inmu odbočili vlevo od jeskyně a pokračovali pak kolmo vzhůru do svahu. Kráčeli těsně vedle sebe, když však došli až k velkému balvanu, který vystupoval z hory jako obrovská pěst, rozdělili se a obcházeli balvan každý z jedné strany.

Will došel až na kraj sněžné terasy a pohlédl opatrně dolů. Viděl hluboko pod sebou široké údolí a v něm všude bílé kopečky, o nichž věděl, že je to sníh, který se nakupil na korunách stromů. Pohled do hluboké, široké propasti, kde všechno jen jiskřilo sněhem, ho oslepoval, a proto se zase rychle obrátil a pokračoval v cestě. Ušel asi pět metrů když tu jako by se zem pod ním zachvěla. Napřed si myslel, že je to jen mámení zraku oslepeného září jiskřícího sněhu, ale pak se záchvěv země ještě několikrát opakoval a nakonec se zachvěla půda přímo pod jeho nohama a sníh pod ním začal povolovat. Vzápětí se ozval mohutný rachot, Willa zavalil bílý příval a chlapec měl pocit, že padá do nekonečné hloubky. A pak ztratil vědomí.

V ZAJETÍ SNĚŽNÉHO ÚDOLÍ

Will Clarke dlouho putoval neznámou krajinou, která nebyla z tohoto světa a podobala se spíš krajině snu, až se nakonec přece jen vrátil na tuto zem a shledal, že ta zem je měkká a lehká.

Byl to příjemný pocit: jako by ležel v svěží trávě nebo v jemném písku na břehu jezera. Obluzené vědomí vnímalo zprvu pouze měkkou zem a trvalo několik dlouhých vteřin, než si chlapec konečně uvědomil, kde to je a proč tam vůbec je. Pak to však následovalo ráz naráz v bleskurychlém sledu a Will si v jediném okamžiku vzpomněl, jak mu napřed najednou povolila půda pod nohama, pak se ozval strašlivý rachot a on padal dolů, do strašlivé, nekonečné propasti. Jenom ho udivovalo, že je ještě naživu. Nebo je snad už mrtev a místo, kde se probudil, je Vakatankatipi, nebe

Dakotů? Jestliže je tomu tak, pak je to místo jistě nádherné a stojí za to, aby se po něm pořádně rozhlédl. Otevřel tedy opatrně oči, spatřil však všude kolem sebe jenom vysoké sněhové zdi, a když se chtěl pohnout, shledal, že vězí až po pás hluboko v kyprém, měkkém sněhu. Teprve teď jako by si plně uvědomil, že ještě není ve Vakatankatipi, ale že zůstal na zemi. A to poznání ho potěšilo. V dakotském nebi je jistě krásně a mohl by jen děkovat Manitouovi, kdyby mu tam dovolil vstoupit, na druhé straně ale byl ještě příliš mladý a chtěl, než odejde nadobro do nebe statečných Dakotů, žít co možná nejdéle na světě, na kterém se narodil.

Pokusil se vyprostit ze sněhu, ale měkké závěje, které ho svíraly ze všech stran, se pod ním propadaly a bořily, a tak musel vynaložit všechny své síly, aby se vyhrabal z hlubokého sněhu tak vysoko, že se mohl postavit. Trvalo mu to téměř celou hodinu. Když se konečně vymanil ze sněžného objetí, opřel se vyčerpaně o sněhovou stěnu a pohlédl vzhůru. Uviděl však nad sebou pouze uzoučký proužek modré oblohy. Spadl tedy do úzké hluboké propasti a spousta sněhu, která sjela po úbočí zároveň s ním, mu nakonec zachránila život a zachytila ho do své měkké náruče jako obrovský polštář. Měl tedy nakonec ve svém neštěstí přece jen aspoň kousíček štěstí a už teď se těšil, jak se bude tvářit pobožný Tarinka a hlavně mluvka Hoton, až jim o tom bude vyprávět. Neboť Will ani na chvilku nezapochyboval o tom, že jeho přátelé už zaznamenali jeho nedobrovolný odchod a pustili se po jeho stopě. Je jenom třeba dát jim znamení, aby ho v té sněhové spoustě co nejdřív našli. Přiložil dlaně k ústům a začal volat o pomoc. Zavolal několikrát, pak zmlkl, a znovu volání opakoval. Neozval se však ani hlásek, jedinou odpovědí mu bylo ticho velebné, mlčenlivě krajiny pokryte bělostným příkrovem sněhu. A k jeho nohám se zvolna snášely velké obláčky sněhu, které mizely nehlučně ve vysoké závěji. Will se zachvěl. Jeho silný hlas rozvířil vzduch nad jeho hlavou tak prudce a náhle, že se ze stěn začal uvolňovat sníh. Kdyby stěna na některém místě byla slabší a vznikl v ní otvor… Přesto Will znovu přiložil dlaně k ústům a tentokrát z nich vyšlo táhlé, přerušované zavolání, jakým se dorozumívají Dakotové, když jsou v nejvyšším nebezpečí. Opět se však neozval ani hlásek, zato ze stěny vylétla celé oblaky sněhu a Will podle nich poznal, že stěna

před ním je opravdu velice tenká. Chvilku ještě váhal, ale pak už se odvážně opřel o sněhovou stěnu celým svým silným tělem. Dával však přitom dobrý pozor, aby mohl v případě, že zeď začne padat, včas uskočit. Počítal s tím, že zeď, která nahoře ustupovala mírně dozadu, směrem od něj, spadne na druhou stranu, přesto se však dostatečně pojistil. Když se napřel do sněhové stěny potřetí, zeď se zakymácela, pak se naklonila a vzápětí se zřítila na opačnou stranu, než stál Will. A tu chlapec ke své radosti viděl, že je v širokém údolí, jehož konce z místa, kde stál, ani nedohledal, a že zeď, kterou právě povalil, byla utvořena jen dočasně, lavinou spadlého sněhu.

Zhluboka si oddychl a zamířil radostně mezi stromy, které tu byly vysoké a silné, mnohem vyšší než tam nahoře v horách. Byly to stejné stromy, na něž se ještě před chvílí díval seshora, od úpatí vysoké hory, a které mu pod obrovskými čepci sněhu připadaly jako tyče na upevňování stanů. Will pohlédl opět vzhůru k obloze, aby se přesvědčil, jak hluboko se vlastně dostal při svém pádu. Byla to výška nejméně sto padesát metrů a množství sněhu, které se zároveň s Willem zřítilo do údolí, muselo být opravdu veliké, když mu nakonec dokázalo zachránit život.

Will sklopil opět pohled k zemi a pokračoval v cestě sněžným údolím. Les přešel brzy v otevřenou planinu, na které leželo několik vyvrácených smrků. Na jeden z nich se Will posadil, a jako by teprve teď na něj dolehla únava z námahy, kterou musel vynaložit, aby se dostal ze sněhové závěje. Opřel se pohodlně zády o široký plochý kořen vyvráceného stromu, vytáhl z vaku kus uzeného jeleního masa a dal se s chutí do jídla. Teprve když se pořádně najedl, začal se opět rozhlížet kolem sebe.

Zřítil se do hlubokého údolí, jež se podobalo široké studni ohraničené ze všech stran vysokými horami. Středem údolí protékal malý potok, jehož voda byla čistá a čirá, pouze u dna byla mírně nazelenalá, a přitékala zřejmě ze sněhových polí, jež tam nahoře na úbočí vysokých hor pozvolna tála v jarním slunci. Skalní stěny se tyčily na všech čtyřech stranách údolí do výšky nejméně sto padesáti metrů, a horský potok tedy nemohl vytékat z údolí jinudy než nějakým otvorem ve skále, který byl zatím ukryt jeho zrakům. Tudy možná povede také jeho cesta z údolí. Než se však vydá na další

pouť, pokusí se ještě přivolat své přátele. Volal po řadě Roku, Pehansana, Inmua i mluvku Hotona, odpovědí mu však bylo vždy jen mrtvé ticho. Jeho volání naráželo bez užitku do hluchých stěn nebo stoupalo výš, až k okraji hluboké sněžné studně, kde je zase pohltil mrazivý modrý vzduch. Willovo srdce sevřela zlá předtucha. A byla to předtucha zlověstná a zákeřná jako skok vlka z temného houští. Will ji však vzápětí zapudil a zastyděl se, že ho něco takového mohlo vůbec napadnout. Ne, jeho přátelé by ho přece nikdy neopustili! Jistě ho už hledají a možná taky, že jdou po nějaké mylné stopě, a proto to trvá takovou dobu. Ale určitě ho budou hledat tak dlouho, dokud ho nenajdou. Zatím se však pokusí dostat ze sněžného údolí sám, bez jejich pomoci.

Vstal a zamířil k horskému potoku. Sotva však ušel několik kroků, padl na bílý sníh před jeho nohama veliký temný stín. Will zvedl rychle hlavu. Přímo nad ním, ve výšce asi padesáti metrů, kroužil obrovský orel.

Will vytrhl spěšně z toulce šíp a napjal tětivu luku. Velký pták se snášel v širokých kruzích stále níž k zemi, nakonec si to však zřejmě rozmyslel, a když byl vzdálený od Willovy hlavy asi pětadvacet metrů, máchl prudce křídly a začal opět stoupat, až nakonec zmizel v oblacích.

Will stál na místě jako přibitý a teprve teď se pod ním roztřásla kolena. Byl snad stín vržený tělem obrovského ptáka zlým znamením? Nebo varováním? Rozhlédl se rychle kolem sebe. Viděl však jen vysoké, kolmé stěny, před sebou pak tu a tam skupinku vysokých stromů nebo keřů, a všude, na stromech, na skalách, na keřích i na zemi sníh. Obrovské spousty sypkého, oslnivě bílého sněhu. Oslepený zrak hledal zoufale v pusté, jednotvárně bílé krajině nějaký bod, kterého by se mohl zachytit, na němž by mohl alespoň chvilku klidně spočinout. Až ho konečně našel. Našel ho v zelené vodě veselého potoka, v jeho malých něžných vlnkách i v kamenech, které místy přehrazovaly bystrý tok potoka, takže voda tu vytvářela nízké peřeje či dokonce malý vodopád. Potok se kroutil táhlým dlouhým údolím jako had a Will vykročil spěšně po jeho toku. Sledoval potok až k místu, kde náhle mizel pod nízkým skalním převisem, v náruči mohutné skalní stěny, tam si tedy tekl vesele dál,

pod bezpečnou klenbou mohutné kamenné stěny, aby někde dál za ní vyústil v malou říčku, která se pak spojila s jinou, větší řekou, jež se zase vlila do ještě větší řeky, až nakonec někde v nesmírné dálce vtekl malý horský potůček do nekonečného oceánu. Byla to jistě dlouhá, předlouhá cesta, ale byla to cesta vítězná, cesta, jež měla svůj pevný cíl. A hlavně to byla cesta, kterou nemohl vykročit člověk, cesta, po níž se spolu s veselým potokem nemohl vypravit vězeň hlubokého sněžného údolí Will Clarke, Indiány zvaný Vaditaka.

Will dlouho pozoroval zelený potok mizící v černé hloubce pod skalním obloukem. Tekl tak jistě už celá staletí, možná i tisíciletí, od věku do věku, v jediném nevysychajícím proudu, napájen věčným sněhem. Konečně chlapec odtrhl pohled od padající vody, obrátil se zády ke skále a pokračoval v obchůzce údolím. Jak předpokládal, skalní stěny nebyly úplně kolmé, přesto však mu dávaly málo naděje, že by se po nich mohl vyšplhat až nahoru. Na mnoha místech by se dostal hodně vysoko, za pomoci nízkého křoví a četných štěrbin či výčnělků ve skále, ale nejméně od třetiny své výšky byly všechny stěny docela hladké, bez jediného keříčku či většího otvoru v kameni. Tady by mu určitě nepomohla ani sebevětší síla a obratnost. Musel by mít křídla, aby se dostal až nahoru. Obešel už téměř celé údolí a jeho srdce začalo opět naplňovat zoufalství a beznaděj, když tu konečně objevil na konci severní stěny průrvu, kde rostlo větší množství zakrslého jehličnatého křoví. Srdce se mu rozbušilo novou nadějí. Průrva byla dostatečně široká, podle charakteru pukliny pak usoudil, že „stezka“ pokračuje až na vrchol stěny a že se mu tedy při troše štěstí snad podaří vyšplhat se po ní ven ze svého sněžného vězení. Protože se však zatím nad údolí pomalu snesl první soumrak, Will se rozhodl odložit výstup na příští den, neboť jediný chybný krok na temné stěně by ho mohl stát zlomenou nohu nebo ruku, ne-li něco horšího.

Označil si místo, odkud se chtěl druhého dne pokusit o výstup, několika velkými borovými větvemi a pak zvolna zamířil zpátky k potoku. Byl to teď jeho jediný společník, který k němu promlouval svou vlastní, veselou řečí, a Will se rozhodl, že v jeho blízkosti stráví svoji první a – jak pevně věřil – taky poslední noc v zasněženém údolí. Zapadající slunce ještě naposledy ozářilo západní hřeben hor a

pak už se rychle snesla večerní tma, která proměnila bílé údolí v hlubokou temnou studni. Zároveň s tmou padl do údolí i chlad, který nakonec přinutil Willa, aby rozdělal na břehu potoka malý oheň. Nasbíral v lese hromadu suchých borových a jedlových větví a za chvíli už poskakovaly na bílém sněhu kolem tábořiště první mihotavé stíny velkých, jasně žlutých plamenů nočního ohně. Za světlým kruhem ohně však stála těžká, hustá tma jako neproniknutelná stěna.

Půda na břehu potoka byla po roztálém sněhovém poprašku mokrá a studená, a tak Will nasbíral napřed náruč suchého listí, rozložil je u paty vysoké jedle a teprve na listí pak položil medvědí kožešinu. Usedl na měkké lože, zády se opřel o kmen a naslouchal vesele bublajícímu potoku i řeči radostně praskajícího ohně.

Voda mluvila o velkém skoku do skalní tmy a zpívala, že se toho skoku nebojí, neboť až projde tmavou jeskyní, bude opět volná a bude se těšit ze světla slunečních paprsků. A oheň jí odpovídal stejně radostně a vesele. Jeho plameny sice jednou uhasnou, ale dřív než zemřou, vyšlou vzhůru ohnivé rudé jiskry, které uchopí do své náruče neposedný vítr a odnese je vysoko k jasné obloze. A tam ty jiskry budou svítit a zářit tak jasně a silně, že nikdo nepozná, co je jiskra a co hvězda. A tak si každý může myslet, že oheň dává život a vznik samotným hvězdám.

„Teču bez přestání stále vpřed," zpívala voda. „Až mě nakonec přijme do své nekonečné náruče velký oceán, ale ani tam nebudu ztracena."

„Vysílám své jiskry až k obloze," odpovídal oheň. „A tam nahoře chytají moje jiskry modrá a bílá oblaka a posílají je opět v ranních červáncích zpět k zemi."

„Mé srdce je čisté a radostné," řekla voda. „Nikdy nikomu neublížím. Protože já jsem život."

„A já zase zaháním chlad a zahřívám duši," odpovídal oheň. „Také já jsem život. Protože přináším světlo do tmy."

„Tráva a květiny rostou pod mým dotekem," pokračovala voda.

Víčka unavených Willových očí pomalu klesala, brada se klonila stále níž k hrudi a celého těla se zvolna zmocňovala příjemná malátnost. Ještě jednou dvakrát si veselá voda a radostný oheň vymění svůj tichý hovor, a bílý chlapec se odebere do říše snů … Ale

pak se náhle stalo něco docela jiného, něco, co si Will ani v tu chvíli, ani nikdy potom nedovedl vysvětlit. Už téměř usínal, vědomí přestávalo vnímat tiché praskání ohně a ještě tišší šumění potoka, když tu jako by ho někdo bodl ostrým trnem rovnou do páteře. Na zádech i na čele mu vyrazil studený pot a na temeni se mu zježily všechny vlasy. Černá hradba lesa jako by se náhle pohnula a začala se k němu pomalu blížit, aby ho nakonec uchopila za hrdlo a zadusila ho… A pak si Will najednou, v jediném krátkém okamžiku uvědomil – nikoliv pomocí ucha nebo oka, ale pomocí nějakého šestého nebo dokonce sedmého smyslu – že už není ve sněžném údolí sám!

Několikrát se zhluboka nadechl, a když se mu podařilo trochu se uklidnit, spustil opatrně ruce ke kolenům, na kterých měl položený luk a toulec se šípy. Jinak se ani nepohnul, jeho temné tělo zcela splývalo s mohutným kmenem, o který se opíral.

Nikde v okolí se neozval ani hlásek. Jeho sluch ani jeho zrak mu nic neříkaly, Will však nepochyboval o tom, že už není na břehu potoka sám. Dostalo se mu výstrahy, třebaže nevěděl před kým nebo před čím; snad mu tu výstrahu dal některý z dobrých duchů, který mu řekl svou zvláštní řečí, jež nezná slov, aby byl na stráži. Opatrně ohnul luk a přiložil k napjaté tětivě první šíp.

Opíral se pevně celými zády o široký peň smrku a díval se upřeně přes oheň do tmy. Vteřiny se nekonečně vlekly, každá zdála se mu být celou věčností. Konečně se ozvalo slabé zašustění. Byl to zvuk téměř neslyšitelný, Willovo ucho, vycvičené dlouhým pobytem v divočině, v něm však rozpoznalo krok nohou velkého zvířete. Když bezpečně určil, z kterého místa se zvuk ozývá, upřel zrak jediným směrem, a když po chvíli přivykly jeho oči tmě, rozeznal na bílém sněhu obrysy mohutného těla. Willovi se zastavila krev v žilách a na čele mu opět vyvstal studený pot. Ze tmy za ohněm vystoupil obrovský severní medvěd a blížil se pomalu k vnějšímu okraji ohnivého kruhu. Will věděl, že je to druh šelem, které mají rády maso, a tento údolní medvěd byl o to nebezpečnější, že ještě zřejmě nepoznal člověka, a nevěděl proto, že má zbraně, před kterými by se měl mít na pozoru. ,

Medvěd se díval chvíli upřeně do ohně, pak udělal několik kroků nazpět, načež zamířil doprava od ohniště. Will už zadoufal, že

zvíře odchází, brzy však poznal, že medvěd oheň pouze obchází a za několik okamžiků musí dojít až k jeho stromu. Zvíře bylo zřejmě vyhladovělé a rozhodlo se dostat se k libě vonící kořisti za každou cenu.

Musí se tedy připravit na boj. Na boj na život a na smrt!

Will nalehl plnou vahou svých širokých zad na strom a zvedl napjatý luk. Už chtěl vypustit první šíp do těla mohutné šelmy, v poslední chvíli si však vzpomněl na všechna poučení, která slyšel od Roky i od Pehansana. Je-li tvůj život ohrožen, musíš udeřit v pravou chvíli, jinak je ztracen jak tvůj šíp, tak tvůj život.

Velký medvěd zatím už došel do středu pravé poloviny ohnivého kruhu a začal se zvolna blížit k místu, kde seděl Will. Bílý chlapec slyšel jeho těžké funění, viděl jeho malé, červené oči. Opřel se lokty o strom a pomalu vstal. Pak se zhluboka nadechl, zamířil, spustil tětivu – a šíp vyletěl prudce k svému cíli.

Will samozřejmě nečekal, že jedním nebo dvěma šípy způsobí medvědovi smrtelné poranění, doufal však, že tak alespoň zastaví jeho útok. Medvěd se vztyčil na zadní, vztekle zařval a z hrdla mu vytryskly první velké kapky krve. Vzápětí ale klesl zase na všechny čtyři a prudce vyrazil vpřed. Will odskočil od stromu a obešel rychle z druhé strany oheň, který byl teď jeho nejspolehlivějším spojencem, a odtud vysílal do obludného těla netvorného dravce jeden šíp za druhým. Konečně medvěd, oslepený vlastní krví a rozzuřený bodavou bolestí až na samu mez šílenství, skočil přímo do ohně a rozmetal větve do vzdálenosti několika metrů od ohniště. Vzduch se naplnil ohavným pachem spálených chlupů. Dravec ještě chvíli dupal po zbytcích doutnajícího ohniště a pak se rozběhl rovnou přes otevřenou planinu k tmavému lesu. Dřív než doběhl k prvním stromům, stačil za ním Will ještě poslat dva své rychlé šípy.

Chvíli ještě bylo slyšet, jak rozzuřené zvíře rve větve a drtí keře, a pak se nad údolím rozhostilo opět mrtvé ticho. Will klesl vyčerpaně na zem vedle zbytků rozházeného ohně a zabořil tvář do chladivého sněhu. Neležel však dlouho, neboť si byl vědom toho, že nebezpečí ještě zcela neminulo. Zraněný medvěd se mohl vrátit nebo poslat místo sebe některého ze svých bratří či bratranců. Chlapec tedy zase vstal, shrnul rychle nohama několik hořících větví, které neodletěly

příliš daleko, na doutnající ohniště a přihodil na ně náruč suchých dřev. Pak rozdělal ještě dva menší ohně, jeden nalevo, druhý napravo, vždy ve vzdálenosti několika kroků od původního ohniště. Byl teď obklopen plameny ze všech stran, a žádná šelma, ani ta nejodvážnější, se už neodváží překročit tuto ohnivou hradbu.

Práce spojená s rozděláváním ohňů ho trochu uklidnila, a když usedl znovu na měkké lože, které si připravil u paty mohutného smrku, a uslyšel opět tichý hovor ohně s vodou, upokojil se docela. Potok teď mluvil o jeho statečném boji s medvědem, o jeho statečnosti vyprávěl i jasný oheň. Will si přetáhl medvědí přikrývku přes kolena, na ně zase položil luk a toulec, a tak, sepnutýma rukama objímaje štíhlé tělo své věrné zbraně, také usnul.

Když se ráno probudil, proudil již do údolí příval zlatých slunečních paprsků. Sníh, uvolněný slunečním teplem, padal z bílých korun stromů ve velkých vločkách, jež podobaly se drobným něžným krajkám. A zelená voda potoka opět vesele zurčela a zpívala svoji přívětivou píseň o dlouhých podzemních jeskyních a o velkých řekách, kterými poteče tak dlouho, dokud se nespojí s jinými vodami v nekonečném moři. Co ve srovnání s její písní znamenal velký medvěd nebo jiná severní šelma? Poteče kolem nich – a ani si jich nevšimne.

Will se napil studené vody, opekl si nad ohněm plátek losi kýty a dosyta se nasnídal. Teprve pak si šel prohlédnout místo nočního boje. V sněhu našel velké rudé kapky krve a sledoval tu krvavou stopu asi padesát metrů, až k místu, kde medvěd vstoupil do potoka. Zvíře si zřejmě chtělo zmírnit bolest studenou vodou a pokračovalo pak dál ve své cestě k severu potokem. Will se obrátil zase k ohništi a zalil vodou uhasínající oheň. Když se nakláněl nad potokem, aby z něho nabral vodu, potok mu zazpíval novou píseň, a Will té písni rozuměl. Mluvilo se v ní o jeho boji s medvědem a potok ho žádal, aby si zachoval stejně statečné srdce jako minulé noci, neboť statečný bojovník vždycky nakonec zvítězí.

Pak si Will přivázal na záda kožešinovou přikrývku á vak se zásobami, v kterém měl ještě dost jídla na několik dnů. Luk a toulec si přehodil přes rameno a ještě je řemínky přivázal pevně k pasti. Při zlézání skály bude potřebovat obě ruce volné, a musí si proto

všechny své věci dobře zajistit. Revolver, sekeru a nůž si jako obvykle připevnil k opasku.

Místo, které si včera označil jedlovými větvemi, našel snadno. Teď také, za plného denního světla, viděl, že štěrbina ve skále vede až na samý vrchol stěny. Byla to však štěrbina velice úzká a místy jako by se zcela ztrácela ve skalní stěně. Prvních deset metrů výstupu zvládl Will snadno a v poměrně krátkém čase. Bylo to především zásluhou zakrslých kosodřevin, které nacházely v půdě naváté do pukliny dost země pro své mělké kořeny. Čím výš však šplhal, tím méně pomocných větví mu podávalo svou ruku a tu se musel často spolehnout na mělkou prohlubeň v stěně nebo na ostrý výstupek vyčnívající skály. Když se konečně vyšplhal až na výčnělek, který byl tak široký, že se na něj mohl posadit, otočil se zády k skalní stěně a opatrně se posadil, aby si alespoň chvilku odpočinul. Jaké však bylo jeho překvapení, když pohlédl dolů do propasti a viděl, že vyšplhal teprve do výšky sotva dvaceti metrů. Pohled vzhůru byl sice méně nebezpečný, protože se mu při něm netočila hlava, zato ho však naplnil zoufalstvím, neboť vrcholek skály se mu zdál ještě vzdálenější, než když se na něj díval zezdola z údolí. Sklonil proto raději zase hlavu a zadíval se na sněhovou stěnu, jež se rýsovala v dálce na druhé straně údolí, a pak nechal pohledu klouzat po zasněžených vrcholcích mohutných stromů. Pohled na ně ho trochu uklidnil, a tak se zase opatrně postavil, obrátil se čelem ke stěně a pokračoval v pomalém výstupu.

Vyšplhal ještě dalších dvacet metrů, když tu padl na sněhovou stěnu před ním velký temný stín. Will zvedl rychle hlavu. Proti modré obloze, kousek nad místem, kde končila strmá skalní stěna, spatřil obrovského horského orla. Jeho mohutná, roztažená křídla zakrývala téměř polovinu oblohy a jeho malá hlava s hrozivě zahnutým zobákem i dlouhé vytažené drápy dostatečně prozrazovaly jeho zákeřný úmysl. Dravec se rozhodl zaútočit na Willa právě zde, kde byl bezmocný, kde byl téměř přibit k šikmé skalní stěně a musel pečlivě vážit každý pohyb. Will na ptáka několikrát křikl, v zoufalé naději, že se orel poleká lidského hlasu, ale dravec kroužil klidně dál vzduchem a snášel se stále níž a níž. Chlapec už cítil na tváři vítr, který zvedl orel svými mohutnými křídly, viděl jeho malé, zlé oči..

Will přestal šplhat a přitiskl se ke skále. Špičku jedné nohy měl vklíněnu do malé štěrbiny ve stěně, druhou nohou se opíral o vyčnívající kámen a levicí se pevně držel za nízký keř, který rostl z úzké pukliny. Pouze pravou ruku měl volnou a tou také jedině mohl odrážet útok dravého ptáka. Orel proletěl nízko nad jeho hlavou a pak chvíli kroužil pod ním; to se však Will pouze domýšlel, neboť z obavy, že by dostal závrať, se neodvažoval pohlédnout pod sebe.

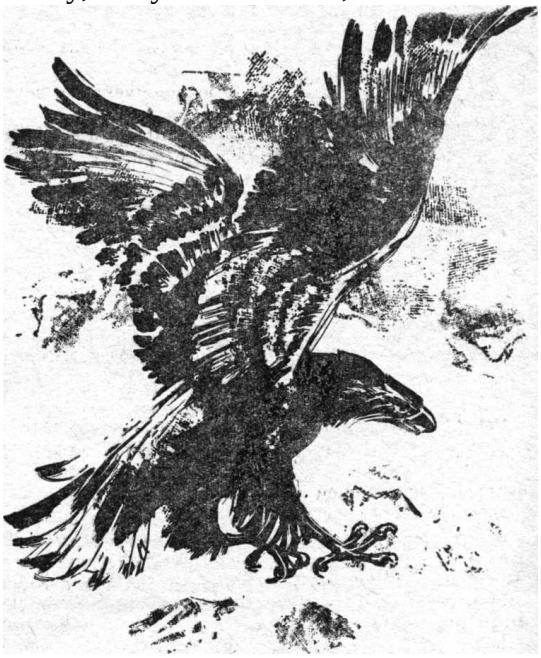

Pak se orel opět vznesl nad jeho hlavu a vzápětí se zase střemhlav snesl dolů. Neodhodlal se ještě k přímému útoku, jedno jeho těžké křídlo však přesto zasáhlo Willa na rameni. Nebyla to lehká rána a Will měl co dělat, aby se udržel na skalní stěně. Levicí pevněji sevřel pichlavou větev keře, prsty jeho nohou se teď přímo zarývaly do kamene. Rychle probíral v mysli všechny možné způsoby obrany.

Luku a šípu v tak nebezpečné poloze použít nemohl. Ani nožem či tomahavkem se nemohl pořádně rozmáchnout. Zbývala tedy ještě jediná možnost: revolver. Zatápal pravicí k pasu, rozepnul pouzdro a vyndal z něho malou kulatou zbraň. Pevně ji stiskl a dotyk chladného kovu na chvíli uklidnil jeho vzrušenou mysl, vrátil mu pocit jistoty a bezpečí. Jeho soupeř patří jistě k největším a také nejzuřivějším jedincům svého rodu, nepoznal však zřejmě dosud člověka, a nezná tedy ani jeho zbraň. Neví, co dokáže ten kousek černého lesklého kovu v ruce toho, kdo s ním umí zacházet.

Will se opřel levým bokem o skálu a tak, s jednou nohou na vyčnívajícím kameni, druhou zarývaje do mělké štěrbiny ve skále,

čekal, až pták zaútočí. Orel odletěl houpavým, vlnovitým letem asi dvě stě tři sta metrů od skály, a tam zůstal chvíli nehnutě stát ve vzduchu, jako obrovský černý stín smrti. Will, který se už naučil mluvit a myslet po způsobu svých rudých bratrů, zašeptal suchými rty: „Jen pojď, vanmdi, jen pojď! Mám přítele, který se jmenuje jako ty. Je však docela jiný než ty. Je statečný, je dobrý a je i spravedlivý. Nenapadl by nikdy toho, kdo mu neubližuje a kdo musí zápasit jenom proto, aby si zachránil holý život. Ale ty jsi zlý, úskočný a zrádný. Proto od tebe nečekám milost a přijímám tvůj boj. Tak už pojď a dokaž, jak jsi statečný!“

A vanmdi přijal výzvu mladého bojovníka a krouživým letem zamířil nazpět ke skále. Will cítil, jak mu do hrdla stoupá teplá krev a na čele vyráží studený pot. Ovládl však své napjaté svaly a rozhodl se, že nevystřelí na orlovu hlavu, neboť nemohl doufat, že zasáhne terč tak malý a přitom stále se pohybující. Zamíří přímo doprostřed velkého opeřeného těla, tam, kde má pták srdce.

Když doletěl orel až ke skále, vznesl se vysoko nad chlapce a pak se střemhlav spustil dolů, přímo na Willovu hlavu. Will počkal, až orel bude tak blízko, že ho kulka určitě zasáhne, a teprve pak stiskl spoušť. Útočník byl v té chvíli tak blízko, že Willovi se zdálo, že slyší, jak střela dopadla do měkkých per. Vzápětí se ozval pronikavý výkřik, mohutné tělo se zachvělo, padalo několik metrů vzduchem, pak se však pták zase vzpamatoval, vyrovnal let a pomalu se vznášel vzhůru. Na bílý sníh v puklině skalní stěny padlo několik rudých kapek a do keře slétlo velké orlí pero u kořene zbarvené čerstvou krví.

Will se opět zachvěl. Tentokrát to však bylo pocitem nesmírného štěstí, které zachvátilo jeho ztuhlé tělo jako žhavá horečná vlna. Jediná dobře mířená rána rozhodla o jeho vítězství a zachránila ho před smrtelným nebezpečím. Orel ještě chvíli kroužil těžce a bezradně nad údolím, vysoko nad chlapcovou hlavou, vysoko nad skalní stěnou, a pak pomalým, kolísavým letem zamířil k severu. Po několika vteřinách zmizel chlapci z očí a nad sněžným údolím se klenulo opět jen modré, slunečné nebe.

Teprve teď zasunul Will revolver zpět do opasku a přitiskl tvář na chladivou kamennou stěnu. Chvíli tak odpočíval, a teprve když si

dostatečně ochladil rozpálenou tvář, pokračoval v dalším výstupu. Skála teď už naštěstí nebyla tak příkrá jako ve své dolní části, i křoviny tu byly hustší, a jak postupoval výš k vrcholu stěny, blíž k otevřenému nebi, zdálo se mu dokonce, že jsou i větší a silnější a dávají mu tak bezpečnější oporu. Pásmem hustých jehličnatých keřů dostal se nakonec až na široký sněžný svah, který byl tak mírný, že se na něm udržel bez pomoci větví a skalních výčnělků. Lehl si na záda do měkkého sněhu a asi patnáct minut odpočíval. Zhluboka vdechoval svěží mrazivý vzduch a zpod přivřených víček hleděl na modrou oblohu, která byla čistá a jasná, bez jediného mráčku. Když opět vstal, cítil se osvěžený a dostatečně silný k dalšímu zápasu se skalní stěnou. Byl už nejméně v polovině skály a čekal ho pohodlnější a méně nebezpečný úsek výstupu. Husté křoviny rostly teď už až na samý vrcholek stěny a s jejich pomocí se mu jistě podaří vyšplhat až nahoru. Navíc předpokládal, že široké pásmo zeleně, která Pokračovala i za sněžnou plošinou, na níž odpočíval, ho brzy přivede na prostornou skalní terasu, kterou viděl ze dna údolí a která přecházela v mírný svah, po němž pak už snadno vystoupí až na vrchol stěny. S novou chutí se tedy pustil do dalšího výstupu.

Vyšplhal však sotva několik metrů, když tu jeho nos zachytil v čistém, svěžím vzduchu, který stoupal zezdola z údolí, nepříjemný pach. Byl to ohavný a těžký zápach a zdálo se, že padá dolů seshora, od vrcholku stěny. Will pohlédl rychle vzhůru nad sebe. Viděl, že jeho předpoklad byl správný. Pásmo křovin opravdu ústilo na širokou skalní terasu. A na samém okraji té široké terasy sedělo temně hnědé nestvůrné tělo a dívalo se na chlapce pronikavýma, zlýma očima. Byly to oči velkého vůdce vlků!

Will se zapotácel a musel se rychle chytit větve prvního keře, který mu padl pod ruku, aby se nezřítil dolů ze stěny. Ten ďábelský tvor musel mít ve své malé hlavě lidský mozek. Jeho lstivost byla větší než lstivost nejchytřejšího Dakoty a jeho vytrvalost předčila houževnatost nejtrpělivějších bojovníků bílého i rudého kmene. Vymyslel si dobře svůj ďábelský plán. Počkal si, až Will bude na konci svých sil, a teprve pak vystoupil ze svého úkrytu. A vybral si k tomu jediné místo, které mohlo ubohého zajatce vyvést z jeho sněžného vězení.

Napřed byl bílý chlapec překvapen a vyděšen. Pak však pocit zděšení vystřídal pocit nesmírného vzteku. Teď už Will nebyl v tak nevýhodném a tísnivém postavení jako před půl hodinou, když se musel bránit útoku skalního orla přímo na šikmé skalní stěně. Teď stál na rovné zemi a měl obě ruce volné. Zapřel se nohama o silné kmeny keřů, vytáhl z toulce šíp a připravil si luk.

Vlk nad jeho hlavou se však ani nepohnul, jen na něho dál upíral své žluté oči, v kterých žhnula nenávist, ale i jistota blízkého vítězství. Willovi se najednou zdálo, že tělo odporného dravce roste a rozšiřuje se. Přesto napjal rychle tětivu a přiložil k ní šíp. Teprve teď vlk pohnul pomalu hlavou a vzápětí nato zmizel za okrajem skály. Skalní terasa musela být dostatečně hluboká, když na ni mohl velký vlk tak náhle zmizet, ačkoliv od místa, kde stál Will, bylo k okraji přečnívající skály sotva deset metrů. Chlapec se opět sklonil k zemi a zachycuje se jednou rukou větví keřů, v druhé drže luk a šíp, opatrně šplhal vzhůru ke skalnímu převisu. Jakmile však vystoupil asi o půldruhého metru, vlk se znovu objevil na kraji terasy, aby ukázal nebohému chlapci své vyceněné tesáky. Will se opřel bokem o skalní stěnu a přiložil opět šíp k tětivě. Jakmile však zamířil, zvíře se zase stáhlo z kraje terasy – a Will mohl pokračovat ve výstupu. Tak se to opakovalo ještě několikrát. Sotva se sklonil k zemi a udělal několik kroků, zvíře se objevilo na okraji terasy; jakmile však chlapec pozvedl svou zbraň, zvíře rychle ucouvlo zpět. Vlk určitě postupoval podle přesně promyšleného plánu. Sledoval Willa od počátku jeho výstupu na skalní stěnu, byl mlčenlivým svědkem jeho boje s orlem a jistě mu také přál, aby nakonec nad velkým ptákem zvítězil, neboť se nechtěl dělit o jistou kořist s jiným lupičem. O kořist, o níž si byl předem jist, že mu už nemůže uklouznout.

Will se zoufale rozhlížel, zda by se nemohl dostat na vrchol stěny nějakou jinou cestou. Ale jedinou možnou cestou byla skalní průrva, která ústila na skalní terasu. Tato cesta mu však byla uzavřena, a tak mu zbývala pouze jediná možnost, chtěl-li si zachránit život. Cesta dolů, zpátky do údolí.

Do očí mu vhrkly slzy zoufalého vzteku, paže mu klesly bezvládně podél těla. Chvíli ležel bez hnutí tváří ke stěně a prudce oddychoval. Když se trochu uklidnil, pohlédl naposledy vzhůru ke

skalní terase, která se nad ním teď tyčila prázdná a pustá, jako by se mu vysmívala a pohrdala jím, pak si přehodil přes rameno luk a toulec s šípy a začal zvolna sestupovat. Když sešplhal asi pět metrů, nedalo mu to, a znovu pohlédl vzhůru. Vlk stál teď opět na kraji terasy a Will četl v jeho zlých, nenávistných očích krutý výsměch. Chlapec se chytil pevně levou rukou větve keře, vztyčil zaťatou pravici a sykl sevřenými rty:

„Dnes jsi nade mnou zvítězil, ksunktoteko! Zahradil jsi mi svým netvorným tělem cestu na svobodu. Ale pamatuj, že jednoho dne tě můj šíp přece jen kousne přímo do srdce!“

Vlk však stál dál bez hnutí jako kamenná socha a s pohrdavým výrazem v žlutých očích sledoval, jak se Will opatrně plazí dolů po skalní stěně. Sestup byl ještě namáhavější a nebezpečnější než výstup. Váha vlastního těla strhávala chlapce dolů, a přitom stačil jediný rychlejší krok, jediný rychlejší pohyb – a byl by se zřítil z výšky několika desítek metrů. Když konečně sestoupil až na dno údolí, byl tak vyčerpán, že se zhroutil k zemi a zůstal tam bez hnutí ležet, dokud ho chlad tajícího sněhu nepřinutil, aby opět vstal. Sebral se země luk a toulec, jež mu spadly s ramene, a potácivým krokem zamířil zpět k svému místu na břehu potoka. Cestou nasbíral náruč suchých větví a na starém ohništi rozdělal velký oheň. Pak poklekl na břeh potoka a poslouchal, co mu teď poví zelená voda, která mu před výstupem tak trpělivě dodávala odvahu. A veselý potok šuměl:

„Buď i nadále dobré mysli, Vaditako! Přijde chvíle, kdy stejně jako já unikneš i ty ze zajetí sněžného údolí. I když to bude jinou cestou, než jaká tě přivedla na skalní stěnu. Jen neztrácej naději a buď trpělivý. Čekej a doufej, Vaditako!“

A bílý chlapec zhluboka vydechl:

„Já nejenže doufám a čekám, ale já také vím. Vím, že se zase vrátím k svým přátelům. Ani na okamžik jsem o tom nezapochyboval.“

A tu se voda vesele zasmála. Will poznal její smích podle toho, že hlas vody byl najednou o poznání zvučnější. Na hladině potoka se rozčeřily malé vlnky, které zazářily všemi barvami duhy, a ty vlnky se na něho vesele usmívaly.

A zelená voda pokračovala:

„Ale teď jdi, vytáhni ze svého vaku udici a šňůru a chyť si v některé z mých tůní velkého pstruha, jehož maso je nezkažené a čisté a dodá tvému unavenému tělu novou sílu.“

Will ponořil do zelené vody dlaně obou rukou, jako by chtěl potok pohladit a poděkovat mu za jeho povzbuzující slova, a pak si omyl chladivou vodou rozpálené tváře. Teprve potom se vrátil k ohništi a vyndal z vaku rybářské náčiní. Pod širokým kamenem sebral několik tučných červů a zamířil k nejbližší tůni, kterých bylo v sněžném údolí několik.

Napřed hodil do tůně hrst červů jako návnadu. Ze dna vyjelo jako blesk veliké stříbrné tělo a vzápětí se ozvalo hlasité mlasknutí. Pak se voda tůně rozčeřila ještě dvakrát nebo třikrát, a teprve potom se hladina opět uklidnila a zrcadlila se v ní zas jen zář zapadajícího slunce. Will hodil do tůně udici. Ze dna vyletěly téměř současně dva stíny a v příštím okamžiku už Will trhl šňůrou a na břeh vyletěl krásný velký pstruh. Chlapec hodil do tůně ještě jednu návnadu a brzy se zmítalo na sněhu stříbřité tělo druhé ryby. Dva velcí pstruzi bohatě stačili na vydatnou večeři, a tak se Will zase vrátil k teplému ohni. Jednu rybu vložil do horkého popela, druhou nabodl na větev a opékal přímo nad plamenem ohně. A když pak vložil opatrně do úst první,voňavé sousto, měl pocit, že ještě v životě nejedl chutnější jídlo. Pohlédl k veselému potoku a řekl:

„Jsem sice uvězněn v tvém sněžném údolí. Ale ty mi za to budeš přinášet hojnost potravy, a bude to ta nejlepší strava, kterou jsem kdy jedl.“

A voda mu přívětivě odpověděla:

„Ano, vězníme tě. tady dole v sněžném údolí, ale nezacházíme s tebou špatně. Jsou jistě na světě horší místa než je toto, a já ti slibuji, že budu mít pro tebe vždy dost velkých ryb, tak chutných, že na ně do konce života nezapomeneš. Jenom musíš být dobré mysli a neztrácet naději, Vaditako.“

A Vaditaka, bílý chlapec a statečný bojovník, odpověděl veselé vodě jazykem svých rudých přátel, kteří ho přijali za bratra:

„Slyším tvůj veselý hlas, ó kaduso, vodní proude, a chci si vzít k srdci tvá poučení.“

A to byla taky poslední slova, která toho dne promluvil Will Clarke k přívětivému potoku a k jeho veselé zelené vodě. Jakmile dojedl, rozdělal ještě dva menší ohně, na stejných místech, kde hořely předešlé noci, rozložil u paty vysokého smrku teplou medvědí kožešinu, natáhl se pohodlně na měkké lože a za chvíli už tvrdě spal. Spal hlubokým, zdravým spánkem a za celou noc se ani jednou neprobudil.

OHEŇ A VODA

Ráno se probudil Will opět zcela zotavený a odpočatý. Á ani mu nevadilo, že vzduch byl sychravý a mrazivý a světlo vzcházejícího dne si jen s námahou hledalo cestu do sněžného údolí.

Slunce vyšlo na oblohu sice již před několika hodinami, zakrývaly je však velké těžké mraky, které brzy vytvořily mezi nebem a zemí neprostupnou zeď.

Will vstal, několika rychlými pohyby si protáhl tělo ztuhlé dlouhým nočním spánkem, a pak přistoupil k prostřednímu ohni, na kterém dohořívalo ještě několik silných větví. Ze žhavého popela sálalo příjemné teplo a Will si nad nízkými plameny ohně upekl několik řízků jeleního masa. Když se dosyta najedl, napil se studené vody z přívětivého zeleného potoka. Na jeho břehu také objevil čerstvé medvědí stopy, jež vedly od lesa přímo k potoku a odtud pak dál po vnějším okraji světelného kruhu, který vrhaly tři strážné ohně. Will se musel usmát. Varankksi navštívil v noci jeho tábořiště, neodvážil se však vstoupit do ohňového kruhu, který střežil chlapcův spánek bezpečněji než nejostřejší tomahavk či nejrychlejší šíp. Will mohl klidně spát a jeho věrný přítel, oheň, se už sám postaral, aby žádný nevítaný host nerušil jeho klid.

Will se rychle vrátil k ohništi a hodil na oheň náruč suchých větví. Tak se nejlépe odvděčí svému věrnému příteli: tím, že mu prodlouží život. Oheň vesele zasyčel a vrhl se lačně na voňavé smolnaté dřevo.

Pak se Will vrátil opět do lesa a nanosil k tábořišti několik náručí suchého dřeva. Nakonec porazil silnější smrček a začal z jeho

kmene a větví stavět nízkou chatrč. Při práci občas pohlédl k nebi potaženému těžkými černými mraky; čekal, že se už každou chvíli otevřou a do údolí se z nich snesou oblaka sněhu. Zarazil napřed hluboko do měkké půdy osekaný kmínek smrčku a pak okolo něho postavil ze silných větví a trávy kuželovitou chatrč. Nanosil do ní velikou hromadu suchého dřeva a na zem navršil silnou vrstvu spadlého listí. Pak usedl ke vchodu do chýše na tlustou medvědí kožešinu a čekal na první sníh.

Konečně sníh přišel a bylo ho takové množství, jako by mraky chtěly naplnit sněhem celé údolí. Will se díval úzkým otvorem ve stěně mezi větvemi, jak sníh zápasí **s** ohněm. Sníh zahájil prudký útok a už při jeho prvním náporu se oheň schýlil k zemi. Velké rudé plameny se zachvěly, klesly a zlostně zaprskaly. Brzy se však oheň opět vzpamatoval, hladově se vrhl na hromadu suchých větví, které udržovaly jeho sílu i jeho život, zahučel, výhružně zaprskal, vítězoslavně se vztyčil k temnému nebi a vzdorně zahrozil sněhu svými rudými pěstmi.

Sníh se snášel z temných mraků stále rychleji, teď už se řinul z nebe v jediném hustém přívalu velkých bílých vloček; současně se však zvedaly stále výš k nebi hrozivé rudé pěsti běsnícího ohně. Will ležel pohodlně ve své chýši na tlusté medvědí kožešině a cítil až sem hřejivé teplo sálajícího ohně i příjemnou vůni hořících smolných větví. Byl přesvědčen, že oheň v tomto boji s vodou nakonec zvítězí, neboť ten, kdo je tak silný, že vítězství nad překážkami ještě zvyšuje jeho sílu, musí nakonec vždy zvítězit. A oheň dál vesele hučel a praskal a zpíval svou radostnou píseň, píseň vítězství nad sněhem.

Plameny ohně byly stále jasnější a světlejší, jejich temně rudá barva se změnila v zářivou žluť. Jednu chvíli se Willovi zdálo, že se za nimi objevila tři mohutná obludná těla. A když se pak plameny pod prudkým náporem větru a sněhu na okamžik sklonily k zemi, tu viděl, že se nemýlil. Hustý sněhový závěs se na chvilku rozhrnul a vystoupili z něj tři obrovští medvědi. Dnes se však Will Clarke nebál. Mezi ním a varankksim byl tak mocný a vysoký oheň, jaký tu v sněžném údolí ještě nikdy neplál, a projít jeho ohňovou stěnou se neodváží ani ten nejodvážnější lesní dravec. Will byl dokonce přesvědčen, že vítězná píseň jeho věrného přítele ohně se náhle

změnila v hněvivý, výhrůžný hukot, kterému jistě každý varankksi dobře rozuměl. A když vítr nakonec ještě změnil směr a vrhl dlouhé jazyky plamenů směrem k medvědům, zvířata poděšeně couvla a vzápětí zmizela za hustou sněhovou stěnou. Will se zasmál a v jeho smíchu zněla radost nad novým vítězstvím jeho spojence ohně i opovržení k zbabělému varankksimu. Zavolal do sněhové vánice:

„Varankksi, vidím tě. Jen pojď blíž a neskrývej se ve tmě. Ležím si tu v bezpečí a v teple a nemusím ani vztáhnout ruku po svém šípu a luku. Protože vím, že můj věrný přítel, statečný oheň, který za mě bojoval se sněhem a slavně ho porazil, mě nakonec ochrání i před tebou, před varankksim. Můžeš si přivést všechny své bratry a bratrance z celého sněžného údolí – a já se zatím klidně vyspím."

A Will se zabalil do teplé medvědí přikrývky, a za chvíli už zhluboka oddechoval. Zatím medvědi zmizeli v lese a na bojišti zůstali zas jen dva velcí soupeři: oheň a sníh. Oblaka chrlila dál bílé sloupy sněhu, ale oheň odpovídal bílému přívalu pohrdavým smíchem a lačně polykal velké vločky, které do něj padaly teď už ve velkých oblacích. Boj zuřil celou noc, a když se Will ráno probudil, viděl, že sníh sice stále ještě posílá do boje své bílé pluky, oheň že však už definitivně zvítězil. Zásoba dřeva, kterou mu Will přichystal, byla tak veliká, že jeho plameny byly stále stejně vysoké a zářivé. A sníh v nich mizel jako v hluboké, bezedné studni.

Will vyšel z chatrče a protáhl se několika prudkými cviky, aby vyhnal z těla poslední zbytky ospalosti. Líbilo se mu to kalné, mlhavé ráno, třebaže se z těžkých oblaků snášely sněhové vločky k zemi tak hustě, že už několik kroků od ohniště vytvářely souvislou bílou zeď, za níž nebylo nic vidět. Dlouhý spánek posilnil jeho znavené tělo a vyjasnil jeho unavenou mysl. A jeho věrný přítel peta, oheň, ho ochránil před krutým varankksim, i před zlomyslným sněhem, a teď ho radostně vítal svým teplem a jasem svých vysokých žlutých plamenů. Will se vrátil do chatrče, vyndal z tlumoku několik plátků uzeného masa a s chutí se nasnídal. Pak sklepal dlouhou větví ze střechy chatrče sníh, kterého napadlo za noc tolik, že hrozilo, že se kuželovitá střecha pod jeho tíhou každou chvíli prolomí. Potom se vydal na obchůzku kolem tábora. Brodil se namáhavě čerstvým

sněhem, který mu místy sahal až po pás, a podle chumáčů hrubých hnědých chlupů, sem tam zachycených na křoví, zjišťoval, kterým směrem varankksi odešel. Na zpáteční cestě nasbíral velkou náruč suchých větví a pak se do lesa ještě několikrát vrátil, aby zajistil svému příteli ohni dostatek suché potravy. Práce s dřevem mu zabrala celé dopoledne, a tak teprve když se naobědval, vypravil se za svým druhým přítelem, zeleným potokem. Musel si k němu prorazit cestu závějí vysokou místy téměř půldruhého metru. Domníval se, že nalezne vodu zamrzlou nebo alespoň zasypanou sněhem, ale naštěstí vzduch nebyl dostatečně mrazivý, aby voda mohla zmrznout, a její rychlý proud nakonec dokázal vždy prorazit cestu napadaným sněhem. A tak potok tekl dál, vesele se smál a bublal a na jeho hladině se tvořily jiskřivé vlnky, jako by tu voda byla jen pro ozdobu sněžného údolí a k potěše očí mladého Vaditaky. Byl to statečný potok. Sníh, který nemohl zvítězit nad ohněm, nedokázal zvítězit ani nad potokem, ba právě naopak, čím hustěji a rychleji padal, tím byl potok větší a silnější; proměňoval velké sněhové vločky v bublající vodu, sotva do něj dopadly.

„S vámi dvěma, vodou a ohněm, budu vždycky v bezpečí," řekl Will zelené vodě potoka. „Oheň mě bude zahřívat a chránit a ty mě budeš sytit a obveselovat svým zpěvem a snad jednou přijde chvíle, kdy mi jeden z vás ukáže cestu ven ze sněžného údolí!"

Will řekl ta slova z radosti a z vděčnosti ke svým dvěma věrným přátelům; vzápětí však na ně zase zapomněl. Ani ve snu by ho bylo nenapadlo, že jeho proroctví se jednou – a snad už to nebude trvat ani tak dlouho – promění ve skutečnost.

I druhou noc v chatrči strávil Will v plném klidu a pohodlí; velký oheň ho teple hřál svými jasnými plameny střežil věrně jeho hluboký spánek. Když se chlapec ráno probudil a vyšel před chatrč, hned poznal, že vzduch se přes noc ochladil, a sníh pod nohama se už nebořil jako **v** předešlých dnech. Vydatně se nasnídal a pak si přes rameno přehodil luk a toulec, za opasek zastrčil revolver, tomahavk a lovecký nůž a vydal se opět na výzvědnou výpravu po údolí.

Prošel téměř polovinu údolí, aniž objevil něco mimořádného. Teprve když došel na jižní konec údolí, kde rostlo vysoké husté křoví, zastavilo ho náhle výhrůžné, vzteklé zavrčení. Rychle ustoupil

o několik kroků nazpět a připravil si luk a šíp. Ale to už lezl z křoví velký horský vlk. Obludné zvíře se naštěstí pohybovalo v hlubokém sněhu jen s největší námahou, a tak je Will snadno zabil třemi dobře mířenými šípy. Počkal, až se vlk přestane zmítat ve sněhu, a pak k němu přistoupil a vyřízl z jeho tvrdé kůže opatrně své drahocenné šípy.

Setkání s vlkem vrátilo Willovy myšlenky opět k rannímu rozhovoru s veselým potokem. Medvědi, s kterými se tu už několikrát setkal, mají zřejmě ve sněžném údolí svůj trvalý domov. Jinak je tomu ale s vlky. Ti by se nikdy neusadili trvale na uzavřeném místě. Ale kudy se sem tedy dostali? Po celou zpáteční cestu se snažil najít odpověď na tuto důležitou otázku, ale ať namáhal mozek sebevíc, nenalézal ji. Teprve když se vrátil do tábora, obrátil myšlenky opět jiným směrem. A byly ty myšlenky radostnější než byla ta, která ho trápila po celou zpáteční cestu. Obchůzka po okolí tábora ho utvrdila v jeho přesvědčení: pokud bude v údolí stále tolik sněhu jako nyní, medvědi zůstanou ve svých jeskyních, a objeví-li se u jeho tábořiště ještě nějací vlci, pak je snadno postřílí svými šípy. Zvířata se v hlubokém sněhu nemohla pohybovat tak rychle jako na pevné půdě, a jsou mu tedy mnohem méně nebezpečná. A v nejhorším postaví mezi sebe a útočníka ohňovou.stěnu, která rozhodne s konečnou platností o jeho vítězství.

Celý týden krmil Will neúnavně svého velkého hladového přítele a oheň se mu za jeho péči odměňoval teplem i věrnou stráží, kterou držel vždy, když jeho přítel člověk spal. Vysílal také vysoko k nebi své ohňové a kouřové signály, aby upozornil Vaditakovy druhy, že jejich bratr se stal zajatcem sněžného údolí; tu však byla jeho pomoc neúčinná. Nakonec dospěl Will k závěru, že ho rudí přátelé z národa Dakotů odešli už tak daleko, že nemohou spatřit sloup modrého dýmu stoupajícího z údolí. Zprvu ho to poznání velice skličovalo a byl by snad docela propadl beznaději, kdyby ho neutěšovali jeho věrní přátelé, peta a mini. Po týdnu mrazů a nočních sněžných bouří začal konečně sníh v údolí tát. Pršel z korun vysokých stromů, řítil se rachotem ze skal v mohutných lavinách. Will se rozhodl, se vydá na novou výzkumnou cestu a tentokrát projde celé údolí od severu k jihu. Protože věděl, že to nebude cesta

na jediný den, vzal si s sebou všechny své věci, včetně všech zásob a kožešinové přikrývky. Když už byl na odchodu, otočil se naposled k ohništi, a tu jako by se mu zdálo, že plameny jeho věrného ohně už nepraskají – tak vesele a radostně jako dříve. Jeho přítel oheň se s ním loučil!

„Sbohem, Vaditako!“ zpívaly plameny. „Zahřívaly jsme tě a chránily před dravou zvěří a ty jsi nás za to neúnavně udržoval při životě. Nedovolil jsi, abychom se proměnily v černý popel, v temnou nicotu. Teď od nás odcházíš, a my musíme zemřít. Ale zemřeme-li, zrodíme se zase brzy někde jinde a tam budeme žít dál.“

Will se zadíval upřeně do žlutých plamenů. Opravdu se už ke svému ohni nevrátí? Oheň je moudrý a zkušený a jistě dobře ví, co říká. Musí se s ním tedy rozloučit. Učiní tak jediným možným způsobem, jak se může svému věrnému příteli odvděčit.

Will přistoupil spěšně k velké hromadě větví, poslední hromadě, kterou si minulý týden připravil. Bral jednu náruč dříví za druhou a házel je do plamenů. Oheň vesele zapraskal, plameny se zahryzly hladově do suchého dřeva a vzápětí vyletěl k obloze sloup zlatých jisker. Stoupal stále výš, až zmizel v jasné modři jarního nebe.

„Sbohem, můj ohni!“ řekl Vaditaka pohnutým hlasem. „Vystrojil jsem ti nejkrásnější pohřeb, jaký jsem dokázal vymyslit. Nechť tě vzpomínka na něj provází na tvé cestě do tmy a nicoty tak dlouho, dokud tě někde jinde nevzkřísím k novému životu.“

Teprve pak zamířil Will Clarke k potoku, jehož zelené vody plné roztálého sněhu vystoupily z břehů a valily se údolím širokým proudem, který duněl, šuměl a bouřil. Raduje, se ze své síly a z nové krve, jež se rozlila po jeho těle.

„Pojď se mnou, pojď se mnou!“ zpívala veselá voda. „Máš můj slib a věř, že tě chci zachránit!“

A chlapec zrychlil krok a přeskakoval nedočkavě malé potůčky, které odbočovaly od hlavního proudu a naplňovaly celé údolí svým radostným zpěvem.

Will Clarke urazil asi tři čtvrtiny vzdálenosti, která dělila jeho opuštěný tábor od skalních stěn obklopujících údolí, když tu se potok náhle rozdělil. Od hlavního toku se odděloval nevelký potůček a odtékal mělkou roklinou, v které bylo při poslední Willově návštěvě

jen několik suchých kamenů a hromady spadalého listí. Chlapec však pokračoval v cestě podél hlavního toku, až k místu, které už znal a kde mizela voda v podzemním tunelu. Když se znovu přesvědčil, že tady pro něj další cesta končí, vrátil se zpátky a rozhodl se, že se pustí cestou nového potoka, který tekl mělkou roklinou. Udělal několik kroků a poslouchal, nezavolá-li ho jeho starý potok nazpět. Ale zelená voda mizela klidně dál v otvoru pod skalním obloukem a v její řeči nebylo ani slova pro statečného Vaditaku. Zato nový proud, ačkoliv mnohem menší a mladší, mu zpíval veselou píseň, a

byla v té písni slova uvítání, byla v nich však i výzva, aby Vaditaka následoval jeho tok.

Willovi se rozbušilo srdce. Oheň svůj slib splnil, splní ho i voda? Zamířil spěšně k mělké roklině a kráčel podél bystrého proudu,tak rychle, jak jen mu to dovoloval hluboký, rozměklý sníh. Viděl, že proud protéká roklinou přímo k skalní stěně, která uzavírala jihozápadní stran údolí. Potok teď tekl volným lesem, brzy se však zase ponoří do hustého křoví, které rostlo u úpatí skály.

Když ušel ještě dalších deset metrů a vstoupil mezi vysoké křoviny, tu ke svému velkému údivu shledal, že voda nenaráží na skálu, ani pod ní nemizí po způsobu svého velkého bratra, zeleného potoka, který se ztrácel v hluboké podzemní jeskyni. Vaditaka cítil, jak se mu zrychluje tep. Několika skoky doběhl až ke skalní stěně, a tu viděl, že voda těsně před skalou náhle prudce uhýbá doleva a řítí se nezadržitelně k místu, kde mladý, divoký proud vyrval nemilosrdně husté křoviny, jež zakrývaly úzký otvor v hlavní skalní stěně. Ani bystré oči vůdce družiny Roky by nevypátraly tu skalní průrvu, zakrytou ještě včera hustým křoviskem. Pouze potok o ní věděl a trpělivě čekal, až jeho vody zmohutní a budou mít dost síly vyrvat keře a drny, které až dosud otvor tak bezpečně chránily. Teprve pak se s vítězným hukotem a křikem vrhl vpřed, rozrazil svou mladou, prudkou vodou zelenou stěnu – a ukázal Vaditakovi cestu ven z údolí.

Will už nepochyboval, že je zachráněn. Duch vody splnil svůj slib. Vstoupil do úzké dlouhé štěrbiny a opatrně postupoval vpřed po nízkém chodníčku mezi vodou a skalní stěnou. Čekal, že se co nejdřív octne v úplné tmě, kde bude muset postupovat jen velice opatrně, krůček za krůčkem; k jeho velkému překvapení však v jeskyni vládlo příjemné pološero, a když Will vzhlédl vzhůru, tu viděl, že kráčí pod mohutným kamenným mostem, jehož klenba se vznášela nad jeho hlavou ve výšce nejméně patnácti metrů. Navíc začalo z konce chodby brzy pronikat dovnitř do jeskyně jasné denní světlo, a když ušel asi dvacet metrů – otevřela se před ním široká roklina, hustě zarostlá vysokými jedlemi, smrky a cedry. Vaditaka byl zachráněn! Ale právě v okamžiku, kdy se chtěl otočit a poděkovat veselému potoku, který ho vy vedl ze zajetí sněžného údolí, vynořila se za jedním z balvanů, střežících východ z kamenné jeskyně, postava obrovského varankksiho, velkého v rozměrech i ve svém hněvu. Tentokrát se však Will, plný ještě radostného vzrušení z náhlé svobody, medvěda nezalekl. Ohnul rychle luk a k napjaté tětivě přiložil nejostřejší šíp, který měl ve svém toulci. A jako by do něj náhle vstoupil duch Hotonův, promluvil k varankksimu vychloubačnou řečí.

„Nebojím se tě, varankksi. Mám u sebe věrného přítele, svůj itazipe, luk, který za mě bude bojovat stejně neohroženě, jako za mě bojoval proti tvým bratrům ze sněžného údolí peta, oheň. Itazipe zůstane věrně po mém boku, ale jeho dítě, vanhinkpe, se zakousne hluboko do tvého líného těla. Jsi velký a silný, ale my jsme na tebe tři, a proto nad tebou zvítězíme."

Vaditakův zvučný hlas se nesl širokou roklinou a vracel se opět k němu, opakován několikanásobnou ozvěnou. Medvěd, jak se zdálo, byl překvapen a udiven pohledem na toto podivné dvounohé, zpívající stvoření, které nejenže se ho nebojí, ale odvažuje se mu dokonce postavit. A tu se varankksi vztyčil na zadních nohách a z jeho hrdla se vydralo výhrůžné zamručení. Pak sekl několikrát mohutnými tlapami do vzduchu, spustil se opět na všechny čtyři a začal se chystat k útoku.

Dřív však ještě než stačil vyrazit, zabzučely vzduchem v těsném sledu tři šípy a zaryly se varankksimu hluboko do hrdla a do boků. Will měl dojem, že jeho luk je dnes silnější a pružnější než jindy a že jeho šípy se chvějí netrpělivostí, aby už byly u svého cíle. A tu chlapec zvolal radostným hlasem:

„Tak už pojď, varankksi, čekám tu na tebe. Proč jsi tak pomalý a líný? Cesta vedoucí ze sněžného údolí do cedrové rokliny je úzká a těsná a dva po ní neprojdou. Pojď a bojuj se mnou, a uvidíme, kdo nakonec ustoupí. Proč váháš? Bojíš se? Nebo tě snad moje malé vahmkpe kously tak, že nemáš odvahu pokračovat v boji? Stojíš a bojíš se pohnout z místa! Copak jsem tě nevaroval, že budeš poražen? Že my tři, itazipe, vanhinkpe a já nad tebou zvítězíme? Chvěješ se a rád by ses obrátil na útěk, ale už je pozdě. Vanhinkpe přeťal provaz tvého života a ty musíš odejít do věčných lovišť!"

Ukázalo se, že Vaditaka se nemýlil. Velký medvěd se zvedl opět na zadní nohy a vztyčil se v celé své hrozivé výšce. Byl na něho děsivý pohled: z četných ran mu prýštila krev, z vyceněných zubů mu kapala pěna, nakonec i oči se mu začaly zalévat krví. Pak varankksi naposledy zařval, jeho mohutné tělo se zapotácelo a pak se s temným úderem svalilo na kámen. Will se vrhl k mrtvému tělu a z hrdla se mu vydral radostný výkřik, jakým Dakotové oznamovali své vítězství nad nepřítelem. Pak se sklonil a vyřízl opatrně z kůže

zdechliny své šípy. Bylo jich pět a Will mohl být pyšný, že pěti ranami se mu podařilo zabít zvíře tak mohutné, že podobné dosud ještě v divoké přírodě nepotkal. Jenom ho mrzelo, že musí nechat tady krásný huňatý kožich na pospas vlkům; nedalo se však nic dělat, ani kůň by snad nedokázal odtáhnout na svém hřbetě kůži tak velkou a těžkou. Pak Will otřel špičku šípů o sníh, zastrčil je nazpět do toulce a vykročil úzkou stezkou do rokliny. Když ušel asi deset metrů a vstoupil do hustého křoví, uslyšel za sebou měkký šustot tlapek a vzápětí hlasité cvakání zubů. Vlci, kteří sledovali jeho boj s varankksim odněkud z houští, se seběhli na krvavou hostinu.

Will se usmál, ale pak mimoděk zrychlil krok. Dneska nemá čas pozdravit svého věrného nepřítele, ksunktoteku. Protože dnes, ještě dnes musí najít cestu z rokliny a vrátit se zpátky k úpatí vysokých hor. Na místo, z kterého před deseti dny proti své vůli odešel.

Brzy začalo dno rokliny zvolna stoupat a tu také měl Will lepší rozhled na stráně lemující roklinu ze všech čtyř stran. Pohled na ně ho potěšil, neboť viděl, že jsou hustě porostlé stromy a keři. S jejich pomocí se jistě dostane snadno ven z rokliny, a než se tak stane, poskytne mu navíc dostatek dřeva na oheň a ochrání ho před sněhem a větrem. Teď už si byl jist, že je pouze otázkou času, kdy se zase shledá se svými přáteli.

Výstup do horské stráně však nakonec přece jen nebyl tak snadný, jak se mu to zdálo ze dna rokliny. Mezi keři bylo všude plno balvanů a Will musel dávat dobrý pozor, aby neuklouzl na vlhkém kameni nebo se neporanil o ostrou hranu skály. Kdyby si zlomil nohu nebo třeba jen vymkl kotník, mohlo by to znamenat úplný konec. Než by se zranění vyhojilo, zemřel by hlady nebo by se stal obětí vlků či horských medvědů. Rozhodl se proto, že nebude s výstupem pospíchat. Raději stráví ještě jednu noc v roklině, než aby přílišným spěchem prohrál těsně před cílem.

V místech, kde nebyly balvany a kde rostly vyšší stromy, byl sníh ještě tak hluboký, že Will do něho zapadal až po pás. Zato mu tady nehrozilo nebezpečí, že ho napadne některý z jeho nepřátel, varankksi nebo ksunktoteka, kteří se místům s hlubokým, měkkým sněhem vždy raději vyhnou. Pak zase přišla místa, kde byly jen kameny a nízké keře, a konečně asi míli před vrcholem stráně začínal

souvislý pás suché trávy, kde jen tu a tam trčel ze země velký kámen nebo uschlý keř. Tady taky stráň zvolna přecházela v mírný svah, po kterém mohl Will vystupovat bez pomoci větví a keřů, a místy šel dokonce zcela vzpřímeně, jako po rovině. Jeho předpoklad se tedy nakonec naštěstí nesplnil, a tak ještě než se setmělo, vystoupil Will na vrchol srázu. Konečně opět, po deseti dlouhých dnech svého nedobrovolného vězení v sněžném údolí, uviděl nad sebou volné nebe, zasněžené hřbety hor, pod nimi hluboká údolí a v nich zase modrá jezera, která se leskla a třpytila v červáncích zapadajícího slunce.

A když pak už za tmy rozdělal na návrší lesnaté stráně velký oheň, zdálo se mu, že jeho plameny jsou ještě jasnější a veselejší, než byly plameny ohně, který ho ochraňoval tam dole ve sněžném údolí. Bylo to jistě proto, že peta, oheň, se mu chtěl odvděčit za to, že splnil slib, který mu dal v údolí. A věrný oheň promlouval k Willovi opět svou tichou, teplou řečí a jeho slova byla teď starostlivá a laskavá a vybízela chlapce, aby si po těžkém a namáhavém dni pořádně odpočinul a načerpal síly na další cestu.

Will Clarke poslechl ochotně rady moudrého ohně, zabalil se do medvědí kožešiny a za několik vteřin už tvrdě spal.

Když se ráno probudil, oheň ještě hořel a vysílal k nebi svůj ohnivý signál: Nikdo mu však neodpovídal. Roková družina byla už asi někde daleko v údolí mezi horami, odkud nebylo oheň vidět. Will se rozhodl, že se pustí rovnou k severovýchodu, tedy směrem, kde měly být velké bizoní pláně. Když ušel asi půl míle, otevřelo se před ním hluboké údolí, které bylo mnohem širší a taky mnohem delší než byla roklina, z které včera vystoupil. Bylo rovněž poměrně dost hluboké; Will odhadl, že až na jeho dno jsou to od planiny, kde stál nejméně tři míle. Nerozmýšlel se proto dlouho a začal opatrně sestupovat dolů do údolí. Svah byl naštěstí dost mírný, nebyly na něm téměř žádné kameny a hlubší sníh se udržel jen tam, kde rostly husté křoviny. Místy dokonce prorážela tenkou vrstvou sněhu svěží zelená tráva. Ještě před večerem sestoupil Will na dno údolí a překvapilo ho, jak tu byl vzduch mírný a teplý; zelená tráva tu místy rostla až do výšky pasu. Našel dokonce několik keřů ostružin obsypaných prvními zralými plody, i nízké keříky plné sladkých

lesních jahod. Po jednotvárné masité stravě bylo to vítané zpestření jídelního lístku a Will běhal radostně od keře ke keři jako malé dítě a trhal plnými dlaněmi nasládlé, chutné plody. Teprve když se dosyta najedl, začal hledat vhodné tábořiště k přenocování. V tak příjemném místě, jakým bylo ostružinové údolí, to byl úkol mnohem snazší, než když hledal tábořiště ve sněžném údolí. Nakonec se rozhodl, že se utáboří na břehu jednoho z modrých jezer, které viděl seshora z planiny, a tak zamířil směrem, kde se domníval, že jezero leží. Dříve však než došel k prvnímu jezeru, narazil na něco, co mu málem vyrazilo dech z hrudi. Objevil nízký keř, jehož větve byly nahoře našikmo useknuty. Takovou ránu mohl zasadit pouze jediný předmět – indiánský tomahavk. Bylo to znamení, které Vaditakovi zanechali jeho rudí přátelé! A bylo-li tomu skutečně tak, znamení se muselo ještě někde dál opakovat. Will netrpělivě vyrazil vpřed, a než došel k jezeru, našel opravdu ještě dva keře poznamenané stejným způsobem. Směr, kterým ukazovaly osekané keře, vedl podél jižního břehu jezera a pak dál k východu, ale Will se rozhodl, že dnes už dál pátrat nebude. Bylo již příliš pozdě, do údolí se začal zvolna snášet první soumrak. Vyhledal si raději vhodné místo pár metrů od břehu jezera, a než se úplně setmělo, podařilo se mu ještě chytit několik velkých lososovitých ryb. Nebyly sice tak velké jako pstruzi ve sněžném údolí, zato však byly šťavnatější a Willovi chutnalo jejich maso jako nejvybranější pochoutka.

Pak Will postavil velkou hranici ze suchého smrkového a borového dřeva a rozdělal vysoký oheň. Dnešní noci už sice nepotřeboval tolik tepla jako v nocích předchozích, chtěl však, aby oheň vyslal k nebi dostatečně vysoký a viditelný rudý signál. Pak si lehl mezi oheň a jezero a chvíli se ještě díval k obloze plné jasných jarních hvězd. Jeho srdce naplňoval zvolna pocit nesmírného klidu a štěstí, pramenící z vědomí bezpečí, jež mu zaručovaly jeho dva věrní druhové, oheň a voda, mezi kterými ležel; jeho příčinou však byla i jistota, že nejpozději zítra se setká se svými ztracenými přáteli.

Spal tvrdě celou noc, ani jednou se neprobudil, a když za svítání procitl, tu viděl, že nad jeho ohněm opéká z jedné strany Roka losi řízky, na druhé straně že pak klečí Pehansan a drží v ruce tučnou koroptev, kterou opatrně obrací nad plameny. A vedle něj, dál od

ohně, sedí na zemi Tarinka a vyřezává nožem rukojeť šípu, a ještě dál leží na kožešinách Vanmdi, Kapa, Tatokadan, Hinjankaga a Inmu. A nad ním, přímo nad ním stojí statečný vychloubač, velký Hoton.

Will se ospale protáhl a pak vrhl na Hotona vyčítavý pohled.

„To je dost, že jste konečně přišli. Už jsem myslel, že se vás nedočkám. Nebo snad ztěžkly nohy statečných Dakotů, že jsou tak pomalé? Nebo snad ztěžkla jejich mysl, že nedokázali dost rychle najít cestu, kterou jim ukázal můj přítel oheň?“

Poslední slova řekl Will již zase jako ze sna. Víčka mu klesla, oči se samy zavíraly a tělo zachvátila opět malátná únava. Ještě dřív však, než znovu usnul, zastavil ho na samém prahu spánku Hotonův káravý hlas:

„Byla to tvoje chyba, Vaditako, že jsi nám neoznámil, kam jdeš a proč od nás tak najednou odcházíš. A věř, že by ses s námi už nikdy neshledal, nebýt velkých zkušeností, neobyčejné vytrvalosti a hlavně bystrých očí slavného stopaře před Manitouem, jehož jméno je, jak si jistě sám domyslíš, velký Hoton. A ty nás ještě káráš, že jsme za tebou hned nepřišli, ačkoliv jsi sám od nás odešel. Radši nám řekni, kde jsi vlastně byl?“

„To je dlouhé vyprávění, Hotone. Zažil jsem neuvěřitelná dobrodružství, překonal jsem velká a hrozná nebezpečenství, pod nimiž by klesly i tvoje statečné nohy, ale k tomu, abych ti všechno vylíčil, bych potřeboval příliš mnoho slov. A já jsem teď velice unavený a chce se mi spát. Ale zatím, co budu spát, přichystej mi, Hotone, laskavě vydatnou a bohatou snídani, tu nejvydatnější a nejbohatší snídani, jakou dovedeš připravit, neboť až ti povím, co všechno jsem prožil, tak sám uznáš, že tvoje sláva bledne před činy, které jsem musel vykonat já, velký Vaditaka.“

Načež Will opět zavřel oči a obrátil se na bok tváří k teplému ohni. Ale velký Hoton nemohl nechat tak odvážnou a vyzývavou řeč bez odpovědi a mluvil tak výmluvně a vzletně, že jeho slova se podobala spíš písni než obyčejné řeči. Když mluvil asi pět minut, otevřel Will opět oči a řekl unaveným hlasem:

„Ty ještě mluvíš, Hotone?“

„Ano, mluvím, Vaditako,“ odpověděl nazlobeně velký vychloubač. „Právě jsem ti vyprávěl, že této noci jsem ucítil ve vzduchu kouř tvého ohně, ačkoliv jeho plameny byly mým očím zakryty.“

„To je pravda,“ potvrzoval od ohně Roka. „Byl to skutečně Hoton, kdo první objevil tvůj ohňový signál. Přišli jsme sem asi před hodinou, ale když jsme viděli, jak tvrdě spíš, nechtěli jsme tě budit. A jen Manitou sám ví, jak jsme rádi, že jsi zase s námi. Ale teď už vstávej, jídlo pro tebe je připraveno.“

„Nikdo z vás nemůže být šťastnější než já, že jsme zase všichni pohromadě,“ odpověděl Will a vstal, aby posnídal se svými ztracenými druhy.

DIVOCÍ LIDÉ

Zprvu jedli všichni mlčky a soustředěně, jako by jejich jediným zájmem byla uzená jelenina či křehké maso mladé koroptve. Will Clarke však i tak poznal, jak jsou všichni rádi, že je zase s nimi. Nabízeli mu o překot nejlepší kousky masa a každou chvíli na něj někdo ze strany pohlédl nebo na něj vesele zamrkal. Nakonec to už Inmu nevydržel a začal Willovi vyprávět, co se přihodilo od chvíle, kdy tak náhle zmizel. Naposled se viděli, když se rozhodli obejít velký balvan, který jim stál v další cestě. Inmu obcházel kámen zleva a také on byl stržen mohutnou lavinou, která sjela dolů po horském svahu. Nespadl ale naštěstí tak hluboko jako Will a podařilo se mu nakonec dostat se po namáhavém výstupu zase nahoru. Vrátil se zpátky k Rokovi, a jakmile se shromáždila zase celá družina, zahájili pátrání po zmizelém druhovi. Domnívali se, že Will sjel dolů s lavinou stejným směrem jako Inmu, a tak hledali přesně na opačném místě, než leželo sněžné údolí. Když po několikahodinovém usilovném pátrání nenalezli jedinou stopu, vrátili se ještě před večerem k místu, kde oba mládence strhla sněhová lavina. Stáli několik metrů od okraje sněžného údolí, ale hustá mlha, která se soumrakem vystoupila z rokliny, jim zabránila v dalším pátrání. Přenocovali tedy na sněžné pláni a ráno je probudila prudká sněhová

bouře. Marně se pokoušeli sestoupit do sněžného údolí, v kterém viděli jen obrovské spousty sněhu, a když poznali, že sestup do údolí je nemožný, stáhli se opět do lesa. Počkali na místě ještě den a noc a teprve třetího dne časně zrána vyrazili opět směrem k severovýchodu. V skrytu srdce sice ještě stále doufali, že Vaditaka se zachránil, rachot lavin řítících se za jejich zády do sněžných údolí je však stále více utvrzoval v přesvědčení, že se, se svým bílým přítelem už nikdy nesetkají. Pro jistotu ale přece jen nechávali na keřích znamení, jež by ukázala Vaditakovi cestu, po které jdou. Chtěli obejít široké pásmo sněžných hor od východu k západu, a teprve pak, když by svého ztraceného přítele nikde nenašli, hodlali pokračovat v cestě na sever. A právě včera se kruh jejich pouti uzavřel: došli až k místu, kde lavina strhla Vaditaku do sněžného údolí. A nebýt ohnivého signálu, který jim Vaditaka poslal … Tu se Inmův hlas zachvěl a mladý Dakota sklopil rychle hlavu k zemi.

Naštěstí mu přispěchal na pomoc Roka; zeptal se laskavým hlasem Willa:

„Nechceš nám už povědět svůj příběh, Vaditako? Tvoje tvář mi říká, že jsi prožil velká a slavná dobrodružství.“

A Will Clarke začal hlasem, v kterém, se mísila hrdost s dojetím.

„Moje dobrodružství nebyla ani tak veliká, jako spíše nečekaná a nebezpečná. A nebýt dvou přátel kteří jsou nejvěrnějšími druhy každého člověka, určitě bych nevyvázl živ a zdráv. Především dobrým duchům těchto dvou přátel děkuji za svůj život.“

„Které přátele myslíš, Vaditako?“ zeptal se Roka.

„Oheň a vodu!“

A pak Will vypověděl všechno, co viděl a prožil v sněžném údolí, a vyprávěl to vzletnou řečí národa Dakotů, jež nechává slovům vznášet se na křídlech obrazotvornosti.

Dakotové naslouchali mlčky řeči svého bílého bratra a jejich srdce tloukla v rytmu jeho srdce a jejich duch splýval s duchem statečného přítele. Když Will skončil, Roka pokývl několikrát hlavou a řekl:

„Člověk, který důvěřuje dobrým duchům, se na ně může spolehnout bezpečněji než na všechny své zbraně. Neboť tam, kde

nepomůže luk a šíp, ani tomahavk, tam přijdou na pomoc dobří duchové. Pouze však tomu, jehož srdce je čisté a věrné. Dovolával ses v nejvyšším nebezpečenství pety a miniho, a oni tě nezklamali … Ale teď sis snad už dostatečně odpočinul, a můžeme se proto vydat na další cestu. Je třeba dohonit, co jsme zameškali.“

Pochodovali neúnavně celý den, ale před večerem přišli do zeleného údolí, v němž byl vzduch tak teplý a příroda tak lahodná a svěží, že Roka sám uznal, že by byl hřích nezdržet se tu alespoň den a pospíchat příštího jitra hned zase dál. Kromě toho měl k odpočinku ještě i jiný dobrý důvod: bylo třeba doplnit zásoby jídla a připravit si nové šípy. Roka totiž předpokládal, že jakmile překročí první horský hřbet, ocitnou se v kraji, kde určitě žije nějaký divoký indiánský kmen, který bude Dakoty považovat za vetřelce, a postaví se jim proto jako nevítanému nepříteli.

Hoton, jako by uhodl myšlenky svého vůdce, se zeptal:

„Až přijdeme ještě blíž k průsmyku, určitě se tam setkáme s nějakými cizími lidmi. Ale kdo to bude, co myslíš, Roko?“

„Indiáni jako my. Nevím ovšem, z kterého národa. Mohu s určitostí říci jenom jedno: nebude to žádný z kmene Dakotů. A proto se taky musíme připravit na to, že **se** nám postaví se zbraní do cesty.“

A tu vychloubač Hoton vykřikl hlasem, který se rozlehl údolím jako zaburácení hromu.

„Ano, zaútočí na nás svými luky a možná i svými oštěpy a tomahavky. A to jenom proto, že ještě nevědí, že v Rokově družině je taky Hoton, velký běžec Hoton, velký lukostřelec Hoton, Hoton velký lovec a velký válečník!“

Inmu se usmál a řekl:

„I ten nejlepší běžec, Hotone, může běžet stejně rychle od nepřítele, jako k němu.“

Ale Hoton se nenechal vyvést z míry.

„Nevím, o kom to mluvíš, Inmu. Protože já běžím vždy jen jedním směrem. S tváří obrácenou vstříc nepříteli. Jestli sis toho ještě nevšiml, pak ti radím, aby ses tam nahoře v průsmyku dobře díval, abych už nikdy neslyšel z tvých úst tak pošetilé otázky!“

Dřív ale než mohl Inmu opět odpovědět, poslal Roka oba mládence pro suché dřevo a sám rozdělal na břehu potoka, který

protékal středem údolí, oheň. A za chvíli vznesla se k setmělému nebi libá vůně pečené zvěřiny.

Zůstali v pohostinném údolí ještě celý příští den, a zatímco Tarinka, Tatokadan a Pehansan vyřezávali šípy, ostatní se vypravili do okolních houštin na lov. Podařilo se jim zastřelit jednoho kanadského losa, několik sněžných zajíců a nakonec i párek koroptví, které mají zvlášť křehké a chutné maso. Ráno příštího dne chytili ještě v potoce několik velkých pstruhů, a tak když opouštěli zelené údolí, měli v tlumocích zásoby jídel na několik dnů.

Teprve druhého dne po odchodu z údolí však Inmu objevil něco, co potvrdilo jejich domněnky a obavy a přinutilo je k nejvyšší opatrnosti na další cestě. Mladý Dakota našel v měkké půdě pod keřem otisk lidské nohy! Byla to stará, téměř už zašlá stopa nohy obuté do mokasínu. Roka dlouho prohlížel mělkou, sotva viditelnou stopu, protože to však byl otisk starý a značně už zašlý, mnoho z něj nevyčetl. Jedno však bylo jisté. V údolí jsou, nebo alespoň ještě před časem byli, nějací cizí lidé!

Roka řekl vzrušeně:

„Moje předpověď se splnila. Čeká nás boj s nepřítelem, který je nebezpečnější než všichni ostatní, s kterými jsme se až dosud setkali. Protože tím nepřítelem je – člověk.

Chvíli ještě prohlíželi nejbližší okolí, nikde však nenalezli další stopu nebo jiné znamení, jež by prozrazovalo, kterým směrem

neznámý člověk odešel, nebo z které strany přišel. A Roka pokračoval:

„Nevěřím taky, že sem do údolí přišel jediný člověk. Byla jich jistě celá družina, a nesetkáme-li se s nimi ještě během cesty údolím, pak na ně narazíme určitě nahoře v průsmyku. Není rovněž pravděpodobné, že by pokračovali v cestě směrem, odkud jsme přišli my. Jsou co horští Indiáni a jejich domov je tady, v horách. Musíme se proto držet stále pohromadě a nedat nepříteli příležitost, aby využil své početní převahy a přepadl nás ze zálohy.“

Postupovali tedy vpřed jen velice opatrně a pomalu a šli v řadě za sebou, jako se chodí na válečné stezce. Pozdě odpoledne došli k místu, kde našli popel ze starého táborového ohně. Roka usoudil, že je to popel nejméně týden starý, a Inmu – Rys, který už několikrát prokázal, že dělá čest svému jménu, brzy spočítal podle stop v hlíně, že tu tábořilo nejméně dvanáct mužů. Stopy jejich mokasínů byly mnohem širší než otisky obuvi, jakou nosí Indiáni na jihu země, a podle jejich délky Roka poznal, že neznámí Indiáni jsou malé postavy, mnohem menší, než byli bojovníci jeho družiny.

„Uvažovali jsme tedy správně. Popel v ohništi je mladší než stopa mokasínu, kterou objevil Inmu včera. Znamená to tedy, že Indiáni se ubírali směrem k severu a jsou teď někde před námi. Nevyhneme se jim a obávám se, že nás čeká těžký a krutý boj.“

Mladý Dakota Hinjankaga, což znamená sovu, vykřikl:

„Máme pevné luky a ostré šípy. Má se snad deset bojovníků z národa Dakotů, který je největší mezi rudými kmeny zaleknout dvanácti, nebo třebas i padesáti bojovníků z kmene, který je nižší a méně slavný, než je ten náš?“

Roka se usmál. Líbila se mu odvaha jeho mladých bojovníků, slyšel v ní však i netrpělivost, která může být někdy špatným rádcem rozumu. Proto odpověděl Hinjankagovi:

„Máš pravdu, že Dakota se nezalekne ani desateronásobného počtu nepřátel. Ale nezapomeň, že my jsme se nevydali na dlouhou cestu proto, abychom bojovali. Nevykročili jsme přece na válečnou stezku. Naše cesta je cestou pokoje a míru. Co bych taky odpověděl starému Ksingudanovi, až se vrátíme zpět do své vesnice a on se mě zeptá: Kde je Hinjankaga? Kde jste nechali mého milého

Hinjankagu, naději a chloubu statečných Dakotů? A já bych mu musel odpovědět, že jsme pohřbili Hinjankagu někde v dalekých severních horách, kde mu vzal život šíp divokého válečníka ze severu. Ne, my sami boj vyhledávat nebudeme. A dnes večer ani nerozděláme oheň, abychom své nepřátele zbytečně nedráždili.“

Mladým bojovníkům dychtícím po boji s neznámým nepřítelem se Roková uvážlivá řeč právě dvakrát nezamlouvala, nakonec však poslechli, zvlášť když se k Rokovi přidal Pehansan a dokonce i Inmu. Utábořili se na břehu malého potoka, v místě, kde nebyly nablízku žádné křoviny, a k večeři měli toho dne jen několik plátků studeného masa.

První hlídku měl Inmu s Tatokadanem. Noc však byla klidná a jasná a kromě jednotvárného šumění potoka nebylo slyšet ani hlásku. Po půlnoci vystřídali Inmua a Tatokadana Tarinka s Vanmdim. Vanmdi, který od večera ani nezamhouřil oka, přecházel neklidně kolem spícího tábora a v hlavě se mu honily ty nejodvážnější myšlenky a představy. Byl přesvědčen, že divoši už o nich vědí, že je dokonce pozorují odněkud z houští, a měl na ně zlost, že nemají dost odvahy na ně zaútočit. Celou noc se připravoval na svůj první boj s člověkem-nepřítelem, nemohl proto ani pořádně usnout, a teď najednou začínal mít strach, že nepřítel zbaběle uteče ještě dřív, než na něj pošle první šíp.

„Myslíš, že na nás zaútočí přímo, nebo nás přepadnou ze zálohy?“ zeptal se konečně svého druha ve stráži, který seděl klidně na kameni a jenom jeho široce rozevřené oči prozrazovaly, že nespí.

Zbožný Tarinka pokrčil rameny a odpověděl:

„To ví jen sám Manitou. A ten před námi zakrývá své myšlenky hustým závojem tajemství. Nemůžeme proto dělat nic jiného než bdít a čekat.“

„A hlavně mít připravený luk a tomahavk,“ dodal vzrušeně Vanmdi a zahleděl se upřeně k houštině, která rostla na konci širokého palouku. Měsíc, který vyšel nad obzor krátce po půlnoci, ozařoval teď krajinu světlem tak jasným a silným, že Vanmdiho oči rozeznávaly jednotlivé větve keřů, ba dokonce i některé větší listy.

Vanmdi se právě díval na jižní okraj křovinatého pásma, když tu jeho ucho jako by zaslechlo lehké zašustění vycházející ze samého středu křovin.

„Slyšíš, Tarinko?“ zašeptal.

„Ano, v křoví se pohnul vítr. Ale zdálo se mi, že jsem zaslechl ještě jiný zvuk, který nebyl hlasem mladého listí. Nebyl to ani varankksi, ani inmutanka, ani ksunktoteka. Mám takový dojem, že tam v křoví se skrývá ikcevikaksta, divoch.“

„Určitě je. to ikcevikaksta,“ vydechl vzrušeně Vanmdi. „Neměli bychom probudit Roku? Jsou-li tam v křoví opravdu divoši, pošle nás na ně Roka ještě teď v noci. Nebo myslíš, že ne?“

Zbožný Tarinka se usmál. Rozuměl horlivosti svého mladšího bratra, věděl ale také, že Roka je moudrý a rozvážný.

„Na to ti mohu odpovědět pouze – ne! Roka nám nikdy nedovolí zahájit boj v noční tmě, kdy bychom snadno mohli padnout do pasti. Ne, nebudem ho budit. Budem raději pozorovat, co ikcevikaksta udělá. Zatím jsme před nimi v bezpečí. Ani ten nejrychlejší šíp nedoletí z křovin až k našemu tábořišti. Myslím si ale, že přestože je ikcevikaksta hloupý a pošetilý, dnes v noci na nás nezaútočí. Neodváží se začít boj na otevřeném prostranství, zvlášť když už asi tuší, že o něm víme. Nerozdělali jsme ani oheň a utábořili jsme se úmyslně na místě, kam nedolétne žádný jeho šíp. Ale teď se dobře dívej, Vanmdi. Zdálo se mi, že ten nízký keř s velkými listy, tam napravo od středu houští, se pohnul.“

„Taky jsem to viděl, Tarinko. A všiml jsem si ještě, že větve toho keře se ohnuly k jihu, ačkoliv vítr fouká k severu.“

„A teď, teď se pohnul i vedlejší keř, a další. Jsou tam nejméně čtyři. Slídí v křoví jako šakali, rádi by se na nás vrhli, ale nemůžou, protože jsou zbabělí.“

„Neměl bych na ně vystřelit aspoň jeden šíp, Tarinko?“

„Ne, Vanmdi. Vzpomeň si, co říkal Roka. My sami boj nikdy nezačnem. Nepřišli jsme do této země, abychom vraždili. Teprve až nás napadnou, odpovíme jim na ránu ranou, na šíp šípem. Ale dřív ne!“

Křoví se ještě chvíli pohybovalo a šustělo, pak se však zase uklidnilo a na spící krajinu se snesla tichá jarní noc. Tarinka s

Vanmdim se vypravili k houštině. Postupovali vpřed jen zvolna, v rukou luky s napjatými tětivami. Ale křoviny se ani nepohnuly, a tak si je oba mládenci mohli V klidu prohlédnout. Na několika místech našli polámané větve a podle toho poznali, že jejich zrak a sluch je nemýlily. Dál do houštin se však nepouštěli a vrátili se raději do tábora, kde pak až do svítání drželi klidnou, ničím nerušenou stráž.

Když se Roka ráno ještě před prvním rozbřeskem probudil a zeptal se strážců, zda strávili noc v klidu a míru, odpověděl mu Tarinka:

„Ano, v klidu a míru, ale byl to mír, který v sobě skrýval hrozbu války."

„Jak to myslíš, Tarinko?"

„Z houštiny nás pozorovali ikcevikakstové."

A Vanmdi doplnil vzrušeným hlasem:

„Neviděli jsme je, ale podle pohybu keřů, které se nakláněly jiným směrem, než vanul vítr, jsme poznali, že byli nejméně čtyři."

Vanmdiho vzrušený hlas probudil i ostatní, a tak když Roka požádal Tarinku a Vanmdiho, aby mu ukázali místo, kde viděli v noci divochy, vypravila se k houštině celá družina.

V bledém světle vzcházejícího rána objevili brzy nejen polámané větvě, ale i četné stopy v měkké půdě pod keři. Roka si prohlédl otisky a prohlásil:

„Jsou to určitě ikcevikakstové. Dakota by po sobě nikdy nezanechal tak zřetelné stopy, a taky by nepolámal celé větve keřů. Náš nepřítel je nízkého a hloupého rodu. Ale i hlupák dovede být někdy nebezpečný, zvlášť když jeho mysl i ruku vede hněv. Pak takový člověk – stejně jako lesní šelma – dovede být zákeřný a lstivý. Velký prérijní vlk strhne někdy k zemi i statného bizona, a tak i dakotský bojovník by se nakonec mohl dostat do pasti, kterou mu nastrojili ikcevikakstové. Musíme si na ně dát dobrý pozor."

„Co abychom šli po jejich stopě a sami je poučili, že s námi nejsou žádné žerty," navrhl Hoton.

„To ne," odpověděl Roka rozhodně. „Nepřišli jsme sem, abychom válčili. Možná že se s nimi nakonec budeme muset utkat v boji, ale ten boj přinesou oni nám, ne my jim! Dakotové nejsou na válečné stezce, Dakotové jdou po cestě pokoje a míru."

Byla to však cesta míru, kterou jako neúnavný stín sledovala ustavičná hrozba boje. Z hustého křoví, jež lemovalo stezku z obou stran, mohl každou chvíli vyletět zrádný šíp, a tak Roková družina postupovala vpřed jen s největší opatrností. A pak si Roka všiml, že z větví stromů, jež rostly hned za listnatou stěnou houští, se s křikem zvedli velcí ptáci. Teď už nebylo pochyb: houštím, vzdáleným od stezky sotva třicet metrů, se plížili ikcevikakstové. Sledovali každý krok, každý pohyb Rokovy družiny a jenom jejich přirozená zbabělost jim bránila, aby na ně rovnou nezaútočili. Křiku lesních ptáků si nakonec všimli i ostatní a Vanmdi a Tatokadan, kteří kráčeli v řadě hned za Rokou, se dokonce zastavili. Čekali, že jejich vůdce vydá příkaz k útoku nebo je alespoň vyzve, aby se připravili k obraně. Ale Roka jen pokynul hlavou, aby pokračovali klidně v pochodu, a na jeho vážné tváři nebylo ani stopy po vzrušení, které svíralo srdce jeho mladých bojovníků. A tak postupovali zase dál vpřed a jenom pevněji sevřeli dřevo luku zpocenou dlaní.

Avšak i ikcevikakstové začali ztrácet trpělivost. Poznali už, že si jich Roková družina úmyslně nevšímá, a tak se snažili dát nepříteli najevo svoji přítomnost způsobem stále hlasitějším a vyzývavějším. Úmyslně pohybovali větvemi, ba často se zazmítal celý velký keř, jako při nejprudším větru, nebo zase praskla zlomená suchá větev. Ale Dakotové pokračovali klidně v pochodu a jejich tvář neprozrazovala nic ze vzrušení, které napínalo jejich trpělivost víc než ohnutý luk tětivu. Ruka některého z mladších bojovníků sice občas rychle sjela k pasu či k toulci, zavěšenému přes rameno, nakonec se však vždy opět ukáznila, vrátila se na své místo a jen pevněji sevřela dřevo luku. Vrcholky vysokých křovisek se zmítaly jako v divé bouři a pak začaly náhle na jedné straně zpívat vzdálené vysoké hlasy a stejný hlas ozval se vzápětí i z druhé strany stezky. Zpěv postupně sílil a brzy v něm Dakotové rozeznali jednotlivá slova. Byla to slova zlá a výsměšná, jako například kavanka, zbabělec, sikpe, krysa, a ze všech nejhorší manka tchoř. V žilách mladých Dakotů se vzbouřila krev a zuby se křečovitě zaťaly do rtů. Ti nízcí, odporní divoši, kteří se skrývají v křoví jako hyeny a stydí se ukázat svoji zbabělou tvář, se odvažují spílat jim, Dakotům, nejstatečnějšímu kmeni rudého rodu!

Inmujse už neovládl a zavolal hlasem plným rozhořčení na Roku, který teď kráčel před ním:

„Dovol nám poslat aspoň pár šípů do houštin, kde se ti zbabělci krčí jako krysy. Nebo má snad statečný Dakota dál snášet spílání a posměch zbabělých ikcevikakstů?“

Ale moudrý Roka se ani nezastavil, řekl pouze přes rameno:

„Zadrž svoji ruku a ukroť své rozpálené srdce. Ještě nepřišel náš čas!“

Kdyby to řekl kdokoliv jiný z Rokovy družiny, Inmu by ho asi neposlechl. Ale moudrého Roky si všichni vážili víc než vlastního otce a vždycky nakonec udělali, co přikázal. Poslechli ho i teď a pokračovali v pochodu po úzké stezce; jejich nohy však jako by neustále zastavovala jakási mohutná síla a nutila je, aby se rozběhli napravo nebo nalevo a vrhli se do houštiny na drzé ikcevikaksty.

Zpěv v houští zatím ještě zesílil a objevila se v něm ještě potupnější a urážlivější slova. Ale tu se ze stezky ozval jasný, zvučný hlas. Hoton, velký vychloubač a mluvka Hoton, který kráčel jako předposlední v řadě, pozvedl svůj hlas, aby povzbudil přátele a zneuctil zbabělého nepřítele:

„Zpíváte svou hanlivou píseň, ikcevikakstové, a přitom nemáte ani dost odvahy ukázat nám své hněvem zkřivené tváře. Schováváte se v křoví jako zbabělí šakali, a i vaše píseň je jen zoufalým vytím vystrašeného šakala. Zato my se neskrýváme. Nechť si jen každý prohlédne tvář statečného Dakoty, který je nejstatečnějším bojovníkem rudého kmene. Jen vylezte ze svých doupat, ikcevikakstové, a ochutnejte náš šíp a náš nůž. Ať je vás deset nebo sto, nebojíme se vás a svedem s vámi vítězný boj!“

Hotonův zpěv skutečně trochu uklidnil rozpálené mysli dakotských bojovníků. Odrazili urážky zbabělých ikcevikakstů a oplatili jim stejnou zbraní. Nakonec se k Hotonovu zpěvu přidali i ostatní, přidal se i přísný Roka a moudrý Pehansan, a deset Dakotů volalo jedněmi ústy:

„Jen vylezte ze svých doupat a ochutnejte náš šíp a náš nůž. Ať je vás deset nebo sto, nebojíme se vás a svedem s vámi vítězný boj!“

Ale ikcevikakstové zůstávali dál ve svém úkrytu. Věděli dobře, že Dakotové jsou stateční bojovníci, velcí postavou i duchem, viděli

jejich svalnaté paže i luky, jež byly větší a nebezpečnější než jejich zbraně. Dakotové byli pro ně příliš silným nepřítelem, aby se s ním mohli utkat v otevřeném boji. Dali proto raději přednost náhlému přepadení ze zálohy.

Dakotové dozpívali a vzápětí se ozval z křoví zase ten odporný, vřeštivý zpěv, kterým se nepřátelé navzájem povzbuzovali a dráždili trpělivost Dakotů. Tentokrát však přijala Roková družina výzvu ikcevikakstů pohrdavým výsměchem. Jejich mysl, povznesenou Hotonovým zpěvem, nemohlo urazit vytí šakalů, kteří naříkají nad ztracenou kořistí

A tak se to opakovalo po celý den. Ikcevikakstové zazpívali svoji posměšnou píseň, Roková družina jim odpověděla výsměchem a pak poslala do houštiny svou píseň odvahy a naděje, které je naučil mluvka Hoton. Chvíli bylo ticho, načež se les naplnil opět vřeštěním rozběsněných divochů. Přitom Roková družina postupovala nezadržitelně vpřed, po úzké lesní stezce, vroubené po obou stranách hustým křovím. Křoviny byly místy vyšší a hustší, místy opět nižší a méně husté, nikdy se však zatím nepřiblížily na vzdálenost, jež by dovolila ikcevikakstům vystřelit na stezku smrtící šíp. Pozdě odpoledne dorazila Roková družina na mýtinu, kterou protékal lesní potok. Za mýtinou pokračovala cesta opět hustým křovím, jež však rostlo místy tak blízko stezky, že jeho větve téměř přesahovaly přes cestu. Tady už ikcevikakstové mohli zaútočit.

Roka dal příkaz k odpočinku, a zatímco bojovníci leželi ve vysoké trávě na břehu potoka, radil se jejich vůdce s Pehansanem o další cestě. Z mýtiny bylo přes vršky vysokých keřů vidět hřbety pahorků, jež zvolna stoupaly až k průsmyku, kterým chtěl Roka převést družinu na druhou stranu hor. Jeden z těch pahorků byl, jak se zdálo, téměř holý, rostlo na něm jen několik osamělých stromů. Až na ten kopec musí dnes vyšplhat a tam také najdou bezpečné místo k přenocování. Na otevřeném prostranství, kde nerostlo žádné křoví, se ikcevikakstové určitě neodváží zaútočit.

Roka nechal bojovníky ještě chvíli odpočívat, a teprve pak vyrazila družina na další pochod. Křoví, vzdálené teď od stezky pouze několik metrů, opět zapraskalo, a brzy se z něj ozvaly nové zvuky a skřeky. Tentokrát se však ikcevikakstové zřekli svých

vlastních hlasů a začali napodobovat hlasy lesních zvířat. Křičeli jako orel a luňák, mručeli jako medvěd, ječeli jako kuguár, řvali jako bizon, vyli a vrčeli jako vlk, štěkali jako liška, řehtali a ržáli jako divoký kůň. Vaditaka ještě nikdy v životě neslyšel tolik zvířecích zvuků najednou, a přitom v každém z těch hlasů byla stejná hrozba. Will pohlédl rychle do křoví po pravé straně stezky a zdálo se mu, že tam vidí žhnoucí vlčí oči. Z houštiny po pravé straně stezky se na něj zase dívaly žluté oči číhajícího kuguára. A těsně nad hlavou mu vykřikl horský orel. Will se zachvěl a pak tiše řekl Inmuovi:

„Vždyť ani nevíme, zda to jsou opravdu ikcevikakstové. Možná že to jsou zlí duchové, kteří zvítězili nad duchy dobrými. Děsí nás svým skřekem a nakonec nás tam nahoře v průsmyku ještě zahubí. Svrhnou nás všechny ze skály, jako to už jednou udělali se mnou, pošlou na nás laviny nebo nás zničí bleskem."

Inmu se usmál. To nebyl bílý chlapec Will Clarke, který teď k němu promluvil. To byl Vaditaka, rudý bojovník z národa Dakotů. Statečný a odvážný, ale ještě příliš nezkušený.

„Určitě to jsou ikcevikakstové. Zlý duch umí napodobit hlas zvířete tak dobře, že to nikdo nepozná. Ale moje ucho jasně rozeznává, že ty zvuky vycházejí z lidských úst. Jsou to ikcevikakstové a uvidíš, že už brzy se nám dostane viditelného důkazu, že jsou to lidé z masa a kostí jako my. Křoviny před námi jsou stále hustší a přibližují se stále blíž k naší stezce."

A opravdu, po několika metrech došli k velké houštině, která přetínala stezku a zdvihla se náhle před družinou jako vysoká, neproniknutelná zeď. Roka si vyměnil několik tichých krátkých vět s Pehansanem a pak jako první odvážně vkročil do houštiny. Ostatní ho následovali v těsném sledu, poslední kráčel teď Pehansan. Sotva zmizeli v houštině, ozval se opět ze všech stran sbor odporných, výhrůžných skřeků. Jako by se sem seběhla divoká zvěř z celého lesa. A pak konečně zasvištěl vzduchem první šíp. Hned za ním přiletěl druhý a třetí, a brzy zpívalo ve vzduchu celé hejno hvízdajících šípů. Všechny však uvízly ve větvích křovin, několik metrů od Rokovy družiny, neboť ikcevikakstové se zatím neodvážili přiblížit na jistý dostřel. Hoton skočil rychle do křoví a vytáhl ze spleti větví jeden šíp. Šíp byl menší a taky kratší, než byly šípy,

kterými stříleli Dakotové, a to byl pro Rokovu družinu další důkaz, že nepřátelé jsou lidé, kteří jsou na daleko nižší úrovni, než byli oni. Přesto však Roka stále ještě nevydal příkaz k boji. Dovolil pouze svým bojovníkům, aby alespoň křikem odpověděli drzému útočníkovi. A tak se brzy les opět rozezněl zvířecími hlasy; tentokrát to však byly hlasy mnohem silnější a mohutnější, neboť vycházely z mohutnějších a silnějších prsou. Dakotové mručeli jako medvědi, ječeli jako panteři a vyli jako vlci, a jejich hlas byl hlasem toho nejsilnějšího varankksiho, nejlstivějšího inmutanky a nejchytřejšího ksunktoteky. Pak zase odpověděli svým vzteklým křikem ikcevikakstové, a tak pokračoval souboj několika desítek hrdel, dokud lidský hlas neumdlel a neztichl. Ale pak opět zasvištěly vzduchem šípy, a tentokrát měly už větší sílu. Trhaly listí a přesekávaly větve křovin ve vzdálenosti dvou tří metrů od Rokovy družiny. Ikcevikakstové začali svírat kruh. Jeden šíp se zarazil do země těsně před Pehansanovou nohou a vzápětí proletěl další šíp mezi Vaditakou a Inmuem. Pak křoviny náhle prořídly, po několika metrech volnější chůze se však objetí zelených křovin opět semklo. Šípy začaly vyletovat z houštin v celých rojích, jeden z nich škrábl Inmua na rameni, druhý se zaryl do vaku na Pehansanových zádech. Pehansan šíp vytrhl, odhodil jej zpátky do křoví a mlčky pokračoval v chůzi. Křik ikcevikakstů znovu zesílil, ozývala se v něm teď už nejen hrozba, ale i radost z jistého vítězství. Roka otočil zachmuřenou tvář k Inmuovi, který kráčel za ním, a sykl přes pevně sevřené zuby:

„Přiblížila se chvíle, kdy ikcevikaksti přejdou do otevřeného útoku. Buďte připraveni.“

Bylo, pravda, zbytečné říkat něco takového bojovníkům, kteří už půl dne svírali nedočkavou dlaní tělo luku připraveného k výstřelu a byli ochotni vrhnout se do boje na jediné pokynutí hlavou. Přesto však Inmu poslal Rokův vzkaz po řadě dál. Těla bojovníků se napřímila, v jejich očích zaplál radostný oheň. Konečně rozkaz, který povznesl mysl statečných Dakotů. Konečně budou moci odpovědět na šíp šípem, na ránu ranou.

Když uslyšel Rokův rozkaz Will Clarke, pohlédl rychle směrem k houštině po své levé ruce, z níž právě vyletěly dva šípy. Jeden z

nich se mu zabodl u paty mokasínu, druhý proletěl nad jeho hlavou a zapadl do houštin na druhé straně stezky. A pak konečně zahlédl Vaditaka v křoví hnědé tělo. Jeho velký luk z losího rohu se prudce ohnul, tětiva zadrnčela a šíp vyletěl jako blesk. V křoví se ozval smrtelný výkřik, který potvrdil, že Vaditaka nevystřelil naprázdno: Dakotové radostně vzkřikli a Hoton opět pozvedl svůj hlas k bojovné písni:

„Vylezte ze svých doupat a ochutnejte náš šíp a náš nůž. Ať je vás deset nebo sto, nebojíme se vás a svedeme s vámi vítězný boj!“

Ostatní se ochotně přidali k Hotonovu zpěvu. Poznali, že Vaditaka mířil dobře, a radovali se z toho. Sotva dozpívali, vyrazil Pehansan vítězný pokřik Dakotů. Také on spatřil nepřítele a jeho šíp mířil stejně dobře jako šíp Vaditakův. Inmu ranil třetího ikcevikakstů, Kapa čtvrtého.

Z křovin se ozval bolestný nářek, pak několik hněvivých výkřiků, a nakonec praskot suchých větví, který se rychle vzdaloval, až zmizel někde daleko v lese. Ikcevikakstové se dali na zbabělý útěk!

A na ústupu je provázel radostný Hotonův hlas:

„Prcháte, ikcevikakstové? Prcháte, zbabělci? Prcháte, krysy a tchoři? Nás, Dakotů, bylo jenom deset. Vás bylo jako much, které se slétnou nad lesní tůň. Provázeli jste nás po celou cestu jako stín velkého ptáka krkavce, který nemá dost odvahy sám zaútočit a jenom čeká, až jeho kořist sama padne únavou nebo nemocí k zemi. Ale v našich tělech nebylo únavy, naše těla byla zdravější než tělo právě narozeného dítěte. Vaše šípy padaly k našim nohám, zarývaly se do našich kožešin a pronikly dokonce až k naší kůži. Ale my jsme se nezalekli a pokračovali jsme klidně ve své velké cestě na sever. A teď jen čekáme, až znovu zaútočíte. Nebo nás snad chcete zklamat a zbaběle utéci? Dakotové jsou zvyklí svést každý den alespoň jednu velkou vítěznou bitvu. Ale tak velcí bojovníci, jako jsme my, nemohou v noci klidně usnout, jestliže nesvedli alespoň tři bitvy. A vy byste měli tak tvrdé a necitelné srdce, že byste nám ani nepopřáli klidný spánek? To opravdu chcete, abychom museli celou noc bdít?“

Tak volal vychloubač a mluvka Hoton, jeho slova však padala bez užitku do mlčenlivého, pustého lesa. Ikcevikakstové utekli už

příliš daleko a bylo zřejmé, že se nehodlají jen tak rychle vrátit. A tak družina pokračovala nerušeně v pochodu. Kopec, který si Roka vyvolil pro noční tábor, byl už blízko, a Roka viděl, že jeho naděje nebudou zklamány, že jeho odhad byl správný. Vrchol i svahy kopce byly holé, nerostly na nich ani stromy, ani keře, a ze skály pod samým vrškem kopce vytékal pramen čisté vody. Roková družina měla zásobu jídla na několik dnů, horský potok jim zaručoval dostatek svěží čisté vody a jejich toulce byly plné šípů, které si připravili dole v zeleném údolí. Muselo by se stát něco opravdu mimořádného, aby deset bojovníků neuhájilo svůj kopec jako pevnou, nedobytnou tvrz.

BOJ O PEVNOST

K úpatí kopce dorazili krátce před večerem. S vypětím posledních sil vyšplhali ještě na jeho vrcholek, pak ale na ně dolehla plnou silou únava z dlouhého, vyčerpávajícího pochodu a oni klesli na tvrdou kamenitou zemi jako na lože z nejměkčích kožešin. Klesl k zemi Vaditaka, ulehl Inmu, statečný Hoton i dalších pět Dakotů. Pouze Roka a jeho první rádce Pehansan zůstali ještě chvíli na nohou a rozhlíželi se pátravě po vzdálených houštinách, aby se přesvědčili, zda se ikcevikakstové přece jen nechystají k novému útoku. Ale ikcevikakstové nepřicházeli. Dostalo se jim náležitého poučení; poznali, že Dakotové se umějí statečně bránit, jsou-li přinuceni k boji, a to poučení se jim určitě nelíbilo. Skrývali se proto raději někde v bezpečí hlubokého lesa a čekali, až přijde noc. Rokovo srdce opět naplnila zloba a opovržení k nepříteli, který se vyhýbá přímému boji a číhá v houštině jako zbabělý šakal. A náhlý hněv mu nakonec vnukl dobrou myšlenku

„Jestli máte žízeň, tak tam dole, kousek nad úpatím kopce, vytéká ze skály horský potok. Jděte a napijte se, abyste v noci netrpěli žízní. Vezměte si však s sebou zbraně.“

Rokovi bojovníci pochopili, proč je jejich vůdce posílá k potoku, a protože i oni chtěli ukázat svým nepřátelům, jak jimi opovrhují a jak málo se jich bojí, klidně sestoupili z kopce k potoku a

dosytosti se z něho napili. Umyli si ještě ruce a obličej, a pak se pomalým, bezstarostným krokem vrátili nahoru na kopec. Byla to nebezpečná hra, lahodila však jejich hrdému srdci a posilovala jejich odvahu a sebevědomí.

Teprve když byli zase všichni pohromadě, přikázal Roka Tatokadanovi a Hinjankagovi, aby nasbírali dříví a rozdělali malý oheň. Kapa s Tarinkou připraví jídlo a ostatní budou odpočívat. Budou se prostě chovat, jako by nehrozilo žádné nebezpečí, jako by žádní ikcevikakstové neexistovali. Když ulehli opět na zem, zeptal se Roka Willa:

„S ikcevikaksty si už poradíme. Ale co myslíš, Vaditako, pronásleduje nás ještě ksunktoteka, vůdce vlků?“

„Jsem přesvědčen, že ano, Roko. A přiznám se, že se ho bojím mnohem víc než všech ikcevikakstů, kteří číhají na nás tam dole v houštině.“

„Vlk nikdy nezapomíná,“ přikývl vážně Roka. „Je to snad jediné zvíře, co znám, které nikdy nezapomene a všechno si dobře pamatuje.“

Will se na chvíli zamyslel a pak pokračoval:

„Má v mozku lidský rozum a vlčí lstivost. Ani člověka by snad nenapadlo čekat na mě tam na skále, po které jsem se šplhal ven ze sněžného údolí. A nebýt hodného pety, byl bych tentokrát svůj souboj s ksunktotekou prohrál.“

Will by byl ještě rád pokračoval ve vzpomínání, vyrušil ho však veselý hlas kuchaře Kapy, který zval všechny bojovníky Rokovy družiny k slavnostní večeři.

Jídlo bylo opravdu výborné a mělo dnes dokonce tři chody. Napřed ryba upečená v popelu, pak opečené zaječí maso a nakonec ještě několik plátků studené jeleniny. Všichni jedli pomalu a důstojně, jako by chtěli i způsobem jídla zdůraznit, že mají dost času a cítí se na opuštěném lesním pahorku bezpečně jako doma v rodné vesnici. Když se najedli, pečlivě očistili lovecké nože a zastrčili je zpět do kožené pochvy. Pak sestoupili opět k potoku a napili se jeho čisté pramenité vody.

Zatím zapadlo slunce za hřbety vysokých hor a na údolí i na kopec padl soumrak. Roka přikázal Inmuovi, aby uhasil oheň, a pak svolal své bojovníky k poslední válečné poradě.

„Dnešní noc bude zřejmě velice temná. Měsíc vyjde na oblohu dlouho po půlnoci, snad až k ránu, a svit hvězd v takové temné jarní noci nebývá dostatečně jasný, aby ozářil krajinu pod kopcem. Ikcevikakstové, skrytí ve vysoké trávě, která roste téměř až do poloviny kopce, se k nám mohou nepozorovaně připlížit až na vzdálenost třiceti metrů, a z takové vzdálenosti k nám snadno doletí jejich šípy. Proto se musíme dnešní noci spolehnout především na svůj sluch."

„A co abychom z kmenů vyvrácených stromů, kterých leží na úpatí kopce celé hromady, vystavěli kolem sebe kruhovitou hradbu?" navrhl Will Clarke, který jako každý běloch měl vrozený smysl pro opevňování. „Získali bychom tak bezpečnou ochranu před šípy vystřelenými z dálky a určitě bychom odrazili útok i desetinásobné přesily."

Roka chvíli přemýšlel a pak řekl: „Zkusit to můžeme. Je to dobrý nápad, Vaditako." Vytáhli několik lehčích smrkových kmenů na kopec a navalili je na sebe do půlkruhu. Za touto hradbou, vysokou asi půldruhého metru, pak rozložili na zem své kožešiny a přichystali se na noc. Slunce už zatím docela zapadlo, noc však naštěstí nebyla tak temná, jak předpovídal Roka. Kdyby se útočník připlížil až k hradbě, určitě by ho oko některého ze strážců objevilo. Jinak se ale obránci museli spolehnout pouze na svůj sluch, neboť již patnáct dvacet metrů od hradby nebylo možné rozeznat téměř nic. Dakotové nevěřili, že se ikcevikakstové odváží zaútočit přímo; to se spíš pokusí ostřelovat je z větší vzdálenosti. Willa dokonce napadlo, že snad nepřítel přijde vyjednávat. Obrátil se k Hotonovi, který seděl vedle něj.

„Kdyby přišli vůdci ikcevikakstů a chtěli s námi vyjednávat, tak je musíme přijmout. Nechceme přece boj, žádáme pouze volný průchod jejich zemí."

Ale Hoton se jen pohrdavě usmál:

„Ti nepřijdou, Vaditako. Jsou to divoši, lidé nízkého rodu. A pamatuj si, že lidé nízcí považují vždy lidi vyššího rodu za své

nesmiřitelné nepřátele. Pokud jde o nás, my bychom z vlastní vůle neublížili jedinému ikcevikakstovi, ale oni si nepřejí žít s námi v míru, protože jejich rozum ovládá hloupost, a nikoliv moudrost.“

„Hoton má pravdu,“ přidal se Inmu. „Je velké neštěstí, že Indiáni nedovedou mezi sebou žít v míru. Kdyby mezi námi vládl mír a přátelství, mohly by se všechny rudé kmeny spojit proti bělochům, kteří byli dříve i tvým národem, a pak by nám navždy zůstaly všechny vody, kde bydlí bobři, i všechny prérie, na nichž se pasou bizoni. Ale nezdálo se ti, Hotone, že se tam napravo v houští něco pohnulo?“

„Nevidím dobře, je tam už příliš velká tma. Houštiny splynuly v jedinou černou zeď. A hlavně neslyším, že by se k nám někdo plížil. A neslyším-li nic já, Hoton, tak nemůže slyšet nic ani nikdo jiný!“

„To vím taky, velký Hotone. Ale právě proto se divím, proč moudrý Roka nařídil, abychom byli všichni na stráži. Stačilo by přece, kdybys hlídal ty. Nejenže bys včas objevil každého ikcevikakstů, ty bys ho taky sám hned zastřelil.“

„To máš sice pravdu, ale nebylo by to slušné vůči vám,“ odpověděl vážně Hoton. „Co by tomu řekl Ksingudan, kdybych mu po návratu do vesnice vyprávěl, že jeho devět statečných bojovníků nechalo Hotona, aby on sám porazil tlupu divochů?“

„Vidíš, to mě nenapadlo. Ještě že myslíš i za nás,“ odpověděl stejně vážně Inmu.

Ale to už Hoton hlasitě sykl:

„Pozor! Slyším cvrlikání ptáka, ale není to pták, který poletuje z větve na větev.“

„Ne, je to pták, který chodí po zemi a v ruce drží luk a šíp,“ doplnil Inmu.

„Teď mu jiný pták odpověděl stejným způsobem.“

„Nemáme na to upozornit Roku?“

Ale Roka si už taky všiml cvrlikání těch podivných ptáků a pochopil, co ten nezvyklý noční zpěv znamená.

Marně se však díval do noční tmy, nikde se nepohnul ani stín, ani keříček či stéblo trávy.

„Možná že chtějí unavit naši trpělivost,“ řekl Will Inmuovi. „Všiml jsem si už, že trpělivost ikcevikakstů je veliká a nezná hranic.“

„Máš pravdu, Vaditako. Je to tím, že mají mnoho volného času. Nemají kromě lovu nic na práci, také málo přemýšlejí, a proto taky mohou dlouho čekat. Je to jejich největší zbraň a oni jsou přesvědčeni, že je stejně dobrá, ne-li lepší, než jsou zbraně naše, že jim nahradí nedostatky jejich krátkých šípů a ještě kratších myšlenek. „ Ale i trpělivost Dakotů byla veliká, a třebaže nepramenila z přemíry volného času, byl zato jejím průvodcem rozum, který bývá nakonec spolehlivějším rádcem než pusté lenošení. K půlnoci vyšel měsíc a zaplavil svým stříbrným světlem pláň před hradbou. Dál však jeho svit nedosahoval, neboť z vlhkého údolí stoupala mlha, která nedovolovala dohlédnout dál než k prvním keřům na úpatí hory. Cvrlikání ptáků v lese zatím umlklo, brzy se však ozvaly nové zvuky. Houkání sov, štěkot lišek, vytí vlků a mručení medvědů naplnilo spící les a byly to zvuky hlasitější a výhrůžnější než ty, které slyšeli Dakotové za bílého dne. Jako by zlí duchové nenávisti a zloby nabyli opět vrchu a jejich hněv byl tak veliký, že dosáhl nakonec až k obloze. Nebe se zatáhlo černými mraky, tvář měsíce se zachmuřila a brzy zcela zmizela za temnou hradbou. Černá zeď lesa obklopujícího kopec se spojila s ostatní tmou a začala se zvolna přibližovat k malé pevnůstce na vrcholku kopce. Oči Dakotů nedohlédly teď zase dál než třicet kroků od pevnosti, a to byla již vzdálenost, z které mohli ikcevikakstové bezpečně vystřelit. Však také brzy zvuky v lese pod kopcem zesílily a slily se v jediný ohlušující řev. Will se napřed jen usmál pošetilosti divokých Indiánů, kteří se chlubí, jak velká je síla jejich plic a hrdel, a jak velké je jejich umění v napodobování hlasu zvířat, ale pak se náhle jeho tvář zachmuřila. Pochopil pravý záměr ikcevikakstů.

„Chtějí tím povykem zakrýt svůj útok,“ zašeptal k Inmuovi. „Jednak chtějí odvést naši pozornost k vzdálenému lesu, a hlavně pak chtějí, abychom neslyšeli, jak se k nám plíží houštím a suchou trávou.“

Inmu jen přikývl hlavou a pevněji sevřel rukojeť luku. Vzápětí se ozval pronikavý hvizd a šíp, který proletěl vysoko nad jejich

hlavami, se zaryl do kamenité půdy asi patnáct kroků za jejich zády. Druhý šíp uvízl v hradbě z vyvrácených kmenů. Do dřeva se zaryly ještě tři další šípy a dva proletěly vzduchem vysoko nad hlavami obránců. Ruce Dakotů se chvěly netrpělivostí, nejeden z mladých bojovníků už už napínal tětivu luku. Ale Roka obhlédl kruh svých věrných přísným pohledem a přinutil i ty nejhorlivější, aby ještě ukrotili svoji nedočkavost.

„Nepřítel sice už zahájil útok, ale vy ho ještě nevidíte. Nebudem střílet, dokud cíl je zakryt tmou. Ikcevikakstové ať si klidně plýtvají šípy, ale Dakota nevystřelí jediný šíp naprázdno, na nejistý cíl."

Zatím povyk, ozývající se z lesa i z blízkého houští pod kopcem, ještě vzrostl. Podle síly hlasu Will soudil, že nepřátel je nejméně sto, možná ještě víc. Vzduchem hvízdal jeden šíp za druhým, několik jich už trčelo z kmenů dřevěného valu jako ostny dikobraza, většina šípů však naštěstí přeletěla nad hlavami obránců jako podráždění sršni zmizela někde daleko za nimi ve tmě. Roka naposledy obhlédl své bojovníky, vyrovnal několika stručnými rozkazy jejich řadu tak, aby pevnost byla bezpečně chráněna ze všech světových stran, a pak přikázal všem, aby se připravili k boji a vystřelili šíp, jakmile spatří nepřítele.

Štěstí tentokrát přálo Hotonovi, on první zahájil obranu pevnosti.

Zahlédl na svahu kopce, asi dvacet kroků od pevnosti, temný stín, který se náhle oddělil od ještě temnější země a vztyčil se, aby mohl ohnout luk. Dřív však než ikcevikaksta stačil vystřelit, zasvištěl vzduchem Hotonův šíp a rychlostí blesku letěl přímo k svému cíli. Jako druhý vystřelil Inmu, po něm se přidali i ostatní. A pak už tětivy jen drnčely, šípy hvízdaly, ozývalo se těžké oddychování i občasné výkřiky radosti či zasténání: to když šíp zasáhl svůj cíl. A nad tím vším hlukem a rykem vynikal jasný hlas vychloubače Hotona povzbuzujícího své přátele:

„Tak jen pěkně do toho, ikcevikakstové! Ukážem vám, co to znamená, napadnout statečného Dakotu. Zaplatíte draze za své poučení, ale můžete mi věřit, že i teď se vám to vyplatí. Nemá každý to štěstí, aby se mu dostalo poučení od nejstatečnějšího indiánského kmene. Proč se plížíte travou jako hadi? Vstaňte a postavte se nám jako muži. Je vás přece nejméně sto, a nás je jenom deset!“

Ikcevikakstové samozřejmě nevyhověli Hotonovu přání, naopak se přikrčili ještě níž k zemi; útočit však nepřestávali. Jejich šípy pršely dál na hradbu opevnění jako krupobití a zdálo se dokonce, že teď střílejí z menší vzdálenosti. Byli navíc ve výhodě i v tom že věděli téměř přesně, kde právě stojí jejich nepřítel, zatímco Dakotové zahlédli tělo svého nepřítele vždy jen na malou chvíli, v okamžiku, kdy se ikcevikaksta zvedl ze země, aby napjal tětivu nebo přeběhl z místa na místo. Jinak jim útočníci splývali se zemí, po které se blížili stále blíž k pevnosti. A i když většina jejich šípů letěla zatím do prázdna, bylo jich zato tolik, že některý z nich mohl nakonec zasáhnout svůj cíl – třebas jen náhodou.

Boj se stával stále urputnější a zuřivější. Rokovi bojovníci byli v nevýhodnějším postavení, měli však rychlejší šípy a lepší mušku. Dávali pozor, aby se zbytečně nevystavovali střelám ikcevikakstů, a sami stříleli jen na jistý cíl. Divoši ztratili už nejméně deset mužů a několik dalších ikcevikakstů bylo raněno. Avšak i obránci měli první raněné. Sám Roka byl raněn šípem, který mu prořízl kůži na hrudi, Kapa byl lehce raněn do boku a jiná střela zasáhla do ramene Tatokadana. Všechna ta zranění byla naštěstí jen lehká, šíp protrhl pouze kůži a nepronikl ke kosti. Jiný šíp, vystřelený vysoko nad hlavy bojovníků, padl z velké výšky přímo doprostřed pevnosti a

zaryl se do chodidla Hotonova mokasínu. Statečný vychloubač vytrhl rychle šíp z nohy, přiložil ho k tětivě luku a poslal zpátky do míst, odkud přiletěl.

„Vracím vám váš dárek, vy pošetilci," volal Hoton. „Je to dárek, který vždy potěší srdce statečných Dakotů, neboť v jejich toulci nebude nikdy dost šípů pro vaše hloupé hlavy. Čekáme na vaše další dárky, rádi bychom ale také viděli tvář toho, kdo umí tak štědře rozdávat. Pojďte blíž, ať vidíme váš obličej, a my vám ukážem, že taky dovedem být štědří."

Tentokrát Hotonův posměšný hlas na ikcevikaksty zapůsobil. Rozzuřil je a jejich rozum zaslepený vztekem zapomněl na opatrnost a popohnal jejich opatrné nohy. Připlížili se k hradbě až na vzdálenost několika kroků a pak se v jediném okamžiku odlepili od země a vztyčili jako hrozivý temný kruh. Ale obránci se nezalekli. A protože neztratili statečného ducha a odvážnou mysl, dobří duchové jim opět ukázali svou laskavou tvář. Měsíc se náhle prodral mraky a jeho stříbrné paprsky padly na krajinu jako jemný déšť a ozářily útočící ikcevikaksty. Byla to jenom chvíle, i ta však stačila k tomu, aby rozhodla o výsledku boje. Dakotové vykřikli a vrhli se jako jeden muž k okraji opevnění. Teď už se neskrývali za kmeny, ale vztyčili se v celé výšce a vysílali jeden šíp za druhým na temné postavy ikcevikakstů pobíhající po kopci jako vyplašení králíci. Svit měsíce je zbavil jejich jediné přirozené ochrany a výhody, kterou měli v boji s obratnějšími a silnějšími Dakoty. Dva mladí divoši, které náhlé světlo měsíce překvapilo u západního konce opevnění, se už nestačili vrátit do křoví, a tak se nakonec ze zoufalství vrhli vpřed, přímo k otvoru v opevnění, který střežil Will Clarke. Bílý chlapec stačil vystřelit jeden šíp přímo do prsou prvního z divochů, než však napnul tětivu podruhé, zasvištěl vzduchem tomahavk. Will se zvrátil nazad a klesl k zemi jako podťatý. Na několik vteřin ztratil vědomí. Když se opět probral, viděl, že se nad ním sklání Inmu a říká mu něco veselým hlasem.

„Zvítězili jsme, Vaditako. Ikcevikakstové opustili kopec a stáhli se zpátky do lesa."

Will zvedl ruku a opatrně si ohmatal temeno hlavy. K svému překvapení zjistil, že má všechny vlasy a pouze vzadu, kousek nad krkem, nahmatal malou bouli.

„Díváš se, jestli nemáš v hlavě zaseknutý ikcevikakstúv tomahavk," zasmál se Inmu. „Neboj se, Hoton, který stál náhodou vedle tebe a mířil právě na druhého divocha, tě stačil strhnout k zemi dřív, než tě tomahavk mohl zasáhnout. A tak ses^ jen uhodil hlavou o kámen, jak jsi prudce padl na zem. Jinak jsi úplně v pořádku."

Will se zdvihl na lokty a pak pomalu vstal. V hlavě mu ještě trochu hučelo, ale co to bylo proti nebezpečí, které mu hrozilo od ikcevikakstova tomahavku? Jeho první pohled patřil prostranství za hradbou. Měsíc už nesvítil tak jasně jako před chvílí, přesto Will zřetelně rozeznal na tmavě zemi dvě těla, jež ležela jen několik kroků od opevnění. Byli to ikcevikakstové, z nichž jednoho zabil Willův šíp. Pak se Will obrátil zpět do pevnosti a hledal očima statečného Hotona. Chtěl mu poděkovat za to, že mu svou pohotovostí zachránil život. Ale statečný mluvka jen mávl rukou a řekl:

„Ikcevikakstové bojovali statečně a dokázali, že třebaže jsou nízkého rodu, dovedou se postavit i silnějšímu nepříteli. A možná že by nakonec i vnikli do našeho opevnění, kdybych je byl nepostrašil svými šípy a nakonec nezahnal na útěk."

„Máš rychlý a ohebný jazyk, Hotone," řekl vážně Roka. „Ale stejně rychlé a ohebné byly i tvoje paže i tvoje šípy. I ostatní bojovníci prokázali, že jsou pravými syny velkého národa Dakotů."

„Ale bez pomoci dobrých duchů bychom to asi nedokázali," přerušil Roku zbožný Tarinka.

„To máš pravdu, Tarinko," přisvědčil Roka. „Manitou viděl, že my jsme boj nezačali, a proto nám pomohl. Ale teď se najíme a trochu si odpočinem."

Zatímco Inmu s Willem připravovali jídlo z posledních' zbytků zásob, Tatokadan a Hinjankaga přelezli hradbu **a** prohledali pozorně nejbližší okolí pevnosti. Když se vrátili, oznámili Rokovi, že nepřítele nikde neviděli a že ikcevikakstové odtáhli dokonce i své raněné a padlé. Kopec byl prázdný a pustý, jako když sem navečer přišli, pouze na západní straně opevnění, pár kroků od hradby, ležela těla dvou zabitých Indiánů.

„Pro ty si přijdou taky," řekl Roka. „Necháme je, aby si své mrtvé v klidu odtáhli a pohřbili. Nebudem na ně střílet."

A skutečně neuplynulo ani půl hodiny a podle šelestu trávy obránci pevnosti poznali, že nepřítel se opět blíží. Tentokrát si však ikcevikakstové přišli pouze pro své padlé druhy. Bylo jich jenom pět nebo šest, a tak Dakotové dělali, že je neslyší, a dovolili jim, aby si odnesli těla svých padlých.

Do rána pak už nikdo z Rokovy družiny ani nezamhouřil oka, a když se nad kopcem rozbřesklo první kalné svítání, rozběhli se všichni nedočkavě dolů s kopce, aby se osvěžili chladnou koupelí v potoce a dosytosti se napili studené vody. Ti. kteří byli raněni, si vymyli své rány, jež naštěstí nebyly příliš hluboké a poranily většinou pouze kůži. V houští za potokem se neozval ani hlásek, Pehansan však byl přesvědčen, že ikcevikakstové ještě neodešli.

„V nočním boji utrpěli krutou porážku. Poznali, že lukem a tomahavkem se nám nemohou vyrovnat. Ale bojím se, že teď použijí jiné, ještě nebezpečnější zbraně."

„Kterou zbraň myslíš, Pehansane?" zeptal se Will.

„Myslím trpělivost, Vaditako. Trpělivost, to je teď jejich nejspolehlivější zbraň. Obklíčí nás těsným kruhem a nepustí nás odtud. Vědí, že naše zásoby potravin a šípů nevydrží věčně. Čas od času nás proto překvapí náhlým rychlým útokem, na který jim odpovíme stejně rychlými šípy. Naše toulce se budou pomalu vyprazdňovat a budou se zmenšovat i naše zásoby jídla. Neboť po každém takovém útoku se budeme muset pořádně posilnit, abychom měli dost sil k dalšímu boji. A oni zatím budou čekat. Mohou se skrývat v houští celé týdny a čekat, až nám dojde trpělivost nebo šípy, nebo zásoby jídla, a vystoupíme z pevnosti na otevřený kopec."

Vyhlídka na dlouhé obléhání Willa příliš nepotěšila. Myslel si napřed, že Pehansan schválně přehání, ale brzy se ukázalo, že Roka má stejný názor jako jeho první rádce. Nařídil dokonce, aby bojovníci přitáhli na kopec ještě několik kmenů a zvýšili hradbu a přikázal všem, aby vyprázdnili vaky se zásobami na jednu hromadu. Pak rozdělil jídlo podle druhu a určil denní dávky potravin na jednoho bojovníka.

Po zbytek dne družina odpočívala a vždy jen dva bojovníci drželi stráž. Večer pak Roka nedovolil rozdělat oheň, aby ikcevikaksty zbytečně nedráždili, a tak povečeřeli studené maso a kukuřičné placky, které našel na dně svého tlumoku Tarinka. Druhá noc na kopci se podobala navlas té první: do půlnoci ležela nad pevností, nad kopcem i nad údolím hluboká tma, pak na několik hodin vyšel měsíc a k ránu se opět obloha zatáhla a z údolí vystoupila mlha. Byl tu však přece jeden velký rozdíl – té noci ikcevikakstové nezaútočili. Dakotové sice slyšeli houkání sovy i cvrlikání lesních ptáků, slyšeli vytí vlka a řev medvěda, ale tentokráte ty hlasy patřily skutečné lesní zvěři, nevycházely z hrdla ikcevikakstů. Stejně uběhla i třetí noc, i noc čtvrtá. Ráno pátého dne to už Hoton nevydržel a požádal Roku, aby mu dovolil sestoupit s kopce a přiblížit se až k okraji lesa, na dostřel šípů. Roka o něčem takovém nechtěl zprvu ani slyšet, ale když se k Hotonovi připojil i zbožný Tarinka, souhlasil. Nakázal však oběma bojovníkům, aby v případě náhlého útoku neopětovali střelbu, ale vrátili se okamžitě do pevnosti.

Pět šípů vyletělo na Hotona a Tarinku, když se přiblížili k houštině, ani jeden z nich je však naštěstí nezasáhl, Hoton by s chutí odpověděl ikcevikakstům stejným způsobem, neodvážil se však překročit Roků v přísný zákaz. Vrátil se raději hned zpátky do pevnosti. Jejich odvážná výprava potvrdila, že ikcevikakstové se nevzdali a pokračují v obléhání.

Tak uběhl celý týden a obráncům začaly pomalu ale jistě docházet zásoby jídla. Denní příděl byl den ode dne menší, přesto však, když Roka na počátku druhého týdne obléhání udělal s Pehansanem pečlivou prohlídku zbývajících zásob, zjistil, že jídla máji už jenom na dva dny. Roková družina stála před těžkou volbou. Zůstanou-li pevnosti, hrozí jim hlad a nakonec snad i potupná smrt hladem. Odváží-li se výpadu do lesa, ikcevikakstové jim odříznou cestu zpět k pevnosti, obklíčí je, a čeká je s nevětší pravděpodobností rychlá smrt v nerovném boji mnohonásobnou přesilou. Roka s Pehansanem se dlouho radili, co mají dělat, stále se však nemohli rozhodnout, statní bojovníci zatím leželi a odpočívali. Museli teď pečlivě vážit každý pohyb a zbytečně se nevysilovat. Jejich zesláblá

těla, kterým už víc než týden nedali dosyta najíst, se sama vzpouzela každé větší námaze, a tak bojovníci většinu dne proleželi. Už ani nerozdělávali oheň, pouze jednou denně, vždy před večerem, si na malém ohýnku opekli plátek masa nebo kousek nasolené ryby, který představoval jejich denní příděl potravy. A byl to kousek den ode dne menší a scvrklejší.

Will Clarke ležel na zádech a díval se na nebe. Obloha byla dnes od rána úplně čistá a paprsky jarního slunce příjemně hřály údy prokřehlé po studené noci. A jak se tak Will díval k čistému nebi, najednou se mu zdálo, že jeho modrá klenba se na něho usmála a přátelsky mu pokynula. Podobně, jako mu v sněžném údolí kynuly hrdé plameny pety, ohně, když mu slibovaly, že ho ochrání před každým nepřítelem. Willovi se dokonce zdálo, že slyší tichý hlas a ten hlas že mu říká:

„Důvěřuj mi, a já tě zachráním!“

Will sebou prudce trhl a posadil se. Jeho přátelé zřejmě nic neslyšeli, ale on by přísahal, že slyšel každé slovo tak jasně, jako by k němu z oblohy promluvil lidský hlas. Byl to hlas, který mu zvěstoval velký slib. Byl to hlas dobrého ducha a Vaditaka tomu hlasu věřil. Otočil se k Inmuovi, který ležel vedle něj, a řekl chvějícím se hlasem:

„Nevím ještě, jakým způsobem budeme zachráněni, ale vím už, kdo nás zachrání.“

„A kdo to bude?“ Inmu na něj udiveně pohlédl.

„Bude to maphija, obloha.“

A Inmu, kterého ani nenapadlo, aby považoval slova svého bílého přítele za žert, se zeptal: „Její hlas k tobě promluvil?“

„Ano, promluvil ke mně. Promluvil ke mně přímo ze středu modré oblohy. Její hlas zněl jako tichý šepot, ale já tomu hlasu rozuměl.“

„A co ti tedy maphija řekla?“ zeptal se znovu Inmu a tentokrát se i jeho hlas mírně zachvěl.

„Řekla mi, abych jí důvěřoval, a pak že budeme zachráněni. A já jí věřím, Inmu.“

„Já jí také věřím, Vaditako. Je to pro nás velké štěstí, že maphija promluvila. Sám dobře víš, že zásoby nám docházejí, a s nimi

odcházejí i naše síly. Naše trpělivost je veliká, možná ještě větší než trpělivost ikcevikakstů, ale divocí lidé tam dole v lese mají jídla kolik potřebují, a tak vydrží čekat déle než my tady v pevnosti.“

Pak pověděl Will i ostatním Dakotům o tom, co slyšel, a všichni přijali jeho slova vážně a s důvěrou. A když jim pak Will znovu vyprávěl o ohni a vodě, které mu zachránily život tam dole v sněžném údolí, jejich přesvědčení, že duch dobré přírody splní svůj slib, se ještě utvrdilo.

Zbývalo už jen pozorně sledovat oblohu a čekat, až jim dá další znamení. Nebe však zůstávalo čisté a modré, neobjevoval se na něm jediný mráček či jiné znamení, z kterého by Indiáni mohli vyčíst svůj další osud. Po hodině usilovného, mlčenlivého pozorování prohlásil Hoton:

„Maphija ještě nepromluvila a kdo ví, kdy promluví.“

Ale zbožný Tarinka mu rychle odpověděl:

„Její duch není ještě ochoten mluvit. Bohové si sami volí vhodnou chvíli, kdy chtějí vzkázat lidem své úmysly, a lidská přání nemohou jejich rozhodnutí ovlivnit ani uspíšit. Maphija už jednou promluvila k Vaditakovi a to nám musí stačit Řekla, že nám pomůže a učiní tak, až přijde vhodná chvíle, kterou si určí jen ona sama.“

Zatím však maphija mlčela. Zato nemlčeli ikcevikakstové. Poprvé za celý týden obléhání dali svoji radost nad jistým vítězstvím najevo uprostřed bílého dne a začali křičet a ječet, jak to dělávali dosud jen za noční tmy. Napodobovali opět hlasy různých čtvernožců a ptáků, a skřeky, jež vydávala jejich hrdla, zněla uším Dakotů ještě odporněji než v noci, kdy příroda kolem nich a s ní i všechny její zvuky ztrácely svůj tvar a splývaly s černé tmy.

Po obědě Roka nařídil bojovníkům, aby si připravili vaky a prohlédli zbraně. Taky jim doporučil, aby se umyli a osvěžili chladnou vodou potoka a dosyta se napili. Roka sice nevěděl, zda jim maphija nařídí, aby opustili pevnost a sestoupili do lesa, bylo však třeba se na takovou možnost předem připravit. Nakonec se všichni ještě najedli a tentokrát Roka dovolil, aby snědli i dávku určenou na příští den. Tak silné bylo jejich přesvědčení, že maphija dodrží svůj slib a vyvede je co nejdříve na místo, kde budou mít zase potravy, kolik si jen budou přát.

Když se tedy připravili na cestu a poprvé za dlouhý týden se dosyta najedli, ulehli opět na své kožešiny a čekali. Uplynula však ještě téměř hodina, než Roka řekl konečně tichým hlasem:

„Zdálo se mi, že cítím na tváři dotek tatejanpy, větru. Ty necítíš nic, Pehansane?“

Pehansan si naslinil prst a zdvihl ho nad hlavu. Teprve pak odpověděl:

„Ano, cítím mírný dech tatejanpův. Myslím, že začíná zázrak, který nás má zachránit.“

„Já si to myslím taky, Pehansane. Jak dlouho je ještě do západu slunce?“

„Asi tak hodinu, Roko.“

„Za hodinu se může stát mnoho věcí. Může se stát i jeden velký zázrak. A já jsem přesvědčen, že ten zázrak se už blíží. Cítím na tváři sílící vítr, a ten vítr přichází od jihu/’

„A je to vítr vlhký, který s sebou nese déšť!“ dodal Pehansan vzrušeným hlasem. Roka vstal a jeho oči, jindy tak klidné a pokojné, byly náhle plné vzrušení.

„Připravte se, moje děti,“ řekl chvějícím se hlasem. „Maphija se chystá nás zachránit. Nevím, jakým způsobem to udělá, ale musíme být připraveni, abychom jí pomohli, až na nás zavolá.“

Bojovníkům se divoce rozbušila srdce, jejich zesláblých; těl se zmocnilo nevýslovné vzrušení. Velká chvíle se přiblížila. Cítili už na tváři lehký dotek jižního větru a poznali, že je to vítr vlhký a teplý. A byl to opět Will Clarke, kdo jako první zpozoroval další znamení maphijino.

„Vidíte, západní obloha se zatahuje a zdá se mi, že už vidím i první šedivé mráčky.“

A Will se nemýlil. V několika okamžicích se na západní obloze objevily malé šedivé mráčky a zároveň zesílil i dech jižního větru. Spolu s větrem přihnala se nad údolí i lehká mlhovina, která byla sice ještě řídká a průhledná, každou chvíli se však mohla změnit v hustou mlhu.

Will pozoroval vzrušeně tu náhlou proměnu přírody a jeho srdce se náhle sevřelo. Poslouchal opravdu dobře? Promluvil to k němu skutečně maphijin hlas? Nebyl to hlas zlého ducha, který předpovídal

bouři a zkázu? Will pohlédl opět k obloze. Slunce teď už stálo těsně nad západním obzorem a vypadalo jako obrovský, rozžhavený měděný kotouč. Willovi se zdálo, že ještě nikdy **v** životě neviděl slunce tak veliké, ještě nikdy necítil na tváři tak ostře jeho paprsky. Najde se vůbec moc, která by donutila slunce, aby zakrylo svou tvář? Ale pak přiletěl nový závan větru a mlha nad údolím o poznání zhoustla. Pak se mlžný závoj náhle zvedl a spolu s větrem letěl vzhůru, k západu, až do míst, kde právě zapadalo slunce. Svit měděného kotouče pohasl a jeho ostré paprsky se jen s námahou prodíraly hustou clonou mlžného oparu.

„Obloha se brzy zcela zatemní," pravil Roka vážným, slavnostním hlasem. „Ale zatemní ji i něco jiného, nejen večerní šero."

Vzápětí se ozval od jihu nejasný zvuk, podobný vzdálenému výstřelu.

„Vakinjanhoton, hrom!" vzkřikl Roka.

„Maphija mluví nejprve k našemu sluchu," řekl zbožný Tarinka. „Teprve potom promluví i k našemu zraku. Již brzy uvidíme vakandiho, blesk!"

Vakandi se sice neobjevil, zato hlas hromu ještě zesílil. Připomínal teď hukot vzdáleného oceánu, a byl to zvuk slavnostní a velebný. Zhoustl i závoj šedavé mlhoviny, která postupně zakryla celé západní nebe. Nejpodivnější na té náhlé proměně přírody však bylo, že dosud Dakotové nespatřili jediný blesk.

„Slunce brzy zmizí úplně, zvítězí nad ním minibosan, mlha," řekl Roka, dívaje se k západnímu nebi.

„Odkud asi přijde bouře?" zeptal se Inmu.

„To nevím. Ale všimni si, Inmu, že vzduch najednou úplně ztichl, ani se nepohne. I křoviny jsou tiché a jejich větve stojí rovně, bez hnutí."

„Maphija nás vyzvala, abychom se připravili. Poslala jižní vítr, který nám přinesl její poselství. Když viděla, že jsme uposlechli, skryla svou tvář opět za závoj mlhy, a až pošle svého posla, vítr, podruhé, bude nám to rozkazem, abychom vykročili směrem, kterým půjde vítr!"

Ta slova řekl zbožný Tarinka a všichni uvěřili, že jeho slova jsou pravda.

„Je tomu jistě tak, jak říkáš, Tarinko," odpověděl za všechny Roka. „Obloha úmyslně zadržuje velký vítr, a až nám ho pošle, půjdeme s ním. Bouře nás vyvede z rukou ikcevikakstů."

Bojovníci zmlkli a upřeli zrak k obloze. Čekali na druhé zavolání větru.

PLÁŇ BIZONŮ

A pak konečně maphija splnila svůj slib!

Do západu slunce zbývala ještě nejméně hodina, na kopci i na jeho okolí však už ležela tma jako uprostřed nejhlubší noci. Nebylo rozeznat, co je obloha, co les a co svah kamenitého kopce, zvířata, lidé i věci ztratili svůj tvar a změnili se v neproniknutelnou tmu. Proměna ta netýkala se však pouze povrchu jevů, hustá, lepkavá tma pronikala i dovnitř, do samého jádra věcí i živých tvorů. Naplňovala srdce deseti mladých bojovníků zvláštním pocitem, který však nebyl ani strachem, ani bázní. Byl to spíš pocit neurčité úzkosti z něčeho neznámého, velikého, co musí každou chvíli přijít a změnit běh věcí a dějů.

A pak to tedy přišlo. Nejprve pocítil Will Clarke na obličeji jemný náraz. Bylo to jako by se z nebe sneslo jemné peříčko a lehce ho udeřilo do tváře. „Tatejanpa, vítr!" vzkřikl Will.

„Ano," odpověděl Roka tiše. „Je to první dechnutí větru, přichází od jihozápadu a směr naší další cesty nás tedy vede k severozápadu. Maphija mluví ústy jednoho ze svých synů a chce nám ukázat, kudy máme jít."

Vítr, zpočátku malý a slabý, zatím zesílil, nerozháněl však tmu, neboť i tma byla v moci maphije a patřila k jemu plánu. Srdce dakotských bojovníků se znovu divoce rozbušila, rukou i nohou, prokřehlých dlouhým čekáním, se ho zmocnil horečný třas. Rozšířenýma očima se dívali do tmy, která ještě před chvílí byla nehybná a němá, a teď naráz, nečekaně oživla. Z lesa, který v té tmě pouze nejistě tušili, se ozývalo šumění korun, jež se brzy změnilo

hlasité sténání. Vítr stále sílil, až se nakonec proměnil v větrnou smršť, v uragán. Větve keřů se lámaly, koruny stromů na sebe narážely s ohlušujícím praskotem a po stráni se valily dolů kameny, jež nevydržely drtivý nápor rozzuřeného živlu. Tma sténala, praskala, vyla a lámala pod nápory větrné smrště.

A tu konečně zvolal Roka hlasem, který přerušil hukot větru:

„Vzhůru, synové Dakotů! Maphija nám ukázala cestu, jsme-li muži, půjdeme po ní!“

Seřadili se jako obvykle; první šel Roka a průvod uzavíra1 Pehansan. Na zádech měli vaky, v kterých zbylo už jen několik plátků studeného masa a kožešinová pokrývka, na rameni měli luk a toulec se šípy. Roka vedl svou družinu bezpečně, jako střelka kompasu kazu jící k severu. Sestoupili po svahu kopce, přešli přes palouk a vešli do lesa. Po ikcevikakstech nebylo nikde ani stopy. Pokračovali dál cestou, kterou jim razil vítr vysokým křovím. Větve keřů i slabších stromů se lámaly pod drtivým náporem jako stébla trávy. Roka však pevně věřil, že jeho družinu vítr ušetří. Maphija přece poslal svého syna, aby je zachránil, a ne aby je zničil. Jeho poslem byl však i blesk, který poprvé ozářil oblohu teprve, když postoupili hluboko do lesa, až do míst, kde se minulých dnech skrývali jejich nepřátelé ikcevikakstové. Světlo blesku bylo tak oslnivé, že Will před ním musel přivřít oči. Když je opět otevřel, byla tma kolem něj ještě černější. Pak vyšlehl z oblohy druhý blesk, a třetí, čtvrtý. Střídáni oslnivě bílého světla i husté černé tmy ztěžovalo družině cestu vpřed, oči přivyklé v jediném okamžiku jasnému světlu blesku pak nerozeznaly kořeny nízké keře, jež jim les stavěl do cesty. Přesto však pokračovali statečně vpřed a víra v maphijin slib dodávala jejich unaveným svalům stále nové síly. Pak najednou hlas hromu zmlkl, ztichl i vítr, jako by mu kdosi přikázal, aby umlkl. Chvíli bylo v temném lese úplné ticho a pak se ozval jemný šustot, který postupně sílil. Nebyl to však hlas větru, jenž k nim zaléhal z korun stromů. „Majagu, déšť!“ zvolal Will.

„Ano, je to majagu,“ odpověděl Roka. „Promokneme bude nám zima, protože jsme neměli čas se na déšť připravit. Ale hlavní je, že nás maphija vyvedla z pevnosti dovedla nás dostatečně daleko od našich nepřátel.“

Celou noc pak pršelo, z oblohy se valily přívaly studených vod jako z nekonečného vodopádu, bojovníci však byli šťastni. Věděli, že maphija a její děti, vítr, hrom, blesk i ten déšť zahnaly ikcevikaksty a vyvedly je na cestu, po níž teď už dojdou k svému cíli. Když pak nad lesem vzešlo první svítání, byla Roková družina vzdálena od pevnůstky mnoho mil.

Ještě chvíli před rozbřeskem nového dne přestalo taky pršet. Roka i jeho bojovníci však byli tak promoklí a promrzlí, že vůdce nařídil přestávku v pochodu a na první lesní loučce, na kterou narazili, se pokusil rozdělat oheň. Po několika pokusech se jim to skutečně podařilo a od jednoho ohníčku pak vzplál druhý a třetí. Nejprve valil se k nebi jenom hustý bílý kouř, brzy se však oheň prokousal mokrou kůrou dřeva a k obloze vyšlehly veselé žluté plameny. Bojovníci svlékli mokré šaty, rozložili je na větve a pak si začali ohřívat své promrzlé údy. Všechno to dělali mlčky, každý se soustředil pouze na to, aby jeho oděv i jeho tělo byly zase co nejdřív v pořádku. Teprve když se náležitě ohřáli, začali rozprávět o tom, co prožili minulé noci.

První se ozval Inmu.

„Myslím, že uragán nejen zahnal ikcevikaksty na útěk, ale že mnohé i poranil. Mysleli na vlastní záchranu, a tak neměli ani dost času, ani dost sil nás pronásledovat.“

„Já ale jsem přesvědčen,“ namítl Hoton, „že nás v tom vodopádu blesků museli aspoň zahlédnout. Určitě viděli, že odcházíme.“

„Proč na nás tedy nezaútočili?“

„Protože viděli, že uprostřed vaší řady kráčí taky Hoton, velký válečník a ještě lepší střelec. Poznali také, že mě chrání obloha, a tak se báli nejen mé osobní statečnosti, ale i hněvu mocného ducha, který mě chrání. Bylo to od vás moc moudré a prozíravé, že jste mě vzali s sebou. Zase jednou jsem vám zachránil život, a udělal jsem to opravdu rád.“

„Ano, nebýt dobrého ducha maphije, nikdy bychom z obklíčení neunikli,“ přitakal vážně zbožný Tarinka, kterého v jeho dobráckosti a bezelstnosti ani nenapadlo vytýkat velkému mluvkovi, že srovnává svoji vlastní statečnost s velikostí samotné maphije.

Ani Roka však tentokrát neměl touhu pokárat statečného vychloubače za jeho odvážná slova, neboť i jeho srdce naplnil mír a radost nad nečekaným vítězstvím. A protože se zatím na východním nebi objevily první červánky věštící krásný jarní den, rozhodl vůdce, že zůstanou na lesní loučce celý den.

„Potřebujeme si pořádně odpočinout, než se vydáme na další cestu, která nás tentokrát zavede až k cíli. Ikcevikakstové možná najdou naši stopu a vydají se za námi, bude jim však trvat nejméně půldruhého dne, než dojdou až sem. Déšť a větrná smršť zahladily jistě většinu našich stop, a já ani příliš nevěřím, že nás ikcevikakstové budou sledovat až sem, hluboko do lesa. V každém případě ale máme nejméně den a noc čas na pořádný odpočinek."

Bojovníci přijali rozhodnutí svého vůdce s neskrývanou radostí a Vanmdi s Tarinkou se ihned vydali do lesa na lov. Vanmdimu se brzy podařilo zastřelit mladého jelena, a jakmile ho s Tarinkou přitáhli do tábora, Inmu s Tatokadanem se hned dali do práce. Jelena stáhli, vybrali nejlepší kusy masa z kýty a z hřbetu a pak upekli šťavnaté maso na ohni. Byl to po několika dnech první teplý pokrm, který jedli, a tak jim ani nevadilo, že Tarinka už nemá ve svém vaku křehké kukuřičné placky, ani že nikde nablízku nenašli pramen, z kterého by mohli jídlo zapít. Snědli maso jen tak, a chutnalo jim jako nejznamenitější pochoutka, kterou jim kdy ve vesnici připravily jejich ženy.

Druhého dne časně zrána se vydali opět na cestu a po několika hodinách namáhavého pochodu hustým lesem vyšli zase na louku. Tentokrát to však byl široký otevřený palouk, který po několika metrech přecházel v mírný svah. Svah stoupal, stával se stále strmějším, až se nakonec družina dostala opět vysoko mezi hory, kterými vedla jejich pouť s občasnými přestávkami už od Vaditakova sněžného údolí. Na svazích hor se pásly ovce, z kterých Dakotové dokázali připravit šťavnatou pečeni, a na místech, kde hory klesaly do mělkých údolí, rostly všude keře zralých jahod a ostružin. Chutné lesní plody nahrazovaly Dakotům chléb a byly vítanou změnou v jednotvárné masité stravě. Procházeli teď čistou panenskou přírodou, kam jistě ještě nikdy nevkročila lidská noha. Ikcevikakstové zůstávali dole ve svých lesích, upustili od úmyslu pronásledovat

Rokovu družinu a zřejmě ani nikdy předtím se neodvážili tak vysoko do hor. I zvěř tu byla jiná než tam dole v hlubokých údolích. Neutíkala před lidmi, jenom si je zpovzdálí zvědavě prohlížela jako neznámé dvounohé poutníky, kteří projdou spěšně krajem a zmizí zase za vrškem nejbližší hory. Ani medvěd, ani velký kanadský los nepovažovali Dakoty za vetřelce, kteří pronikli drze do jejich výsostného království. Will Clarke se však těšil především z toho, že za celou tu dobu ani jedinkrát nenarazili na stopu strašného vládce lesů – velkého ksunktoteky.

A tak když pak konečně, sedmého dne po noci větrné smršti, stanul na vrcholu horského průsmyku, a spatřil pod sebou obrovskou prérii, vykřikl radostně se svými rudými druhy:

„Pláň bizonů!“

Rozprostírala se pod nimi volná a široká a ztrácela se kdesi v nedohlednu, daleko pod severním obzorem. Nebylo na ní jediné hory, jediného kopce. Čekal je sice ještě namáhavý sestup po horských svazích a pak po stráních kopců á zalesněných skal, ale teď už byli vlastně u cíle své cesty, a nemuseli proto spěchat. Vybrali si chráněné místo pod širokým skalním převisem a tam přenocovali. Příštího dne brzy ráno se vydal Will Clarke na lov. Vstal první z celé družiny a doufal, že se mu podaří zastřelit mladou horskou ovci ještě dřív, než se ostatní probudí. Chtěl je překvapit a připravit jim chutnou snídani. Místo ovce našel však stopu jelena, starou sotva hodinu. Pustil se po ní a věřil, že jelena za chvíli dohoní: zvíře si vyšlo na ranní pastvu a postupovalo vpřed jen velice pomalu.

Když ušel asi půl míle, tu jeho smysly, soustředěné doposud pouze na čerstvou jelení stopu, jako by zachytily náhlý závan větru. Will zdvihl rychle hlavu a pozorně poslouchal. Zprvu slyšel pouze šelest listí v blízkém křoví, brzy však rozeznal i jiný zvuk, který sice také patřil větru, byl to však hlas, jakým vítr obvykle nemluvil. Ten hlas jako by mu říkal:

„Pozor! Pozor, Vaditako!“

Byla to výstraha, a to výstraha tak jasná a zřetelná, že nepřipouštěla odmluvy. Will se pozorně rozhlížel kolem sebe, nezaznamenal však nic podezřelého. Hlas větru zatím ještě zesílil a opakoval znovu svá varovná slova.

Ale Will Clarke se stále nemohl odhodlat k návratu do tábora. Vzpomněl si v jediném okamžiku na všechno, co zažil na dlouhé cestě na sever, na všechna nebezpečí, kterým se vždy dokázal postavit tváří v tvář, s napřaženou paží či s napjatou tětivou. A teď by měl ustoupit před něčím, co zatím nemá ani tvář, co nemá tvar ani stín? Ne, to nesmí. To by zradil sám sebe!

A Will se znovu rozběhl po čerstvé jelení stopě, jež teď vedla hlubokou roklinou mezi dvojím houštím. Náhle stopa uhnula doprava a chlapec už chtěl odbočit ze stezky do houští, když tu jeho oko postřehlo sotva znatelný pohyb keře na opačné straně stezky. Will se rychle otočil a v následujícím okamžiku už ležel na zemi. Sotva dopadl do měkké trávy, uslyšel vzteklé zavrčení a ucítil odporný pronikavý zápach. Velký vlk proletěl nad jeho padajícím tělem jako blesk, jeho zuby cvakly naprázdno do vzduchu a dravec dopadl těžce do houštiny na pravé straně stezky. Trvalo pouze několik okamžiků, než se dravec vypletl z křovin a otočil se, aby znovu zaútočil. Ale i ta krátká chvíle stačila k tomu, aby zachránila Willovi život. Chlapec vytrhl z opasku revolver a střílel do obludného těla i rozzuřeného netvora jednu kulku za druhou. Vůdce vlků byl náhlým protiútokem tak překvapen, že teprve po čtvrtém zásahu se odhodlal k novému skoku. Byl na něho hrozný pohled. Ze čtyř ran mu proudem tryskala krev otevřenou tlamu měl zkřivenou vztekem a bolestí. Přikrčil se na všech čtyřech nohách, jež ho už sotva nesly, tu Will vypálil další výstřel z bezprostřední blízkosti přímo do jeho otevřené tlamy. Šestý výstřel, který zasáhl vlka do ploché lebky, byl konečně smrtelný. Ksunkteka se zachvěl, pak se svalil na bok – a byl mrtev. Will udělal několik potácivých kroků zpátky ke stezce a tam klesl na zem do měkké trávy. Když si trochu odpočinul vrátila se mu síla ducha i těla, vstal a pomalu se vracel zpátky do tábora. Dakotové se už zatím probudili a Roka se právě radil s Pehansanem, nemají-li se vypravit svému bílému příteli naproti. Stopař Inmu totiž už zjistil, že Will Clarke odešel z tábora po stopě mladého jelena. Všechny to překvapilo, když se Will vrátil s prázdnýma rukama zvlášť je pak vzrušilo jeho vyprávění o setkání s ksunktekou. Vzali si luky a šípy a vypravili se hned s bílým chlapcem zpátky do rokliny. Když došli až na místo boje, řekl Roka Willovi:

„Tatejanpa tě zachránil před jistou smrtí. Kdyby ti nebyl poslal svou výstrahu, ksunktoteka by teď ohryzával tvoje kosti. Ale vítr tě

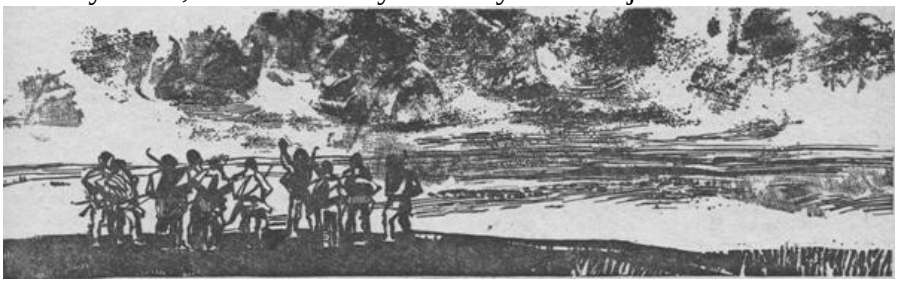

zachránil, protože tvoje srdce je čisté a není v něm ani zloby, ani nenávisti. Vlk byl tvým největším nepřítelem a ty ses mu musel bránit. Sledoval s po celou cestu jako stín, ale především sledoval tebe, aditako. Hlídal každý tvůj krok, čekal, až budeš sám, bez ochrany celé družiny. Hlídal tě i v sněžném údolí, hlídal tě, když jsi v noci spal, i když jsi ve dne bděl, hlídal‘ celou noc i tvůj den. Ze všech lesních dravců jenom ksunkoteka je schopen takové trpělivosti, ale i tak velké nenávisti a zášti. Ale teď svůj velký zápas s člověkem dobojoval, a byl jsi to právě ty, jeho největší nepřítel, kdo ho poslal do věčných lovišť. Velký Manitou opět jednou ukázal svým dětem Indiánům svou spravedlivou tvář poslal svého syna tatejanpu, aby ti pomohl ke konečnému vítězství nad ksunktotekou!“

A to bylo také poslední velké dobrodružství, jež potkalo Rokovu družinu na její daleké cestě na sever. Navečer čtvrtého dne ode dne Vaditakova vítězství nad vůdcem vlků sestoupili bojovníci z posledního horského svahu a po dlouhé stráni sešli konečně až na okraj zelených plání, jež končily až někde pod obzorem. Jestli vůbec někde končily. A když druhého dne ráno spatřili bojovníci daleko na prérii velké stádo bizonů pasoucích se klidně na travnaté pláni, tu jejich srdce naplnil pocit nevýslovného štěstí. Teprve teď jako by si plně uvědomili, že dosáhli cíle své daleké cesty a splnili tak slavný úkol, který jim svěřil starý Ksingudan.

A tu Roka shromáždil kolem sebe celou družinu a začal vyvolávat jednotlivé bojovníky jménem jako při slavnostním obřadu.

„Pehansan!“

„Den!“ zněla odpověď vysokého bojovníka. A toto den znamenalo v řeči Dakotů zde.

„Inmu!“
„Den!“
„Vaditaka!“
„Den!“
„Hoton!“
„Den!“
„Kapa!“
„Den!“
„Tarinka!“
„Den!“
„Tatokadan!“
„Den!“
„Hinjankaga!“
„Den!“
„Vanmdi!“
„Den!“

Roka přehlédl své věrné a statečné bojovníky laskavým pohledem, dřív však než stačil něco říci, vpadl mu do řeči mluvka Hoton, který si všiml, že jejich vůdci se nebezpečně zachvěl hlas.

„Zvítězili jsme, bojovníci velkého národa Dakotů! Zabit je medvěd a na útěku lstivý kuguár. Zabit je i chytrý ksunktoteka, vlk. Statečná jsou srdce Rokových mužů, silná a statečná jejich srdce jsou. I divocí lidé zbaběle prchli před jejich hněvem a ledové hory před nimi v úctě sklonily svůj štít. Velká je sláva Rokových mužů, však ještě větší je jejich budoucnost, kterou teď našli pro sebe i pro celý svůj kmen!“

K Hotonovu hrdinnému zpěvu se brzy připojili i ostatní a vítězná píseň vylétla vysoko k modrému, bezmračnému nebi.

KONEC

KARAVANA

JOSEPH ALTSHELER • ZTRACENÍ LOVCI
Svazek č. 40 Řídí Josef Šubrt a J. P. Velkoborský
Podle anglického vydání The lost hunters volně upravil Jan Petr Velkoborský. Ilustroval Radomír Koláč. Obálku s použitím kresby Radomíra Koláře navrhl Jaroslav Fišer. Graficky upravil Jan Hejda. Výběr zajímavostí a doplňků připravila redakce. Tábornické návody F. A. Elstnera Dobrodružnou stezkou (str. 74—75) ilustroval Jiří Tesař. Román na pokračování Julesa Verna Podivuhodné setkání v džungli z francouzského originálu La grande Forêt přeložil a upravil Václav Netušil a ilustroval Vladimír Rocnan (str. 76—80). Vydal jako svou 3051. publikaci Albatros, nakladatelství pro děti a mládež v Praze roku 1971. Odpovědný redaktor Josef Šubrt. Výtvarný redaktor Jaromír Zápal. Technická redaktorka Jitka Pavlíková. Z nové sazby písma Brno Z vysadila a vytiskla Severografia, n. p., závod Liberec. 12,86 AA (text 10,94, ilustr. 1,92), 15,07 VA. Náklad 60 000 výtisků. 1. vydání v Albatrosu. 13—707—71 14/54 Brožovaný výtisk 7 Kčs.
© Albatros, 1971 Adaptation © J. P. Velkoborský, 1971 Illustrations © Radomír Kolář, 1971